Traditum a scriptoribus antiquis

Aprilis MMXVII

De Bozman

PRAEFATIO

Няма да е пресилено да заявим в началото, че за мнозинството ползващи българска реч, историята е суха и скучна дисциплина освежавана от някои автори най-вече със блестящи небивалици или занимателна и героична словесна еквилибристика даваща самочуствие и гордост на читателите. Едва ли е случайно, че нашата история през последните стотина години се чувства удобно само като политическа история, далече от културните и еволюционни европейски процеси в тази област и трябва да признаем, хитро манипулирана за постигане на временни и бъдещи политически дивиденти. Плитки, но ефикасни трикове са минирали тази област, независимо от постиженията на гиганти като Шпенглер, Б. Кроче, Тойнби, Момзен и т.н. чийто иновационни достижения безмълвно се игнорират или изобщо не се познават. Жан льо Гоф през 1828 г. заявява [2A] : ...” *много се говори за необходимостта да се разказва, това е много вярно. Но съществуват много повече факти, както битките, войните, официални правителствени актове ... има индивидуални факти със собствено име, има общи факти без име, на които е невъзможно да се определи точната дата ... и които не могат да бъдат изключени от историята без тя да се осакати ...*”. Всичко това несъмнено е истина и българската история бе осакатена именно по този начин – с пренебрегване на изходящата и основополагаща терминология, т.е. поставена бе непреодолима пречка по същество терминологична за проследяване континуитета при записаните исторически събития. Тази пречка се прояви с тежки последствия за самата историческа материя, следствие на недостатъчно познаване на източниците и тяхната приемственост и променливост през вековете, тъй като нравите, обичаите, културата и съответно изразните средства се променят ведно с развитието (или упадъка) на цивилизационните обществени норми и порядки. През тази призма на разсъждения можем да заявим, че България до ден днешен няма история опираща се на налични първоизточници, независимо от издадените лъскавите и скъпи многотомници на тема история – тя има откъслечни анали целенасочено съшити с червени конци, но не и история изградена от кохерентни и взаимно обусловени термини и събития. В една нормална история е недопустимо да се декларира, че номади образуват държава на дадена територия (първо българско

царство [(0.0.)]), когато на същата тази територия съществува многовековна империя и продължава да съществува върху същите тези граници в момента на нароченото *образуване*, в една нормална история е карценом да се парадира за национални достижения и ценности според артефакти и паметници от друга общност с други езикови, археологични, културни, административни и т.н. дадености [(0.0.A.)] . Точно по този недопустим начин е създадена и продължава да се репродуцира официалната българска история, която ще просъществува в този си вид неопределено дълго време поради редица обществени и геополитически причини.

Този начин на изложение е изчерпан спрямо една от основните формулировки на Теодор Момзен за историята [(0.B.)] : „*Теоретични работни хипотези, които са годни да служат като тезиси за исторически изложения, носят винаги перспективен характер и са независими от това, доколко могат емпирично да бъдат верифицирани или не, те са закотвени в основополагащи обществени ценностни норми, съответно гледни точки. Самото това обстоятелство ги прави подходящи да служат като средство за комуникация между миналите времена и съвременното съзнание*...”. Изчерпан, тъй като обществените ценностни норми на комунистическото възпитание отпаднаха отдавна от интелектуалните човешки ценности поне в България, защото бяха закотвени върху невярни и манипулирани исторически анали. Тезата на РТ избягна тези подподни рифове защото не е основана върху обществена актуална историческа ценност, а върху първичните калиграфски дадености, дали начало на днешните кодови термини *българи*, *България* и т.н. По-късни данни от арабски автори не могат да променят това статукво, тъй като са вторични интерпретации на вече съществуващи термини, пречупени през езиковите особености на арабската реч и представяни като трудно разпознаваеми идеограми. РТ дори няма отношение към променливите критерии на историческата истина, изказани опростенчески като „*Това е което твърдят нашите авторитети, но онова, което всъщност е станало, трябва да е било ето това, а не друго*” (Бредли) и които водят до конвеирно възпроизводство на мнения, а не на фактология. Тя е прецизирана върху писмените дадености по въпросните термини и доколко ще се ползва от историци е отделен въпрос, а въпроса за родовият корен на днешната българска нация е далечна периферия. Днес трудно се разбира, че историческата терминология и родовата генетичност са разходящи се прави в пространството, като се надяваме казионното разбиране за взаимосвързаност на тези понятия да се изживее от бъдещите поколения, които ще обновят българската историография.

В този материал ще се опитаме накратко да изясним появата, еволюцията и разнопосочността на най-кодовите кодови думи в нашата история – термините „българи” и „България”. Историята като колектор на събития е крайно чуствителна към термините, тъй като по същество тя е терминологична наука, подобно на философията, психологията [(1.A.)] и т.н. основани върху достиженията на човешката реч. Археологията, биологията, географията и др., а в последно

време и генетиката могат да помогнат в много отношения за развитието на историографията, но не могат да извадят историята от терминологичният *капан*, който е неин основен оперативен инструмент. Ще се опитаме да разчупим шаблона, но не по начина използван от много, високо образовани и не до там образовани автори, които на основата на фонетични и инфрафонетични подобия и прилики се опитват да открият нови *научни* територии за своите виждания в частност географски области свързани с двете споменати кодови понятия. Именно срещу този шаблон беше предизвикателството на РТ преди години. Тези термини се появяват твърде късно след дълъг и криволичещ път в паметниците на латинската реч в същият изпис, в който съществуват и до ден днешен – *bulgari* и *Bulgaria*, и никакви словесни еквилибристики не могат да ги извадят от там – за щастие тези източници са недостигаеми за дългите пипала на играчите от съвременната геополитическа рулетка така, че е целесъобразно и разумно да се насочим към източниците предимно на тази реч.

Вижданията на един от стълбовете в историята, Гибон (Edward Gibbon) **[2.B.]** , че „ *всяка епоха на Земята е увеличавала и продължава да увеличава богатството, щастието, знанието, а може би и добродетелите на човешката раса"*, то без претенции за извисяване добродетелите на човешката раса, ще се опитаме да предоставим едно проследяемо и разбираемо търсене на изворите на двата термина за увеличаване добродетелите и историческата трезвеност на българската нация; нация по наше скромно мнение тотално опиянена и непрекъснато дрогирана с опиати сътворени в геополитическите лаборатории на великите и не дотам велики държави хвърлящи безспирно значителни средства в тази област.

Десет години след публикуването на РТ **[1]** се налага друг начин за обяснение, различен от първопредставянето. Този проблем погледнат от днешна дата смятаме за терминологичен проблем и тъй като терминологията е важен и неделим момент от всяка научна дисциплина, разбирането на РТ предполага средна или висока образователна подготовка в областта на българската реч и познания по източниците. Тази подготовка задължително трябва да различава движението и промяната на термините през вековете, без което *движение*, четенето на РТ е безмислено и безполезно, а няма да е погрешно да заявим, че каквото и да е общение с исторически материали е безпредметно и паразитно без разбиране на тази обуславяща даденост на историческите събития. Един прост пример с приятен аромат – термина *whisky* води началото си от шотландско-келтският израз *uisge betha* – животворна вода. Търсенето назад във времето на употребявана дума *whisky* за този вид питие по фонетични аналогии няма да доведе до *uisge betha*, въпреки доказаната приемствена последователност на термините за обозначаване на питието. С термина *българи* е същото и дори по-сложно, тъй като той не води назад във времето до разбирането, което днес имаме за „българи", т.е. име на народ, нито до този фонологичен съвременен изказ. Ето това ще се опитаме да изясним по друг начин, не както в първоначалното издание на РТ, тъй като за тези

десет години откриваме в първото издание доста нередности, породени най-вече от наивно цитиране на източници, които въпреки делегираната си академична популярност са далече от задълбочено и обосновано представяне на историческите обекти – ръкописи, палеографски, епиграфски паментици и т.н. Обект на нашето търсене – двойката burgari/bulgari и репититите ѝм, а защо не и на термина България, като служебен/нарицателен термин и как този термин еволюира в име на народ, на класа, на територия, на религиозна характеристика и вероятно още значения на които не сме попаднали до ден днешен по интернет наличните публикации. Развитието и промяната на тези термини не се разглежда от българската историческа наука и всеки термин се счита за постоянна величина във времето, нещо абсолютно погрешно и примитивно като изследователски метод. Да не споменаваме, че няма такива методи, като изследване на термините като променливи величини до днешна дата, всички термини се приемат за забити гвоздеи, около които се вие совалката на историята, а е точно обратното. Историческите събития променят и формират термините; *burgari/bulgari* и съответно *Bulgaria* са именно от тези променливи величини.

Няма как да пропуснем и изследването на Keramopoulos**[(2)]** , *The Greeks and Their Northern Neighbors*, Athens, 1945, който се старае да обясни латинският термин като исконен за гръцката граматика и език, като представя пароними като синоними, *πηργος* като първообраз на *burgos* и т.н.

Part I

Вечен проблем на историята като хуманитарна наука е проблема на отделния субект, кой как чете източниците и как ги разбира. Извън този глобален проблем има десетки схващания какво е историята – хронология от събития, разбиранията за тези събития извън контекста на текста или само на части от него, пропаганда, политика, документирана митология и т.н. и т.н. **[(3)]**

Нашата задача е по-проста и ще бъде ограничена само до налични източници; ще проследим *живота* на термините, отправната точка и източниците касаещи днешните термини *българи*, *българин*, *България* и производните ѝм в текстове от времето, когато тези термини се зараждат и използват при отразяване на историческите събития.

I. Flavius **Magnus Aurelius Cassiodorus** **[(4)]** (485 - 580).

Трудовете на Касиодор *Laudes, De Anima, Historia Gothorum, Exposition psalmorum, Institutiones divinarum et saecularium litterarum, Expositio Epistulae ad Romanos, Liber memorialis ou liber titulorum, Codex grandior* и още много други са в основата на трудовете на Pelagius, Jordanes, Victor Tununensis **(5)** , San Agustín, Paulus Diaconus, Beda Venerabilis [*VENERABILIS BEDA PRESBYTER* (672/3 - 735 A.D.) **(0.C.)**], Anicius Manlius Severinus Boethius и т.н. Няма да е погрешно да кажем, че той е сериозен автор за европейската история и за наша радост точно при този автор има сведения с термина *българи*. От тук започват проблеми на които не се обръща нужното внимание, а те са твърде значителни за да бъдат пренебрегвани.

0. Поради огромният обем на наличините източници в научният свят се ползват няколко издания със сборни текстове от Касиодор. Едно от тях е *Monvmenta Germaniae Historica T. XII, Cassiodiri Senatoeis Variae*, Bertolini, MDCCCXCIV, от Theodorvs Mommsen. За своето изследване Т. Момзен ползва кодексите:

1. Arretiinum fragmentum., 2. Holkhamensis n. 401., 3 Londiniensis mns. Brit. Harlei. n. 3022., 4 Parisinus 2185 A (pars prior; cf. n. 87)., 5 Parisinus 2906., 6 Parisinus 2923., 7 Romanus Angelicaims V. 4. 7., 8 Vatieanus Ottob. 1265., 9 Remensis. S. Remigii . . . и още 102 ръкописа, които няма да изброяваме. Всеки от тях е обозначен с код, например E, F, H, и т.н.

1.1. Ще се спрем на изрази, които се цитират от *цялото историческо войнство* в българско по начин приет още през 1910 г. от д-р Г. Ценов и перефразиран без промяна или прецизиране:

Cuius ut coepit aetas adulescere tenerique anni in robustam gentis audaciam condurari, ad expeditionem directus est Sirmensem: ut quod ab illo Martio viro verbis didicerat, in camporum libértate monstraret. egit de Hunnis inter alios triumphum et emeritam laudeni primis congressibus auspicatus neci dedit Bulgares toto orbe terribiles **(6)**.

Превод*: Щом почнал да възмъжава и крехките му години заякнали във войнственост срещу силен народ, бил изпратен в Сирменския поход, та да покаже чрез смелост на бойното поле онова, що бе научил словом от оня войнствен мъж. Между другото триумфирал над хуните и след като му се усмихнала заслужена похвала за първите сблъсквания, обрекъл на избиване ужасните в целия свят българи.* **(7)**

Към пасажа от РТ *„17.1 Без значение от Анатарик към Киприан или обратно са насочени думите, защото важното е факта, че името Bulgarum globus (българско множество) е употребено в смисъл, че това “множество” стои в контролирано положение спрямо Римската империя, т.е. тя може да го “спира” т.е. да го „управлява”! Очевидно е, че Bulgarum globos е на римска служба след като това е документирано не къде да е, а в римският сенат!”* днес доуточняваме:

1.1.1. Двойъката термини са коректно представени и съжденията по тях в РТ – верни, но:

1.1.2. Уточненията под линия от Theodorus Mommsen (автор на критическото издание за което става въпрос по-надолу – *MONVMENTA GERMANIAE HISTORICA, ED. SOCIETAS APERIENDIS FONTIBUS, AVCTORVM ANTIQVISSIMORVM TOMVS XII*, *BEROLINI, MDCCCXCIV*), на стр. 240 не се вземат под внимание, а те са изключително важни за всеки изследовател, който е решил съвестно да търси корените на *българщината*:

а. Терминът *bulgaros* е наличен в ръкописи *F – Codex Florentinus Laurentianus 89, 23 saec. XIII.* **(8)** ; Florentinus Riccardianus № 303; Lipsiensis; Londinensis mus. Brit, 12022; Matritensis Escurialensis A. II. 16.

а.1. *Codex Florentinus Laurentianus 89, 23.* е от XIII в.

а.2. Florentinus Riccardianus XV в. – кодекс от последният клас VI на *Conspectus Codicum* в класификацията на Момзен под номер 96. Клас VI е последен клас, което означава, че кодексите от този клас са последната група от преписи на старите ръкописи и подразбираемо с най-много промени.

а.3. Lipsiensis (bibliothecae senatus I, fol. 19) saec. XV. пак там под номер 97.

а.4. Londinensis musei Britannici add. №12022, saec. XV., под номер 98.

а.5. Matritensis Escurialensis A. II. 16., saec. XIV. също там под номер 99.

Тъй като термина *búlgaros* е наличен само в един ръкопис от XIII в. и то от нисък клас на достоверност (почти 900 г. след като Касиодор Сенатор е писал книгите си), вероятността кодекси а.2. – а.5. да са преписи именно на този кодекс от XIII в. е много близка до единица.

b. Терминът *burgares* е наличен в ръкопис *K* **(9)**.

c. Термин *bugares* е наличен в кодекси H, G, I, също и в H^1. **(9.A.)**

1.2. Видно от поясненията на Момзен за ползваните източници и изразите в тях е, че термина *bulgar+*окончание за падеж е наличен в **пет** ръкописа (вероятно само в един и перефразиран в следващите четири, както споменахме по-горе, ако се съобразим с хронологичната появляемост на преписите), докато във всички останали паметници на брой около **тридесет и три** присъства термина *burgares/bugares*.

1.3. Това трябва да се има пред вид, защото когато Mommsen пише фундаменталният си труд *MONVMENTA GERMANIAE HISTORICA, ED. SOCIETAS APERIENDIS FONTIBUS, AVCTORVM ANTIQVISSIMORVM TOMVS XII*, *BEROLINI, MDCCCXCIV* за Касиодор Сенатор, то термина *bulgari* е наличен само на едно

място, на стр. 240 (0.A.) : *Egit de Hunnis inter alios triumphum et emeritam laudem primus congressibus auspicatus neci dedit Bulgares toto orbe terribiles*. *240 – 2,3.* Този термин *Bulgares* изписан по този начин, да повторим, пунктоално уточнен от г-н Теодор Йончев преди години като *правилен* (като дума в им. п.) е наличен в кодекс F във формата *búlgaros*, както и в репликите му, във всички останали стари кодекси 33 или 37 на брой присъстват термините *burgares* и *bugares* [bulgarus F, burgares K. bugares H, G, I nostra om. **II**1 (под *nostra onmia* **II**1 се има предвид позоваването под този индекс в книгата на Момзен)]. Така, че „правилният термин *Bulgares*" не е наличен в нито един препис, съществува само в критическото издание на Момзен, който му е дал правилна граматическа форма и е лансирал една голяма заблуда, че това е термин от началото на VI в.

2. След направената справка за наличния *присъствен баланс* в най-старите писмени източници на термините *bulgares, burgares, bugares* и като се има пред вид, че термина *bugrari/bugares* е част от военните длъжности на римската армия от 4 в. (В *Notitia Dignitatum* (10) – това е легион bugaracenses) то формален извод, че *bulgares* и производните му са видоизменен препис на *bugrari/bugares*, като че не може да се обори от други доводи от ново време.

Тъй като един количествен баланс не може да бъде неоспоримо основание, нека се опитаме да проследим доколко тези терминни разновидности са налични в старите източници от *първи клас* (0.B.) дадени от Момзен – за термините *bulgares, burgares, bugares* :

2.1. Кодекс H – *Oxoniensis Magd. 166*. - XIII в.

2.2. Кодекс G – *Londiniensis reg. B.* XIII – XIV в.

2.3. Кодекс IW - *Vindobonensis 407.* – XIV в.

2.4. Кодекс *Florentinus Laurentianus 89, 23.* – XIII в. (14. D.)

[В т. **14 D**. в добавката *съкращения* накрая сме дали цялата умопомрачителна по обем и зашеметяваща по дълбочина класификация на паметниците от Theodor Momssen, върху чиято *канава* е изградено произведението му. Препоръчваме го на всяка персона решила да навлезе в *джунглата* на старите архиви].

Този е най-ранният кодекс с наличен термин *bulgares* или производната му според Момзен. Ето какво съобщава Момзен по този въпрос за ръкописа *FLORENTINUS LAURENTIANUS GADDIANUS PLUT. 89 SUP. N.* 23**:**

Membr. formae quaternariae saec. XIII foll . 180 scriptus a librariis compluribus (manus mutatur saepe ubi quaterniones incipiunt , ut 70 , 7 : virtutis suae – 92 , 29 : quamvis – 116 , 13 , ubi verba senarium ad obscure in utroque quaternione leguntur) , emendatus deinde a manu posteriore . subscriptum est : sit venia dignus expletor codicis huius . Scripturae specimen dederunt Vitelli et Paoli

collezione Fiorentina di facsimili paleografici (Florentiae 1885) tab . 18 . continentur libro 1) Amisso folio primo l . I a verbis praefationis p . 5 , 17 quod ad summum apicem ad VII 41 , ubi qua ternio finit et paginae pars vacat . laterculi adsunt . 2) VIII – XII numerati I – V ; incipit haec pars a novo quaternione . sequitur liber de anima .Contuli totum et variam lectionem adscripsi . orthographia est medii aevi : c et t commutantur passim , condictio quoque scribi solet pro condicio . extimare columpna contempnere dampnare cunti diffinire in telligere praelium Theodoricus (raro Theodericus) sollemnia sunt ; scribitur graitas , commoit omissa v littera .haec omnia praetermissa sunt , etiam emendationes manus secundae raro enotatae . inscriptiones librorum et subscriptiones composuimus p . XVI .

Florentinus Laurentiana Gaddiano PLUT. 89 SUP. N. 23 *de pergamino. formas quaternariae siglo. 13 papel de aluminio. 180 por una serie de secretarias (un cuaternión de la mano, donde comienzan a ser cambiados con frecuencia, a un 70, 7: de su poder - 92, 29, a pesar de que - 116, 13, donde leemos las palabras de un grupo de seis a oscuro, tanto en quaternione), y luego mejorado por una mano posterior. Debajo manuscrito se ha completado es digno de perdón. Escritura ideales dio Vitelli y Paoli Collezione di facsimili paleografici Fiorentina (Florencia, 1885) ficha. 18. están contenidos en el libro de 1) Después de perder el folio por primera vez. 1 palabras del prefacio, p. 5, 7 al 17 de 41, lo que conduce a la cumbre, donde una parte de los cuales se dedica a ternio extremos y las páginas. ladrillos aquí. 2) 8 - 12 fueron contados de 1 - 5; Esto comienza una nueva parte de un cuaternión. He citado el mundo entero, y en gran número, la lectura del libro del alma de .Contuli siguiente. Ortografía digiere en la Edad Media: c y t se cambian aquí y allá, condictio también escribirse por lo general se puso de pie de igualdad. extimare muelle de desacato malditos destrezas deciden entender la batalla Teodorico (raramente Dietrich) son los trámites; graite escrita trasladó caído letra v cosas .haec se omiten, el segundo rara vez cambia de manos enotatae. mensajes compuestas de libros y suscripciones p. 16.*

2.5. *Florentinus Laurentianus 89, 26.* – XV в. (anno a nativ. dom. M o quadringentesimo tertio ?)

2.6. Кодекс *Genuas* – XIV в.

2.7. Кодекс *Giessensis* – XV в.

2.8. Кодекс *Holkhamensis n. 400.* (HOLKHAMENSIS COMITIS LEICESTER N.) – XIII в.

2.9. Кодекс *Matritensis Escurialensis D. III. 21.* – XIV в.

2.10. Кодекс *Matritensis Escurialensis Q. III. 18.* – XIII в.

2.11. Кодекс *Mediflanensis Ambros. C. 19.* – XIII / XIV в.

2.12. Кодекс *Monacensisi Lat. 11052.* – XV в.

2.13. Кодекс *Olmützensis, Parisinus 2187.* – след XII в.

2.14. Кодекс *Parisinus lat. 2188.* – XIV в.

2.15. Кодекс *Parisinus lat. 2190.* – XV в.

2.16. Кодекс *Parisinus lat. 2191.* – XV в.

2.17. Кодекс *Parisinus lat. 2188.* – XIV в.

2.18. Кодекс *Parisinus lat. 2790.* – XIV в.

2.19. Кодекс *Romanus Vallicellianus D. 39.* – XV в.

2.20. Кодекс *Vaticanus 570* – XIII в.

2.21. Кодекс *Vaticanus 7301* – XIV в.

2.22. Кодекс *Vaticanus Palatinus 272* – XIII / XIV в.

2.23. Кодекс *Vaticanus reginae 64* – XIII в.

2.24. Кодекс *Senensis F. V. 15* – XIV в.

2.25. Кодекс *Tolosanus 472* – XV в.

2.26. Кодекс *Venetus S. Marsi II, 19.* - XIV / XV в.

2.27. Кодекс *Venetus S. Marsi II, 22* – XV в.

2.28. Кодекс *Vindobonensis 365* – XV в.

2.29. Кодекс *Vindobonensis 924* – XIII в.

2.30. Кодекс *Vindobonensis 3112* – XV в.

2.31. Кодекс *Guelfenbytanus Aug. 4.* – XIII в.

2.32. Кодекс *Guelfenbytanus Gud. 95.* – XV в.

Сред тези манускрипти няма нито един по-ранен от XIII в. и това е 800 – 900 г. след написването на предполагаемите първоизточници, чийто преписи са горните кодекси.

3. Като заключение по прехода на термините *bugrari/bugares* в *bulgares/bulgari* за българската история е важен факта, че военният смисъл който носят първите термини се предава без промяна във вторите. В РТ показахме, че освен военно съдържание *bulgares/bulgari* нямат друг носещ смисъл във военните сводки и събития, като се интерпретират в различни текстове като погранични войски под имената *limitanei, burgarii, ripenses* или обратно, последните се изписват като първите.

3.1. Тази тенденция е отбелязана още през 1751 г. от Lodovico Antonio Muratori и Gian Francesco Soli Muratori в книгата ѝм ***Dissertazioni sopra le Antichità Italiane già composte e ..., Volumen 1,*** стр. 6:

"*Sotto la Citta di Milano, come apparisce dalle antiche Memorie, si contaba Ducatis o pure Comitatus Burgariae. Quivi probabilmente abitarono i Bulgari venuti con Alboino,* ***giacche Bugrari si truovano anche appellati*** *. E non e inverisimile che a Soave Terra del Veronese dessero il nome i Suevi chamati Suavi da gli antichi Italiani*" *– Едно място до град Милано по древни предания се нарича Графство на Дука или Комитат Бургариа. Там са живяли Bulgari-те които идват с Албоино,* ***които наистина [преди] са наричани бургари*** . . . (пр. и болд м.).

3.1.1. На същата страница Lodovico A. Muratori обяснява и еволюцията на топонима *soave*, земя около гр. Верона, която произлизала от името *Suevi*, наричани *Suavi* в старите италиански ръкописи (под израза *стари италиански ръкописи*, Muratori навярно включва и латинските такива). Днес научните изследвания под Suevi/Suavi разбират термина Швабия и шваби, като германско племе и топонимия. По надолу обяснява, че *арабите (Arabi)* са наричани също *сарацини (Saraceni)*, казва също, че Карл Велики е *франк* – дума с германски произход, но под франки в Италиа са разбирани и Norici, Turingi, Sassoni [Saxsoni], Alamani, Suevi и др. националности. Всички тези данни, които упоменаваме тук в т. 3.1.1, се репродуцират старателно от БАН и поднаучните звена в България, като се забравя са се спомене, какво казват Муратори и съответно Асеманий, който го цитира, за термина *bugrari/bulgari* малко преди това, навярно поради разсеяност, недостатък на гениалните хора и на специалистите от БАН, обявени от съседите си по стрелбище за *учени* историци.

3.1.2. Мураторий е цитиран от Асеманий в ***Kalendaria ecclesiae universae: in quibus, tum ex vetustis ..., Volumen 2, Giuseppe Simone Assemani,***

p. 295 - … *A Bulgaris dictum Ducatum sive Comitatus Burgariae, regionem quandam ad Occidentem conterminam Mediolanensi agro, ubi Bulgares olim consedissent: nam & Burgarii ii appellati sunt...*

3.1.3. Други споменавания с термина *bulgari*:

стр. 9 *Ciò, che secero in Italia si è già veduto. Passarono a signoreggiar nelle Gallie i Franchi , e i Borgognoni; nelle Spagne i Visigoti , e Svevi ; nell' Affrica i Vandali; nella Tracia ed Illirico i Bulgari ; nella Pannonia gU Unni , i Gepidi , i Longobardi , gli Ungri.*

Многозначителен е факта, че за Lodovico A. Muratori българите са в Илирия и Тракия и нито дума за Мизия, където общо очаквателно българите би трябвало да са най-многолюдни именно там.

3.1.4. Едно популярно сведение от Павел Дякон: стр. 99 *Racconta Paolo Diacono, che venuto in Italia* ***Alzecone Duca de' Bulgari*** *con assai Soldatesche, su accolto da Grimoaldo Duca di Benevento , che gli diede* ***ad habitandum*** *alcuni Luoghi incolti intorno ad esla Citta di Benevento…* (думите с болд са в курсив при сведението на Муратори).

3.1.5. *Ci vien questo Rito insegnato da Papa Niccolò I. nelle Riposte a i Consulti de i Bulgari Capitolo terzo dove interrogato , qual consuetude si avesse da osservare nelle Nozze,…* стр. 237.

По надолу: *Sed post Sponsalìa, quae suturarum funt Nuptiarum promissa foedera, quaeque consensu eorum, qui haec contrabunt …*

3.2. Този факт (от т. 3.1.) цитира Giuseppe Simone Assemani в творбата си *Kalendaria ecclesiae universae: in quibus, tum ex vetustis ..., Volumen 2*, стр. 295 : *A Bulgaris dictum Ducatum sive Comitatus Burgariae, regionem quandam ad Occidentem conterminam Mediolanensi agro, ubi Bulgares olim consedissent: nam & Burgarii ii appellati sunt.*

Те не само са наричани, но са и напълно реални военни съединения, локализирани в крепости за контрол и защита, както на границите на Римската империя, така и на пътните станции по прочутите римски пътища, останки от които се намират по цяла Европа, без най-северните области, естествено.

Т.е. за Lodovico Antonio Muratori и Gian Francesco Soli Muratori *българите* на лонгобардският крал Албоино не са нищо друго освен *бургариите* от римската армия.

II. **Marcellinus Comes** (род. ? – поч. 534).

II.1. Всички налични кодекси от Marcellinus Comes:

6-ти век. - T- Codex Tilianus: Oxford, Bodleian Library, Auct. T. 11.26

11-ти век. - S - Codex Sanctomerensis: St. Omer, Public Library 697

U - Udine, Episcopal Library 14

12-ти век. - Brussels, Lat. 6439—6451

14-ти век - R - Paris, Bibliothèque Nationale, Lat. 4870

15-ти век. -Vienna, Nationalbibliothek 138

- Venice, Biblioteca Marciana Lat. VL135

- Oxford, Bodleian Library, Canon. script eccl. 193
- Oxford, Bodleian Library, Canon. script. eccl. 96
- Vatican, Urb. Lat. 382
- Vatican, Palat. Lat. 818
- Florence, Biblioteca Mediceae-laurenziana 58
- Milan, Bibliotheca Ambrosiana C. 290
- Toulouse, Bibliothèque Municipale 468 (excerpts only)32
- Canterbury, St Augustine's Abbey 37933

16-ти век. - Berlin, Lat. 118

Късни издания:

1546 – A. Schonhovius, Chronicon Marcellini Comitis...quod rerum orientalium historiam Eusebii & divi Hieronymi usque ad Iustiniani tempora prose quitur, nunc primum in lucem editum (Paris) [based on S]

1552 – J. Cuspinianus in De Consulibus Romanorum Commentarii (Basel), 513—72 [based on Vienna, Nationalbibliothek ,1381]

1558 – 0. Panvinius in Fastorum libri V a Romulo rege usque ad Imp.

Caesarem Carolum V Austrium Augustum (Venice), 58—78 [conflation of Schonhovius and Cuspinian]

1606 – J. Scaliger in Thesaurus Temporum (Leiden), 22—43 [based on Panvinius, 1558]

1618 – reprint of Schonhovius, 1546 in M. de la Bigne, Magna Bibliotheca

Veterum Patrum (Cologne), vol. 6, 362—9

1619 – J. Sirinond, M.V.C. Corn itis Illyriciani Chronicon emendatius et auctius (Paris) [an improved Scaliger, 1606, based on T]

1654 – reprint of Schonhovius, 1546 in M. de la Bigne, Magna Bibliotheca Veterum Patrum (Cologne), vol. 15, 712—22

1658 – reprint of Sirrnond, 1619 in J. Scaliger, Thesaurus Temporum (2nd edition, ed. A. Morus ; Amsterdam), 33—57

1677 – reprint of Sirmond 1619 in M. de la Bigne, Maxima Bibliotheca Veterum Patrum (Lyons), vol. 9, 517—23

1696 – J. de Ia Baune's revision of Sirmond, 1619, in J. Sirmondi Opera

(Paris), vol. 2, 349—88 [utilising R]

1774 – reprint of de Ia Baune's Sirrnond, 1696 in A. Galland, Bibliotheca

Veterum Patrum (Venice), vol. 10, 343—56

1787 – Th. Roncalli [from de Ia Baune's Sirmond, 1696 and others], Vet usciora

Latinorum Scriptorwn Chronica (Padua), vol 2,265—336

1846 – J.P. Migne [reprint of de Ia Baune's Sirrnond, 1774] in PL 51, 913—48

1894 – Th. Mommsen, MGH AA. XI, 39—108 [based on T and SI].

II.2. **Абат Antonius Sconhouius** е първият който публикува хрониките на Marcellinus Comes в изданието *Chronicon Marcellini Comitis V.C. Quod rerum orientalium Historiam Eusebij & diui Hieronymi, usque ad Iustiniani tempora prosequitur . Quod rerum Orientalium Historiam Eusebij et diui Hieronymi, usque ad lustiniani tempora prosequitur, nunc primum in lucem editum, Parisiis, 1546* **(11),** както съобщава още в заглавието. По-късно хроника е включена в изданието на папа Benedicto XIII – *JACOBI SIRMONDI SOC. JESU PRESBYTERI, OPERA VARIA, T. SEGUNDUS, VENETIIS. TYP. BARTOLOMÆI JAVARINA, MDCCXXVII* (1728).

II.2.1. Текста се копира от *MAGNA BIBLIOTHECA VETERVM PATRVM et antiquorum SCRIPTORVM eclesiasticorum, anno 1654, ... Marguerin de La Bigne, t. XV, стр. 713* **;** *Historiarum Volumen Quartum, In quo ex praevia Historiae Romano, anno1601, Johannis Philippi Vorburgici, Volumen 4, Francofurti, Tip. Hannis Friderici Weissil* и т.н. във всички научни публикации.

Защо акцентуваме на тези издания от т. II.1 ? Защото в тях се дават термините на човешки множества през IV в., които термини се приемат за имена на народи, сражавали се столетия срещу римляни/ромеи – алани, готи, гети, хуни и скити – термин *българин* няма между тях ! Това е времето на Ausonio и Olibrio, консули през 379 г. **(13)** .

II.2.2 . *Thesaurus temporum, Evsebii Pamphili Cæsareæ Palæstinæ episcopi, Chronicorum canonum omnimodæ historiæ libri duo, interprete Hieronymo: ex fide vetustissimorum codicum castigata: item autores omnes derelicta ab Eusebio & Hieronymo continuantes; ejusdem Eusebii utriusque partis Chronicorum canonum reliquiæ Græcæ, quæ colligi potuerunt; opera ac studio Josephi Justi Scaligeri* **(14)** , Amstelodami, Joannem Janssonium, anno cIɔ Iɔc LVIII (?).

В този кодекс Scaligeri съобщава, че ползва изданието на Jac. Sirmundi (*IN HOC VOLUMINE HÆC CONTINENTUR, LATINA … Ex editione Jac. Sirmundi, Luteria Paris. Marcellini Comitis Chrinicon. Opere ejusdem Sirmundi*). Паметника е от XVII в. По него сме дали мнение за стойностите както на термина *bulgares*, така и на глагола с който тези *vulgares* се обозначават като грабители **(14.В.)**.

II.3. Публикацията на Antonius Sconhouius е в основата на всички по-късни издания **(15)**; да видим кои са източниците на Sconhouius, все пак той е издател живял през XVI в. Те са четири:

S = codex Sanctomerensis 697 saec . XI ;

T = codex Tilianus hodie Bodleianus auct . T II 6 saec . VII ;

U = codex Utinensis n . 14 saec . XI ;

R = codex Parisinus n . 4870, saec. XIV.

II.3.1. *S = codex Sanctomerensis 697 saec . XI* in.

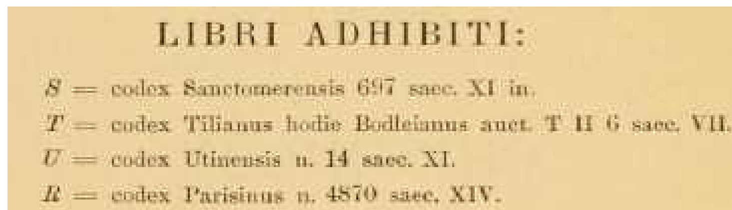
Този кодекс е от VII – VIII в. **[16]** дело на St. Omer **[16A]**. Във нет. публикациите няма сведение за наличност на този кодекс в дигитален вид **[17]**. От разясненията на *digilibLT* (**http://digiliblt.lett.unipmn.it/index.php**), които предадохме под линия в т. **17** е видно, че кодекса е *сглобен* в този си вид през X или началото на XI в.

II.3.1.1.Кодекса е упоменат в *Monvmenta Germaniae Historica* T. XII, *Cassiodiri Senatoeis Variae, Bertolini,* MDCCCXCIV (т. I. 1.), като източник за *MARCELLINIV.C. COMITIS CHRONICON AD A . DXVIII CONTINVATVM AD A . DXXXIV CVM ADDITAMENTO AD A . DXLVIII*.

II.3.1.2. При разглеждането на първите четири основни източника (от т. 2.) Момзен **[13.C]** се спира само един път на източник S и то за термини *Bleda/Blaeda* и *conrasit/conrosit* (*Prioris ordinis librum usurpatum esse a Beda cum inde sequitur, quod quae ex S Marcellino is excerpsit in a. 534 finiunt, tum ex loco p. 81, 1, ubi in corruptela Blaeda pro Bleda, alteroque p. 82, 23, ubi in corruptela* ***conrosit*** *pro* ***conrasit*** *consentiunt Beda et Sanctomerensis contra Sirmondianum exemplum*).

II.3.1.3. В разглежданата гл. XI, където са упоменати българи (Bulgarum), стр. 108 [*XI. POST CONSVLATVM BASILII ANNO VII., 1. Iohannes magister militum in Campania praedans Gothos nonnullas liberat senatrices. qui postea patitur nocturnum Totilae superventum Bulgarum suorum proditione. 2. Verus quoque magister militum et ipse in parte alia Calabriae infestum sustinuit Totilan et Valerianus ab imperatore in eorum solacia . . . (reliqua desunt* – останалият текст липсва)] на глава *INDICTIONE PRIMA lOHANNIS SOLIVS*, всички термини в глави от I до XI са коментирани от J. K. Fotheringnam прямо кодекси T и R (*T* = codex Tilianus hodie Bodleianus auct.T II 6 saec.VII ; R = codex Parisinus n. 4870 saec. XIV.) и нито един термин спрямо кодекс S. За този кодекс S, Момзен съобщава на стр. 236: *Parisinus n . 4870 saec . XIV , de quo dixi vol . 2 p . 50 ad Marcellinum , f . 66 – 115 chronica Bedae* **[19]** *maiora habet , praescribens : incipit cronicha Bede presbiteri , subscribens :explicet liber cronicorum id est temporum venerabilis Bede presbyteri . pessimi textus nespecimen quidem admisi* – Т.е. Бѐда **[13.A]** през VII - VIII в. прави преписи на кодекси, но както виждаме Момзен не намира нищо по нашето търсене в кодекс S. От изключително важно значение е, че коментарите под линия са основани на прочита на кодекси T и R (за R вж. т. 3.2. долу), а codex Tilianus (T), е разгледан ред по ред от John Knight Fotheringnam в изданието *THE BODLEIAN MANUSCRIPT OS JEROME´S VERSION OF THE CHRONICLE OF EUSEBIUS, OXFORD, AT THE CLARENDON PRESS, 1905* **[13.B]** и там термини от вида *burgarii/bulgari* няма. Остава единствено възможното – пасажа за Тотила и „българите”, който предадохме изцяло в II.3.1.3. да е от кодекс R (codex Parisinus n . 4870) и тъй като този кодекс е от XIV в., то предположението, че термина *Bulgarum* е употребяван непосредствено от Комес Марцелий се сгромолясва катастрофално. Графика на последователността на писане на отделните

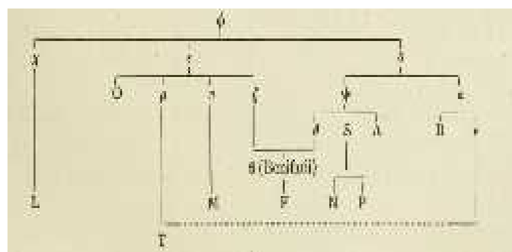
кодекси и връзките между тях според Fotheringnam по долу – с малки гръцки букви са означени неизвестни източници. Кодекс W от подредбата на Fotheringnam, съответства на кодекс R от подреждането на Момзен. Кодекс W не е сред най-ранните преписи на текстовете на Марселинус Комес повтаряме, той е късно явление. Трябва да уточним, че съкратените кодове на кодексите (S, T, U и т.н.) не са едни и същи при употреба от различните изследователи като правило – всеки е дал свои буквени означения.

LIBRI ADHIBITI:

S = codex Sanctomerensis 697 saec. XI in.
T = codex Tilianus hodie Bodleianus auct. T II 6 saec. VII.
U = codex Utinensis n. 14 saec. XI.
R = codex Parisinus n. 4870 saec. XIV.

Момзен

Fotheringam

II.3.2. *T* = codex *Tilianus hodie Bodleianus auct . T II. 6 saec .VII.* [(17A)].

Този кодекс е представен във фототипното критическо издание на John Knight Fotheringam и преставлява препис на Св. Йероним по хрониката на Евсевий. Както в добре четливите графеми от *appendix IV*, които препредават текста, така и в *appendix III*, където са извадени заличените и трудно различими графеми на ръкописа, наличие на термини *bugrari/bugares* в *bulgares/bulgari* липсва. Това е най-ранният наличен манускрипт-препис от Marcellinus Comes.

II.3.3. *U* = codex Utinensis n . 14 saec . XI.

Теодор Момзен в *CHRONICA MINORA, SAEC. IV. V. VI. VII, VOLVMEN II, BEROLINI APVD WEIDMANNOS, MDCCCXCIV*, стр. 38 споменава кодекс *Utinensis* като един от четирите първоизвора (споменатите тук в т. 3.1, 3.2, 3.3 и 3.4), но впоследствие разглежда само техните преписи [(18)]. Ще предадем сравнения от Теодор Момзен с текстове от различни автори по преписи на един и същ текст, което дава бегла представа, какви са маниерите на късните интерпретатори от четирите първоизточника, в смисъл тяхната точна графиатура :

Orosius 7, 34 : *Gratianus . . .Theodosium . . Hispanum virum . . apud Sirmium purpura induit Orientisque et Thraciae simul praefecit imperio . . . hic propagator ecclesiae .*

Marcellinus. a 379 : *Theodosius Hispanus Italicae divi Traiani civitatis a Gratiano Augusto apud Sirmium XXXVIIII post Valentis interitum imperator creatus est XVIIII k . Febr . Orientalem dumtaxa rem publicam recturus , vir admodum religiosus et catholicae ecclesiae propagator .*

Iordanes R. 315 : *Theodosius Spanus Italicae divi Traiani civitatis a Gratiano Augusto apud Sirmium post Valentis interitum factus est imperator .... ammodum que religiosus ec clesiae innituit propagator reipublicae que defensor eximius . nam Hunnos et Gothos qui eam sub Valente defatigassent diversis proeliis vicit cet .*

[Victor] epit . 48, 5 : *Fuit Theodosius propagator rei publicae atque defensor eximius . nam Hunnos et Gothos , qui eam sub Valente defatigassent , diversis proeliis vicit cet.*

Orosius 7, 36, 11 : *Gildo et ipse fugam molitur . . . post aliquot dies strangulatus interiit .*

Orosius 7, 37 : *Adsunt Uldin et Sarus Hunorum et Gothorum duces*.

Marcellinus a. 398 : *Gildo fugiens propria manu se strangulavit*.

Marcellinus a . 406 : *Huldin et Sarus Hunnorum Gothorumque reges.*

Iordanes R. 320 : *Gildo . . . propria se manu peremit .*

Iordanes R. 321 : *quem (Radagaisum) Huldin et Sarus Hunnorum.*

Orosius 7, 37 : *praesidio Romanorum et post multa : tanta multitudo captorum Gothorum fuisse fertur , ut vilissimorum pecudum modo singulis aureis passim greges hominum venderentur .*

Marcellinus a. 406 : *Radagaisum continuo device runt ipsius capite amputato captivos eius singulis aureis distrahentes .*

Iordanes R. 321 : *Gothorumque reges superantes omnes captivos , quos retulerant , singulis aureis vendiderunt .*

[Във връзка с тези текстове и имайки пред вид нашето изследване за наличието на термина хуни **[20]** в първоизточниците уточняваме, че този термин се приема за огромна популация с континентално значение и роля към XII – XV в., докато неговият първоначално индикиране е

незначителен клан между могъщите племена на сармати, карпи и роксолани участвали векове в документирани исторически събития под тези имена и дали имена на топоними, хидроними и т.н. Впоследствие термините на роксолани, сармати, масагети и т.н. са заместени от общо събирателното – хуни/уни, а роксолани, сармати и т.н. се считат за „изчезнали” от талантливите историци на XX в.]

От направеният преглед на преписите става видно, че копистите на Marcellinus Comes, при препредаването на текста са имали пред вид значението през XI – XIV в. на термините *bugrari/bugares* - *bulgares/bulgari* или по-точно казано, те внасят тези термини в употреба, тъй като в най-ранните преписи (кодекси S и T) тези термини липсват. Явление срещано твърде често в творбите на копистите от по-стари автори.

II.3.4. *R* = codex Parisinus n . 4870, saec. XIV.

Този манускрипт от XIV в. е от Евсевий [(21)] (*Codex Parisinus Latinus 4870. These partially supply the lost pages at the start of O. Images in Fotheringam, Bodleian. Contains the words common to other Mss descended from O: "A Valente VI et Valentiniano iuniore usque in consulatum Eudoxii colliguntur LXIIII, ac per hoc a XV Tiberi anno, quo dominus predicare incepit, in consulatum Eudoxii et Dioscori fuint anni CCCCXI." (442 AD).),* късен препис на кодекса от т. 3.2. *(3.2. T = codex Tilianus hodie Bodleianus auct . T II 6 saec . VII.)* Две негови страници са поместени накрая на *THE BODLEIAN MANUSCRIPT OS JEROME`S VERSION OF THE CHRONECLE OF EUSEBIUS* [(22)] , 321 – 323.

При едно устно и наследствено/кланово предаване на етноними от рода на скити, бастарни, готи, гети, също топоними, хидроними и т.н. термините се променят в рамките на стотици години, при термините *bugrari/bugares – bulgares/bulgari*, този процес е значително ускорен от писмените традиции на копистите. След навлизане на книгопечатането, което унифицира и променя терминологично наследството на копистите, термините употребявани от първите келисти се забравят и в науката навлизат термините от печатните книги, като единствено съществували и вярни – пример е труда на Теодор Момзен по-горе. За такава скоростна промяна при появяване на нов термин съдейства писменото законодателство и юридическите норми на единствената държава по това време в Европа – Римската империя, в частност на нейната уникална Notitia Dignitatum[(12)], както и военните структурни реформи на римската армия от Диоклетиан до Константин Велики. Именно там се появява термина *bugaracenses*, чийто репити са *bugrari/bugares/bulgares* дават основа за ново обогатяване на писаната реч с нови понятия и представи. При неизвестни за нас обстоятелства, този термин е бил познат и използван от копистите на Касиодор, а от тези на Марцелин Комита – не.

II. 4. Като последна констататция за късните интерполации в текстове наречени авторски за Марцелин Комес ще поместим откъс от *Opera varia nunc primum* на Jacob Sirmondi, p. 167 (по брояча на pdf). Същият текст се намира и в *Thesaurus temporum, Volumen 2, p.23.* на Evsebii Pamphili Cæsareæ Palæstinæ. Марцелин Комес е с манипулирани авторски текстове (*non omnia Marcellini este, quæ in illo continentur*):

De Chronici hujus auctore necessario monendus es, Lector, non omnia Marcellini este, quæ in illo continentur.Testatur enim præfatione sua Marcellinus se opus suum ab initio principis Theodosii, ad Magni usque Consulatum, per annos cxl. perduxisse : tum deinde alios tantum xvi . annos adjecisse, a primo Justini ad quartum usque Justiniani Aug. Consulatum, hoc est ad annum Christi dxxxiv. Ultra hunc annum igitur non processerat Marcellinus : nec plura fane his fuerant in editione Ant. Sconhovii , qui Chronicon hoc in lucem primus dedit. Quae deinceps sequuntur ad finem usque principis justiniani, ab alio postea quopiam adjecta funt,& a Panuinio primum , deinde ab aliis nullo discrimine pro Marcellinianis edita. Nos ex vetustissimoTilianæ bibliothecæ Codice , tum Marcellini omnia multo quam hactenus emendatiora , tum Appendicem , qux & ipsa perantiqui est scriptoris, multis partibus auctiorem damus : integram daturi , nisi nos lacerum exemplar in septimo post Basilii Consulatum anno destituisset. Quo factum , ut in reliquis ad finem usque Panuinianam editionem sequi necesse fuerit, demptis annorum ad calcem epilogifmis, quos id circo prætermittendos censuimus, quia nihil illos neque ad Marcellni Chronicon , neque ad ejus Appendicem pertinere constabar.

II. 5. Още сведения **[60]**.

III. **Zosimus** (490–510)

Зосим е римски историк от края на 5 век, компилатор на Eunapius и Olympiodorus. Живее в КПол по времето на византийския император Анастасий I (491 - 518). В неговата творба *Historia Nova* е изложена историята на Римската империя. Съдържа ценни сведения за въоръжените борби в различните римски провинции, описва и нахлуванията на визиготите (при различни изписвания Visigothi, Tervingi, Wisigothi, Vesi, Visi, Wesi, Wisi). Данни за въстанията в Мала Азия, Сирия и Тракия **[13.D.]** и т.н. Ценното за нас е, че Зосим съобщава по твърде некомпетентен начин за военните реформи на Константин Велики започнати от Диоклециан, точно тези реформи, които създават подразделенията bugaracenses, чиято дислокация явно не се одобрява от него – вж. линк *promacedonia*, стр. 163. В историята му термини bugrari/bugares – bulgares/bulgari няма.

IV. **Flavius Eutropius**

Римски историк, който пише през втората половина на 4 век след Христа. Той заема поста на секретар (magister memoriae) в Константинопол, придружава император Юлиан (361-363) в неговата експедиция срещу персите (363) и по време на царуването на Валент (364-378), на когото той посвещава своя *Breviarium Romanae* и където завършва своята история. *Breviarium Romana* [14.A.] е сборник в десет книги на Римската история от основаването на града до импереатор Валент. Независима стойност на тази история е малка, но това понякога запълва хронологичната *празнина*, оставена от по-авторитетни кодекси. За ранните части на работата си *Eutropius* ползва Тит Ливий; за по-късно части той използва загубения кодекс *Enmannsche Kaisergeschichte*. *Breviarium* е бил разширен до момента на управление на източния римски император Юстиниан Велики от Павел Дякон; работата на последния на свой ред е разширена от Landolfus Sagax (X в. - *Vatikan, Biblioteca Apostolica Vaticana, Pal. lat. 909* [17.0.]) и до времето на император Лъв Арменец (813 – 820) в *Historia Miscella*. Най-доброто издание на Eutropius е от Droysen (1879), съдържащ гръцката версия и разширения издания на Паулус Diaconus и Landolfus. Има и множество английски издания и преводи.

В историята на Flavius Eutropius термини *bugrari/bugares – bulgares/bulgari* няма.

V. **Procopius of Caesarea** (Procopius Caesariensis, 500 – 554)

Счита се за компилатор на Енодий. Тракийци, илирийци, вандали, анти, мавританци, хуни, лази, гепиди, готи и т.н. в *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae Pars II Vol.* 1, 2 и 3 и останалите книги [15.A.]**.** Как стои въпроса с *bugrari/bugares – bulgares/bulgari* ?

V. 1. ***CORPUS SCRIPTORUM HISTORIAE, ED. EMENTATIOR ET COPIOSIOR CONSILIO B. G. NIEBURII C.F., ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSIAE CONTINUATA. PARS II. PROCOPIUS. VOL. II. BONNAE 1838.*** *p. 570*: … *quae cur ipsi constituta sic fuerint, nemo liquido novit. Nam Imperatoris consilium emanare nequit in vulgus, nisi ipsi velit. Vulgares tantum suspiciones hic referam. Videbat, aiunt, Iustinianus Augustus Ioannis imperium detrectaturos exercitus Romani caeteros Duces, honore illi*

cedere recusantes. Термините *vulgus* и *Vulgares* имат значения в текста като *публични, народни. Vulgares tantum suspiciones hic referam – народните подозрения/съмнения по този въпрос* (т. е. по планът на Юстиниан).

V. 1.1. Термини *bugrari/bugares – bulgares/bulgari* няма при Прокопий Кесарийски. Хуни, масагети, анти, гепиди, готи, траки, илирийци и т.н. - *bugares/bulgares* и репити – не. Не само това, при текстовете липсват термини Македония, Мизия, Панония, Дакия **(0.C.)** и т.н., провинции създадени далече преди да се роди Прокопий, където би трябвало да живеят македонци, мизи, дакийци, далматинци и т.н., като това са почти всички земи, където се развиват събитията описвани от Прокопий Кесарийски. Тракийци изобилстват като терминология, докато мизиец, дакиец, далматинец, ахаец и т.н. няма нито един, въпреки че споменатите територии са многократно по-обширни от това, което се счита за Тракия по времето на Прокопий. Ако се съобразим с обясненията на Richard Abels **(0.D.)** и неговите карти, които са в унисон с общоприетите виждания за управлението на Юстиниан, то това не променя цялата картина на Прокопиевото изложение. В наличните преписи от 14-15 в. (време около 800 г. от времето на Прокопий) много неща са променени от копистите. Заявленията на редакционната колегия от БАН, Ив. Дуйчев, Геновева Цанкова-Петкова, Василка Тъпкова-Заимова, Любомир Йончев и Петър Тивчев в ***ГИБИ, т. 2, стр. 104*** за преписите на Прокопий са крайно повърхностни и дори смехотворни :

„ ... *Изобщо взето, в произведенията се наброяват повече от 60 откъса с извънредно голяма стойност като извори за нашата история в онова време. Тези откъси засягат както завареното тукашно население – траките, и разните поселени в по-късно време племена, така и славяни, анти и първобългари. Накратко казано, откъсите от Прокопиевите съчинения могат да се посочат като едни от най-ценните извори за историята на българските земи и за миналото на славяните и първобългарите по време на тяхното заселване тук*.”

V. 1. 2. Изкушаваме се да коментираме накратко тези три крайно невежи изречения, защото те са не само случайни заявления, те са указания за поднивата на българската културна общност чиято йерахична шапка са специалистите от БАН, как трябва да се борави с източниците, т.е. да се съчинява история :

А. Каква е тази *наша история в онова време*, когато „българи” и „България” не съществуват в текстовете ? По този критерий *наша история* може да бъде и *Илиада* на Омир – там също има траки и прекрасни тракийски коне дори.

В. *Тези откъси засягат ... и първобългари.* С такава увещателна безоснователна терминология характерна за детски приказки, БАН-ските специалисти могат да нарочат за

първобългари които народи си пожелаят от Гибралтар до Хонолулу, няма да имат никакви проблеми при положение, че народите са одобрени от Кремълската щабс квартира.

C. *Накратко казано, откъсите от Прокопиевите съчинения могат да се посочат като едни от най-ценните извори за историята на българските земи.* „Български земи” пък България я няма, нито на атлаза на Клавдий Птоломей (II в.), нито в разглежданите текстове на Прокопий, а въпросните земи са парцелирани, пронумерирани от нотарии и оразмерени от землемери с гранични колове и каменни колони, данъчно регистрирани, ежегодно и сезонно контролирани от армията чиновници на ИРИ, класифицирани на държавни, частни, манастирски и църковни чрез съответните си собственици (императорската собственост е била частна собственост – църквата при Влахерните например), подарявани и отнемани по съобразност от императорската администрация и т.н. и т.н. Навярно някои читатели вече се досещат кои са учителите на македонските официални историчари или по-точно, кои са подбудителите – те са едни и същи за БАН и за МАНУ. Това е ***изобщо взето*** нивото на БАН в тази област.

V. 2. ***Anecdota seu historia arcana, Procopius Caesariensis, Helmestad I , Typis Henningi Mvlleri Acad. Typ.,* CIƆ IƆ C LIV.**

V. 2. 1. Ad lectorem : … *jubemus sub edictali programmate vulgari, et ex eo tempore …използвайки обичайни средства*. Малко по-надолу се повтаря почти същият израз.

V. 2. 2. p. 187: *...quæ quidem vulgares opiniones excedit …обичайно се разглеждат* и т.н. с примерите от Прокопий. Търсените от нас кодови термини се ползват от Прокопий Цезарийски като репити на *vulgo* (*avi, atum, are*) – всенародно, публично и репитите му *vulgatus* (*a, um*) и *vulgatus* (*us*) м.р. – общоизвестни, достъпни и т.н.

VI . **Joannis Laurentii Lydi** (490 – 565) от Филаделфия, Лидия.

Заема държавни служби при Анастасий и Юстиниан Велики при когото е официален придворен летописец. Пише няколко книги на историческа тематика**(16.B.)** в които няма упоменаване на *bugrari/bugares – bulgares/bulgari*.

VII. **Magnus Felix Ennodius** (473 - † 17 юли 521).

В прозведението ***IN NOMINE PATRIS ET FILII ET SPIRITUS SANCTI INCIPIT PANEGYRICUS DICTUS CLEMENTISSIMO REGI THEODERICO AB ENNODIO DEI FAMULO*** [17.D.1.] срещаме именно това, което ни трябва въпреки, че съществува безобразното тълкуване на термините от страна на *специалистите* от БАН в преводите на ЛИБИ.

Нека представим преди това източниците за Енодий според изданието на Frideric Vogel:

1. ***Codex BRVXELLENSIS 9845-9848,*** от IX в. През XVI в. той е преписан със значителни редакторски *поправки*, например *apud calipsem* се представя като *apocalypsim, ad uobis – a duobus, nos trimphans – nostrum pande, discretas – divisas, credatur – videatur* и т.н. Този тип преписи са класифицирани като „източници II клас"от Frideric Vogel, т.е. едно по-ниско ниво на достоверност.

Към тях спадат:

1.1. *Codex VATICANUS* 3803 в четири преписа.;

1.2. *Codex LAMBETHANUS 325* в четири преписа от X в.;

1.3. *Codex OTTOBONIANVS 485.;*

1.4. *Codex VATICANVS 6057*.;

1.5. *Codex OTTOBONIANVS 2366*.;

1.7. *Codex ESCORIALENSIS F II 9 (*от *III G 22* до *II E 20);*

1.8. *Codex CHELTENHAMENSIS 1715*.;

1.9. *Codex TRECENSIS*.;

1.10. *Codex VATICANVS* **(** *ille per celsus* на първа страница) ;

1.11. *Codex VINDOBONENSISI 745*.;

1.12. *Codex OTTOBONIANVS 687*.;

1.13. *Codex ESCORIALENSIS D III 22*.;

1.14. *Codex VRBINAS 61*.;

1.15. *Codex MONACENSISI 110*.;

1.16. *Codex MAGLIABECHIANVS I 6,29*.;

1.17. *Codex AMBROSIANVS D 117*.;

1.18. *Codex PARISINVS 2177.*

Освен тези кодекси, материали от Еноднй е имало в книги, които днес са с неизвестно местонахождение или изгубени: ***Codex ARGENTORATENSIS, Ennodii epistolae I vol. 8º*** в манастира Sulpicii Biturinensis, ***Ennodii opera in folio*** в манастира B. M. de Beco и т.н. Печатните книги и ръкописи в които се споменават части от текстовете на Енодий са неизброими. Представихме това кратко изброяване на паметниците, които в книгата на Vogel са съпоставени един с друг, поместени са критически отзиви за калиграфията и морфологията, т.е. имаме едно огромно по обем и обхват на темите произведение. Тъй като *специалистите* на БАН в предговора на ЛИБИ твърдят, че:

„Критично издание на „Похвалното слово" е дадено от Er. Vogel, Magni Felicis Ennodi opera, MGH, AA, VII, Berolini 1885. Извадките от текста на Похвалното слово са взети от това издание",

ще разгледаме какво пише Vogel, как това се представя от ЛИБИ и къде се намират по достоверност изводите на РТ спрямо Vogel и БАН.

Анклав.

Критическият текст на Vogel е същият текст, като този на J. P. Migne. Докато Migne дава научно-популярни сведения за Панагерика на Енодий, то Vogel съобщава нещо по-конкретно, а именно :

Praeter códices B,V,L,T **[17.1]** *ad hunc libellum recensentum contulimus et illic afferemus Urbin. 61 saec. XV (U); Ambros. D 117, saec. XV (F); Monasens. 110, saec. XVI(D); libri Magliabechiani J 6 29 saec. XIV (M)… За да се разберат и коригират кодекси U, F, D, M . . . трябва да се имат пред вид кодексите B,V,L,T.*

Т.е. да се приемат като водещи и определящи текстовете на по-ранните кодекси. Освен това дава още едно сведение, което за нас е от голямо значение – в началото на глава CCLXIII (opusc. 1) пред заглавието на Панагерика (*IN NOMINE PATRIS ET* . . .), Vogel съобщава, че текста е снет от книгата на Jacobi Sirmondi **[17.2.]**, като отбелязва ***Sirm. p. 291;*** едно издание от 1496 г. в което се надяваме да намерим по-ясни данни за източниците, които е ползвал Sirmondi освен сведението от заглавието, че ползва текстове писани от Св. Теодор Студит (758-826).

Край на анклава.

Във въпросното издание [17.2.] на Sirmondi, под поясненията за колонка № 1598 намираме пояснения за израза *Bulgarum ductor Libertem* и цитиран текст. Тъй като този текст го срещнахме в писанията на Момзен за Касиодор, то пояснението *Idem epist. X. Bulgares toto orbes terribles suisse dicit*, ни отвежда директно към писмата на Касиодор - *CASSIODORI SENATORIS VARIAE RECENSVIT THEODORVS MOMMSEN, III. CASSIODORI ORATIONVM RELIQVIAE EDIDIT LVD. TRAVBE, BEROLINI APVD WEIDMANNOS MDCCCXCIV,* глава XXI - *CYPRIANO V· T· PATRICIO ATHALARICUS REX*.

Поради изключителната важност на тази част, папагалски представена от БАН ще проследим хронологически по „Похвално слово за Теодорик" (цялото име – *IN NOMINE PATRIS ET FILLI ET SPIRITVS SANCTI INCIPIT PANEGYRICVS DICTVS CLEMENTISSIMO REGI THEODERICO AB ENNODIO DEI FAMVLO*) представено от Frideric Vogel [17, (3)] на местата където се споменава „българското име" според ЛИБИ.

2. Стр. 205, V, 27 „*….stat ante oculos meos Vulgarum ductor …*". Преведено от ЛИБИ „пред очите ми е вождът на българите повален от десницата ти . . .".

2.1. На стр. 351 – Указател на имената (*IV index nominum*). Vogel указва, че *булгарес* значи *вулгарес – Bulgares cide Vulgares*.

2.2. На стр. 363 (431 бр.), в същият указател на имената, Vogel пише, че Теодорик побеждава Вулгарес (*Vulgares a Theoderico superati 205,27*), което е грешка (или ползваме друго издание с различна номерация на страниците), тъй като на същата страница и място не пише за вулгарес, а пише за *Vulgarum ductor, паднал от десницата на Теодорик*, вж. т. 2 горе.

2.3. В същите пояснения за Vulgares, Vogel тълкува *apud eos est campus vulgator [denotat nomen Vulgares* **!** *] natalium.* Т.е. той разбира термина *vulgator*, като репит на *vulgares*, а от там и като разбиране на термина *Vulgarum ductor* от т. 2.2**. ,** като усилва това изявление с удивителен знак, както сме го представили тук – едно твърде рядък похват за академично издание от такъв ранг.

2.3.1. Какво значи *vulgator* ? *Vulgator, oris m* [vulgo II]; распространител, дърдорко, празнодумец, глашатай, издайник на тайни, *vulgator taciti* – Овидий = Tantalus [18.A.]. Виждаме, че

Vogel свързва термините *Vulgares, Vulgarum* и *vulgator* в общозначна етимология **[19.А.]** като производни на корена *vulgo* **[20.А.]** .

2.4. До какво води този извод в най-авторитетният за историците паметник за живота и творчеството на Енодий ? Той е само един – термините *Vulgares, Vulgarum* и *vulgator* са **епитети**, които Енодий употребява в Панегерика за федератите на Мундо и за тези, срещу които се сражава Теодорик, респективно Пица.

2.5. Кои са тези, срещу които се сражава Пица, без значение с какви термини (а те са определено унизителни за тези за които са употребени) са обозначени ? Хората с които се сражава Пица **СА ГЕПИДИ** и това много ясно е изказано от Енодий във фабулата на одата. Преди гепидите говори за херули, след тях за вандали, алемани и . . . край на българската следа в Пагинерика на Енодий. *Vulgares, Vulgarum* и *vulgator* са епитети с които Енодий нарича гепидите и ... желязно потвърждение за РТ **[21.А.]**.

2.6. В контекста на повествованието, че Пица се сражава с гепидите Gunderith и Trasericus е израза, който се цитира като българска възхвала от всички българоговорящи без изключение на пол, възраст и образование **(** *Haec est natioq cuius ante te fuit omne quod voluit* . . . **–** *Това е народът, който преди тебе е имал всичко което е пожелавал* **)**, само че това се отнася за гепидите дами и господа ! За войната между готи и гепиди говори Енодий и няма никакви българи там. Епитетите за гепидите се приемат за етностно наименование от *специалистите* от БАН, от произведението на Frideric Vogel, 1885 г., което разглеждаме. Ако бяхме написали наместо специалисти – *чекисти* за преводачите загнездени в БАН, може би щяхме да сме по-близко до реалностите в съвременна България.

3. Как би трябвало да се преведе в този случай словореда *stat ante oculos meos Vulgarum ductor* . . . от т. 2 ?

От неоспоримият факт, че Енодий пише за гото-гепидска битка и от поясненията на Vogel за *Vulgares* и *Vulgarum* израза за нас има превод: *пред очите ни предателят (празнословеца /глупака) дук,* а израза *Haec est natioq cuius ante te fuit omne quod voluit* се отнася за нацията на гепидите, а не за нацията на българите.

Какви са изводите до тук от разгледаните източници за двойките термини *burgari/bugares – bulgares/bulgari* ? При Касиодор болшинството от паметниците (*bulgares* наличен в пет ръкописа, във всички останали паметници тридесет и три присъства термина *burgares*) сочат произход от служебната дума на Римската армия – *bugrari* **(21B)** чийто произход се крие в наименованията на видовете войски на империята, в частност формированието *bugaracenses*.

При Енодий следствие на изписа със V (*vulgares*) имаме тълкуване на думата като прилагателен епитет според латинската основа *vulga* на думата и фабулата на сюжета не дава основания да се предполага българска нация в събитията. При Марцелинус Комес тези термини са късно вмъкнати в текстовете, припознати като негови.

Какъв е вида на термините и тяхното тълкуване при Анастасий Библиотекар 300 г. по-късно, който се смята за копист на Касиодор по отношение на древната история ?

VIII. **Anastasius Bibliothecarius** (род. 800 – поч. 878/879).

Наличен ръкопис от Анастасий Библиотекар няма в *e-book* пространството. Има множество каталози информиращи за преводи и писания от него, но ръкопис няма. Най-старото издание на произведението му за VIII Вс. Събор е *ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, Τ. ΤΡΙΤΟΣ* **(22)** (*CONCILIORVM GENERALIVM ECCLESIAEÆ CATHOLICÆ, T.Tertius, PAVLI V. PONT. MAX. AVCTORITATE, ROMÆ, MDCXII*) от 1612 г., където споменава *българи*, а че смята термина *vulgarorum* за еквивалент на народ със същото име е заявено , дали е от самият него или е късна добавка е въпрос – от стр. 178 (по номерацията на VIII Вс. Събор – *OCTAVA SYNODVS;* 899 по брояча на PDF формата) нататък (в линк 22 долу).

Например на стр. 403 споменава „княз" Михаил (*Principis Bulgariæ Michaelis*) редом с франкския крал Людовик (*Ludouici peritlustris Franciæ – Regis & Imperatoris*), на стр. 435 говори за варварските нации на *Bulgaros & Ruthenos* и т.н. Тези писания на Анастасий Библиотекар (не бива да се забравя, че Anastasius Bibliothecarius е копист на писанията на Касиодор Сенатор и

сведенията му нямат тежестта на първоизвор) респективно писанията на папа Павел V през 1612 г. за термина *vulgari* се репродуцира в последващи издания като *Acta conciliorum et epistolae decretales, ac constitutiones summorum* **[22.A.]**, стр. 757, Imprimerie Royale (París), 1714 г. (*nec Vulgarorum missi cognosceren, Vulgarorum patriam quœ in Illyrico constituta est* – Родината на българите, която се намира в Илирия); *Opera varia nunc primum collecta, ex ipsius* **[23]** , Jacobi Sirmondi, 1728 г., Volumen 2, стр. 285 (*gens Bulgarorum deprœdatam sœpe Thraciam*), през изданията на Blasius Kleiner, Jacques Paul Migne и Christian Matthias Theodor Mommsen до ден днешен, като постепенно изписа *vulgari* се заменя с изписа *bulgari*. Въпроса от началото на седемнадесети век до наши дни вече е решен – термините *vulgari/bulgari* и производните ѝм означават *българи* и нищо повече. Няма как да разберем кога се *избистря* това разбиране в смисъл на еднозначност, дали от времето на Касиодор до Анастасий Библиотекар или от Касиодор до наличните преписи през 15 – 16 в., но е повече от сигурно, че тези термините *bulgar,vulgar, bvlgar* и т.н. поне до X в. служат за обозначаване и на други обекти, освен име на народ и нация.

Пример за несръчно, по-точно повърхностно боравене с писмени паметници е Иван Петканов **[59]** който пише в ***Bulgarus nell' onomástica e nella toponomastica italiana***," Lingua nostra", *Sansoni, 1960, vol. XXI,* стр. 17. следното:

Secondo Paolo Diaconc (Hist. Lang.) dei Bulgari avrebbero preso stanza in Italia per la prima volta, insiete ai Longobardi, sotto Alboino nell`anno 568…и малко по-нататък – *un intero contado in Lombardia è denominato Bulgaria (comitatus Bulgarensis*) – *цял район в Ломбардия е наречен България*.Той цитира Анастасий Библиотекар и това за него, както и за всички, които ще го следват в разсъждения като тези е достатъчна и достоверна информация. Да не знае Ив. Петканов, че Ан. Библиотекар е копист на Касиодор и за никакви българи не пише Касиодор е допустимо, но да не знае един италист, че в ***DOCUMENTI ILLUSTRATIVI PER LA STORIA DELLA CITTA E CAMPAGNA DI MILANO***, *DEL CONTE GIOGGIO GIULINIQ DAL SECOLO VIII AL XV. VOL. VII, MILANO, 1857.,*е казано, че точно *contado Burgaria,* е наречен *Bulgaria*, а не *comitatus Bulgarensis*, както пише Петканов е поредната глупост на специалист от БАН. Какво обслужва тази глупост или пресметната, пронумерована и прошнурована манипулация ?

Тя променя на 180 градуса историческата посоката *на движение* на термина bulgari – от запад на изток, което движение е документирано 1000 години преди Кремълската геополитика да се опита да го замени с *болгари* или *волгари* идващи от Волга. Трябва да признаем, че опита беше твърде успешен, но до вчера; през XXI в. такива писаници са и ще бъдат измитани от вятъра на времето. Тези различни направления за обозначаване на други обекти с термина bulgari, водят началото си от римските *burgarii/bugaracenses*, а не от късните интерпретации *vulgares/bulgarorum* и т.н.

Кои са те ?

Преди да преминем към разглеждане другите смислови значения с които се употребява термина *vulgar/vulgares*, нека видим лавината от публикации, производни на наличните преписи. Само в NET публикации те са над 240 – да разгледаме някои от тях за *vulgari*, като електронните книги налични в интернет едва ли надвишават 1 % от ръкописи и печатни книги създадени до 15 в. съхранявани в европейските книгохранилища.

А.1. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus II*** ... *Fontes iuris Germanici antiqui*, Eckhardt, Karl August |1964.

а) p. 111, LXV.*Omnis supra scriptio de vulgari tractat beneficio* (всичко описано по-горе за **обикновената** печалба).

b) LXVI. *Vulgari defferant audietis in sequenti* (**обща** следваща разлика).

c) p. 113, IV. *Nullus e contrato de vrbano beneficio super vulgari habentem beneficium sentantias inueniat* . . .

d) p. 115, XI. *Sed vrbanum pro vulgari beneficim sit illi quo ad vsque vrbis fuerit redificata* . . .

А.2. ***Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi***, *Arbeonis episcopi Frisingensis Vitae sanctorum Haimhrammi et Corbiniani*, Krusch, Bruno|1920.

а) **Vita Haimhrammi Episcopi,** p. 51. *Unde et summitates digitorum quasi vulgari quodam risui*… (...обикновен смях).

b) p. 57. *His itaque transactis, quídam incole loci humanitate coacti, collecta beati martyris membra in arbore quadam vulgari locutione spina alba condentes abierunt* (членове на общество от едно местообитаване).

c) p. 77 … *populo vulgari*;…(**обикновени** хора).

d) p. 84 (37) .. *que locutione vulgari Feronifaidus appellatur, in latrones incidisse*. [**хора** наречени Feronifaidus (по името на Feronia, богиня на освободените роби на особена почит в град Ancsur, Етрурия - попаднали в ръцете на крадците. Днешен аналог са *статуите на свободата* в Париж и Ню-Йорк].

A.3. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus XXX, part I,*** Scriptores, Supplementa tomorum XVI-XXV, Holder-Egger, Oswald |1896., IACOBI DE GUISIA ANNALES HANONIAE.

a) p. 53. *Utique et hanc historiam vulgari lingua scriptam fuisse ex colore sermonis Latini cognoscitur* (историята е написана на **народен** латински)

b) p. 68. *Eadem historia subsidio fuisse videtur auctori "Historiae destructionis ecclesiae Dononiensi in vulgari",…Nec chronica Normannica lingua vulgari scripta … Alter poeta Clarembaldus, vulgari lingua versibus extremis syllabis consonantibus Belgis fundationem exornavit.* (**простонароден** език)

A.4. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus II, part II,*** Auctor vetus II 64-70, p. 88, 137.

a). 65. *Omnias suprascriptio de vulgari tractat beneficio* – **общо** благо.

b). 66. *Adhuc distinquam tria beneficiorumgenera, quae quatum a vulgari differant, audietis in sequenti.*

c) p. 92, 147,.. *sed urbanum pro vulgari beneficium sit illi…*

A.5. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus V, fasc.III*** *, Poetae Latini medii aevi, Die Ottonenzeit, Teil 3*, Silagi, Gabriel |1979.

a). p. 572, 128. *Quae nune vulgari fruitur cognomime lector* ; … **обикновен** читател.

b). p. 584, 115. *Nomine vulgari Martianae vocitatus,* … **простонародно** име.

c). p. 588, 295-297. *A propio, quem iure regebat, pontificatu, Inque monasterio vulgari voce vocato, Perrona sub conffesore dei venerando* …**нормална, говорна** реч.

A.6. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus III,*** *Scriptores rerum Germanicarum, IOHANNIS VITODURANI CHRONICA*, Baethgen, Friedrich|1924.

a). p. 79-80. *Habeband quoque Switenses in manibus quedam instrumenta occisionis gesa, in vulgari illo appelata henbartam, valde terribilia* …**народно, местно** наречие.

b). p. 204. …*quod in vulgari superior ecclesia dici conswerit, se contulerunt* …казано **обикновено**, както се казва.

A.7. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus VIII, parts I***, *DIPLOMA REGUM ET IMPERUM GERMANIAE, HEINRICI RASPONIS ET WILHELMI DE HOLLANDIA DIPLOMA,*

a). p.47. …*preter ab expedition, quam appellamus vulgari nomine hereuard*… когото наричаме с **простонародното** име Хереварт (Hereward ? принц на Ellander - херцогството и феодално владение на Temeria, разположена на изток от Vizima).

b). p. 82. … *que vulgari nomine Splinters* … **простонародното** име Splinters.

A.8. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus I, parts I.*** *Victoris Vitensis Historia persecutionis Africanae provinciae sub Geiserico et Hunirico regibus Wandalorum*, Halm, Karl|1879, p. 83.

… *in sermone vulgari ex Graeco* … **простонародна проповед** на гръцки

A.9. ***Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi***, *Chronicon Moguntinum*, Hegel, Karl|1885.

a). p. 13, anni 1364-65. … *qui eandem incusationem imperaporis ex ore vulgari rusticorum refent*… **редовите/** селяни.

b). p. 87. *Ecclesia S. Hilarii, sermone vulgari, " Sanct Gleriz" nominata* … **обичайна** проповед.

A.10. ***Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi,*** *Vita Anskarii auctore Rimberto*, Waitz, Georg,1884.

p. 74. *Ipse tamen haec omnia Semper occultari maluit quam vulgari.* Вместо **обичайните**.

A.11. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, tomus X, parts IV.*** *FRIDERICI I. DIPLOMATA. 1181-1190.* Appelt, Heinrich|1990.

a). p. 597. *Quod in bulgari wicbelte dicitur*… **обичайно** wicbelte наричат.

b). p. 420. b1. *Vulgaris leuca* – галска миля - ок. 2250 м.

c). p. 304. *vulgare proverbium*,

d). p. 426 *vulgariter dicere,*

e). p. 19. *vulgari dicere,*

f) p. 83. *in vulgari vocare,*

g). p. 34 *vulgo appellare,*

h) *vulgaris nominare,* и т.н. ...

A.12. ***Dissertatio Selectarum De Spiritu Bullari Et Bulgari Concilii Tridentini***, *, Johann Jakob Waldschmidt (1655-1741), Heinrich Vagedes (Rinthelii : Wächter, 1678), Regensburg, Staatliche Bibliothek -- 999/A.Diss.11231.*

Publicación original: ***Granatae : apud Antonium Nebrissensem et Garcia Brionidem : Impensis Ioannis Diaz et Martini a Salvaterra..., anno1564.***

A.12.1. Авторите Vagedes и Waldschmidt представят един кратък критически материал на събора в Trento [30]. Те ползват термините *Bullari* и *Bulgari* в заглавието като случайни нарицателни имена, подобно на българската поговорка „от трън на глог" :

A.12.1.a. *„...смаяли се всички* ***трънки*** *и* ***глогинки****."*, Асен Разцветников, ***Събрани съчинения***, *стих.*, стр. 53., Бълг. Писател, 1981 г.

A.12.1.в. ***Опустошение***, роман, стр. 33, Ив. Тренев, изд. Хр. Г. Данов, 1985 г., *„...Замъчи ги глад, а навред ни* ***трънки****, ни* ***глогинки****...".*

Докато за медика Waldschmidt [31] можем да изразим своите резерви като компетентен автор по историческите събития, то такива съображения за Heinrich Vagedes ще са пресилени и невярни. Изтъкнат теолог-реформатор и магистър по история, запознат в най-големи подробности с римската история, Vagedes е типичен представител на науката през 17 в. и употребата на тези термини едва ли са случайни; напротив, те са доказателство за смисъла ѝм с който се употребяват в научната и църковна общественост. Може би именно поради тази причина, трудът на Vagedes (линк № 2 в пояснителна т. 31) не е споменаван от изследователите, търсещи корените на българщината в историческите сведения, той е неподходящ за великобългарските псевдонаучни измислици. Изкушаваме се да цитираме посвещението: *SERENISSIMO POTENTISSIMO QUE PRINCIPI AC DOMINO CAROLO, HASSIÆ LANDGRAVIO, HIRSFELDIÆ PRINCIPI, CATTIMELIBOCI, DECIÆ, ZIEGENHAINÆ, NIDDÆ, SCHAUMBURGIQUE COMITI, PRINCIPI DOMINOQUE SUO CLEMENTISSIMO.* В това посвещение има израз, който е показателен за темата на нашето изскледване и този израз е *SCHAUMBURGIQUE COMITI.* Първата дума е сложна дума образувана по законите на латино-немската граматика *SCHAUM + BURGI + QUE.* Тя индикира, че принц Карол е комита на *бургите* в областта Шаум [32]. Виждаме, че термина BURGI, отдавна е загубил смисъла си на крепост населена с BURGARII, а се употребява само в смисъл на укрепен пунк, замък, крепост, и др., очевидно заселен с германци, аламани, швеби, швейцарци и т.н. Топонимите, градовете и селата със словосъставка BURG в Германия, Австрия, Сев. Италия, Швейцария и т.н. са стотици. На север от споменатите държави BURG се променя на BERG, във Франция на Bourget (Бурже) и т.н. Техните корени са заложени в латинската дума за укрепен

пункт BURG и естествената производна кастронима за населението в тези постройки – BURGARII-те., но тези дадености не са в речниковият състав на автори от XV в. и по-късни, както виждаме в цитираният труд на Heinrich Vagedes. Нещо повече, те са тотално вън от обръщение от по-късните автори върху които се изградени постулатите и каноните на новата Европейска история в това число и на българската такава.

А.12.2. Само във въпросният *Concilii Tridentini* те са десетки:

1. *Can. IX. Si quis dixerit, ecclesiae Romanae ritum, quo submissa voce pars canonis et verba consecrationis proferuntur, daranandum esse 6): aut lingua tantura vulgari missam celebrari debere; aut aquam non miscendam esse vino in calice offerendo 7), eo quod sit contra Christi institutionera: anathema sit.* стр. 121.

2. ... *Quapropter excommunicationes illae, quae monitionibus praemissis ad finem revelationis, ut aiunt, aut pro deperditis seu subtractis rebus ferri solent, a nemine prorsus praeterquam ab episcopo decernantur, et tunc non alias, quam ex re non vulgari, causaque diligenter ac magna maturitate per episcopum examinata 2), quae eius animura moveat.* стр. 189

3. *REGULA VI. Libri vulgari idiomate de controversiis inler catholicos 341 et haereticos nostri temporis disserentes non passim permittantur; sed idem de iis servetur, quod de bibliis vulgari lingua scriptis statutum est. Qui vero de ratione bene vivendi, contemplandi, confitendi ac sirailibus argumeutis vulgari sermone conscripti sunt, si sanam doctrinam contineaut, non est cur prohibeantur, sicut nec serraones populares vulgari lingua habiti. Quod si hactenus in aliquo regno vel provincia aliqui libri sunt prohibiti, quod nonnulla continerent, quae sine deIectu ab omnibus legi non expediat, si eorum auctores catholici sunt, postquam emendati fuerunt, permitti ab episcopo et inquisitore poterunt.* стр. 233

4. *Sed quum infrascripti articuli expresse coutineantur in libris seu tractatibus suis, videlicet in libro, quem intitulat de ecclesia, et aliis suis opusculis, ideo libros praedictos, et doctrinam, et singulos alios tractatus, et opuscula iu Iatino seu vulgari bohemico per ipsum editos ...* стр. 267

5. ... *quam ad excusandum errorem valeret, aut quasi rudibus praesertim, qui in hanc vel illam forte inciderint partem synodi vulgari lingua omnibus expositae,...* стр. 295

6. *XXXIII. Propositio synodi, qua cupere se ostendit, ut causae tollerentur, per quas ex parte inducta est oblivio principiorum ad liturgiae ordinem spectantium, revocando illam ad maiorem rituum simplicitatem, eam vulgari lingua exponendo, et elata voce proferendo,...*стр. 307/308

7.... *Et tunc non alias, quam ex re non vulgari, causaque diligenter examinata, ...* стр. 351.

8. *Doctrina de sacrificio missae. Cap. VIII. De missa vulgari lingua passim non celebranda, et mysteriis eins populo explicandis...* стр. 369 и т.н.

А.13. Едни обобщаващи издания ***Thesaurus antiquitatum Beneventanarum,Volumen*** *2*[(32.D)] в три тома**,** на Johannes de Vita и Henrico de Sallengrero, от които намирахме препратки към Antoni Sconhovii, Paulus Diaconus и др.

IX. *Pertz, Georg Heinrich*:***Monumenta Germaniae Historica, [Annales et chronica aevi Carolinij***

А. ***Enhardi fuldensis annales anno 824:*** *Rex Bulgarorum* [n] *Omartag pacis faciendae gratia ad imperatorem legatos…*

Под линия Georg Pertz пояснява за **n**, че в манускрипта е изписано *rex uulgarum*, такова изписване беше споменато от Момзен.

В. ***Enhardi fuldensis annales anno 825:*** *Iterum rex Bulgarorum*[x] *alios legatos …inter Francos et Bulgaros*[y] constituendis.

За **x** е обяснено, че е изписано като *vulgarum*, за **y**, като *vulgaros*.

С. ***Enhardi fuldensis annales anno 827*** *(31):...Interea Bulgari* [t] *Sclavos in Pannonia sedentes, misso per Dravum navali ...Bulgaricos*[w] *super eos rectores constituerunt.*

За **t** е обяснено изписване vulgari, за **w** – vulgaricos.

И т.н. за всички текстове на Enhard.

Обясненията на Georg Pertz за Фулденските анали в содекс Laurenssenses... *Annales Laurenssenses usque a. 829 non exscribit, sed valde contrahit. Singularia quaedam de monasterio Fuldensi atque alterius argumenti annos 778, 779, 787, 793, 794, 802, 807, 818, 819, 822 partum et in annalibis Fildensibus antiquis reperire licet..*.не казват нещо различно от обясненията на Момзен – старите ръкописи са различни и непълни и се поправяни енергично, спрямо разбиранията за историческите термини през 17 – 19 в.

Смятаме този кратък преглед за значенията на *vulgari* [(57)] за достатъчен и ще преминем към по-привлекателният вид vulgares, който може да бъде евентуално и подлог, тъй като окончанието

съответства на им. п. и от там термина евентуално да получи *биологична плътност* в нашето търсене. Изданията с термин vulgares **(57A)**, които открихме са 81 на брой. Някои от тях, тъй като е излишно да цитираме всички :

B.1. ***Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi. Vita Bennonis II. episcopi Osnabrugensis auctore Nortberto abbate Iburgensi***. *Bresslau, Harry|1902.*

b.0. … *notae fabulae attestati solent et cantilenae vulgares.* Значението на cantilenae (cantilēna, ae, *f* , cantilo] – песен, води до разбирането „народна песен”.

B.2. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA 500 – 1500. PLANCTUS ECCLESIAE IN GERMANIAM.*** *Konrad von Megenber**,** Ed. Scholz, Richard |1941, Leipzig.*

a). p. 81. C. 20. *Dicunt vulgares communiter et populares*…**обикновените хора**.

b). P. 88. C. 23. *Gentes vulgares, elate seu populares*…**обикновените** хора.

B. 3. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA, AVCTORUM ANTIQVISSIMORUM, T. VII.*** *Magni Felicis Ennodi Opera.*

Този източник беше разгледан в т. VII по-горе (Magnus Felix Ennodius, 473 - † 17 юли 521).

B.3. ***MONVMENTA GERMANIAE HISTORCA 500 – 1500, t. III.*** *Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 1, Stuttgart, 1973.*

a). p. 29. *Et siquidem vulgares personas noto omnes notabilia dominia nan habentes*… и ако **обикновените хора** знаеха…

b). P. 92. *Nam epistulas vulgares posse scribere et legere*… В писанията на **простолюдието** (можещо) да чете и пише...

B.4. ***SCRIPTORES RERUM GERMANICARUM IN USUM SGHOLARUM EX MONUMENTIS GERMANTAE HISTORICIS RECUSI*** *. REGINONIS ABBATIS PRUMIENSIS CHRONICON CUM CONTINUATIONE TREVERENSI . HANNOVERAE IMPENSIS BIBLIOPOLII HAHNIANI . 1890 .*

а). р. 32. *REGINONIS CRONICON, ANNO 612 - 631. Huni et Vulgares inter se prelia conserunt. Huni Vulgares superant.*

а.1.) Термина *Huni Vulgares superant* се повтаря в над 24 източника от ново време налични в e-book книги; някои от тях:

Reginonis abbatis Prumiensis Chronicon cum continuatione Treverensip 1890;

Die Annalen des Klosters Einsiedeln 2007;

Annales et chronica aevi Carolini, 1826;

Annales Fuldenses sive Annales regni Francorum orientalis,1891;

Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (II), 1894;

Annales aevi Suevici; Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum saec. VI-IX, 1878;

Supplementa tomorum XVI-XXV, 1896;

Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (I), 1892; Cassiodori Senatoris Variae, 1898; Historici Germaniae saec. XII. 2, 1872;

Chronica et annales aevi Salici, 1851;

Supplementa tomorum I-XV, 1926;

Scriptores rerum Sangallensium. Annales, chronica et historiae aevi Carolini, 1826; Chronica et gesta aevi Salici, 1848;

Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici .V., 1919;

Claudii Claudiani Carmina, 1892;

Gai Solii Apollinaris Sidonii Epistulae et carmina- Fausti aliorumque epistulae ad Ruricium aliosque Ruricii epistulae, 1887;

Annales aevi Suevici -Supplementa tomorum XVI et XVII. Gesta saec. XII. XIII. - Supplementa tomorum XX-XXII,1879;

Annales, chronica et historiae aevi Saxonici, 1839;

Eutropi Breviarium ab urbe condita cum versionibus Graecis et Pauli Landolfique additamentis, 1877;

Ex rerum Anglicarum scriptoribus saec. XII. et XIII., 1885;

Chronica aevi Suevici, 1874;

Supplementa tomorum I, V, VI, XII - Chronica aevi Suevici, 1868;

Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (III), 1898;

Formulae Merowingici et Karolini aevi, 1882…..etc.

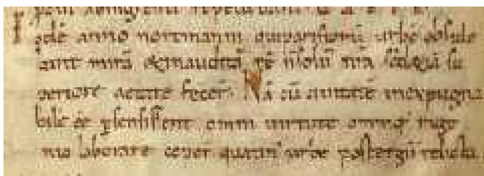
а.2.) Като се има пред вид, че някои книги от гореизброените и в линковете имат по няколко издания, то тези фундаментални източници цитирани от историците клонят към 100, а цитиращите ги автори от всякакъв ценз, ранг и раса са неизброими.

а.3.) Кое е смущаващото от цялата тази *девета океанска вълна* [(33)] в информационното виртуално и печатно пространство ? Притеснителното е, че източника – *codex Parisinus n. 5018 saec. XI* [(24)], за термина *vulgares* липсва в наличност. Има е-кодекс ***Reginonis chronicon - Aug. perg. 232,*** издание на Badische Landesbibliothek Karlsruhe (***Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe - urn:nbn:de:bsz:31-58282***) в който периода от 555 до 745 г. също липсва. Някои съвпадения между ***Reginonis chronicon - Aug. perg. 232*** и предполагаемият кодекс ***codex Parisinus n. 5018***, както се предава от Frigeric Kurze по надолу в този материал. Според тези съвпадения, или ***Reginonis chronicon - Aug. perg. 232*** е вездесъщият ***codex Parisinus n. 5018***, или негово точно копие.

....

(886). Eodem anno[6] Nortmanni[a], qui Parisiorum[c] urbem obsidebant, miram et inauditam rem, non solum nostra, sed etiam superiore aetate, fecerunt. Nam cum civitatem inexpugnabilem esse[c] persensissent, omni virtute omnique ingenio laborare[a] coeperunt, quatinus urbe post tergum[f] relicta classem cum omnibus copiis per Sequanam sursum[a] possent

Abbatis Prumiensis cronicon, 151 стр. по брояча (бр.)

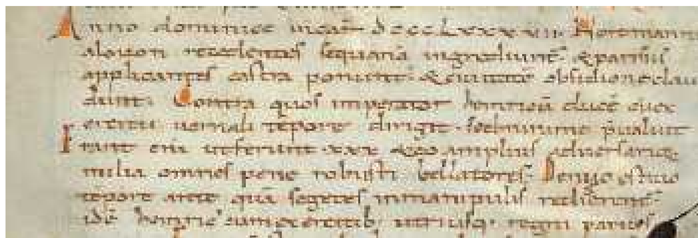

Reginonis chronicon - Aug perg 232, 159 бр.

....

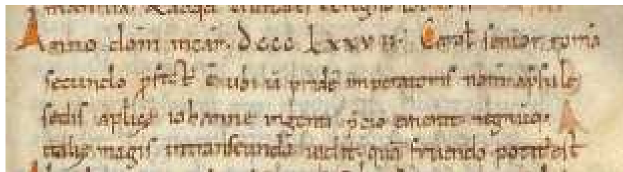
887.

Anno dominicae incarnationis DCCCLXXXVII. Nortmanni[c] a Loven recedentes Sequanam ingrediuntur et Parisius applicantes castra ponunt et civitatem obsidione[v] claudunt[3]; contra quos imperator Heinricum[w] ducem cum exercitu vernali tempore dirigit, sed minime prevaluit. Erant enim, ut ferunt[x], XXX et eo amplius adversariorum milia, omnes pene robusti bellatores. (885). (886). (886?).

146 стр. бр.

 154 бр.

....

 140 бр.

877.

Anno dominicae incarnationis DCCCLXXVII. Carolus[a] senior Romam secundo profectus est, ubi iam pridem[f] impera-

a) Kar. A 3. b) [illegible] c) [illegible] d) paternum [illegible] e) recognoscens [illegible] f) [illegible] g) Non [illegible] h) [illegible] i) [illegible] k) [illegible] l) [illegible] m) [illegible] n) [illegible] o) [illegible] p) [illegible] q) [illegible] r) [illegible] s) [illegible] t) [illegible] u) [illegible] v) [illegible] w) [illegible] x) [illegible] y) [illegible] z) [illegible]

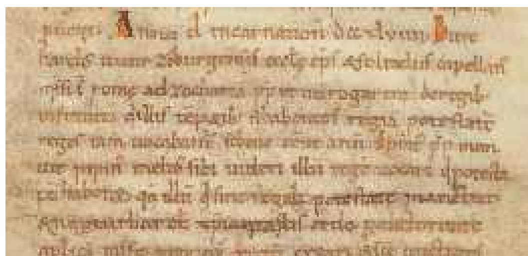
1) *Andernach in pago Maienfeld.* 2) *Ann. Prum.* (SS. XV, 2): Bellum Andrinaco VIII. Idus Oct. 3) *Non in pago Schwalafeld, sed in Retiensi (Riess); Dümmler (II, 60 sq.* 4) *Karnten, quocum cum Paulus Diaconus (V, 22) Carnuntum illud Romanorum confundit.* 133бр.

REGINONIS CHRONICON. A. 878. 113

toris nomen a presule sedis apostolicae Iohanne ingenti pretio emerat; regnumque Italiae magis in[a] transcundo vidit, quam fruendo potitus est[1]. Ab urbe Roma in Langobardiam[b] reversus, Bosoni[2] germano[c] Richildis reginae Hirmingardem[d] продължението.

....

Anno dominicae incarnationis DCCXLVIIII. Burchardus Wirziburgensis ecclesiae episcopus et Folradus capellanus missi sunt Romae ad Zachariam papam, ut interrogarent de regibus in Francia[h], qui illis temporibus non habentes regiam[i] potestatem reges tamen vocabantur, si bene esset an non? Et prefatus[k] papa mandavit Pippino, melius sibi videri, illum regem vocari, qui[l] potestatem[m] haberet, quam illum, qui sine regali potestate manebat; et ne[n] perturbaretur christianitatis ordo, per auctoritatem apostolicam iussit Pippinum regem creari et sanctae unctionis[o] oleo inungi[p]. 64 бр.

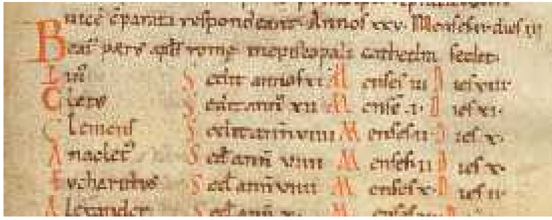
 60 стр.

....

Gesta p. R. Beatus[b] Petrus apostolus Romae in episcopali cathedra sedit annos[c] XXV, mensus II, dies III[d].

Linus	sedit	annos	XI,	menses	III,	dies	XIII[e, 1],
Cletus	sedit	annos	XII,	mensem	I,	dies	XI,
Clemens	sedit	annos	VIIII,	menses	II,	dies	X,
Anacletus	sedit	annos	VIIII,	menses	II,	dies	X,
Ewaristus[f]	sedit	annos	VIIII,	menses	X,	dies	II[g],
Alexander	sedit	annos	X,	menses	VII,	dies	II[h],
Xistus[i]	sedit	annos	X,	menses	II,	diem	I,
Telesphorus[k]	sedit	annos	XI,	menses	III,	dies	XXI,

59 стр.

 54 стр.

Някои подробности по ***REGINONIS ABBATIS PRUMIENSIS CHRONICON CUM CONTINUATIONE TREVERENSI*** от книгата на Frigeric Kurze:

0. стр. XII : ***A 2. codex Parisinus n. 5018 saec. XI.*** *Hic liber , quem sancti Stephani (fortasse Halberstadensis) , postea P. Pithoei et Iac. Aug. Thuani fuisse ex ipso perspicimus, clauditur iam a. 867. verbis iterato crudeli nequaquam mutilus*. Kurze твърди, че текста който предлага е именно ***codex Parisinus n. 5018 sæc. XI.***

1. На стр. XVI в увода Kurze пише „*A 2 iam a. 867. claudatur*", т. е. в кодекс А 2 текста до 867 г. е повреден или ненадежден (осакатен до 867 г. – *clauditur iam a. 867*).

1.1. Израза *verbis iterato crudeli nequaquam mutilus* за нас е странен като фрагментарна речева конструкция, но като цяло има следният симсъл: *думи безотговорно са изопачени.*

2. Превода на Kurze гласи, че ***codex Parisinus n. 5018 sæc. XI.*** е писан от Св. Стефан и *внимателно* предаден/преписан от P. Pithoei и Iacob Aug. Thuani.

Кои са тези хора ?

2.1. Petri Pithoei е автор на книгата ***Adversariorum subsecivorum libri duo, Parisiis**, **1569 anno*** – лат. текст, т.е. той е автор от втора третина на XVI в.

2.2. Iacob. Aug. Thuani е автор на книгата ***Iac. Aug. Thuani Historiarum sui temporis. Opera. 1609, vol. 1-2.***- лат. текст, автор от нач. на XVII в. Двете книги са налични в e-book версии.

3. Има вътрешно текстово противоречие в твърденията на Kurze, което не можем да подминем:

3.1. На стр. XVI твърди, че в ***codex Parisinus n. 5018*** историческите събития до 867 г. са повредени, *осакатени* повтаряме.

3.2. На стр. 32. ***REGINONIS CRONICON, ANNO 612-631,*** където е текста *Huni et Vulgares inter se prelia conserunt. Huni Vulgares superant*, под линия уточнява за *vulgares* в подпочка *h*, че в ***A 2,*** т.е. *codex Parisinus,* този термин имал формата *bulgares*.

4. Тъй като на стр. XI, където започва изброяването на кодексите се казва (*codices manu scripti, de quibus cf.* ***„Neues Archiv" XV, 295 —312****, in duas classes dividuntur, quarum altera Reginonis chronicon cum continuatione, altera idem sine illa continet*), т.е. че късните кодекси могат да се разделят на два класа, единият със продължение на хрониката, а другият без продължение.

5. Какви са изводите ?

5.1. Двамата историци, далеч не дилетанти в описанието на исторически събития, локализират термин *bulgares* в *codex Parisinus n. 5018* от единадесети век в *осакатен* текст, решават *внимателно* да го предадат под вида *vulgares* **!** Защото *claudus, claudigo, claudeo* и т.н. имат една и съща етимология – ненадежден, изопачен, намиращ се лошо състояние, осакатен текст. Като имаме пред вид, че по-възрастния писател Jacob August Thuan е автор на минимум 58 книги и вероятно водеща фигура в тандема по този съвместен материал (***REGINONIS ABBATIS PRUMIENSIS CHRONICON CUM CONTINUATIONE TREVERENSI***); четем, че Jac. Thuan за събития под година 1574 пише в ***IACOB AUGUSTI THUANI HISTORIARUM SUI TEMPORIS. OPERA. 1609. VOL.***, стр.14: *...in dextra Danubio in mare fluentri, cum ante in laena fuisset, eanque de suo nomine Aurelianam vocavit hodie in ea Bulgari sunt sed de veta Dacia nucnobis sermo…* [българите през XVI в. наричат провинция Аурелиана – Дакия (*Dacia Aureliana* е архаизирано понятие от III в.)]. Без да се спираме на достоверността на тези съобщения, четем че през въпросният XVI в., описван на въпросното място в книгата, Jac. Thuan счита българите за нация със собствен език и то точно под името *Bulgari*.

5.2. Как би трябвало да се тълкува факта, че считайки *bulgares* за нация със собствен език и намирайки точно този термин в codex Parisinus n. 5018, Thuan решава да го предаде като *vulgares* през XVI в.?

5.3. Защо Kurze пише *postea P. Pithoei et Iac. Aug. Thuani fuisse ex ipso perspicimus, clauditur iam a. 867. verbis iterato crudeli nequaquam mutilus* (израза беше разгледан горе от т. 0. до т.1.1.), ако Jac. Thuan считa *bulgares* за нация и *внимателно* го предава като *vulgares* ?

6. За нас отговора е само един – защото Petro Pithoei и Iacob Thuani считат термина *bulgares* в кодекс Parisinus n. 5018 за погрешно изписан и го поправят на vulgares; защото bulgares за тях значи *нация*, а vulgares – простолюдие, народ. Това е тяхното тълкуване на пасажите *Huni et Vulgares inter se prelia conserun* и на *Huni Vulgares superant* от codex Parisinus n. 5018 от XI в.

7. До тук разгледахме *осакатената* част на кодекс Parisinus n. 5018 в ***REGINONIS CRONICON****;* нека проследим *нормалната* останала част.

8. ***REGINONIS CRONICON, ANNO 868.*** стр. 95: *His temporibus [пояснение в cod. Fuld. годината е 866-867, в cod. Bert. - 866] gens Vulgarum* ***q.2*** *ferocissima ac bellicosa relictis idolis abrenuntiatisque gentilium superstitionibus in Christum ex permaxima parte credidit* … По това време – 864 г. – свирепи и войнствени хора напуснали своите идоли и езическите суеверия ...

8.1. Този текст напълно обяснява още веднъж въпросите от 5.2 и 5.3. ; Petro Pithoei и Iacob Thuani не считат термина *bulgares* за индикация на националност и затова го предават като *vulgares* – простолюдие, индетерминирано име на народ, произволна общност от хора и т.н.

8.2. Поясненията q. 2 за *Vulgarum* означават: а) *vulgarum* е изписано като *uulgrorum* в кодекс A1 и като *bulgarum* в кодекс B3.

8.2.1 Кодекс A1 е кодекс ***Monasenis n. 6388****,* съставна част на сборник *кодекси* ***Frisingenses n. 188, saec. X.***

8.2.2. Кодекс B3 е ***codex Parisinus n. 5017, saec. XI.,*** писан някога от S. Arnulfi Mettensis **24A**. Във втората книга от пояснения **24A,** *Annales mettenses priores ; primum recognovit B. de Simson...*, Simson пояснява в увода (стр. XI, 27), че обхваща години от 777 до 804, като цитира . . . книгата на Frigeric Kurze, която разглеждахме по-горе.

8.2.3. В първа книга от **24A (**списък публикуван от ***Académie nationale de Metz****,* ***V. Histoire politique, 4. Epoque médiévale*****)** ***Monumenta Germaniae Historica scriptorum tom.I, Hanover, 1826,*** Georg Heinrich Pertz съобщава за термини *vulgares.*

Тази книга не е творба само на св. Arnulf Mettensis, а е допълвана от ***Einhardi Annales (741 - 829), Einhardi Fuldensis annales*** **24 B** ***(680 – 838)*** коригирани в ***annales Fuldensis (680-901), Regionis chronicon 1- 906. tab III.*** и т. н.

8.2.3.4. Johann Karl Ludwig Giesler и John Winstanley съобщават в ***Compendium of Ecclesiastical History, t. 2, Edinburgh, 1859.,*** стр. 213 преписванията, а от там и измененията на кодекси:

а). ***Annales Laurissenses 741-829*** (наричани още *Plebeji* или *Loiseliani*) от 788 г. нататък са *приведени в ред* (composed !) от Einhard.

в). ***Annales Fuldenses 680-901*** в оригиналната версия завършват на 830 г., но са *осъвременявани* няколко пъти съответно до 838, 863, 882, 887, и 901 г.

c). ***Annales Bertiniani 741-882*** в оригиналната си версия повествованията завършват на 830 г., като от 836 до861 са допълнени от епископ Prudentius на Troyes, а от 861 до 882 са допълнени от Hincmar архиепископ на Rheims.

Като заключение Johann Karl Ludwig Giesler и John Winstanley заявяват, че всички тези издания най-добре са предадени от Georg Heinrich Pertz в книгата му, която споменахме в т. 8.2.3. Да видим сведенията на Pertz във въпросното издание:

9. ***ENHARDI FULDENSIS ANNALES A. 810-813, p. 355, 29-31***. *Niciforus imperator Graecorum, post multas victorias et res prospere gestas a Vulgaribus occusus Michahelem successorem accepit*.

За термина *Vulgaribus* е указано под линия, че е изписан vulzis в първоизточника, т.е. в най-ранният препис.

9.1. ***EINHARDI ANNALES A. 811 – 812. P. 199., 25-26.*** *Niciforus imperator post multas et insignes victorias in Moesia provincia commisso cum Bulgaris proelio moritur* …

9.2. ***REGIONIS CHRONICON. A. 868-869.*** Този цитат е същият като в т. 8. Сведенията на Pertz за термина bulgar обаче са малко по-различни от тези на Frigeric Kurze : 1. vulgarorum в *Codex S. Godehard*., ulgorum 7. vulgarum 9-12., bulgarum 1.5., bulgarorum 5d.

Смятаме да привършим тази глава, където накратко проследихме как термина *bulgari* и производните му с течение на времето излиза от първоначалното си разбиране за епитет и се употребява предимно за индикация на нацията българи, акумулирайки в себе си по-древния термин burgarii. Виждаме как от едно-единствено споменаване в ***Codex Florentinus Laurentianus 89, 23.***[(28A)] който е препис от XIII в. (вж. т. 1.1.2./a.1.) термина *búlgaros* еволюира в десетки преписи, под най-различни изписи, като с него се отъждествяват различни обекти при преписи дори на по-ранни кодекси. При едно по-подробно изследване на този термин в старите издания, материала може да надмине и 100 страници, а с време за такова изследване ние не разполагаме, но се надяваме, че резултатите и съответно изводите да бъдат същите.

X. Paulus **Orosius (Braga, 383-? – 420)**

Книгите които е оставил Paulus Orosius са следните:

1. ***Ad Augustinum Consultatio***

2. ***Apologeticus Contra Pelagium***

3. ***Historiarum Libri Septem*** **(28.A.)**

4. ***Vita Operaque. Ratio Orthographiae*** [ex Codice Longobardico Et Antiquissimo Florentinae]

5. ***Vita Operaque*** [Notitia Gallandii]

Всички те са налични в *e-book* издания на ***Migne Patrologia Latina.*** В тях термини *burgari/bulgari* или репитите ѝм няма.

XI. Iordanis,

Iordanis, Romana et Getica, recensuit Theodorus Mommsen, Berolini apud Weidmannos 1882, in Monumenta Germaniae Historica inde ab anno Christi quingentesimo usque ad annum millesimum et quingentesimum, edidit Societas Aperiendis Fontibus Rerum Germanicarum Medii Aevi, Auctorum antiquissimorum tomi V pars prior, Berolini apud Weidmannos 1882.

XI. I. Ръкописи от първи клас на достоверност според акласификацията на Mommsen:

1. Frechvlfvs Lixoviensis, ante a. 830

2. Heidelbergensis 921 (nobis H), saec, VIII

3. Vaticanvs Palatinvs 920 (nobis P), saec. X

4. Valenciennensis (nobis B), saec. IX и т.н. плюс още двадесет и един ръкописа.

Втори клас:

1. Vindobonense n. 203.

2. Pavlvs Diaconvs historiae Romanae, ante 774.

3. Landolfvs sagax inter a. 977 et 1026.

4. Heriger Lobiensis – 979, продължена от Hvgo Flaviniacensis до1100, от Otto Frisingensis до 1143 г. и т.н. Общо 14 ръкописа втори клас.

Трети клас:

1. Части от Getica в късни преписи (след XIII в.) на Приск, Помпей Трог, Вигилий, Ливий, Орозий и т.н.

2. Dvacensis codex n. 753 saec. X.

3. Codex Atrebatenis (nobis Z).

4. Cantabrigiensis (nobis X), *Trinity Cillege* O. 4. 36. и още осем ръкописа.

XI. II. Споменаване на термин *vulgares* и производните му в *Romana.*

1. 363, **21** *Illyricimque saepe ab Herulis, Gipidisque et Bulgaris devastantibus per suos indices frequenter obstitit viriliterque cecidit.* Пазажът е копиран от Марцелин Комес.

2. 388, **10-11** *Hi sunt casus Romanae rei publicae preter instantia cotidiana Bulgarum, Antium et Sclavinorum.* Так там.

XI. III. Споменаване на термин *vulgares* и производните му в *Getica.*

1. II, **15, 16-17.** … *quis more vulgare essedas vocant haec pauca de Brittaniae insulae forma dixisse sufficiat.*

2. XXXIX, **203, 14-15.** *Nec mihi fas est aliquid vulgare dicere, nec vobis oportet audire*. В мануескрипт L е изписано *uulgurae ducere*.

И при двата случая термина означава епитет – простонародно, обикновено.

3. V. 35. **8 -10**. Ultra quos distendunt supra mare Ponticum Bulgarum sedes, quos notissimos peccatorum nostrum mala fecerunt.

Под линия Момзен уточнява: „uulgarum V, burgarum O”

(В иданието *Historia Gotthorum, Vandalorum, & Langobardorum, Hugone Grotio, Amsterdami, 1655*, израза е *Vltra quos distenduntur supra mare Ponticum Bulgarorum sedes, quos notissimos peccatorum nostrorum mala fecere*. Същите граматични форми имаме и в изданието *Operis de Originis Slavicis, pars III, Apparatus Geographicus, Sectio XV, Johann Christoph Jordan – 1745, стр. 159*)

Виждаме, че термина *Bulgarum* има различна ортография.

3.1. От Г. Ценов (“Южно от тия склавени и анти, по брега на Черно море, живеели според Йордан българите”, *„Народността на старите македонци”, София, декември 1938 г.*), *LIBI, t. I, стр. 337*, 1958 г. („Отвъд тях, над Понтийско аморе, се простират местата, обитавани от българите, които са станали твърде известни, поради лошите последици от нашите грехове”) до ден днешен, този израз от „Гетика” се възприема по този и сродни по смисъл начини, а именно, че на север от Черно море е имало български земи, там са обитавали българи и т.н.

В два от единадесетте най-стари преписа, има различен изпис на термина bulgarum (uulgarum – cod. Valensiennensis saec. IX. и burgarum – cod. Ottobonianus saec. X.).

H = codex Heidelbergensis saec. VIII (v. p. XLVII)
P = codex Palatinus saec. IX (v. p. XLVIII)
V = codex Valenciennensis saec. IX (v. p. XLVIII)
L = codex Laurentianus saec. XI (v. p. XLIX)
A = codex Ambrosianus saec. XI (v. p. L)
S = excerpta Cheltenhamensia saec. IX (v. p. LVIII)
O = codex Ottobonianus saec. X (v. p. LIX)
B = codex Breslaviensis saec. XI (v. p. LIX)
X = codex Cantabrigiensis saec. XI (v. p. LXVIII)
Y = codex Berolinensis saec. XII (v. p. LXVIII)
Z = codex Atrebatensis (v. p. LXVII)

Последователност на разпространение на „Гетика” – с гръцки букви са обозначени загубени преписи.

XI. IV. В светлината на този материал, ние предлагаме друго виждане по въпроса:

1. В двете си творби, *Романа* и *Гетика*, Йорданес ползва най-различни етноними и подразбираемо ги повтаря многократно и дори стократно (Gothi, hunni, sclaveni и т.н.). Термин

bulgares няма споменат нито веднъж, като авторова констатация – всички тези термини ги копира от Комес Марцелин.

1.1. Йорданес не е копист само на Касиодор и Комес Марцелин.

Cristina Martín Puente съобщава (*Aspectos del vocabulario del „De summa temporum vel origine actibusque Romanorum” de Jordanes*, 3.2., ISSN 1697-4239, Nº. 6, 2000, Universidad Complutense) : Открих два семантични неологизъма, които не са документирани от християнски автори [единият от тях е] съществителното „фамулус”, което в класическата латинска литература означава „роб” или „свещеник на божество”. При Йорданес има смисъл „който е на военната служба на някого”, също както при Lucano [Marco Anneo Lucano], Stacio [Publius Papinius Statius] , Silio Italico [Tiberio Cacio Asconio Silio Itálico] и Claudianus [Claudius Claudianus] … (*He detectado dos neologismos semánticos que no se documentan en autores cristianos, el sustantivo* ***famulus****, que en latín clásico significa 'esclavo' o 'sacerdote de una divinidad' y en Jordanes tiene el sentido de 'el que está al servicio militar de alguien', como en Lucano, Estacio, Silio Itálico y Claudiano*…).

Това откритие на Cristina Martín дава много ясни податки, че Йордан е копист и на други автори освен общоизвестните, т.е неговият авторски дял вероятно да е твърде скромен в разглежданите от нас произведения.

2. Би било твърде странно за един „етноним”, след като се знае, че живота на Йорданес преминава в Мизия и изобщо във ИРИ (Византия, където това име на етноним би трябвало да е в словесно обръщение минимум от двеста години, като имаме пред вид вида му burgarum от *cod. Ottobonianus*, който изхожда от Римските чинове постановени от Константин Велики през четвърти век) да е непознат на Йордан и той да не пише и ред за него.

3. Като копист на Марцелин Комес, следва и за Йордан да важат изводите, които направихме при разглеждане изворите на Марцелин, припомняме:

3.1. "…копистите на Marcellinus Comes, при препредаването на текста са имали пред вид значението през XI – XIV в. на термините *bugrari/bugares - bulgares/bulgari* или по-точно казано, те внасят тези термини в употреба, тъй като в най-ранните преписи (кодекси S и T) тези термини липсват. Явление срещано твърде често в творбите на копистите от по-стари автори."

3.2. "II. 4. Като последна констататция за късните интерполации в текстове наречени авторски за Марцелин Комес ще поместим откъс от *Opera varia nunc primum* на Jacob Sirmondi, p. 167 (по брояча на pdf). Същият текст се намира и в *Thesaurus temporum, Volumen 2, p.23.* на *Evsebii Pamphili Cæsareæ Palæstinæ* - „Марцелин Комес е с манипулирани авторски текстове !” (*non omnia Marcellini este, quæ in illo continentur !*).

4. Нека разгледаме по-внимателно въпросната двойка, както я дава Mommsen и както е прието да се изписва според съвременните изследвания – *Bulgarum sedes.* Допълваме, че главната буква на *Bulgarum* е постанева по презумция в критическото издание, в ръкописите тя е „b” , “v” или “u”.

4.1. *Sedes* несъмнено покрива значенията *местожителство, жилища, обиталища, земи, места, местопребивания, поселища* и т.н. термини за територия. По това спор няма – проблема е да се избере подходящото значение съответстващо на смисъла на повествованието, а то не се избира съобразно този смисъл.

4.2. *Bulgarum* е термин в Gen. pl. – приименен, тъй като има окончание – arum, т.е. пояснява *какви, чии* са местожителствата, жилищата, земите, обиталищата и т.н.

4.3. В т. 3.1. показахме, че пояснението *bulgarum* се търси само чрез въпроса *чий/чии* за неотменимо притежание или описание – Чии са тези селища ? – „На българите” казва ученото множество и въпроса е приключен.

Приключен, но не е, дами и господа !

Би трябвало да се забележи, че в повествованието на Гетика *българи* няма, но пък *български земи* – в изобилие дал Бог и започват да се чертаят карти на Велики Българии от Черно море до . . . кой докъдето се престраши по съвременните карти.

Защото съществува и друг въпрос *какъв/какви* (Какви са тези селища ?) но поради вгълпявани и повтаряни мнения, той не се приема за помощноствователен. Например Jacques-Paul Migne в *Patrologiae Cursus Completus: Series Latina: Sive, Bibliotheca ..., Volumen 132*, в колона 96 пише: „*His temporibus gens Vulgarum ferocissima ac bellicosa, relictis idolis*…” ‘ , и дава варианти под линия в различните преписи *ulgorum, vulgarorum, vulgarum, bulgarum, bulgarorum*. (По това време българския народ, свиреп и войнствен, напусна своите идоли).*Gens* значи също *страна, област* и т.н. но подтекста на повествованието не може да допусне, че *страна* или *област* може да напусне идолите си, т.е. да си промени религията и поради здрав смисъл е прието значението на *vulgarorum* за индикация на *народ*, без значение дали ортографията е *ulgorum, vulgarorum* и т.н.

При Йордан този здрав смисъл в подхода към текста не се прилага и стадно се тръгва към „български селища”. В кодекс *Valensiennensis saec. IX*., един от трите най-ранни кодекса (де-факто по-ранен е само един – *cod. Heidelbergensis*, от VIII в. изгорял в дома на Момзен при пожар) изрично е записано, че термина е бил *uulgarum* или *vulgarum* (което е същото с различна калиграфия на V – вж. т. 3). Този термин е форма в род. п. мн.ч. на основната форма vulgaris, [vulgus] – обичаен, обикновен, общ, повсеместен, общоизвестен, обикновен, публичен. След като става въпрос за неодушевено същ. име { подобни словосъчетания *in suas sedes reverti* – връщане

към местата (родните, обитаваните и т.н.), *priores sedes tenet* – първите владеещи земята, *Episcoporum sedes* – епископска катедра и т.н.} *sedes* – място, обитаема земя, насилие над текста е термина *vulgarum*, да се разбира като определение на етнос, какъвто освен това няма употребен авторски от Йордан при съставянето в Гетика и при описанието на въпросната територия.

Този термин *vulgarum sedes* трябва да се разбира като „място на обичайните земи”, „място на обикновени земи”, като се визират очевидно липсата на латински *колони (coloniae)* и *клиенти (clientes),* които да ги стопанисват. Т.е. тези земи са извън територията на Изт. Римска империя.

За клиенти вж. *Compendio de la Historia Universal*, Gr WEBER – 1853, стр. 253-55-64-73-323. https://books.google.es/books?id=Xx5A2AkiueMC&pg=PA264&dq=&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjGqu_z06rYAhXDchQKHfERBzgQ6AEIOjAD#v=onepage&q&f=false .

Още повече, че Йордан познава и употребява адекватно този термин : „ ... *ascitis certis ex satellitibus patris et ex populo amatores sibi clientesque consocians paene sex mille viros cum quibus inscio patre emenso Danubio super Babai Sarmatarum regem discurrit* ...” (Getica, 131, Momumenta Germaniae Historica, t. VI, pars Prior, стр. 131, LV $_{1\text{-}3}$, Berolini , 1882.). В същото издание термина се употребява в Romana, 338 $_{28}$; Romana, 369 $_{22}$; Getica, XLIV, 233 $_{10}$ и т.н.

Юстиниан издава „Земеделския закон” (Ιουστινιανου βιβλιων, Vat. Gr. 2075, saec. XI., https://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.gr.2075) през 532 г. По времето на Йордан той трябва да е доста добре известен сред чиновническите среди на империята. Там са упоменати като земевладелци освен *clientes*, също *κυριος* и *γεωργος* (*Византийский сборник, Ленинград, 1945 г., Е. Э. Липшиц, стр. 115-123*).

Нещо повече, Йордан говори за клиенти, в разказа за Теодорик малко преди разглежданият от нас пасаж, когото счита за свой предшественик по род. Именно поради тази причина, че е употребил термина *vulgarum sedes* като „място на обикновени земи”, той смислено може да продължи повествованието, че именно от тези нестопанисвани земи (*hinc iam*) започват нападенията си хуните (*hinc iam Hunni quasi fortissimorum gentium fecundissimus cespes bifariam populorum rabiem pullularunt*). Виждаме, че това „нестопанисване” е подчертано с *fecundissimus cespes* – плодородни треви. От класическото *caespes* – преплетени гъсти треви, храсти и клонаци. В противен случай се получава недоразумение – земите български, а хуни тръгват от там. Именно от това недоразумение и насилване на текста, тръгват имперските историографски школи да пропагандират несъществуващи български земи и съответно „българи”, там, където никога не е стъпвал цивилизован европейски крак и да виждат *българи* там, където никога не ги е имало.

XII. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Ще разгледаме изследването (считаното за най-авторитетно за този паметник) на De Boor :

BIBLIOTHECA SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM TEVBNERIANA. NICEPHORI ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI OPVSCVLA HISTORICA. EDIDIT CAROLVS DE BOOR. LIPSIAE, 1880.

Превод на Веселин Иванов:

Никифор Патриарх Константинополски. Кратка история след царуването на Маврикий, Веселин Иванов. *http://macedonia.kroraina.com/npk/npk_istorija.htm*

Ще съпоставим интересуващите ни пасажи, съдържащи българското име между двата текста.

За прегледност ще цитираме част от превода на г-н. В. Иванов (с черен болд-наклонен) и към него ще *прикачим* нашите коментари, тъй като този превод (с малки различия) се предлага повсеместно в българоезичното пространство, като текст на Бревиария на Патриарх Никифор.

XII A.

"Кратка история" на Никифор в ново време е издадена за първи път през 1616 г. от О. Petavius, който утвърждава латинския вариант на заглавието - Breviarium.

--- Така пише и De Boor в началото на предговора към посоченото издание по-горе:

Nicephori, arehiepiscopi Constantinopolitani, breviarimn, quod vulgo diicitur, primus edidit Dionysius Petavius Parisiis a. 1616…

Като леко обърква малкото име на Петавиус (Dionysius Petavius -1583 -1652, OUDIN, Denis Pétau in NICERON, *Mémoires pour servir à l'hist. des hommes illustres*, XXXVII (1737), 81, en en Mémoires de Trévoux (Julio 1718); GODET AND TURMEL, *Revue du clergé français*, XXIX (1902), 161, 372, 449; CHATELLAIN, *Le Père Denis Pétau d'Orléans* (1884); STANONIK, *Dionysius Petavius* (Graz, 1876); SOMMERVOGEL, *Bibl. des écriv. S. J., VI* (1895); KUHN, *Ehrenrettung des D. Petavius u. der kathol. Auffassung der Dogmengesch. in Tübinger theolog. Quartalschrift.*, XXXII (1850), 249 и т.н.), Иванов нататък прави по-фрапираща грешка с изказа *„който утвърждава латинския вариант на заглавието – Breviarium”*. De Boor съобщава още в първото изречение, че термина *бревиариум* е простонародно наименование (De Boor, Praefario - breviarium, quod vulgo dicitur). Освен това в manuscript *Vat.gr.977*, изрично е написано, че въпросният текст е *Бревиариум* - так, че цитирането на един източник не е утвърждаване на име, по което няма никакви други мнения, а коректен препис.

Този текст е преиздаден през 1648 г. в Парижкия корпус на византийските историци, през 1729 г. -

във Венецианския корпус, през 1837 г. - в Бонския и в гръцката патрология на Migne и се основава на копие от ръкопис върху пергамент във Ватиканския музей (Vat.Gr. 977), който съдържа още "История" на Теофилакт Симоката и се датира палеографски в XI-XII век.

--- Груби неточности, които сме длъжни да коригираме.

1. Всички издания на *Бревиария*, са основани върху множество преписи – списък според De Boor, като само един от тях, най-ранен е Vat.Gr. 977.

CONSPECTUS NOTARUM.

c Codex Vaticanus 977
c[1] mutationes a manu librarii qui codicem c scripsit factae
c[2] manus recentior quae codicem Vaticanum correxit
B coniecturae Bekkeri
P coniecturae Petavii
vulg. scripturae editionum quas non disertis verbis coniectura se assecutum esse Petavius testatur
Theoph. Theophanis chronographia ed. Bonn. 1839
A Anastasii Bibliothecarii historia ecclesiastica ed. Bekker. Bonn. 1841
Ham. Georgii Hamartoli Chronicon ed. Muralt Petropoli 1859
C Crameri anecdota Oxon. vol. II p. 427 sqq.
Uncis quadratis in adnotatione critica ea inclusi quae a recentioris aetatis librario in lacunis codicis addita sunt.

2. Не е вярно, че *códice Vaticanus Graecus № 977* е *„копие от ръкопис върху пергамент във Ватиканския музей”*. Това е препис, а разликата между *препис* и *копие* е много съществена за да се бърка. Освен това преписа не е във Ватиканския музей (музеите на Ватикана са над двадесет, така че да се говори за „ватиканския музей” в ед. ч. без да се укаже кой, говори за нещо повече от балканска неосведоменост) , а във Ватиканската библиотека, като върху този препис има издадени стотици трудове – част от най-новите: 1) Serventi, Stefano Il Vat. gr. 167, testimone della Continuatio Theophanis, e i marginalia di un anonimo lettore bizantino, In Aevum. Rassegna di scienze storiche, linguistiche e filologiche 2001, 2) Perria, Lidia Le cronache bizantine nella tradizione manoscritta, In Byzantina Mediolanensia. V Congresso nazionale di studi bizantini (Milano 19-22 ott. 1994), 1996, 3) Canfora, Luciano, 1942- Per una storia del canone degli storici: il caso del "Corpus" sallustiano, In Tradizione dei classici, trasformazioni della cultura, 1986, 4) Schreiner, Peter, 1940- Die Historikerhandschrift Vaticanus Graecus 977: ein Handexemplar zur Vorbereitung des Konstantinischen Exzerptenwerkes?, In Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik 1987, 5) Mango, Cyril A., n. 1928 The

Breviarium of the Patriarch Nicephorus, In Byzance. Hommage à André N. Stratos, II, 1986, 6) Flusin, Bernard Les Excerpta ostantiniens. Logique d’une anti-histoire, In Fragments d’historiens grecs. Autour de Denys D’Halicarnasse, 2002, 7) Ševĉenko, Ihor, 1922- Levels of Style in Byzantine Litrature, In Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik 1981, 8) Agati, Maria Luisa La congiunzione καί nella minuscola libraria greca, In Scrittura e civiltà 1984, 9) Vian, Paolo, 1957- «Per le cose della patria nostra». Lettere inedite di Luigi Angeloni e Marino Marini sul recupero dei manoscritti vaticani a Parigi (1816-1819), In Miscellanea Bibliothecae Apostolicae Vaticanae XVIII, 2011, 10) Piacentini, Paola Marcello Cervini (Marcello II). La Biblioteca Vaticana e la Biblioteca personale, In La Biblioteca Vaticana tra riforma cattolica, crescita delle collezioni e nuovo edificio (1535-1590), a cura di M. Ceresa (Storia della Biblioteca Apostolica Vaticana, 2012, 11) Schreiner, Peter, 1940- Filologia bizantina, In La Biblioteca Apostolica Vaticana luogo di ricerca al servizio degli studi. Atti del Convegno Roma, 11-13 novembre 2010, a cura di M.Buonocore - A.M.Piazzoni (Studi e testi, 468), 2011, 12) Choulis, Konstantinos, Conservation treatments on the greek manuscripts of the "Fondo antico" in the Vatican library under Paul V (1605-1621), In Studi in onore del cardinale Raffaele Farina, a cura di A.M. Piazzoni, I (Studi e testi, 477), 2013, 13) Olajos, Thérèse Adalék Theophylaktos Simokattes «Világtörténelem» (ΟΙΚΟΤΜΕΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ) címü müvének kéziraiti hagyományához és utóéletéhez, In Antik Tanilmányok. Studia antiqua 1975, 14) Olajos, Thérèse Remarques sur la tradition manuscrite de l’Histoire universelle de Théophylacte Simocatta, In Revue d’histoire des textes 1979 и т.н.

3. Върху датирането „*палеографски в XI-XII век*” също имаме следните забележки :

3.1. *Vaticanus Graecus № 977* има следните палеографски особености:

А. Термина *Σκλαβηνων* – снимката е от изданието на De Boor

fol. 207ʳ Χρόνων δὲ οὐκ ὀλίγων διελθόντων, Σκλαβηνῶν γένη τῆς ἑαυτῶν μεταναστάντα γῆς φυγάδες διαπερῶσι τὸν Εὔ-ξεινον. συντελεῖ δὲ αὐτῶν τὸ πλῆθος ἄχρι καὶ εἰς ἀριθμὸν

е изписан в *Vaticanus Graecus № 977* така:

р. 207, 1.

А.1. Гръцко ***κ*** е изписано като латинско ***k*** .

А.2. Гръцко ***β*** е изписано като латинско ***v***.

А.3. Гръцко ***ν*** е комбинация от *N* и гръцко ***μ.***

А.4. Гръцко ***η*** е изписаон като латинско ***h***.

3.2. *Хуните българи*, са изписани така:

А. От изданието на De Boor :

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ. 69

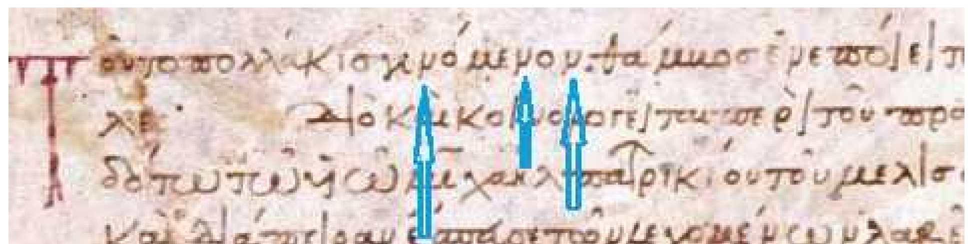
ὀκτὼ καὶ διακοσίας χιλιάδας. καὶ πρὸς τὸν ποταμὸν ὃς Ἀρτάνας καλεῖται αὐτοὶ κατοικίζονται.

Τὰ δὲ κατὰ τοὺς Οὔννους Βουλγάρους ἐπράττετο τῇδε.

В. *Vaticanus Graecus № 977*

Като палеографските особености са същите.

Тези палеографски особености са характерни за почерка и на хрониката от Скилица, поне що касае гръцката графемата ν

стр. 2.

https://dl.wdl.org/10625/service/10625.pdf

А този препис препис на Скилиаца е от 1570 г. !

От кое време е преписа на Бревиария от най-ранният препис - *Vaticanus Graecus № 977* ?

И това е известно. Ватиканският кодекс е от 1418 г. – такъв е превода на латински от гръцки изписан още в началото на кодекса:

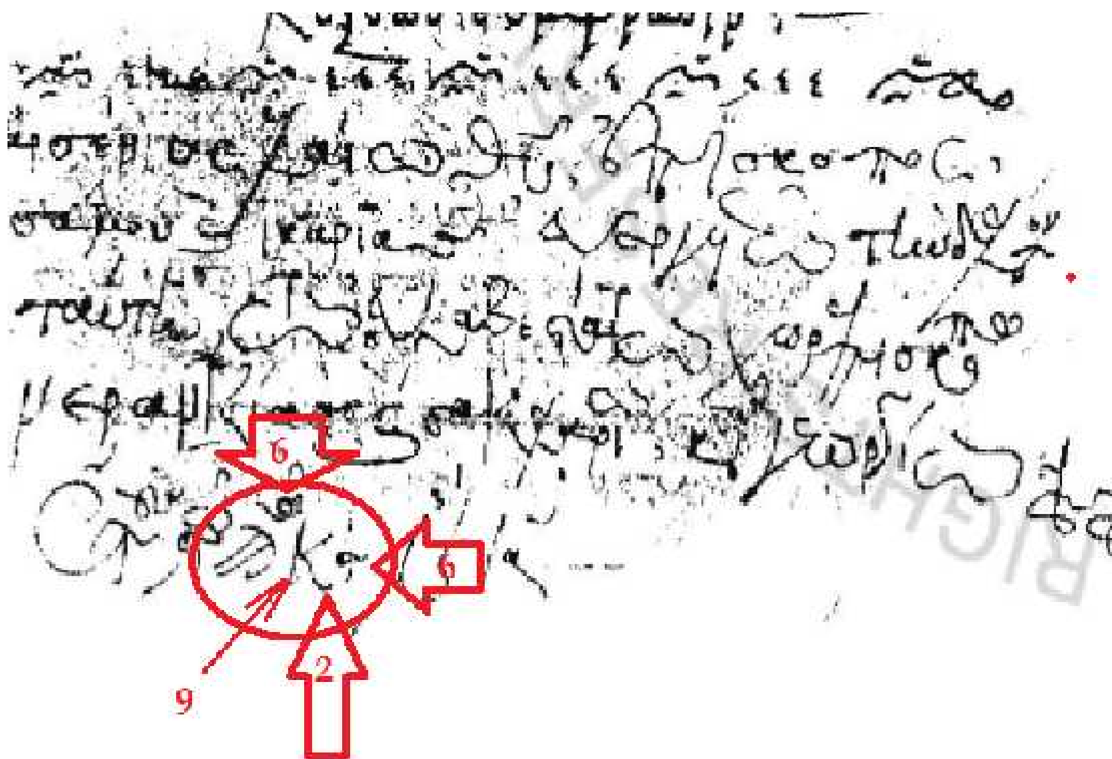
In loco vacuo marginis infima folii 93 b. sequentia leguntur, manu post reliqua codice recentissima: Ἀρσένιος ἐλαίῳ θεοῦ ἐπίσκοπος [illegible] καὶ [illegible] τὴν δέλτον ταύτην τῷ [illegible] χωρεπισκόπῳ [illegible] εὐεργετεῖ [illegible] Γεωργίῳ ἔτους ϛϡκϛ' ἰνδικτιῶνος ια'. Anno, id est, Æra Constantinopolitana 6926 Indictione 11 Christi Dionysiano 1418.

Excerptum è libro Sancti Isaacii, de occasione nominis impositi Theodosio filio Mauricii Imperatoris primogenito, in ipsâ calce operis Theophylacti, sed diversâ manu. . . . . Fol. 184 b.

Nicephori Patriarchæ Constantinopolitani Breviarium Historicum, à fine Mauricii Imperatoris ad annum 30 Constantini Copronymi [illegible] Leonis filii ejus anno Christi 770 indictione 8. Fol. 185 a

Освен това Константинополската ера *Æra Contantinopolitana* е изписана 6926, индиктион 2, т.е. 6926 – 5508 = 1418.

На снимката долу с червена окръжност е годината 6926 изписана на горната снимка четливо и преведена на латински. Нашият интерес е насочен към знака ⸗ в червената окръжност. Този знак в гръцкото изписване на цифри се поставя пред хилядите. Най-интересното за него е, че се изписва с една напречна черта към XII в., еволюира и през XVв. и след това се изписва с две черти. Което дава още едно доказателство, че въпросната година е потвърдена и палеографски.

4. Израза на г-н Иванов „*копие от ръкопис върху пергамент във Ватиканския музей (Vat.Gr. 977), който съдържа още "История" на Теофилакт Симоката и се датира палеографски в XI-XII век*”, не е верен в последната си част по две насоки. Не само, че в кодекс *Vat.Gr. 977* е упоменато, кога е

правен преписа – 1418 г., но и палеографски е налице това късно датиране поне по един признак – знака за „хиляди” изписан преди година 6926.

XII В.

Вярно е, че имахме намерение да проследим текстово превода на г-н Веселин Иванов за който се надяваме да е от добро качество, спрямо латинският текст, но фактите на които се натъкнахме, а именно, че най-авторитетното издание на Бревиария послужило за изходна база на De Boor е създадено в началото на XV в., време когато българската нация по-скоро се обезличава, а не се създава, ни отказват от желанието да продължим с този прословут кодекс *Vat.Gr. 977*, защото това е извън нашите конкретни търсения за произхода на „българското име”. Твърде е възможно, този кодекс да е точно копие на някакви стари източници, но е малко вероятно това да е наистина така.

От текста на *Бревиария* ще обърнем внимание на двойка изрази източници на многобройни смислени и безмислени интерпретации, от ЛИБИ до въпросният превод на Веселин Иванов (... *ето какво се случило пък у хуно-българите*). При това изписване имаме вмъкване на дефис, който

Анклав.

При „хуно-българите” е приложен знака *дефис* (лат. divisio). Той се ползва при:

1. Словосъчетания – министър-председател, що-годе, кажи-речи и др.

2. Съкращения – чл.-кореспондент, проф.-д-р и др.

3. При лични имена – Дж. Буш-младши, Иван-Асен и др.

4. При частици за ср. и прев. степен – по-добър, най-представителен и др.

5. За свързване частите на същ., при които като под. осн. е използвано название на буква – гама-лъчи, 3D-скенер и др.

Край на анклава.

дефинира словосъчетания с неизвестна подчиненост. При изписване на нарицателни имена, това може да се приеме, като обяснение, конкретизиране, простонародна тафталогия и т.н. При *хуни* и *българи*, след като и двата термина се приемат за имена на етноси, такова изписване е само индикация за безпомощност при разгадаване промисъла от Бревиария на патриарх Никифор.

Преди да изложим нашето виждане по въпроса, ще представим тълкуването на въпросните термини на двама изтъкнати познавачи на тази материя, а именно, цитираният тук De Boor и August Immanuel Bekker.

A. ***Immanuel Bekker, Breviarium historiae metricum (***двуезичен гръко-латински, https://books.google.be/books?id=HGBRAAAAcAAJ). Бекер вижда изписването на *Ουννοι Βουλγαροι* от Бревиария на Никифор като грешка на кописта и го представя в своя труд като *Ουννοι και Βουλγαροι* , „хуни и българи” стр. 34,$_4$. :

Λεκτέον δὲ ἤδη περὶ τῆς τῶν λεγομένων Οὔννων καὶ Βουλ-
γάρων ἀρχῆς καὶ καταστάσεως αὐτῶν. περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην 5

На латински го превежда с пояснение : *Nunc de Hunnorum, ut vocant, ac Bulgarorum primordiis dicendum est , quoque modo in iis sedibus constituti sunt. Никога хуните не са наричани българи и такова наименование е свързано с местопребиваването на българите.* Като основание за такова поставяне на съюз „и” очевидно е популярният текста на Йордан, който пише, че хуни и българи живеят на едни и същи територии. Вероятно многото грешки в *Vat.Gr. 977*, изписване *Πυρρον* вместо *Κυρον*, *Καρχηδονος* наместо *Χαλκηδονος, εκσουβιτορες* вместо *εκσκουβιτα* и др. са му дали повод да предположи, че и съюза *και* е бил пропуснат.

B. Carl de Boor предава коректно калиграфията от кодекс *Vat.Gr. 977*:

Τὰ δὲ κατὰ τοὺς Οὔννους Βουλγάρους ἐπράττετο τῇδε.

но пояснява под линия, че дори в първото издание на Dionysius Petavius от 1616 г. е вмъкнат съюза *και*.

На стр. XXVIII заявява *At Bulgari non sunt populus extra Hunnos, verum Hunnorum gens, quare non raro ipsi simpliciter Hunni appellantur*, с което счита „българите от хунския народ, наричани често хуни”. Признаваме, че De Boor е на косъм от визията на PT, но вкоравените кодови разбирания, че всяко име на група от хора е „народност” хактерни за 19 и 20 в. превръщат косъма в бетонна стена, като допълва, че Тракийски хуни (*την Θρακην Ουννοι*) е изписано и на страници 163 и 206 в *Vita Nicephori* от Ignatio.

Разсъжденията на de Boor завършват на стр. XXIX :

Itaqne non dicitur Ουννοι και Βουλγαροι sed Ουννοι Βουλγαροι non aliter atque Ουννοι Σαβηρες, Ουννοι Εφθαλιται aut si quae alia pars ingentis illius nationis commemoranda est. Accedit quod Nicephorus de sola exponit origine et sedibus Bulgarorum, minime de Hunnis seorsum disputat.

И така, не е казано Ουννοι και Βουλγαροι, а Ουννοι Βουλγαροι, което не е различно от Ουννοι Σαβηρες (хунски савири), Ουννοι Εφθαλιται (хунски ефталити) като напомняме, че второто име индикира нация. Никифор само обяснява произхода на българското местопребиваване (с термина Ουννοι) без да дискутира хуните.

Като имаме пред вид нашето изследване за хунското име от н.е. до средновековието (https://www.academia.edu/27407999/%D0%9D%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B8_%D1%81%D1%8A%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F_%D0%B7%D0%B0_%D1%85%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5) където показваме, че името на хуните, от незначителен клан през I в., след IV в. започва да се употребява като сборно понятие за племената от същият район (карпи, сармати, роксолани и т.н.) чийто наименования са изгубени, забравени или умишлено премълчавани с цел прокламиране на хунското име, като име на варвари или злодеи от църковните кописти, ние можем да направим следните възражения:

1. *Nunc de Hunnorum, ut vocant, ac Bulgarorum primordiis dicendum est,* Immanuel Bekker.

Не всички хуни започват да се наричат българи, а само някои от тях по други причини, а не териториални. И тези причини са същите, които от направиха от германците Bürgeri, от франки и римляни - Burgundiōnes, от галите - Bourgeoisie и т.н. Тези причини на които е дадена вещественост и подредба, чрез законовите укази на Римската империя, дават гореспоменатите имена и хиляди още единокоренни на реки, топоними, фамили и т.н. По прищявка на Нейно Величество Случайността едно от тези имена се превърна в име на българската нация поради невежеството на църковните кописти, които изопачават първоначалният корен *burg* в историческите анали в продължение на векове.

2. Дали е преписвано след XV в. от *Vat.Gr. 977* неправилно *Ουννοι και Βουλγαροι* (Bekker, Dionysius Petavius) или правилно *Ουννοι Βουλγαροι* (De Boor) за нас не е от съществено значение. Термина Βουλγαροι/ bulgari, също като Bourgeoisie, Bourgogne и т.н. е резултат от културната Римска терминологична традиция и продукт на нейните културни паметници лансирали термина *burgari*. От първоначалното си значение за „укрепен пункт", термина еволюира във войскови подразделения (https://www.cairn.info/revue-dialogues-d-histoire-ancienne-2008-2-p-95.htm), топоними, титли, лични имена и т.н.

3. Дали от тандемите *Ουννοι Σαβηρες* и *Ουννοι Εφθαλιται* първият термин е означавал териториална определеност е твърде съмнително. Много по-вероятно е, той да е употребяван като езикова, културна (варварска) или просто общоприета терминология за всеки народ с лоша репутация, за който се знае съвсем малко или абсолютно нищо.

Други сведения на burgares/bugares.

A. ***Los vascos*** [29]*, Ediciones Astmo,s.a.1971, Madrid, aut. Julio Caro Baroja, p. 226:*

En cambio, en Alava, se llama «burgari» al vecino que gratuitamente turna como guarda de campo en los lugares pequeños (F. de Baraíbar, «Vocabulario de palabras usadas en Alava» (Madrid, 1903), p. 58) - … в Алава burgari се нарича съсед, който без възнаграждение пази в полето малки часни стопанства...

A.1. ***bugarii*** *= guardias de los castillos en el bajo Imperio, o habitantes de los burgos* (S. Isidoro, “Etim”, IX, 4, 28.)

B. ***Neue historische Abhandlungen der churfürstlichen baierischen, Vol. 1, George Lennep, Srandffurtt und Leipzig, 1777.***

p. 51 … *Hoc pertinent burgarii, burgenses, urbici, opidadi …*

p. 438 … *wurden sie zum Unterschied von den serviscolonis, màssariis &c. im eigentlichen Versande genannt: coloni, Landsiedel, mansuarii, mansarii, mansionarii, absarii, hobarii, Hoboder Hofleute, Barscalci, Burgarii, Villani, Adscriptitii, Hospites…*

C. ***Francisci Pubitschka Priesters von der Gesellschaft Jesu ..., Vol. 1-2, František Pubička (1722–1807), (Geschichte Fohmens unter den Slaven. Franz Augustin Höchenberg und Compagnie, Leipzig, 1770.*** [43])

p. 192. … *Vermuthlich haben sich vaseibst die Bulgares niedergelassen, den sie murden auch Burgari genannt…* František Pubička (Франтишек Пубичка) следвайки текстовете на Мураторий, също извежда *Bulgares* от *Burgari.*

Part II

I. *Bugrari/bugares – bulgares/bulgari* като индикатори на територии и крепости.

1. ***DOCUMENTI ILLUSTRATIVI PER LA STORIA DELLA CITTA E CAMPAGNA DI MILANO*** **(23.A.)** ***DEL CONTE GIOGGIO GIULINIQ DAL SECOLO VIII AL XV. VOL. VII, MILANO, 1857.***

Споменахме този документ по-горе, по повод писанията от Иван Петканов.

1.a. p. 505. *Era dunque divisa la nostra campagna in nove contadi , e questi erano il contado proprio di Milano, e quelli della Burgaria, dell'Ossola…*

1.b. p. 517. *BULGARIA. BURGARIA COMITATUS — CONTADO DELLA BURGARIA* **(24.G.)** *. II contado della Burgaria conteneva otto pievi, cioè cinque nella nostra diocesi, una nella diocesi di Pavia, e due nella diocesi di Novara. Le prime cinque erano le pievi di Dairago , di Corbetta , di Rosate, di Casorate e di Decimo. Nella diocesi di Pavia v'era il vicariato di Settimo, e in quella di Novara la pieve di Trecate, e quella di Oleggio o in tutto, o almeno in parte.*

1.c. p.103 (GENERALE). *GALLIATE, terra milanese di là dal Tesino nel contado di Burgaria…*

2. ***Seprii et Bulgarie****, quam dilecto secretano nostro Domtnicho de Ferufinis duximus concedendain, sitque camera nostra vel, idem Dominicus r especi u ipsius notarle in eo gradu, et stalu in quo et prò ut fuit per tempora relroacta* **(25)** .

2.1. ***SEPRIO***. - *Si designava nel Medioevo con questo nome un territorio a nord-ovest di Milano. I suoi confini sono indicati con precisione nel trattato di Reggio dell'11 febbraio 1185, col quale l'imperatore concesse ai Milanesi le regalie che l'impero aveva nell'arcivescovato di Milano e nei contadi del Seprio, della Martesana, della Bulgaria, di Lecco e di Stazzona: Comitatum autem Seprii* **(26)** . Окръзите Серпио, Мартезана, Булгариа, Леко и Стацона.

DAL SECOLO Vili AL XV. Burgaria, Burgària o Burgarìa fu un antico contado dell'alto Medioevo, corrispondente all'attuale territorio occidentale e nord-occidentale della provincia di Milano (l'Altomilanese). Era uno dei contadi in cui si suddivideva la Marca di Lombardia sotto la dominazione dei longobardi e dei franchi … Burgaria, Burgaría или Burgària е името на древна периферна зона на римската провинция l'Altomilanese, като и марка на лангобарди и франки...

Днес това е провинция Seprio. Термина Burgarìa е contado, което значи крайградска, периферна област.

2.2.[27]. ***Seprio***, *Ticino alla Val d'Intelvi, e dal Contado di Burgaria (l'odierno Alto Milanese) fino al Sotto Ceneri, nell'attuale Canton Ticino. Dal 961 il Contado è retto da una discendenza di legge salica, i Conti diCastelseprio, il cui capostipite è il conte Nantelmo, figlio di Rostanno*.Тичино Val d'Intelvi е от страната на Burgaria (днес над Милано) , това което сега е кантон Тичино. От 961 провинцията се управлява от потомък на Салическия закон, броя на Castelseprio, чийто основател е Nantelmo, син на Rostanno.

2.3. ***Rosate,*** *Rosate è un comune di 5.246 abitanti della provincia di Milano. Storia Borgo importante durante il Basso medioevo, fu uno dei capoluoghi storici del Contado diBurgaria, una delle contee che suddividevano la Marca di Lombardia, durante le dominazioni diLongobardi, Franchi e in parte sotto il Sacro Romano Impero Germanico*. Град Rosate е в провинция 5,246 жители. История на селото през късното средновековие, това е един от най-исторически столици на природата на Burgaria, една от областите, които разделят марката на Ломбардия.

2.4. ***Arconate,*** *Longobardi datato all'anno 568. Arconate era parte del Contado di Burgaria. In questo periodo si andava completando la diffusione del Cristianesimo a scapito della religione pagana romana e furono edificate numerose chiese, facenti capo alla Pieve di Dairago*. Лангобардите от 568 година. Арконате е част от околностите на Burgaria. През този период завършва на разпространението на християнството за сметка на Римската езическа религия.

2.5. ***Dairago*** *e la caduta dell'impero d'occidente, Dairago conobbe un nuovo periodo di splendore nel basso medioevo, quando fu capopieve ed uno dei capoluoghi storici del Contado di Burgaria, una delle contee che suddividevano la marca di Lombardia, durante le dominazioni di Longobardi, Franchi e in parte sotto il Sacro Romano Impero Germanico*. Дайраго е един нов период на разкош в края на Средновековието, когато е било църковен център и една от историческите столици на природата на Burgaria, една от областите, които разделят марката на Ломбардия по време на управлението на лангобардите, на франкска и частично под Свещената Римска империя.

2.6**.** ***Crivelli***, *collaterale dei Sanbonifacio. I due casati vengono considerati famiglie di origine franca, perché si attenevano alla Legge Salica. Proprietari latifondisti in principio, divennero Feudatari Imperiali e Valvassori durante la prima metà del XII secolo, fino a comparire nel 1377 tra le matricole delle famiglie nobili milanesi, come Conti reggenti del Contado di Burgaria o di Parabiago.*

Собственици земевладелци в началото, стават имперски и феодални господари Valvassori през първата половина на 12 век, до появяването през 1377 сред елита от благородни семейства в Милано, като водят сметките на регентите на Burgaria окръг или на Парабиаго.

2.7. ***Canegrate**, el 568 e Milano fu occupata nel settembre del 569. Dal 774 all'888 il territorio di Canegrate fece parte dell'impero carolingio; durante questi anni possiamo immaginare il paese come un piccolo villaggio costituito da case in argilla attorno alle quali si estendevano coltivazioni di cereali, ortaggi e viti. Successivamente Canegrate venne compresa prima nel contado di Burgaria e poi nel contado del Seprio, due delle "contee" in cui venne diviso il territorio di Milano nel basso medioevo*.... ... окръг Burgaria и след това окръг Сеприо, два от окръзите на които е разделена територията на Милано в края на Средновековието . . . За 8 – 9 в. става въпрос.

2.8. ***Trecate**, furono dette "comitati". I comitati franchi in territorio novarese furono quelli dell'Ossola, Lomello, Stazzona, Pombia e di Burgaria (collocato sulla riva sinistra del Ticino), a cui appartenevano anche i territori ora occupati da Trecate. L'appartenenza di Trecate al Contado di Burgaria è documentata nel testamento dell'imperatrice Anghelberga, vedova di Ludovico II*. Франкски комитати на територията на Новара са тези в Осола, Ломело, Ромбия и Бургария (намира се на левият бярг на р. Тичино) . . . . Наличието на Трекате в окръг Бургария е е документирано в завещанието на императрица Anghelberga, вдовицата на Лудвиг II.

2.9. ***Parabiago**, dominazione dell'Impero Romano (I secolo a.C. - V secolo d.C.), del quale sono giunti ai giorni nostri alcuni reperti archeologici, di cui il più importante è senza dubbio la Patera di Parabiago (IV secolo). Medioevo Tra i secoli VI, VII Parabiago è capoluogo di un contado autonomo denominato Comitatus Parabiagi, probabilmente corrispondente alla Burgaria, retto dai Conti Sanbonifacio; durante questo periodo la Regina longobarda Teodolinda concede il permesso di aprire un piccolo corso* . . . През средните векове между VI и VII, Парабиаго е автономен окръг седалище на комитатуса Парабиаджи, вероятно съответстващо на Burgaria.

2.10. ***Castano Primo**, Castano Primo (Càstan in insubre) è un comune di 10.781 abitanti della provincia di Milano. Storia Castano fu innanzitutto borgo romano ed in seguito appartenne al contado della Burgaria, poi ai conti diBiandrate che vi eressero una rocca militare, indi passò ai Visconti*. Кастано Примо е община с 10,781 население в провинция Милано. Кастано първоначално е римско село и след това принадлежи към местността Burgaria . . .

2.11. ***Borsano**, territorio era suddiviso nei tre comuni censuari di Borsano (comune dominante), Custode e Rasino. Nel Medioevo Borsano (Brossianum) faceva parte della pieve di Dairago. Dal punto di vista amministrativo, apparteneva al Contado della Burgaria, uno dei quattro contadi in cui era diviso il Ducato di Milano, e con questa fu incluso nel feudo che Federico Barbarossa attribuì il 9 giugno 1164 a Rainaldo di Dassel, arcivescovo di Colonia e arcicancelliere dell'Impero. Fu proprio qui che si combatté*... През Средновековието Борсано (Brossianum) е част от общината Дайраджо. ... Административно принадлежи на окръг Бургариа, един от четири окръга, на които е разделено херцогство Милано . . .

3. ***Memorie spettanti alla storia : al governo ed alla descrizione della città e campagna di Milano ne' secoli bassi, t. VII, 1854,*** един от авторите conte Giorgio Giulini (1714-1780), изд. Massimo Fabi, стр. 37: *„Burgaria, contado, I, 290, 579. Suoi confini, 289; III, 641 e seg., 647 e seg., IV, 180. Sottoposo interamente a Milano, III, 797; IV, 11 e seg*.”. С римски цифри са обозначени томовете, където се намира термина Burgaria, като име на област. Стр. 37. *„BULGARO, terra, I, 683*” и т.н.

3.1. Същият този автор на стр. 436 в т. № IV за година 1100 пише: *Pure quantunque la partenza feguisse cosi tardi, suppli la prestwzza dell´ esersito nel marciare, poichè quince a prendere i quartieri d´inverno nelle Citta della Bulgaria. Lo afferma tratando de´fatti de quest´ anno l´Abate Annalista Sassone, dicendo così : Ex Langobardis, cum Mediolanensi, Papiensi Episcopis, quinquaginta millia ad Hyerosolimitanam profectionem signati in Bulgariæ Civitatibus byemaverunt.* Български градове – Bulgariæ Civitatibus.

3.2. На стр. 527 в същият четвърти том за година 1107 изброява различни contadi – comitatus (графства [25.A.]) : *Contadi Rurali, Contado de Cómo... Il Contado della Bulgaria e quelo della Bazana o Bazaria* – Графство Bulgaria и също графство Bazana или Bazaria.

3.3. В т. I, стр. 579 се съобщава сведение от *Flamma Chron. Maj. Cap. 700, MS.(Fratris Galuagni de la Flamma Cronica ordinis praedicatorum ab anno 1170. usque ad 1333, Benedictus Maria Reichert,Monumenta Ordinis Fratrum Praedicatorum historica)*: … *Imperatore Otone allora dono allarelvescovato di Milano il ducato di Bulgaria, il maretresato di Martesana, il contado di Sebrio, di Bazarla* и т.н. В този случай Bulgaria е наречена дукатство [26.A.] подмандатна територия на екзархия Равена.

3.4. На стр. 598, т. I : … “*contadi de Bulgaria, di Lomello, di Pombia, de Milano, d`Ivrea, di Piacenza e di Parma. In Comitatibus Bulgariensi, Laumeliensi, Plombiensi, Mediolanensi, Evortensis, Papiensi, Plasentino, Parmensi. La Bulgaria dunque aveva tuttavia il titulo du contado, e non di ducato, come vorreble altibbiarci il Flamma; ed e notable che quentunque fosse parte del Milanese, pure il contado di Bulgaria è distinta dal contado di Milano*”. Тук Massimo Fabi дава критически разяснения защо *Bulgaria* е графство (contado), а не херцогство (ducato), както е записано в *Flamma Chron. Maj. Cap. 700, MS*., т.е. *Bulgaria* в североизточна Италия е територия без никакво съмнение.

4. ***Consiliorum celeberrimi, atque famigeratissimi iurisconsulti ..., Volúmenes 1-2. p. 276.***

Ioan. Francisci Purpurati, CONSILIVM CLXXXIII … *In praesenti causa filiorum, & hæredem S. domini Bernardi ex condominus Ropatiæ, & condominus Bulgari constat pub. instrumento, quod Petrus*

Cassassote de anno 1522. & die 23.Ianuarii conduxit molendina Burgari sub pensione fextariorum ducentorum triginta & quinque grani, flumenti … Територия Burgari на която има мелница на Petrus Cassassote и т.н. Има още няколко споменавания на територията Burgari в следващите страници, които е излишно да прилагаме.

5. ***Chroniques d'Amadi et de Strambaldi Publiées par René de Mas Latrie, aut.Stambaldi Dioméde, Paris, Imprimerie Nationale, 1891.***

p. 460 …*non osano pasar il passo che tenivano i Burgari, et piu volte hanno provato de passarlo ,*

p. 478 … *et li seva vegnir ad un ad un li Burgari, et li trabocava* . . . и т.н.

6. ***De historia medica mirabili, libri sex, Marcello Donati, Francofvrti ad Moenvm, tipis Erasmi Kempfferi, anno MDCXIII,*** стр. 161:

… *Primum sui vocatus ad Castrun Burgari Masini pro Domino Sthefano ex Nobilibus eiusdem Castri*… Крепост Бургари Масини . . .

7. ***Storia ecclesiastica di monsignor Claudio Fleury ... tradotta ..., Volumen 31, Claude Fleur,***

p. 320 … *che fecelo de notte tempo condurre con un de´suoi falsi Cardinali al suo castello de Burgari (Vading. 1328. N. 10) trentacinque miglia o dieci leghe distante da Pisa.* Замък/крепост Бургари.

8. ***Notae et observationes ad Antonii Matthaei libros quatuor, de nobilitate, libros quatuor... Jano Jacob Van Hasselt, Antonius Matthaeus, Trajecti ad Rhenum, Academiae Typographum, anno MDCCLXXVII.***

p. 22, Notae in Antomoni Mattaei: … *De Burgus bourg, petite ville, vient Bourg grave Gouverneur, Voorburg faunbourg, Burgari, Burgenses, Burgers, bourgeois, Burgwardium territoire…*

Според Antomoni Mattaei *Burgari* и *Burgenses* са синоними – нека видим *Burgenses-ите* на Британските о-ви през XIV в., те са жители на крепостите :

8.1. ***A STATUTE OF THE FORTIETH YEAR OF KING EDWARD III., ENACTED IN A PARLIAMENT HELD IN KILKENNY, A. D. 1367, BEFOBE LIONEL DUKE OF CLARENCE, LORD LIEUTENANT OF IRELAND. DUBLIN : FOR THE IRISH ARCHAEOLOGICAL SOCIETY. MDCCCXLIII.***

p. 137/138: …*Major et ballivi ville de Gallwy, burgenses electi ibidem, Jonoke Lynce et Petrus Lynce. Major et ballivi ville de Youghill, burgenses electi ibidem, Johannes Walsche et Jo hanne Portyngall. Major ville de Cragfergus, burgenses electi ibidem, Jacobus Wingfelde et Humfredus Waren. Superior et prepositus ville de Kilkenn. burgenses electi ibidem, Robertus Bethe et Walterus Archer. Superior et prepositus ville de Kinsale, burgenses electi ibidem, Johannes Alenmiles, et Francis Agarde, armiger. Superior et ballivi ville de Wexford, burgenses electi ibidem, Johannes Hassane et Richardus Talbot. Superior et prepositus ville de Rosse, burgenses electi ibidem, Nicholaus Heron et Willielmus Dormer, burgenses. Ballivi ville de Dundalk, burgenses electi ibidem, Xpoferus More et Patricius Stan ley, de eadem. Ballivi ville de Carlingford, burgenses ibidem electi, Henricus Radclief, miles, et Jo hannes Neile. Superior ville de Clonmell, burgenses electi ibidem, Johannes Stridche et Henricus White. Superior ville de Kilmallock, burgenses electi ibidem [ ] Superior ville de Fiderth, burgenses electi ibidem, Nicholaus Hacket et Theobaldus Nasshe. Superior ville de Thomaston, burgenses electi ibidem, Franciscus Cosby et Henricus Cowlye. Superior ville de Athanry, burgenses electi ibidem, Andreas Browne et Thomas Cusake, miles. Superior ville de Nase, burgenses electi ibidem, Henricus Draicot et Johannes Sherlocke. Superior ville de Kildare, burgenses electi ibidem, Johannes Abelles et Johannes More. Superior ville de Kelles, burgenses electi ibidem, Thomas Shiele et Nicholaus Ledwiche. Prepositus ville de Tryme, burgenses electi ibidem, Johannes Parker, armiger, et Patricius Martell. Prepositus ville de Athboy, burgenses electi ibidem, Michael More et Jacobus Blake. Prepositus ville de Navan, burgenses electi ibidem, Patricius Waring et Johannes [y] de eadem. Prepositus ville de Athird, burgenses electi ibidem, Walterus Dowdall et Walterus Babe. Prepositus ville de Molyngear, burgenses electi ibidem, Nicholaus Casy et Jacobus Relyng, de eadem. Prepositus ville de Athie, burgenses electi ibidem, R [ ] Mothill et Rolandus Cussyn. [p] de Dungarvan, burgenses electi ibidem, Henricus Gyfford, armiger, Johannes Chellyner....* и т. н.

8.2. Такова е разбирането за *Burgari/Burgenses* и в Германия: ***Auserlesne historisch-bayerische altund neue Nachrichten ...,*** *Kuserleſte Siſtoriſch-Bayeriſche, Kachrichten Von allerhand geſammlet und mit Notis beleuchten… Drenzehende Relation Mensis Octobr. Anno 1752*.

P. 302., обяснение под линия: *Man könnte fragen, wem die Jura Superioritatis einer Reichs Stadt conferieret worden? einem Rath allein, oder der Burgerſchafft allein, und die andere, einem Rath und Burgerſchafft zugleich, dar aus die Form eines Stadt-Regiments ohnzweiffentlich zu beurtheilen; Daß aber derley Privilegiadenen Burgenibus civibus & incolis einer ſolchen Stadt allein gegeben senn, wollen einige beweiſen aus denen Di plomatibus Kaysers Friderici I. und II. daß neinlichen das Wort Burgenfes, Burgari, Burgeri in keinem andern Verſtande geweſen, als der Burger und Einwohner . . .*

9. ***Caroli Sigonii Historiarum de regno Italiae libri quindecim (HISTORIARVM DE REGNO ITALIAE …) ..., BONONIÆ, ANNO MDLXXX,... Carlo Sigonio***.

p. 305: … *Contra Otho, ne liberalirate fuperaretur , archiepiscopum multis , iisq. amplis beneficiis ornat, in primis tres illi in agro Mediolanensi ditiones subiiciens, quæ eousq. regibus fuerant subditæ, Comitatum Parabiagi, Seprij, & Bazariæ, Ducatum Burgariæ, marchiamq. Marthesii . ac ciuium alios in tribubus vrbis, quas illi portas vocabant, & agri pagis* … Дукатство Бургария.

10. ***HISTORE ECCLESIASTIQUE par. Mr. FLEURYQ pretre, Priur d´Argenteuil, & Conseffeur du Roy. TOME DIX-NEUVIEME. Depuis l´an 1300 jusques a l´an 1339, A BRUXELLES, Chez EUGENI HENRY FRICK, 1718.***

…qui le fit conduire de nuit avec un de ses faux cardinaux á son château de Burgari àtrente-cinq milles ou dix lieuës de Pise… Замък Бургари.

11. ***Doctrinale Alexandri cum sententii: notabilibus et vocabuloru[m] lucida ..., Ed. Alexander de Villa Dei, BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS, 1501.***

…*Burgensis – Ute burgs et burgi. i. castru vel foztalisii. Unde burgesis vel burgaris .i. castrensis vel oppidans* … Burgs и burgi са крепости или укрепления. Както burgesis или burgari жители на крепостите и граждани…

След такова изявление е нужно да попитаме – кой е Alexander de Villa Dei **[44]** ?

За него се знае, че е предал цялото съдържание на Библията в хекзаметри **[45]** , описание на годишните празници в стихове (*Massa computi*), астрономия в стихове (*De sphaera*), аритметика в

стихове (*De arte numerandi*), действия с цели числа в стихове (*Carmen de Algorismo)* и др. Фундаментален труд е *Doctrinale Puerorum* [ок. 1200 г., в който ползва за първообраз граматиката (*Institutiones Grammaticae*) на Присциан Цезарейский (Priscianus Caesariensis) — римски граматик от Мавритания, живял около 500 г. от н. е], където в 2660 хекзаметра са изложени формите, словообразуването, синтаксиса, метриката и ударението в латинският език, книга която до 1514 г. се счита за най-необходима книга в немските, френските и италиански училища. Така, че на човек, чийто произведения са еталон в науката и литературата на християнска Европа в продължение на 300 години може да му се има доверие и да сме уверени, че burgari-те са именно жители на укрепените градове в Европа.

12***. Vercelli tra Oriente ed Occidente tra tarda antichità e Medioevo: atti delle Giornate di studio : Vercelli, 10-11 aprile 1997, 24 novembre 1997.***

Стр. 117. *1.0. ...XII in poi,* В следваща глава II, т. 16, 2.4.3. по изданието споменаваме този пасаж, където е индикирана жена с име *Romana de burgari* впоследствие изписвана като *Romana de bulgari*:

2.3.4. Come si vede, nella documentazione dei secoli X-XII, riguardante l`attuale Borgo Vercelli, l`alternanza L/R e attestata con certezza solo nell`atto del 1175 (donna Romana de burgari … in loco bulgari), ove comunque il toponimo rimane Bulgari, mentre sulls forma del cognpme …

Стр. 118*: ... nostri Bulgaro, od anche Borgaro (Bolgare in quel di Bergamo, ed i vari Borgari e Boigheri di Toscana …)debbano essere ricondotti piuttosto che ai Bulgari a una forma dimonutiva di burgus (Olivieri, 1960)*

Стр. 126: … *nostro avviso e la netta distinzione nel documento del 1171 tra Buggo Vercellis (vedi sopra) e il nostro Bulgaro che anche nel sec. XIII (1232) continuava ad essere nominato Castro Bulgari…*

II. Bugrari/bugares – bulgares/bulgari в лични имена и фамилии.

1. ***Bulgaranus comes*** **[27.A.]**. *Bulgaranus comes sub Gundemaro rege, biennium his Gothis, usque ad annum 612 imperavit, Galliæ Narbonensis præfectus…* Комита Булгаранус под управлението на Гундемар, префект на Галска Нарбона. Пише три послания до епископи на франките по поръка на Гундемар. Очевидно Bulgaranus е лично име.

2. ***Burgari. Entdeckte Geheimnisse von Liqueurs, Aquaviten und allerley köstlich gebrannten Wassern*** , автор I. Burgari, *Danzig und Leipzig, 1784 г.* Една книга с алхимични рецепти от XVIII в.

3. ***Sotirios Boulgaris*** **[34]** *(Greek: Σωτήριος Βούλγαρης, pronounced [soˌtirʝos vulˈɣaris]), born in an Aromanian village known as Kalarites began his career as a jeweller in his home village Paramythia (Epirus, Greece), where his first store can still be seen. In 1877, he left for Corfu and then Naples. In 1881 he finally moved to Rome, where in 1884 he founded his company and opened his second shop in Via Sistina. The store in Via Sistina was then replaced by the current flagship store in Via dei Condotti opened in 1905 by Bulgari with the help of his two sons, Costantino (1889–1973) and Giorgio (1890–1966).* Бижутерийно-парфюмерийната верига от магазини BVLGARI, не се нуждаят от специално представяне.

4. ***Albero et istoria della Famiglia de conti di Marsciano...*** **[35]** ***, Roma***, стр. 24, Stampa ... autor Ferdiandus Ughelli.

… *Anno Domini Millesimo CCCCXIV* [CCCCXIIII]…*Ciuitatis pro quibuscumque malesicijs contra nobiles viros de Parrano, videlicet Vguccionem, & Vgolinum Domini Burgari, Azzonem, & Federicum Bernardini* …. Нотариална сделка страна в която е персона с фамилия Burgari.

Наследници на въпросната персона са индикирани по-късно: Quello che si può considerare come il capostipite della famiglia viene identificato in Bernardo di Bulgarello che nel 1118 per primo riceve in feudo dal Vescovo di Orvieto il castello di Parrano, primo insediamento umbro.

Подробни сведения за фамилия Bulgarello /Bulgarelli дава Maria Grazia Nico Ottaviani **[36]** A stampa in *Albero et istoria della famiglia de' Conti di Marsciano" di Ferdinando Ughelli*. Storia di una famiglia signorile dalle origini ad Antonio conte di Marsciano, Parrano e Migliano, ristampa anastatica a cura di M. G. Nico Ottaviani, Perugia 2003 © dell'autrice - Distribuito in formato digitale da "Reti Medievali".

На стр. 6 тя твърди, *Guglielmo detto anche Bulgaro, Uguccione, Bulgaro o Bulgarello e Bernardo, con il quale saremmo già "ben dentro" alla dinastia marsciana* **[37]** ... че имената Bulgaro, Uguccione, Bulgarello и Bernardo са присъщи на фамилията Marsciano. Представители на тази фамилия с име Bulgaro и производните му през вековете са:

4.1. Bernardo di Bulgarello – 1118 г.

4.2. Bulgarello di Raniero – 1216 г.

4.3. Raniero di Bulgarello – 1235 г.

4.4. Bulgarello e Bernardino di Raniero – 1263 г.

4.6. Nardo di Bulgaruccio – 1280 г.

4.7. Bulgaruccio di Ugolino – 1296 г.

4.8. Bulgaruccio di Ugolino – 1310 г.

4.9. Bulgaro di Tiberuccio – 1350 г.

4.10. Uguccione di Bulgaro – 1414 г.

4.11. Един от последните известни на историята представители на тази фамилия е военен от Кампания – капитан Bulgaro живял, през 1610 г. За него е известно само, че е имал сестра графиня Marianna Carcano Testa и съпруга маркиза Lucrezia Marcellini. Тъй като в късното средновековие неравнойстойни бракове са по принцип невъзможни в католическа Италия, то почти е сигурно, че въпросният капитан Булгаро е бил маркиз по титла. Тъй като маркизите притежават подопечна територия, която управляват с благословията на краля, то не е далече истината, че въпросният капитан е приел името на територията по привичките на времето, която му е предоставена за управление и надзор. Примери безброй – Marquesado de Valdecarzana (Sancho Fernández de Miranda, номиниран от Felipe IV на 1.юни 1639), marqués de Santillana (Íñigo López de Mendoza – 1398-Guadalajara, id., 1458), маркиз де Гриньон (Marqués de Griñón) и т.н.

5. ***STANLY, DARK GENIUS OF AFRICAN EXPLORATION, Frank M^c^Lynn, "Splendid deep-delving biography", Guardian. Published by Pimlico 2004.***

… The theft of a goat led to the arrest of the Sudanese soldier Burgari Mohammed. He received 150 strokes then, since he had tried to implicate another man, was fined nine months' pay and sentenced to another flogging as soon as he had … Кражбата на коза доведе до ареста на суданския войник

Burgari Мохамед. Той получи 150 удара след това, тъй като той се е опитал да се замеси друг мъж …

6. ***Sobre el maniqueísmo y otros ensayos*** **(39)**, p. 304, Henri-Charles Puech, ed. Flammarion. Paris, 1979. Превод на испански Maria Cucurella Miquel.

…Uno de los hombres dados en Francia a los heréticos durante el siglo XIII era el de "búlgaros" o "bougres" (Burgari, Bugari, Bugares o Bulgri). Едни от хората считани във Франция за еретици през 13 в. са *búlgaros* или *bougres.* Като се пояснява в скоби, кои са тези *búlgaros* и *bougres* – това са тези, наричани Burgari, Bugari, Bugares и Bulgri.

7. ***Situacion de la isla de Menorca, su extension y perímetro, distancia respectiva de sus poblaciones y vecindario de ellas según el senso 1805 incluso el de sus Terminos. Segunga edición.*** Mahon: Imprenta de Serra Cuesta den Deya n.º 2. año 1816.

Описание на имоти от XVI в. град Ciudatela, о-в Менорка, Балеарски о-ви : „ *De Guillemo Uguet … Una casa propia del dueño alodial, otra de Agustin Burgarì* **(40)** *y otra del Magnifico Lorenzo Gomila, situadas todas en la calle mayor de Ciudatela frente la plazuela de la carnicería.*

8. ***Memorie storico-diplomatiche appartenenti alla cittá ed ai marchesi di...*** стр. *257 (STORIA DI SALUZZO* **(41)** ***E DE` SUOI MARCHESI CON DOCUMENTI, Delfino Muletti, t. IIq ed. Carlo Muletti, Saluzzo, MDCCCXXIX.).*** Сборник с документи от периода 1130 – 1296 г. На въпросната страница се цитира документ от 12 август 1227 г. на нотариус Manfredo Vola в който са упоменати фамилии Burgari и Carmagnolie.

… et fecit dividi per homines Carmagnolie et Burgari Carmagnolie una cum dominis ipsius loci fines Burgari a finibus Carmagnolie…

Този текст е препис от ***Estratto dal citato insrumento di confermazione del 23 gennaio 1437.*** (23 януари 1437 г.).

9. ***Vite de' santi, e beati dell'Vmbria, e di quelli, i corpi de ..., Volumen 2, p.390, In Foligno, Appresso Agostino Alterij, 1656.***

…La detta Sora Francesca sua Compagna su siglia del Conte Lamberto, del Conte Azzo Burgari, del Conti di Marciano di Perugia . . .

Отбелязано е също и една грешка от издателството за този втори том – вместо *Giacomo di Binnolo di Ranieri Burgari* е написано *Giacomo d`Angiolello Burgari*.

10. ***Annales camaldulenses ordinis Sancti Benedicti . . . D. Johanne Benedicto, Giovanni Benedetto Mittarelli, p. 70. ANNALIUM CAMALDULENSIUM***

Anno Chr. 1177…. Imelda uxor olim domni Burgari gravi infirmitate gravata sui corporis per se suosque bæredes in perpetuum pro Deo… Имелда, съпруга на господин Бургари ...

По-надолу летописеца се застрахова за името на мъжа на Имелда като пише *De lmelda uxore Burgari seu Bulgari ...* – Имелда, съпругата на Burgari или Bulgari ...

Навярно за тази персона се споменава и в *Lexicon iuridicum ivris Caesarei simul, et canonici : feudalis item, civilis, criminalis ... Ianis Calvini, D. Gothofredi & H. Wlteii, Genevae, 1665,* стр. 128 „ Bvlgarvs, Italiae Iuriscons. circa annum 1190.” *Булгарус, италиански юрисконсулт, около 1190 г.* **(49 Q)**

11. ***Ursprung, Aufleben, Grösse, Herrschaft, Verfall un jetzige ..., Vol. 2, Ferdinand von Biedenfeld,***

p. 191 *…Sie war eine Tochter des Jakob von Montemarte, Graf von Corbaro und jTisiguiano und der Anna von Burgari aus dem Haus der Grasen von Marsciano und wurde 1377 zu Monte Giove bei Orvietto geboren. Gegen ihres frommen Herzens…* Ана Бургари от същата фамилия Marsciano, която разгледахме в т. 4.

12. ***Giornale di Venezia: 1815, № 179.***

В този вестник се съобщава, че на 29 юни капитан Constantino Burgarj е на път от Bergantino (Англия) през Корфу за Палермо.

13. ***Entdeckte Geheimnisse von Liqueurs, Aquaviten und allerley köstlich gebrannten Wassern, Dem Publico zum Ruben berausgegeben von I. Burgari. Danzig und Leipzig, 1784*** **(50)**

Освен името в заглавието, няма друго известие в книгата за I. Burgari.

14. ***El Derecho y el Mar en la España Moderna, Carlos Martínez Shaw, Universidad de Granada y Centre d'Estudis d'Història Moderna Pierre Vilar, 1995.***

... *El 6 de octubre de 1677 el marinero Francisco Burgari viaja de sobrecargo en el bergantín Santa Creu...*

15. ***Atti delle assemblee costituzionali italiane dal Medio Evo al 1831, Zanichelli, 1980*** – Актове на италианските конституционни събрания от Средновековието до 1831.

Стр. 412... *Burgari Gaddo (Gaddus Burgari), ser, è eletto « superstitis ad portam Sancti Cervasii »,*

Стр.192. *Burgari Mea (Mea Burgari), vedova di ser Gaddo Burgari, sua petizione di assoluzione...*

16. ***Vercelli tra Oriente ed Occidente tra tarda antichità e Medioevo...*** *Vittoria Dolcetti Corazza, 1998.*

Стр. 125 ... *nomi di famiglia che per prima volta in un documento originale si osserva la forma 'burg-', alternata con il solito 'bùlg-' nel toponimo: donna Romana de burgari ... in loco bulgari ...*

17. ... *WAHID BUX BURGARI .... DOST MUHAMMAD BURGARI... ARARO BHURGARI… JUGO BHURGRI…*

Имена от статистически списък от провинция Sindh, Пакистан.

III. Bugrari/bugares – bulgares/bulgari като термини за църковна квалификация – еретизъм.

A. *Bulgarus or bougre is not applied to heretics before 1200. As a person's name, it is already used at the beginnings of the VIIth century in Septimania. As a people's name, it connotes ferocity until the end of the first Bulgarian empire, then looses its strength ; in spite of the empire's renaissance at the end of the XIIth century, the name is not always known by western authors of the XIIIth century. As a heretical land, Bulgaria did not hold a special place in polemicists' and inquisitors' writings before 1250. The name is applied to heretics for the first time, in Latin in 1201 by Robert d'Auxerre who forsook it when he began to write on the albigensians ; in French, before 1230, by Raoul de Houdenc in the Songe d'Enfer. Seldom encountered until then, the word became frequent in the texts describing the rapid spread of the inquisition in the north of France from 1235 to 1239. A link between sodomy and heresy, but not especially bougrerie, is already noticeable in Raoul de Houdenc's poem. One must wait for Etienne de Bourbon and 1250/60 to find the idea that heretics are named bulgars because they appeared in Bulgaria. The word lends itself to amalgamation and met with success where and when the Church dealt more and more with heresy on the basis of phantasms rather than of rational considerations* **[38]**.

Този цитат от Monique Zerner, като че ли е единственото рационално място, което може да се извлече от неговият труд основан най-вече на късни автори. Той твърди, че термините *bulgarus* и *bougre* се явяват като имена на еретици след 1250 г. най-вече под верския фанатизъм на Светата Инквизиция, а не на рационални съображения (*when the Church dealt more and more with heresy on the basis of phantasms rather than of rational considerations*).

B. *MAGNA BIBLIOTECA VETERUM PATRUM et antiquorum scriptorvm ecclesiasticorum. PRIMO QVIDEM A MARGARINO DE LA BIGNE SORBONICO IN ACADEMIA PARISIENSI THEOLOGO….TOMUS DECIMVS TERTIVS, CONTINENS SCRIPTORES SÆCULI XII. ID EST AB ANN.CHRISTI 1200 VSQ. ADANN. 1300. Coloniæ Agrippinæ, anno MDCXVIII.*

B. 1.***Continens Scriptores sæculi XIII. id est, ab Ann. Christi 1200 ..., Volumen 13, anno 1618. p. 289.***, Cap.II, DeWaldensibus, pauperibus de Lundino, Leonistis Gazaris & Catharis **[42]**.

B.1.1. p. 290, ***Bulgarus seu Bugarus; De ijsdem idem Historicus Anno MCCXXXVI***. *Circa dies illosinualvit hæretica prauitas eorum, qui vulgariter dicuntur Paterini & Bugares* [*Paterini* е синоним на павликяните], *in partibus transalpinis, de quorum erroribus malotacere, quam loqui; adeo, quod fidei puritatem in finibus Franciæ & Flandriæ ausi sunt perturbando violare. Sed diligenti ministerio, & indefesså prædicatione Minorum, & Prædicatorum, & Theologorum, præcipue Fratris Roberti de Ordine Prædicatorum (qui, cognomento Bugre dicebantur; quia abillo couverfus habitum suscepit Prædicatoris) Qui malleus hęreticorum dicebatur,confusa est eorum ſuperstitio, & error deprehensus.*

Quam plures autem ex vtroq; fexu ad fidem converti resutantes, fecit incendio conslagari: ita quod infra duos, vel tres menses circiter quinquaginta fecit incendi,vel vivos sepeliri.

B.1.2. p. 290, *Per Burgares igitur seu Burgaros intelligendi funt viri Bugari, a regione quam hodie que incolunt, sic nominati.Cronicon Monachi Altissiodorensis de Hugone Episcopo eiusdem civitatis. Hæreticos, quos Bulgaros vocant, vehementer studuit insectari, eiusque instantia actum est,…*

B.1.3. p. 290, ***Addit Calvinista***. *Patarenos etiam Burgares dictos. Unde hoc probat? Ex Matthæo Parifienfi. Et tamen paulo ante adducta Matthæi verba id non evincunt, que sunt ista Circa diez illos, invaluit hæretica pravitas eorum,qui vulgariter dicuntur Paterini & Bugares. Ex quibus non magis colligas Paterinis Bugarum, seu Bugarorum nomen suisse, ac Lutheranis nomen Calvinistarum, siita loquar. Circa illos diez invaluit hæretica pravitas eorum, qui vulgo nominantur Lutherani & Calviniani.*

Adde, quod Fridericus Imperator [Фридерик Втори] *in sua Constitutione Burgaros diserte à Paterinis distinguit. Sunt autem Bugares seu Burgari fecta Catharorum, quorum Ecclesiam, vel potius Synagogam, memorat Reinerus cap. 6. sub Bulgariæ feu VVulgariæ nomime. Sed quinam isti Bulgari? Erat, cum suspicarer Bugares seu Burgaros iſtos esse Italicorum Alpium vel Lombardiæ inquilinos. Audio enim hodie etiam superesse circa Tridentum, qui vocentur Burgari, Germanice, Bulgenraiter. Et Merula p.2. Cosmographiæ fuæ ad Lævam Mediolani in montibus, collocat Borgoro. Et similiter in Oronælæva Borgoro.Verum ne in hac sententia persisterem fecit lectio Matthæi Parisii, qui Anno Domini MCCXXIII, expresse scribit, Albigenſes,qui &VValdenſes penetrasse in Bulgariam, quæolim Mœsia vocabatur.*

Audi Matthæum: *Circa diez ıstos, hæretici Albigenfes constituerunt sibi Antipapam in finibus Bulgarorum, Croatię & Dalmatiæ, nomine Bartholomæum.In quibus partibus error ille adeo invaluit, vt etiam Epifcopos,& alios multos regionum illarum ad fuam allexerit pravitatem. Contra quem C. Portuenfis Epifcopus, & in partibus illis Apostolicæ ſedis Legatus, Rhotomagenfi Archiepiſcopo, scripsit in hæc verba …*

Документ, който потвърждава изводите на Monique Zerner по-горе и освен това казва доста интересни неща:

B.2. Този авторитетен източник на Френската Сорбона от нач. на XVII в., казва, че еретиците във Франция и Фландрия през 1236 г. са наричани „патерини” и „бугарес” *(Patarenos etiam Burgares- B.1.3.)*, а бугари било *интелигентното* наименование на *Burgares*, които пък от своя

страна са наричани *Bulgarus (B.1.1.)*. Освен това, в B.1.3. се съобщава, че Мизия по това време се нарича България.

B.3. Още се казва, че *Bugares* или *Burgari* са секта на катарите (*fecta Catharorum – B.1.3.*) и това е писано в Конституцията на Фридерик Втори, където те са наречени и павликяни (*Paterinis*). Важно в това съобщение е не приравняването (без значение дали е вярно или не) на *павликяни* и *катари* като сектански течения, а указанието, че църквите на тези сектанти са наречени синагоги (*quorum Ecclesiam, vel potius Synagogam*).

И какви са българите при това положение, както се пита и в самият документ - *Sed quinam isti Bulgari?* (B.1.3.).

B. 4. Поради самият факт, че *Bugares* или *Burgari* са имена на павликянски или катарски секти във Франция и Фландрия и поради това, че тези секти имат свои центрове, наречени още през XIII в. синагоги, според изданието на Сорбоната, което разглеждаме, то извода по нашето търсене е само един:

За българската нация е без значение как се наричат по синагоги и църкви тези сектански течения от юдеи, франки, гали, баварци, бохемци, лютерани и калвинисти (*Ex quibus non magis colligas Paterinis Bugarum, seu Bugarorum nomen suisse, ac Lutheranis nomen Calvinistarum, siita loquar* – B.1.3.) и т.н. Тези имена, съставляващи сектите имат две вероятни етимологии. Едната е обикновени граждани от крепости и фортове - *Bugares* или *Burgari*, а другата е значението на тези думи като народ, простолюдие. Какъвто и да е извода, без значение, че тези термини се отъждествяват по-късно с народа в Мизия, наречена България, имената на тези секти нямат историческа връзка с българската нация, а само по име. И то по речевото развитието на това име, което наместо *Bugares* или *Burgari*, започва да се изписва като *Bulgares* и производните му от монаси, епископи и т.н. Дори е известно името на един от тези съчинители – епископ *Hugo* - Юго (***Cronicon Monachi Altissiodorensis de Hugone Episcopo eiusdem civitatis. Hæreticos, quos Bulgaros vocant*** – B.1.3.).

Защото освен *Bulgares* , тези хора се наричани още *Germanice* и *Bulgenraiter* (*Audio enim hodie etiam superesse circa Tridentum, qui vocentur Burgari, Germanice, Bulgenraiter* – B.1.3.). Ако *Bugares* и *Burgari* днес се приравняват с българите, то би трябвало 90 милиона германци да се идентифицират с *Bugares/Burgari* и . . . днес да се наричат българи.

C. *Arnold of Brescia, G. W. Greenway, Cambrigge at the University press, 1931.*

На стр. 197, Greenway цитира списък на еретици на доминиканският инквизитор Стефан Бурбонски (Stephen of Bourbon/ Etienne de Bourbon) от книгата му *Anecdotes Historiques*, p. 281, (ed. Lecoy de la Marche, Paris, 1877):

... *Arnoldiste, Speroniste, Leoniste, Cathari, Patarini, Manichei sive Burgari* . . . . Катари, павликяни, манихеи или бургари .

D. ***Glossarium mediae et infimae latinitatis, éd. augm., Niort : L. Favre, 1883‑1887, t. 1, col. 772b. (par C. du Cange, 1678).***

D.1. *Bulgari, Bugari, Bugeri, Hæretici, qui vulgo Albigenses in Francia, alibi Paterini, Cathari*, etc. Manichæorum asseclæ. ***Matth. Paris ann. 1238***.

De quodam Roberto Dominicano scribens, qui in Flandriam missus est cum officio Inquisitoris :

Ipsos autem nomine vulgari Bugaros appellavit, sive essent Paterini, sive Joviniani, vel Albigenses, vel aliis hæresibus maculati.

D.2. ***Vide Matth. Westmonast. ann. 1236. Et infra in voce Pifli. Monachus Altisiod. ann. 1201 :***

Evraudus Miles, hæresis illius, quam Bulgarorum vocant, coram Legato arguitur.

D.2.1. Idem ann. 1206 :

Hæreticos, quos Bulgaros vocant, vehementer studuit insectari, ejusque instantia actum est, ut plerique rebus suis exinanirentur, exterminarentur alii, alii cremarentur.

D.2.2. Anno denique 1207. satis docet idem Scriptor, eosdem fuisse Bulgaros cum Albigensibus :

Per idem tempus Bulgarorum hæresis execranda, errorum omnium fæx extrema, multis serpebat in locis, tanto nocentius, quanto latentius ; sed invaluerat maxime in terra Comitis Tolosani, et Principum vicinorum.

D.3. ***Adde Nangium in Chron. eod. ann. 1027. Hist. Francorum MS. quæ exstat in Bibl. Memmiana, ann. 1223. de Philippo Aug.*** :

Envoia son fils en Albigeois pour destruire l'heresie des Bougres du pays.

D.4. ***Alia, quæ desinit in ann. 1322. ad ann. 1225*** :

En cest an fist ardoir les Bougres freres Jeans, qui estoit de l'Ordre des Freres Prescheurs.

E. ***Bulgarorum hæresim a detestando Manichæo originem sumpsisse, auctor est Albericus in Chronico MS. ann. 1239.*** Ubi ejusmodi hæreticos in Campania ignis supplicio damnatos refert : sic enim obtinuit S. Ludovico imperante. Stabilimenta ejusdem S. Ludovici lib. 1. cap. 83 :

Se aucuns est soupeçonné de Bouguerie, la Justice le doit prendre, et l'envoier à l'Evesque ; et se il en estoit prouvez, l'on le doit ardoir.

F. ***Episcopus Portuensis in Epistola apud Matth. Paris ann. 1223*** .

Bulgaros vero Albigenses hæreticos appellarunt nostri, quod Bulgari eorum hæresi maxime infecti essent, qui eam ab Orientalibus et Græcis Manichæis hauserant, Basilio Macedone imperante, uti fusius narrat Petrus Siculus in Hist. Manichæorum statim initio : deinde quod eorum summus Pontifex, cui cæteri ejusdem sectæ ministri obnoxii erant, in Bulgaria sedem fixisset.:

Ille homo perditus, qui extollitur supra omne quod colitur, aut quod dicitur Deus, jam habet perfidiæ suæ præambulum hæresiarcham, quem hæretici Albigenses Papam suum appellant, habitantem in finibus Bulgarorum, Croatiæ, et Dalmatiæ, juxta Hungarorum nationem. Ad eum confluunt hæretici Albigenses, ut ad eorum consulta respondeat...

G. ***GLOSSARIUM NOVUM AD SCRIPTORES MEDII AEVI, CUM LATINOS TUM GALLICOS, SEU SUPPLEMENTUM AD AUCTIOR EM GLOSSARII CANGIANI EDITIONEM. T. PRIMUS, PARISIIS, ANNO MDCCLXVI. p. 667***

BULGARI, Hæretici, quivulgo ***Albigenfes. adde*** *: quorum hærefis* ***Borguezie*** *appellatur, in* ***Chron. S. Dion. lib. 3. cap. 14***. ***Quant liéveſque ot la Borguezie entendu***, *&c. Dicti praeterea* ***Bulgari***,

puerorum corruptores: unde ***Bougeronner****, cum pueris rem habere, in Lit, remiſſ. an. 1477, ex Reg. 206. Chartoph. reg. ch. 1115.* ***Fut rapporté & eſtoit commune renommée, que icellui Lombart Bougeronnoit, ou s'efforçoit Bougeronner aucuns des ensans , qui gardoient avec lui aux champs le beſtail****. Hispan.* ***Bujarron****, masculorum concubitor.*

Haud scio an huc pertineat vox ***Boullacre*** *, quæ grave convicium est apud Sanctones. Lit. remiff. an. 1417 in Reg. 170. ch. 10****. Lequel Noulin demanda à icellui Guillot , où estoit ce ribault Boullacre, en parlant de Jehan Girault; .... lequel mot Boullacre esloit tenu & reputé moult injurieux au pais (de Saintonge). Alia videtur prorfus à vulgari Pouacre , qua homo spurcus significatur****.*

G.1. ***P. Carpentier, 1766.*** :
Reinerus lib. contra Valdenses cap. 6. recensens Ecclesias, uti vocabant, Catharorum, qui iidem sunt cum Valdensibus et Bulgaris, Ecclesiam Bulgarorum nominat, a qua cæteras profluxisse ait pag. 71. et cui præfuisse subdit Episcopum et Filium majorem Ecclesiæ Bulgariæ appellatum, pag. 78. Vide Marcam lib. 8. Hist. Beneharn. n. 2. et seqq.

H. ***Lit. remiss. ann. 1477. ex Reg. 206. Chartoph. reg. ch. 1115.*** Dicti præterea Bulgari, puerorum corruptores : unde Bougeronner, cum pueris rem habere:

Fut rapporté et estoit commune renommée, que icellui Lombart Bougeronnoit, ou s'efforçoit Bougeronner aucuns des enfans, qui gardoient avec lui aux champs le bestail.

J. "***Interdum Bulgari, seu Bougres, dicti κτηνοβάται***". Regestum Arestorum Parlamenti :

Bougrerie, si est habiter avec les bestes.

K. ***Matthæus Paris ann. 1255****,* Denique Bulgaros vocabant nostri usurarios omnes, quia ejusmodi hominum genus usurariis mercimoniis operam dabant:

Ipsi usurarii, quos Franci Bugeros vulgariter appellant.

L. ***Vetus Rotulus ann. 1233*** :

Pro rebus saisiendis Caorsini capti propter Brogrisiam 7. libr.

M. *Glossarium mediae et infimae latinitatis, éd. augm., Niort : L. Favre, 1883-1887, t. 1, col. 773a.:*

Bulgri, iidem qui Bulgari, in **Vita S. Ludmillæ tom. 5. Sept. pag. 355. col. 1.** *Vide supra Bolgri.*

N. ***Glossarium mediae et infimae latinitatis, éd. augm., Niort : L. Favre, 1883-1887, t. 8, col. 395a.***

Sirmondo ad calcem Supplem. Conc. Gall. pag. 345. dicitur id quod est commune omnibus villæ incolis, videlicet prædia quædam seu prata, queis utuntur indivisim ; apud nos les Communes. Vide Communia 2. Leo III. PP. Epist. 10*:*

Unde et jussistis ut nullus quilibet homo in posterum conquassare, aut in judicio promovere præsumeret, tam de Vulgaria, quam etiam de mansis, quod per vestrum dispositum Herminus.... nobis reconsignavit.

P. Нека се върнем пак към Анастасий Библиотекар от т. VIII.

Графологията на термините използвана при препредаване текстовете на Ан. Библиотекар се различава от предаваните извори:

P.1. Официалната *„История на България, Т. II”, Създаване на независима българска държава, стр 219-228*, разказва небивалици предназначени за хора незапознати с историческите източници и изучаването ѝ е интелектуален талаш предназначен за българското общество.

P. 2. Д-р Г. Ценов в две книги се опитва да коригира тези измислици, но също не достига до сърцевината на сведенията [(61)] .

P.3. Нека се върнем към първото издание на VIII Вс. Събор {*ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, Τ. ΤΡΙΤΟΣ* [(22)] (***CONCILIORVM GENERALIVM ECCLESIAEÆ CATHOLICÆ, T.Tertius, PAVLI V. PONT. MAX. AVCTORITATE, ROMÆ, MDCXII***)}, там четем:

P.3.1. стр. 185(6) ... *iam memorata Vulgarorum gens protinus irruit, et universa circa Danubium occupat*...

P.3.2. стр. 185(13) … *iam memórato Principi Vulgarorum,…*

P.3.2. стр. 185(13) … *totamq. iam memoratorum Vulgarorum patriam…*

P.3.2. стр. 185(23) … *Omnes primates et cuncti populi Vulgarorum terra cognoscant* …

P.3.3. p. 185(31) … *Ignatium Constantinopoli disceptatio fuiscet canonice ventilata; et coniunctu Romanis Orientis sedium loci servatores iudicaverint Vulgarorum diœcesim illi Vrbi forte subijciendam cui ante Vulgarorum adventum subdebatur* : … *alia in Ecclesiasticus dispositio iuris et quammuis regio illa gracis fuerit* …

P.3.4. p. 185(42) … *Romani loci servatores et Vulgarorum missi cum Imperatore* … и т.н.

P.3.5. p. 185(45) … *nec Vulgares missi intelligerent* … и т.н.

Тези сведения имат малки правописни различия с представеният латински текст от издателите на книгата на Г. Ценов, но имаме опасения, че превода на д-р Ценов има смислови различия с латинския наличен текст. Смятаме, че изписа Vulgares и производните му е твърде съмнително да индикират *българска нация*, тъй като са графологично свързани със значението на термина *Vulgar*, примери за който посочихме в т. VIII, A.1, A.2. и др.

Защо ?

P.4. Първо, представения текст е от 1612 г., одобрен от самият папа Павел V (Camillo Borghese), чийто родово име кореспондира директно с *burgensis*, който термин е репит на *burgarii*. Вероятно честолюбивият папа сам да е считал *burgarii*-те за древен род от V в. и това да е повлияло по някакъв начин на издателствата при реализацията на текстовете на Анастасий Библиотекар в печатен вид, които са контролирани много внимателно от Понтифекса и помощниците му в Рим. Този църковен контрол между впрочен е изписан внимателно още в заглавните страници на въпросните книги, вероятно да не стане някаква грешка и автора да потъне в подземията на Инквизицията.

P.5. Ако през средата на 9 в. се е осъществила някаква християнизация на въпросните райони (Дакия, Илирия, Тесалия и т.н.) то е пълен абсурд по същото време да има или да са се появили *български* диоцези, т.н. християнски църковни области с *българско* население. Самият папа Николай свидетелства в ***Responsa Nicolai ad consulta Bulgarorum***, че това може да стане постепенно, при обособяване на християнска общност обслужвана от свещеници и монаси, после при разрастване на църквите да се назначат епископи и много по-късно архиепископ, който да е глава на цялата общност. Той не отговаря на *българи*, дами и господа, защото един папа никога няма да пренебрегне владетелят и да се обръща към подчинените му – това е абсурд и при тогавашните нрави и обичаи, също и при днешните. Той отговаря на населението в градовете на Илирия, Тесалия, Епири, Дардания и т.н. - бургариите, което е било *пагани*, т.е. несъгласни или незапознати с църковните догми и промени, които както знаем се извършват със все по-голяма интензивност във времето от самовлюбени императори. Тъй като е недопустимо църковен глава да пренебрегне владетеля или първосвещенника и да се обърне директно към населението,

митрополит Симеон по поръка на Васил Златарски манипулира безсъвестно друг източник – *Посланието на Фотий*, като на всяка страница се изписва най-отгоре, че отговорите са до българският княз Борис [(64.А.)] .

Това население с развитието на цивилизацията строи все по-здрави крепости срещу съседи и външни нашественици, а нуждата от някаква търговия едва ли е било определяща за формиране на обществото. И. М. Дьяконов дава точни сведения, че производителните сили на крайградското население (което де факто храни населението на крепостите) не се епроменя със столетия – плугове, мотики, търнокопи, двойка волове и т.н. са с едни същи в продължение на векове. От друга страна, това население съставено от мизи, траки, гети и т.н., какъвто и език да е говорило, то това не е бил латински език, а още по-малко, гръцки – за това свидетелстват десетки паметници, както за императори родени на Балканите справящи не трудно с гръцки и латински (дори за Александър Македонски и неговият военоначалник, живяли 1100-1200 г. преди въпросното време), така и самите лингвинистични закони, които обуславят запазването на майчиният език в семейството и близката околност срещу активни външни езикови инвазии. Културата на два големи района в Европа (Балканския и Иберийски п-ви, също и Северна Африка, където се говорят древни номадски езици във вътрешността, въпреки хилядолетната арабска езикова предопределеност на основното население) доказва точно обратни тенденции – при нашествие на чуждоезична популация и продължителната ѝ окупация на съответните територии в продължение на векове, местната реч се капсулира в херметизираните семейства и родове на завареното население и дори продължава своето културно лингво-морфологично развитие. Преплитането на родови корени и вливането на чуждоезични елементи в езика на завареното население е осезателно, но никога не води до асимилиране или промяна на вектора на културната езикова еволюция на тези райони.

Р.6. Тъй като в т. 5 изказахме мнения, то е редно да се спрем и на самия текст от Анастасий Библиотекар:

Р.6.1. Самият факт, че въпросният текст е наличен единствено и само в късни варианти на църковни издателства от XVII, XVIII и etc. векове, дава основание за солидна подозрителност в намеренията на църковната общност от най-високо ниво, да запознае публичното и научно пространство с реалните съхранени текстове от Анастасий Библиотекар. И ако е невероятно, но възможно в продължение на 960 години не се намери нито един ръкописен препис от Анастасий Библиотекар за текстуално изследване, то за последните 30 години, когато са дигитализирани десетки хиляди ръкописни книги на църковна тематика, такъв препис също липсва. Ние считаме тези явления за преднамерена църковна политика, която има своите резерви по тези текстове и по тази причина не ги прави публично достояние.

P.6.2. Друг вероятен проблем е текста от изданието от 1612 г., където в глава *CAVSAE ET PRAEFATIO CELEBRATAE OCTAVAE SYNODI HISTORICO STYLO DEPROMPTA, DOMINO SANCTO ET COANGELICO PATRI PATRVM ADRIANO SVMMO PONTIFICI, ET VNIVERSALI PARAE. EGO FAMVLVS VESTER ANASTASIVS PECCATOR ABBAS ET SVMMAE VESTRAE APOSTOLICAE SEDIS BIBLIOTHECARIVS,* стр. 179 (№ 900 по бр.) още в началото е делегирано, че текстовете били на гръцки и едва сега са преведени на латински (*Greca sere omnia Latina pleraque nunc primum prodeunt, ex antiquis exemplaribus omnia diligenter recognita*). Това, че текстовете били *щателно изучени*, не внася яснота по нашето търсене, тъй като изписа на гръцки, по никакъв начин не може да даде представа, какъв е бил първоначалният изпис на латински представен от Анастасий Библиотекар и съответно неговото етимологично значение.

P.6.3. По нататък следва история на Осмия събор (*Historia Octauæ Synodi*) на латински език и именно там е описано църковното прение, което е обект на нашето изследване и подробно представено в книгите на Г. Ценов. Изданието от 1612 г. не пояснява дали и то е било на гръцки език и е преведено на латински или изначално си е на латински в старите им анали, които църковните деятели така усърдно държат заключени в хранилищата на Ватикана. Термините *Vulgarorum patriam* (българската родина),*Vulgarorum terræ* (българската земя), *Vulgarorum missi* (българската мисия) и т.н., са преведени в българоезичното и чуждоезично пространство като термини индикиращи българската нация. Много хубаво. Ако имаме пред вид обаче, че термина *Vulgar*, който разгледахме по-горе, не индикира българска нация в средновековните текстове, а има смисъл на *народ, общност* и т.н., то смисъла на тези термини може да е имал съвсем друго значение и други групови обекти в първоначалните неизвестни за нас текстове от Анастасий Библиотекар, а именно, като термини на народа, локализиран в крепостите и укрепените места на територията наречена Vulgaria, като репит на същите тези burgarii, дали имена на териториите в Италия, Германия и т.н. и оформили се политически като независи феодални владения в рамките на Източната римска империя с средата на IX в.

P.6.4. По тази линия на разсъждение, това прение се превръща във вътрешнополитическа римска история, в която деленето на източни и западни диоцези дърпа да разкъса църковната цялост на империята, чието църковно преразпределение е поставено още от Юстиниан с формирането на църковният диоцез Първа Юстиниана и като че ли точно тази Първа Юстиниана **(64)** е ябълката на раздора, тъй като Юстиниан и делегира независимост от Рим и КПол. Събитие крайно болезнено за християнската църковна общност за която съгласието и съгласуваността с централната власт и дори имплантирането с нея е от жизнено значеине за просперитета и

съществуването на тази общност. Тази линия на оцеляване се оказва печеливша дори при наличието на централна власт в КПол от друго верско изповедание

P.6.5. Ако това е било така, то термините, че „българите с огън и меч” налагали Фотиевата версия на църковна управа не е никак странна и различна от нашето търкуване.

P.6.6. Не е странно, че области военно отцепили се от централното управление в КПол през 9 в. , ще търсят някакво църковно общение с една от двете митрополии – КПолската и Римската. Тези области имат различни *царе*, които имат собствено политическо управление, но административно са свързани с централната власт – нещо подобно на днешните автономни области в Русия, Испания, Канада и т.н. Всеизвестни са опитите на властите в Квебек, Каталуния, Чечня, Страната на баските (Pais Basco) и т.н. да се откъснат от централната опека и виждаме колко кръв се проля и се пролива по този въпрос до ден днешен. В нашият случай такова откъсване вече е осъществено от *българските принцове* през IX в., но нуждата от канонично църковно ръководство очевидно е било твърде необходимо на тези принцове, тъй като никой не може насила да ги накара да отидат в КПол и да търсят приобщаване към тази или онази църковна централа, ако това не е в техен управленчески интерес.

P.6.7. Каквото и да е писано в неизвестните първи анали на Анастасий Библиотекар, папската канцелария в началото на 17 в. приема тези термини за индикация на нация. Тази нация обаче я няма според Юстиниан Велики ; цялото му име и титули в обръщение към Сената на КПол от кодекса му : … *imperator caesar flavius ivstinianvs alamannicus gothicvs francicvs germanicvs alanicvs vvandalicvs africanvs pivs felix inclitvs victor ac trivmphator Semper avgvstvs …* (вж. стр. 4/176 по бр. на линка от притурка т. 64) Ако някаква *българска нация* е преминала Дунав през IV в. както твърди д-р Ценов (и както перефразират църковните деятели в нач. на 17 в.) и е заела Тесалия, Дардания, двата Епира, Илирия (т.е. почти половината Баълкански п-в), а тези провинции заедно с двете Дакии, о-в Крит, Ахая и Сев. Африка са под църковното попечителство на Рим, според твърденията на папа Дамас, то Юстиниан едва ли би пропуснал да ги включи към титлите си, сред които се намират например антите, за които не е чувано да са постигали някакви значителни военни победи. Такава нация в титлите на Юстиниан липсва и едва ли е пропусната поради недоглеждане или непознаване на историческите събития.

Р.6.8. Цялата тази църковна бъркотия най-добре е представена от кардинал Бароний (CAESARIS BARONII) в ***ANNALES ECCLESIASTICI, TOMUS QUINTUSDECIMUS*** **(65)** **.**

А. В книгата си той пише за година 867: DCCCLXVII. 1-3. *Legati Apostolici in Bulgaria fidem Catholicam optime constituunt*., 868: DCCCLXVIII. 4-6. *Hadrianus legatos mittit ad Bulgaros*, 878: DCCCLXXVIII.1-7. *Joannes papa mittit legatos Constantinopolim cum litteris ad imperatorem de tollendis dissidiis, et ad Igmatium patriarcham exprobrans occupationem dioecesis Bulgarorum* и т.н.

В. По нататък ползва термини Vulgarorum (*Unde factum est, ut quidquid Romami assererent, nec Orientis lociservatores, nec Vulgares intelligerent. Et rursus quidquid Orientales legati dicerent, nec Romani lociservatores, nec Vulgarum missi cognoscerent* . . .) след това пак преминава на Bulgarorum и т.н. Графологията за тези термини при него няма особено значение, въпреки че на едно място пояснява, че под Вулгарум разбира Булгарум: *73. ... 0mnes primates, et cuncti populi Vulgarum (Bulgarorum) terræ cognoscant, ...*

Р.7. Да обосновем съмненията, които изказахме в т. Р.3.5. за преводите на д-р Ценов през :

Р.7.1. А. ***Произходът на Българите и началото на българската държава и българската църква, стр. 201:*** *Анастасий Библиотекарят ни пише, че българите са се покръствали във време на княза си Михаила, т.е. в девети век, ... Porro legatis ejusdem jam nomine Michaelis Bulgarici regis a sancto papa receptis ...*

В. Същото е и при *gesta pontificvm romanorvm ab evgenio ii, vsque ad cœlestinvm iv, vol. Secvndvm, venetiis, mdclxxxviii* [1688], при *Sacrosancta concilia ad regiam editionem exacta quae nunc quarta parte prodit auctor…t. octavus, ab anno dcccxlvii ad annum dccclxxi, lutetiÆ parisiorum, anno mdclxxi* [1671] и повечето издания с този текст.

С. При *liber pontifis seu de gestis romanorum pontificum cum codd. Mss. Vaticanus … suplevit joanes vignolum, bibliotecæ vaticanÆ olim prÆfectus alter…interpretatio vocum ecclesiasticarum onuphrii panvinii. Rome, mdcclv [1755]* Имаме следните уточнения за разлика от горните издания:

С.1. За израза …*vel quid erga reliquum Bulgaricum adhuc baptismo oporteret…* (стр. 210) е указано, че вместо *reliquum Bulgaricum* (за по-нататъшното покръстване на българите) във Ватикански томове първи и шести **(*Vat. I & VI*)** стои израза *Vulgaricum populum* (по нататъшното покръстване на обикновеният народ), и по-долу наместо *Bulgarici regis* е изписано *Vulgarici, еднакво и за двата ръкописа* ***Vat. I & VI.***

C.2. Тези термини не са ли остатъци от древни манускрипти, които са имали предвид съвсем други обекти. Кои може да са били те ?

D. ***Произходът на Българите и началото на българската държава и българската църква, стр. 214:*** *„Super quibus recipiendis ideo apostolica sedes nullam reperitur fecisse querelam quoniam mox has, ut praedictum est saep memorata Vulgarorum natio adit et sibi jure potestatis omnia vindicaret: Превод (Върху тяхното повръщане, прочее не се намира, че Апостолското седалище е правело някакви оплаквания, понеже в тях веднага дойде често пъти споменаваният български народ, както по-горе споменахме, за да си ги освободи всички чрез правото на силата*”.

D.1. *Vulgarorum natío* не значи *български народ.* Народ е gentes (populi, plebs, и т.н.) Natio може да значи *произход*, но само в неговият класифициращ компонент – от къде произхожда, как е роден и т.н. С *natio* в лат. език се индикира съсловие, йерархическа каста, класа в обществото, разряди във военната йерархия и т.н. , *нация* не значи *народ* дори в българският език. Според нас *Vulgarorum natío* индикира простонародно съсловие, народа в неговата широка, некласифицирана по образование, класа, произход и т.н. критерии същност.

D. 2. *Adit* не значи *веднага дойде, Adit* е глагол означаващ неактивно движение, освен ако не се употребява във военен смисъл за внезапно нападение. В случаят е разпореждане, достигане, пребиваване, вземане под опека и т.н. на териториите до Дунав, след като е ликвидирана със сила централната власт в КПол. Това *вземане под контрол* не става от север на юг, а от юг на северозапад с разрастването на самокотролиращите се феодални територии. Това не е станало по метода на атаки със звездни коне и външна номадска окупация – дори племенната империя на Атила не е могла да го стори с масирани войнѝ. Това е десетилетна и дори столетна постепенна инвазия на федеративни или местни военни съединения от крепости и укрепени пунктове над околните земи, докато КПолската власт в края на краищата губи административен и както виждаме от тези текстове, църковен контрол над тези райони. Началото на това завладяване, както споменахме най-вероятно е създаването на Първа Юстиниана с нейните особени привилегии. Точно по същите закони на общественото развитие се оформят като независими феодални владения, наричани малко пресилено държави и други федеративни формирования в империята – франкската, словенската, остроготската, лонгобардската и т.н. Някои веднага се делегират като държави, до други се колебаят между правните норми или изчезват от политическите средновековни сили и т.н.

D.3. Така, че за никакво нахлуване на когото и да било не става въпрос в пренията след Осмия Вс. Събор. Става въпрос за обособили се територии с местно военно управление, които внасят неяснота в класификациите на църковните писатели, как да нарекат тези територии без да навредят на църковната кауза. Опитите с термина авари, постепенно затихва и излиза от

обръщение, но затова пък термините vulgari, bulgari т.н. след десетилетни предъвквания продължава да се ползва от църковните служители, поради липса на квалитетни термини, които няма да подронят устоите на църковната власт, а че става въпрос именно за *църковна власт*, няма две мнения по въпроса. Тази власт дори поема напълно функциите на държавата в определени територии на Европа и т.н.

D.4. Какъв интерес биха имали църковните власти с нарочването на определени области за завладяни от варвари или еретици ? Тези интереси са много:

D.4.1. Не се подронва по никакъв начин местната християнска йеруспруденция – били дошли авари, ами дошли – Божа работа, победили воените в половин Европа и се разположили по имперските земи – църквата е невинна; след 20 години няма нито един авар по тези места – покосила ги е тъмна дяволска сила. Дошли неизброими пълчища манихеи, павликяни, патерини и т.н. от Азия и народа се подлъгал по тях – официалната църковна власт е невинна, въпреки че пече, сече и т.н. подлъганите с пълни сили, разбира се чрез ръцете на силовата власт първоначално. То късно на Запад сама организира свои институции за такива църковни *регулации*.

D.4.2. Църконтие канони и правила се сменят със всяка смяна на римските императори и църквата естествено и винаги е на страната на актуалният император – всички останали извън екстремният църковен вираж и неадаптирали се съобразително към новите схващания на съответния император се нарочват за еретици. А такива императори дал Бог – Юстиниан, Константин Погонат, Анастасий и т.н. Оправданието е, че еретиците идват от Мала Азия, от Армения, от България и т.н. Църквата е обект на външни атаки и се самозащищава – тя е невинна и в този случай.

D.4.3. Как се осъществява тази политика на невинност и вечна правдивост ?

Много просто – тя се осъществява ***терминологично*** с писане и преписване на съответни издания, одобрени от върховната църковна власт – на модерен език това се нарича пропаганда, въпреки че звучи малко грубо. Веднъж burgarii-те са гарнизонни охранители на крепости, след това същите тези хора се нарочват за обикновен народ и простолюдие според случая, при търсене на поводи се нарочват за еретици, друг път за дошли от степите на Сарматия и Таврия и т.н. Търсените от нас предположително *твърди* термини *bugrari/bugares – bulgares/bulgari* всъщност се оказват терминологично-гъвкави различия на един от многото термини с които църковната християнска общност е бранила и брани своите внушения за да поддържа цялата тази власт, различна от силовата, но несъмнено по удачна и несъкрушима от нея, защото нейното оръжие е невидимо, то е словото изразявано по стотици най-различни начини, но в унисон с главните църковни християнски повели – винаги на страната на владетелите и винаги делегиращи своята

вечна правдивост, без значение, че нейните формулировки са се променяли и се променят дори в рамките на един човешки живот.

IV. *Bugrari/bugares – bulgares/bulgari* като служебни/нарицателни имена употребявани по отношение на други имена или термини.

А. ***AIMOINI MONACHI INCLYTI COENOBII DE GERMANI A PRATIS. LIBRI QVINQVE DE GESTIS FRANCORVM*** (44) ***. PARISIIS, Apud Ambrosivm & Hieronymvm Drovart, anno MDCIII. (AIMOINI MONACHI SANCTI GERMANI A PRATIS IN FRANCORVM, Historia m, ad Abbonem, Abbatem Epifiola nuncupatoria. Domino venerabili & in Christi dilectione fundato, Abboni Abbati, totius gregis illi à Deo commissi minimus Aimoinus, perpetuaæ felicitatis munus.)***

В този труд много ясно е заявено, кой как се нарича, термини напълно пренебрегвани в тяхната разнозначност от българската официална историография:

Стр. 172: *Francorum Lib. IV (IIII), De contentione inter Auares Hunos et Bulgaros de rege deligedo: de Bulgaris expulfis à patria Franciam inuadere parantibus una, nocte cæsis.,*

Cap. XXIIII. *His diebus inter Avares cognomento Hunos, & eos qui Burgari dicuntur, magna surrexit contentio, cui deberetur regni successio: utrum ex Bulgaris orto, an ex Avarum semine procreato. Lis usque ad arma deducta, Hunis victoriam peperit. Victi Bulgari, & à propriis exules terris , Dagobertum expetunt regem Francorum , poscentes vacantem tellurem sibi concediad habitandum…*

His diebus inter Avares cognomento Hunos, & eos qui Burgari dicuntur, magna surrexit contentio – През тези дни между аварите, с прозвище хуни и тези наричани Burgari, стана голяма свада... Т. е. свадата е между авари, едните се наричани хуни, а другите бургари. За бургарите вече знаем кои са. За хуните е казано, че са авари, но наричани хуни, защо са наричани хуни е отделен въпрос, но за самото име хуни вече сме писали – то е нарицателно име **(47)**, точно както е определено от Aimoini.

А.1. В изд. от 1567 г. (вж. пояснение в т. 44), стр. 535 (***FRANCORUM LIB. IIII***) четем:

Bulgari quoque Sclauos iu Pannonia sedentes, misso per Drauum nauali exercitu, serro & igni vastauerunt…

Кодов израз тук е *misso per Dravum navali exercitu*, който се превежда *изпратиха по Драва военен флот*, буквален превод *военноморски войски*. Действието се развива през 827 г. Този *военен флот* срамежливо се превежда от специалистите от БАН като *изпратили войска на лодки* (ЛИБИ, т. 2, стр. 38), като чекистите очевидно разчитат на прозорливостта на читателите да се досетят, че става въпрос за лодки еднодръвки. Иначе откъде номада хан Омуртаг ще има флот и то военен !? Обаче се заблуждавате дами и господа, ако мислите българите няма да се досетят за какво става въпрос, българската интелигентност надминава всички други национални интелигентности. Едни от първите са Chitanka [46], веднага се досещат и споделят: „ЕДНОДРЪ̀ВКА *ж*. Обикн. в съчет.: Лодка еднодръвка. Лодка, направена от дънера на голямо дърво; члун. *Не след дълго българските дружини с лодки еднодръвки и салове преминаха Дунава.* Д. Линков, ЗБ, 13. *Славяните познавали и различни занаяти. Издълбавали удобни лодки еднодръвки от стъблата на големи дървета, които ги издълбавали.* Ист. VI кл, 34”. Вярмаме, че читателите забелязаха блестящият стил и граматическа подреденост на последното изречение – бързи са в Chitanka с досещането, но нещо българската реч ѝм куца с двата крака, дясната ръка и лявото ухо . . .

Стр. 525 *De Bulgarorum legatione audita*, стр. 527 *De bulgari postulatis*…, *Baldrici de Bulgaris denuntiatione*, стр. 528 *Cum regi Bulgarorum legati sui quid* и т.н. термина е само Bulgari и производните му. Тези Bulgari обаче нямат нищо общо с нацията която днес се нарича така, това са военни или граждански съсловия burgari от крепостите и феодалните владения в околностите на княжество Carantania, останки от териториалната структура на Римската империя, където се преплитат териториалнигранични претенции на авари, франки, ломбарди, баварци и т.н. Точно тези burgari, които бяха в източниците от 13 в., и чийто наименование с течение на времето се промени в bulgari. Такава промяна търпи и друг латински термин – comitat. От термин на римска териториална военна единица и съответно име на военен началник в Римската империя, този термин се променя в българската реч като символ и синоним на хайдутин или въоръжен народен закрилник.

А. 2. След 186 г. в изданието на Joseph Pichler *Historia Imperatorum Romano-Germanicorum in Universitate Viennensi methodice...,Tip. Joannis Thomæ Trattner, Univ. Typogr., 1753* [46.A.]. въпросният *кодов* текст от А.1., както го нарекохме добива вида :
стр. 454 – “ … *Moras itaque pertæsus Ormotagus, Misso per Dravum navali exercitu in Slavorum, Ludovico subjectorum* …”

Виждаме нагледно как се фризира историята за нуждите на политиката от ново време – *Sclavos* станаха Slavos (т.е. роби), появи се юнака-хан Ормотаг и от тук до еднодръвките на Д. Линков и учебниците за 4 кл. в Република България има само една крачка. Ние виждаме, че не само една крачка е направена, но е построена Ж.П. линия за вагоните с измислици по българската история – табуни звездни коне (въпреки, че *българин на кон* няма записан в световната история до 14 в.), български империи по цялото земно кълбо – от Малайзия до Гватемала и т.н.

Можем само да отметнем, че в скоро време ще е нужен втори коловоз по нужното направление . . .

B. ***NOMENCLATOR, OMNIVM RERVM PROPRIA NOMINA SEPTEM DIVERSIS LINGV1S EXPLICATA, AVTORE HADRIANO IVNIO MEDICO, FRANCOFVRTI, ANNO MDXCVI*** **[49].**

През 16 в. България съществува само като територия в границите на Османската империя. Това се доказва от HADRIANO IUNIO, който пояснява на стр. 504, къде се намира Мизия - в България и Влахия – *Mœsia inferior. Bulgaria et Walachia.* Въпреки това когато обяснява на стр. 507 какви са трибалите, той пише – *трибали, съседи на панонците. Бургари – Triballi, Pannoniis vicini. Burgari.* България, Влахия и Панония се намират в границите на Османската империя през 16 в. **[48]** и ако в Панония са панонци, то по аналогична топонимия, същият автор би трябвало да пише, че трибалите са мизи, илири и т.н. Той обаче пише, че са бургари и името на тези бургари не произтича от името *Bulgaria*, а от латинският термин *burgari* – гражданите/населението от крепостите и укрепленията.

C. A. Midrash, който твърди, че евреи са служили в бургите **[48.A]** :

Burgi and Burgarii in Eretz-Israel /על Burgi ו-Burgarii בארץ-ישראל שמעון אפלבאום and S. Appelbaum ; *Bulletin of the Israel Exploration Society* /*ידיעות החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה*

Vol. 18.Abstract :

On the basis of Mishnaic and Talmudical material collected by Prof. M. Schwabe and G. Allon, and of archaeological parallels, it is suggested that the burgus might take the form of an enclosed yard surrounded by rooms within the wall. A Midrash shows the existence of burgi in the Flavian period on the roads to Jerusalem from the west; these can be connected with the "vineyards" of the emperors and Hadrian's "vineyard", which may have been the territory of the x Legion, later of Aelia. The Mishnah shows that Jews served as burgarii in the 2nd century. There were probably burgi in the Flavian period

*on the Limes of south Judaea, later imperial domains, and the parallel of the Brittones on the Upper German "Inner Limes" suggests that Jews served as burgarii here from the 2nd century onwards, as they were there in the 3rd. Here are found forts (Qasr el Juheiniye II) and road-stations of "enclosed yard" plan. This plan is very ancient in the country, and evidence of burgi from the Flavian period p***rec***edes similar evidence in other Roman provinces.*

D. След нашето повърхностно търсене в древните европейски източници (основано само на източници налични в електорни книги – e-book), като че ли е уместно да дадем пример с мътната девета вълна на Кремълската геополитическа машина и нейните методи на действие – създавайки нови терминологии и измислени нови документи за заместване на исконните източници по въпроса. Методи, които имплантираните агенти на Кремъл в БАН и поднаучните звена в България репродуцират с болшевишки порив, съответно финансово подрепяни от Империята на червената чума **(51)**.

За вдигане на настроението ще приложим един материал, който доказвал битка на китайци с римляни и доказателството било, че китайците се срешнали с воини, които се прикривали със щитовете си под форма *рибени люспи*. И тъй като се прикривали по този начин, значи били римляни – нямало кои други да са . . . не е шега дами и господа, а научна Кремълска мисловност **(51)**.

E. Кипърци са наречени burgari **(52)**. ***Chroniques d'Amadi et de Strambaldi: Chronique d'Amadi, Francesco Amadi, Imprimerie nationale, 1891.***

… *La regina ('1, quando si voleva partir da Cerines per Nicosia, dubitando del principe che era a Santo Hilarion con li Burgari, che non li assalisse al passo, el chiamò a Cerines, et lo fece giurar al corpo del Nostro Signor de haver bona pace...*

p. 457 - … *la Regina mandar 200 cavalli a Morpho per prender li burghesi et Burgari* …

F. Термина vulgari като синоним на християнска общност:

F. 1. *De vulgari sacrae scripturae phrasi, libri duo: quorum prior de peccato in spiritum sanctum ... tractat: posterior verò difficillimos quosque & obscurissimos vtriusque instrumenti locos ... explicat. Authore Patrick Cockburn, 1552*. **(53)**

F. 2. ***Aera Christianorum vulgaris brevi commentatione exposita ..., Johann Christian Oertel; Johann Michael Lorenz, Typ. J.H. Heitzii, 1766.*** **(54)** **.**

G. ***Vercelli tra Oriente ed Occidente, tra tarda antichità e Medioevo. Atti della giornata di studio (Vercelli, 10-11 aprile e 24 novembre 1997), Curatore: V. Dolcetti Corazza, Ed. Edizioni dell'Orso, EAN: 9788876943416.***

G.1. p. 117. *" 1.0. Nei nomi medievali dell`attuale Borgo Vercelli è constante la componente " bulg-ar- " (loco Icastello bulgari o de búlgaro) che dalla metà del sec. XII in poi, si trova alternata con "burg-" (castro Bulgari e – forcé – castro Burgari in un atto del 1149, copiando nel sec. XIV; de burgari e loco …) ... Крепост Burgari от акт през 1149 г. е копирана през XIV в. като крепост Bulgari.* Не е сложно да се досетим, че подобна съдба при преписване е сполетяла и термините обозначаващи обитателите на крепостите burgari-те.

G.2. p. 126. " *Come si vede, nella documentazione dei secoli X – XII, riguardante l`attuale Borgo Vercelli, l`alternanza "L/R" è attestata con certeza solo nell`atto del 1176 (donna Romana de burgari…in loco bulgari), ove comunique il toponimo rimane Bulgari, mentre sulla forma del cognome …"* В документ на Борго Верчели от 1176 г. името на госпожа Романа де Бургари на последните формуляри е изписано Романа де Булгари.

G.3. p. 118. " *…nostri Bùlgaro, od anche Borgaro (Bolgare in quel di Bergamo, ed i vari Borgari e Bolgheri de Toscana…), debbano essere ricondotti piuttosto che ai Bulgari a una forma diminutiva de burgus". (OLIVIERI 1960)* **(56)**.

H. Francesco Osti, ***L'Epistola invettiva di Eutimio della Peribleptos (1050 ca.) nei codici a 840 e 604:***

una versione breve e un rimaneggiamento L'opuscolo noto come Epistola invettiva contro gli eretici fundagiagiti o bogomili, redatto attorno al 1050 dal monaco Eutimio della Peribleptos, è giunto a noi in diverse versioni, sulle quali manca ad oggi uno studio sistematico. Nel nostro intervento ci concentreremo su due testi traditi da altrettanti manoscritti conservati alla Biblioteca Vaticana. Il primo, che si trova ai ff. 185r-188v del Vat. gr. 840, è stato fino ad oggi considerato una 'versione breve' o 'epitome' di altre versioni più lunghe dell'Epistola (edite da Gerhard Ficker, Die Phundagiagiten. Ein Beitrag zur Ketzergeschichte des byzantinischen Mittelalters, Johann Ambrosius Barth, Leipzig 1908, pp. 1- 86). Il secondo, conservato ai ff. 13v-14v del Vat. gr. 604, è invece una sorta di collage eresiologico

che si compone di una serie di excerpta provenienti dal Synodikon dell'ortodossia e dall'Epistola invettiva, di cui può pertanto essere considerato un testimone indiretto.... Книгата е известна като гневна ода и нападки срещу еретици или богомили fundagiagiti, изготвена около 1050 от Монако Eutimio на Peribleptos. , Достигнал до нас в различни версии, на които липсва актуализирано системно проучване...

C o n c l u s I o

С този кратък преглед на средновековните паметници се постарахме да представим *burgari /bulgari* и съответно *Bulgaria* като термини ползвали се и ползвани с различни предназначения, индикиращи различни обекти и исторически събития. Днес термина *bulgari* означава нацията българи, но видяхме нагледно, че в миналото не е означавал само това. По тази елементарна причина, да се търсят *народностни корени* във и чрез едно променливо понятие във времето назад е causa perduta. Обяснение на исторически събития не може да става с етимологични тълкувания на термините, а с тяхната действителна роля в текстове от пергаментни, книжни и палеографски носители, съответно на езика на който са написани и според който имат смислово значение. Да се тълкуват надписи на един език, според етимологията на друг е крайно погрешно и дори бихме казали нездравословно състояние на духа и мисълта. Надяваме се, че представените материали правят по-разбираема „Римската теза за българското име", че *ТЕРМИНА BULGAROS (BULGARI, BULGARES, BULGARORUM И Т.Н. В РАЗЛИЧНИТЕ ПАДЕЖИ) ПРЕДИ ДА СЕ ПРЕВЪРНЕ В НАРОДНОСТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗА НАС БЪЛГАРИТЕ И ЗА ОСТАНАЛИЯ СВЯТ С РЕПИТИТЕ СИ – БУЛГАРИ, БОЛГАРИ, БЛЪГАРИ, БЪЛГАРИ И Т. Н. СЪЩЕСТВУВА В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА СТОТИЦИ ГОДИНИ КАТО СЛУЖЕБНА, ТИТУЛНА ДУМА ВЪВ ВОЕННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ НА РИМСКАТА ИМПЕРИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЕВРОПА.* и смехотворните материали откриващи български цивилизации и култури във вековете ще намалеят значително. Историята на днешните българи не е закотвена в термина *българи*, а се е променяла през столетия преминавайки от едни термини в други. Популярен и паразитен метод с невежо тълкуване на писана реч е да се идентизират понятия с доказано означена променлива приемственост, като :

1. Малала – „*Пристигна с Атридите и Ахил със собствена войска от 3000 души, наричани някога мирмидонци, а сега българи*" (*καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῶν Ἀτρειδῶν ὁ αὐτὸς Ἀχιλλεὺς, ἔχων ἴδιον στρατὸν τῶν λεγομένων Μυρμιδόνων τότε, νυνὶ δὲ λεγομένων Βουλγάρων*).

Тези изречения се тълкуват от неграмотни индивиди по следният начин: *В това свое изречение той казва, че сегашните граждани (т.е. по негово време) на града, основан от мирмидоняните, т.е. Мирмикия, са българи. Нищо повече* [(66)] .

2. Друг пример с д-р Г. Ценов [(67)] :

В следващата, 1908 г. Аз написах друга работа, в която сравних разказите на Малала (VI в.) и Теофан (+ 817 г.) за делата на българите и хуните в Мизия и Тракия в 531 г., от което ясно се видя, че Теофан буквално е преписал Малала, с тази разлика само, че там, където Малала пише хуни, Теофан пише българи. Това се видя и когато се сравни Прокопий (VI в.) с Йордан (VI в.). Там, където Прокопий пишеше хуни, Йордан пише българи. А понеже Теофан е източникът, от който черпим сведения за основаването на българската държава, следва, че неговите българи не са нищо друго, освен хуните на Малала и Прокопий. Това обстоятелство накара Иречек да признае, че българите са хуни. Същото направиха и Нидерле, Златарски и Младенов...

Не може да се каже, *че българите са хуни* дами и господа, това варваризира по недопустим начин българската словесност, без знамение дали е изказано от Иречек, Златарски или от половината свят на тази земя. Ако Малала пише за хуни, а Теофан (който е копист на Малала) пише за българи, то това не значи, че хуните са българи !

Това значи, че популацията наречена от Малала *хуни,* 200 г. по-късно е преименувана на *българи* от Теофан и това не значи че хуните са българи, това значи че *хуните* са били наречени *българи* и нищо повече от това.

Като се има пред вид, че *хуни* [(вж. 20)] , а както проследихме в този материал и *българи* (*Οὔννοι/унои* и *βούλγαροι/вулгарои* за въпросният пример) са само сборни термини на човешки популации, които в никакъв случай не индикират род, език, раса и т.н. в онези времена, то едно сборно понятие (хуни) няма как да делегира нещо повече от *сборно понятие* и за българи. Освен това никак не е ясно, дали Теофан Изповедник употребявайки термина *βούλγαροι* има пред вид нещо друго, освен хунска популация или прави опит да представи латинския термин *burgarii* чрез гръцки репит и да актуализира текстовете на Малала. През VIII – IX в. когато живее Теофан, този термин е бил известен, ако не другаде поне в императорското образовано общество, а Теофан е обучаван в двореца и се предполага да е запознат с ръкописи съхранявани там, съдържащи въпросният термин, тъй като от военните реформи на Константин Велики , когато е въведено това понятие са изминали внушителните 500 г.! Освен това писанията на Теофан са толкова объркани хронологично, фактологично и стилово, че сериозен изследовател не би рискувал да разчита на тяхната достоверност [(69)] , извеждането на „Първо Българско царство” от текстовете на Теофан Изповедник е некадърна политическа измислица за наивници неподкрепена с нито един факт и т.н.

Ако по някакъв генетичен способ е възможно да се изведе и докаже, че генетични останки от погребан хун например, са идентични със съвременните генни показатели на абсолютно всички българите, то и това не е доказателство, че тогавашните хуни са днешните българи. Това е доказателство, че погребаният и считан за хун има родствени/генетични връзки с днешните българи. А дали считаният за хун покойник е роксолан, сармат, гет, гот и т.н. и дали мнозинството днешни българи имат генна родственост например с българите от X в. е съвсем отделен и според нас нерешим към днешна дата въпрос. Тези дадености трябва да се изчистян езиково при представяне и осмисляне, да се обосноват историографски и едва тогава да се правят *научни* открития кои са българите.

Историята не може да даде коректен отговор за произхода или генезиса на който и да е народ, дами и господа, мечтаещи да разберете от нея кои са вашите далечни прадеди, това е приоритет на други науки – биология, генетика, анатомия и т.н. и то в научно възможните и обосновани лимеси на всяка една от тях. Историята само предава записани исторически събития, които трябва много съвестно и подробно да се диференцират и класифицират терминологично, да се отчетат авторските лични акцентии и еветуално да се сравнят с други такива от същото историческо време, да се прецени съответната авторска културна и езикова способност по отношение на описвания театър на действие, да се прецени кохерентността на съобщенията с артефакти от същата епоха и т.н. и т.н., и **едва тогава** и само тогава, да се извлекат тези термини, персонажи и събития, които ще дадат плът и кръв на старата история на днешната българска нация.

Това е пътя за българската историография който още не е извървян.

I n d i c e

Съкращения и линкове на книги

- **http://www.thelatinlibrary.com/bede.html**
- **http://dge.cchs.csic.es/lst/**
- **0.0. https://sites.google.com/site/proishodanabulgarite/i-blgarsko-carstvo**
- **0.0.А.** ***История на България, т. II, изд. БАН, 1981 г.,*** **стр. 143, 146 ;**
https://sites.google.com/site/bulgariannewhistory/don-quixotes-iv

- **0.A. Cassiodor: Monumenta Germaniae, стр. 240.**

- **Corpus Cluniacense. CATALOGUE DE LA BIBLIOTHÈQUE DE CLUNI 1 Ce catalogue semble avoir été rédigé sous l'administration de l'abbé Hugues III, de 1158 à 1161. D. Anselme Le Michel, qui nous en a conservé quelques extraits dans le ms. latin 13071, fol. 137-139, le désigne ainsi : « Vêtus catalogus bibliothecae Cluniacensis, tempore Hugonis abbatis factus, ut ex ejus imagine in ultima pagina repraesentata liquet ; ibi videre est tam ipsum Hugonem abbatem quam monachum offerentem illi librum, cum cuculla strictarum manicarum et acuminati et angusti colobii seu caputii repraesentatos manifestissime. » D. Martène et D. Durand, lors de leur visite à l'abbaye de Cluni, en 1710, virent ce catalogue, « écrit, disent-ils, il y a cinq ou six cens ans, sur de grandes tablettes qu'on ferme comme un livre » (*Voyage littéraire*, t. I, part. I, p. 228). J'ai publié ce précieux catalogue dans le *Cabinet des manuscrits de la Bibl. Nat.* (t. II, p. 459), d'après une mauvaise copie contenue dans le ms. latin 13108, fol. 236-249, et d'après les extraits de dom Anselme Le Michel. Je le réimprime ici avec quelques corrections, en prenant soin d'indiquer les articles auxquels correspondent des volumes conservés à la Bibliothèque Nationale. Колекция CLUNI (по името на манастира) се състои от 570 ръкописа писани от1158 до 1161 г . http://www.tertullian.org/articles/delisle_cluny_catalogue.htm**

- **0.B.** ***Die Mehrdeutigkeit von Theorien in der Geschichtswissenschaft. Ed. J. Kocka &Th. Nipperdey. Theorie und Erzählung in der Geschichte, Munchen, 1979, 334-370. Историци за историята,*** **Герхард Боц, 345 стр., aut. Мария Тодорова, Универс. изд. „Климент Охридски”, Сф. 1988 г.**

- **0.C. http://www.taringa.net/posts/info/18127849/40-mapas-que-te-explican-el-Imperio-Romano.html ; http://4.bp.blogspot.com/-KmpWIeDUoS0/VOWX8VL1ydI/AAAAAAAAKZo/zpKK1gMyv1Y/s1600/RomaImperioromano_753ac_395dc.jpg ; https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b1/Roman_provinces_of_Illyricum%2C_Macedonia%2C_Dacia%2C_Moesia%2C_Pannonia_and_Thracia.jpg**

- **0.D. https://en.wikipedia.org/wiki/Richard_Abels ; https://www.usna.edu/Users/history/abels/hh381/late_roman_barbarian_militaries.htm ; https://www.usna.edu/Users/history/abels/hh381/late_roman_barbarian_militaries_files/image027.gif ; https://www.usna.edu/Users/history/abels/hh381/late%20roman%20empire/late%20roman%20empire.gif**

- **0.E. http://manu.edu.mk ; http://manu.edu.mk/%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84-%D0%B4-%D1%80-%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD**

- **0.F. Каноните и декретите тук: http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/canones-et-decreta-sacrosancti-oecumenici-et-generalis-concilii-tridentini-sub-paulo-iii-iulio-iii-pio-iiii-pontificibus-max--2/html/ ;**

0. http://www.thelatinlibrary.com/bede.html

- **1. https://sites.google.com/site/runiyistoriabozman/rimska-teza ; http://www.booksinprint.bg/Publication/Details/5885c4f7-42fd-4193-b3b1-d7129710e33c ;**

- **1.A. Verheggen, Th. & Baerveldt, C. (2001). https://www.academia.edu/710999/Verheggen_Th._and_Baerveldt_C._2001_._From_Shared_Representations_to_Consensually_Coordinated_Actions_Toward_an_Intrinsically_Social_Psychology._In_J.R._Morss_N._Stephenson_and_H._Van_Rappard_Eds._Theoretical_Issues_in_Psychology._Norwell_MA_Kluwer_Academic_Publishers_pp._59-68**

- **2. https://www.sites.google.com/site/runiyistoriabozman/keramopoulos-kyriakidis-i-blgarskata-papagalsina ; https://www.academia.edu/27943004/Sicinnius_Clarus_de_Pizo**

- **2. A.** ***Histoire nouvelle, Paris, Retz, I.E.P.L., 1978.***

- **2.B.** ***The History of the Decline and Fall of the Roman Empire, Volumen 1, ed. W. Strahan and T. Cadell, in the Strand, 1776. https://books.google.es/books?id=aLcWAAAAQAAJ&redir_esc=y&hl=es Edward Gibbon (1776). The History of the Decline and Fall of the Roman Empire. I. W. Strahan and T. Cadell.; Edward Gibbon (1781). The History of the Decline and Fall of the Roman Empire. II. ; Edward Gibbon (1781). The History of the Decline and Fall of the Roman Empire. III. ; Edward Gibbon (1788). The History Of The Decline And Fall Of The Roman Empire. IV. Strahan and Cadell. ; Edward Gibbon (1788). The History of the Decline and Fall of the Roman Empire. V. W. Strahan and T. Cadell. ; Edward Gibbon (1788). The History of the Decline and Fall of the Roman Empire. VI.***

- **3.https://books.google.es/books?id=rhIOnQEACAAJ&dq=%D0%98%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%86%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0&hl=bg&sa=X&ved=0ahUKEwi69tXP6OLSAhWpJcAKHSPjDhAQ6AEIHjAB ; https://archive.org/stream/a583266900goocuoft#page/n6/mode/1up**

- **4. http://www.archive.org/stream/cassiodorisenato00cass#page/252/mode/1up http://faculty.georgetown.edu/jod/texts/cassbook/toc.html ;**

- **5. https://sites.google.com/site/runiistorianew/chronicon-victor-tununensis**

- **6. http://www.imadrugpat.org/krovatova.pdf**

- **7. Пак там.**

- **8.** ***Codex Florentinus Laurentianus 89, 23.*** **е цитиран 26 пъти, но самият той не е в наличност като e-book, ако не е това разбира се, което сравнихме с изрезки от страници.**

На него се позовават:

1) **Auct. ant. 12 [Relevanz: 100%] [783 Seiten]**
2) **Titel: Cassiodori Senatoris Variae**
3) **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi**

4) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

5) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

6) SS rer. Germ. [26] [Relevanz: 0.49%] [93 Seiten]

7) Titel: Eugippii Vita Severini

8) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

9) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

10) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

11) Auct. ant. 13 [Relevanz: 0.39%] [736 Seiten]

12) Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (III)

13) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

14) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

15) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.*

16) SS rer. Germ. [26] [Relevanz: 0.49%] [93 Seiten]

17) Titel: Eugippii Vita Severini

18) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

19) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

20) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

21) Auct. ant. 13 [Relevanz: 0.39%] [736 Seiten]

22) Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (III)

23) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

24) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

25) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

26) Auct. ant. 11 [Relevanz: 0.32%] [513 Seiten]

27) Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (II)

28) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

29) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1894

30) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

31) Auct. ant. 9 [Relevanz: 0.28%] [770 Seiten]

32) Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (I)

33) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

34) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1892

35) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

36) Auct. ant. 10 [Relevanz: 0.26%] [848 Seiten]

37) Titel: Claudii Claudiani Carmina

38) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

39) Autor/Herausgeber: Birt, Theodor | Jahr: 1892

40) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

41) Liber Pontificalis. Teil 1 1 [Relevanz: 0.25%] [439 Seiten]

42) Titel: Liber Pontificalis. Teil 1

43) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Gesta pontificum Romanorum

44) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

45) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

46) Auct. ant. 8 [Relevanz: 0.22%] [563 Seiten]

47) Titel: Gai Solii Apollinaris Sidonii Epistulae et carmina [Anhang: Fausti aliorumque epistulae ad Ruricium aliosque Ruricii epistulae]

48) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

49) Autor/Herausgeber: Lütjohann, Christian | Jahr: 1887

50) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

51) Auct. ant. 6,2 [Relevanz: 0.21%] [454 Seiten]

52) Titel: Alcimi Ecdicii Aviti Viennensis episcopi Opera quae supersunt

53) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

54) Autor/Herausgeber: Peiper, Rudolf | Jahr: 1883

55) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

56) Auct. ant. 5,1 [Relevanz: 0.18%] [274 Seiten]

57) Titel: Iordanis Romana et Getica

58) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

59) Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1882

60) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

61) Epp. 2 [Relevanz: 0.18%] [652 Seiten]

62) Titel: Gregorii I papae Registrum epistolarum. Libri VIII-XIV

63) Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

64) Autor/Herausgeber: Hartmann, Ludo M. | Jahr: 1899

65) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

66) Conc. 2,2 [Relevanz: 0.18%] [560 Seiten]

67) Titel: Concilia aevi Karolini [742-842]. Teil 2 [819-842]

68) Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

69) Autor/Herausgeber: Werminghoff, Albert | Jahr: 1908

70) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

71) Auct. ant. 3,2 [Relevanz: 0.17%] [259 Seiten]

72) Titel: Corippi Africani grammatici Libri qui supersunt

73) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

74) Autor/Herausgeber: Partsch, Josef | Jahr: 1879

75) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

76) SS rer. Merov. 7 [Relevanz: 0.17%] [917 Seiten]

77) Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici (V)
78) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum
79) Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1919
80) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

81) Necr. Supplement [Relevanz: 0.14%] [560 Seiten]
82) Titel: Libri confraternitatum Sancti Galli, Augiensis, Fabariensis
83) Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Necrologia Germaniae
84) Autor/Herausgeber: Piper, Paul | Jahr: 1884
85) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

86) LL 4 [Relevanz: 0.14%] [806 Seiten]
87) Titel: Leges Langobardorum
88) Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)
89) Autor/Herausgeber: Bluhme, Friedrich | Jahr: 1868
90) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

91) Poetae 4,2.3 [Relevanz: 0.14%] [750 Seiten]
92) Titel: Poetae Latini aevi Carolini (IV)
93) Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi
94) Autor/Herausgeber: Strecker, Karl | Jahr: 1914
95) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

96) Poetae 3 [Relevanz: 0.13%] [840 Seiten]
97) Titel: Poetae Latini aevi Carolini (III)
98) Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi
99) Autor/Herausgeber: Traube, Ludwig | Jahr: 1886
100) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

101) SS 34 [Relevanz: 0.12%] [824 Seiten]
102) Titel: Die Chronik von Montecassino
103) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)
104) Autor/Herausgeber: Hoffmann, Hartmut | Jahr: 1980
105) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

106) Const. 1 [Relevanz: 0.11%] [757 Seiten]
107) Titel: 911-1197
108) Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum
109) Autor/Herausgeber: Weiland, Ludwig | Jahr: 1893
110) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

111) SS rer. Lang. 1 [Relevanz: 0.11%] [649 Seiten]
112) Titel: Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum saec. VI-IX
113) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum
114) Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1878
115) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

116) SS 32 [Relevanz: 0.11%] [793 Seiten]

117) Titel: Cronica fratris Salimbene de Adam ordinis Minorum

118) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

119) Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1913

120) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

121) SS 30,2 [Relevanz: 0.1%] [956 Seiten]

122) Titel: [Supplementa tomorum I-XV]

123) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

124) Autor/Herausgeber: Hofmeister, Adolf | Jahr: 1926

125) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

126) SS 18 [Relevanz: 0.1%] [894 Seiten]

127) Titel: [Annales aevi Suevici]

128) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

129) Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1863

130) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

131) DD K II [Relevanz: 0.1%] [580 Seiten]

132) Titel: Konrad II. (DD K II)

133) Abteilung: Diplomata [Urkunden]

134) Autor/Herausgeber: Bresslau, Harry | Jahr: 1909

135) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

136) SS 31 [Relevanz: 0.09%] [795 Seiten]

137) Titel: [Annales et chronica Italica aevi Suevici]

138) Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

139) Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1903

140) Kontext: Suche nach *Florentinus Laurentianus 89, 23.* in diesem Band

➢ **9. Ръкопис *K*, е същият този *Florentinus Laurentianus 89, 23.* от т. 8 по-горе. За този ръкопис Момзен дава сведение в *Cassiodorus, Flavius Magnus Aurelius/Mommsen, Theodor: Cassiodori Senatoris variae, Berolini 1894*, стр. LXII. https://download.digitale-sammlungen.de/BOOKS/download.pl?id=bsb00000824&nr . Само този кодекс е от клас Първи, след клас *архетипи* (изначални запазени) по класификацията на Момзен.**

➢ **9.A. Кодекси H, G, I и H[1] са 5 клас по Момзен. Той разглежда различните изписи в тях от стр. LXIII до стр. LXX в пролога на *Flavius Magnus Aurelius, Cassiodori Senatoris variae, Berolini 1894*, линка от горната точка. Кодекс H – Oxoniensis Magd. 166.; Кодекс G – Londiniensis reg. B XIX.; Кодекс I^P – Pragensis univ. Кодекс I^W - Vindobonensis 407; Кодекс – K Florentinus Laurentianus 89, 23.; Florentinus Laurentianus 89, 26.; Genuas; Giessensis; Holkhamensis n. 400.; Matritensis Escurialensis D. III. 21.; Matritensis Escurialensis Q. III. 18.; Mediflanensis Ambros. C. 19 inf.; Monacensisi Lat. 11052.; Olmützensis,**

Parisinus 2187; Parisinus 2188; Parisinus 2190; Parisinus 2191; Parisinus 2790; Romanus Vallicellianus.; Vaticanus 570; Vaticanus 7301; Vaticanus Palatinus 272; Vaticanus reginae 64; Senensis; Tolosanus; Venetus S. Marsi II, 19.; Venetus S. Marsi II, 22.; Vindobonensis 365; Vindobonensis924; Vindobonensis 3112; Guelfenbytanus Aug. 4.; Guelfenbytanus Gud. 95.

- **10. https://sites.google.com/site/runiyistoriabozman/notitia-dignitatum-bg , NT8.doc ; LA TROPA DE BURGARII A LA LUZ DE CTH. VII,14,1: ESTADO DE UNA CUESTIÓN DE COMPLICADA DEFINICIÓN EN LAORGANIZACIÓN MILITAR DE HISPANIA, José Luis Cañizar Palacios http://www.cairn.info/revue-dialogues-d-histoire-ancienne-2008-2-page-95.htm ; *The Cambridge Companion to the Age of Constantine*, Volumen 13, стр. 331, Noel Emmanuel Lenski, https://books.google.es/books?id=cfRTip1qBJcC&pg=PA331&dq=burgarii,++notitia+dignitatum&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjIgcvkk4DQAhVKnBoKHR6FA4gQ6AEIPDAE#v=onepage&q=burgarii%2C%20%20notitia%20dignitatum&f=false**

- **11. https://archive.org/details/bub_gb_nIdNi1mpZ_8C -**

- **12. https://sites.google.com/site/runiyistoriabozman/notitia-dignitatum-bg; Book 14, Book 15, Book 16, Book 17, Book 18, Book 19, Book 20, Book 21, Book 22, Book 23, Book 24, Book 25, Book 26, Book 27, Book 28, Book 29, Book 30, Book 31**

- **13. *Teatro historico de las iglesias del reyno de Aragon*, Volumen 1, Lamberto de Zaragoza, Ramon de Huesca, стр. 254.; http://bvpb.mcu.es/es/consulta/registro.cmd?id=403617**

- **13.A. https://www.aciprensa.com/santos/santo.php?id=159**

- **13.B. https://archive.org/stream/bodleianmanuscri00euse#page/n4/mode/1up**

- **13.C. CHRONICA MINORA, saec. IV.V.VI.VII. https://archive.org/stream/chronicaminorasa11momm#page/108/mode/1up**

- **14. https://archive.org/stream/ned-kbn-all-00001277-001#page/n23/mode/1up Еузебио Скалигери**

- **14.A. Eutropii,... Historiae romanae breviarium... quod... Antonii Sconhovii, Eliae Vineti et Henrici Glareani opera ac fide integritati suae restitutum editur... Accesserunt etiam doctiss. annotationes Henrici Glareani et Eliae Vineti..., Publ. Basileae, J. Oporinus, 1559. http://www.thelatinlibrary.com/eutropius.html ; https://books.google.es/books?id=fUlfAAAAcAAJ&pg=PR8&dq=eutropio+breviarium+historiae+romanae&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwivjeP49KnQAhWE1RoKHZwxDLUQ6AEIWjAG#v=onepage&q&f=false**

- **14.B. https://sites.google.com/site/runiistorianewi/chronicon-victor-tununensis .**

- **14. D. Класификацията на Момзен: *CONSPECTUS CODICUM ET RELIQUORUM SUBSIDIORUM.***

CLASSIS I . Sectio prior .

1 Arretinum fragmentum . 2 Holkhamensis n . 401 . 3 Londiniensis mus . Brit . Harlei . n . 3022 . 4 Parisinus 2185 A (pars prior ; cf . n . 87) . 5 „ 2906 . 6 „ 2923 . 7 Romanus Angelicanus V . 4 . 7 , 8 Vaticanus Ottob . 1265 . 9 Remensis S . Remigii . Sectio altera . 10 Berolinensis Phillippsianus 1685 . 11 Breslaviensis civ . 63 (pars prior ; cf . n . 83) . 12 Cantabrigiensis Trinitatis . 13 Clieltenhamensis 6666 . 14 Florentinus Laurent . Strozz . 23 . 15 „ Laurent . 53 , 22 . 16 Leidensis publ . 93 . 17 „ publ . 124 . 18 „ Seal . 16 . 18 A Asbburnhamianus . 19 Londiniensis Lambethianus . 20 „ mus . Brit . regius 10 . B . IV . 21 „ mus . Brit , regius 10 . B . XV . 22 „ mus . Brit . n . 10098 . 23 Montispessulanus 4 . 24 Montispessulanus 294 (pars prior ; cf . n . 86) . 25 Neapolitanus IV . B . 40 . 26 „ IV . B . 41 (pars prior ; cf . n . 86 A) . 27 Oxoniensis Bodl , 96 . 28 Parisinus 2170 . 29 „ 2189 . 30 „ 2192 . 31 „ 2193 . 32 „ 10609 . 33 „ 14464 . 34 Romanus Angelicanus 1855 . 35 „ Barberinianus . 36 Vaticanus 3392 . 37 „ Ottobonianus 17 . 38 Urbinas 85 . 39 / 40 Rotomagensis . 41 Venetus S . Marci II , 21 .

CLASSIS II . Sectio prior .

42 Admontensis . 43 Berolinensis Diezianus . 44 Leidensis Vulcanii 46 . 45 Mediolanensis Ambrosianus H 268 inf . 46 Monacensis 13072 . 47 Vaticanus 3863 . 48 „ Palatinus 273 . Sectio altera . 49 Bernensis . 50 Breslaviensis civ . 61 . 51 „ civ . 62 . 52 Cantabrigiensis S . Petri . 53 Carpentoratensis . 54 Florentinus Laur . 23 dextr . 9 . 55 „ „ 89 , 23 . 56 „ „ 89 , 26 . 57 Genuas . 58 Giessensis . 59 Holkhamensis n . 400 . 60 Matritensis Escurialensis D . III . 21 . 61 „ „ Q . III . 18 . 62 Mediolanensis Ambros . C . 19 inf . 63 Monacensis Lat . 11052 . 64 Olmützensis . 65 Parisinus 2187 . 66 „ 2188 . 67 „ 2190 . 68 „ 2191 . 69 „ 2790 . 70 Romanus Vallicellianus . 71 Vaticanus 570 . 72 „ 7301 . 73 „ Palatinus 272 . Z, O, D, L, R, P, K, M, N, X. 74 Vaticanus reginae 64 . 75 Senensis . 76 Tolosanus . 77 Venetus S . Marci II , 19 . 78 „ „ „ II , 22 . 79 Vindobonensis 365 . 80 „ 924 . 81 „ 3112 . 82 Guelferbytanus Aug . 4 . 82 A „ Gud . 95 .

CLASSIS III .

83 Breslaviensis civ . 63 (pars posterior ; cf . n . 11) . 83 A Caesenas (pars prior ; cf . n . 93 A) . CLASSIS IV . 84 Halense folium . 85 Bruxellensis . 86 Montispessulanus 294 (pars posterior ; cf . n . 24) . 86 A Neapolitanus IV . B . 41 (pars posterior, cf . n . 26) . 87 Parisinus 2185 A (pars posterior ; cf . n . 4) . 88 „ 2186 . 88 A Pommersfeldensia excerpta . 89 Vaticanus Ottobon . 265 + 418 .

CLASSIS V .

90 Londiniensis reg . B . XIX . 91 Oxoniensis Magd . 166 . 91 A Pragensis univ . 92 Vindobonensis 407 .

CLASSIS VI .

93 Breslaviensis univ . 93 A Caesenas (pars posterior ; cf , n . 83 A) . 94 Florentinus Laur . 16 , 11 . 95 „ „ 45 , 11 .

96 Florentinus Riccardianus . 97 Lipsiensis . 98 Londiniensis mus . Brit . 12022 . 99 Matritensis Escurialensis A . II . 16 . 100 Mediolanensis Ambros . A . 210 inf . 101 „ „ I . 114 sup . 102 Oxoniensis Bodl . 178 . 103 Parisinus 16712 . 103 A Pragensis S . Viti . 104 Romanus Chigianus . 105 Vaticanus 2970 . 106 „ Ottobon . 174 . 107 „ „ 335 . 108 „ reginae 148 . 109 „ „ 1822 . 110 Venetus S . Marci II , 20 . 11 Vindobonensis 79 .

ORDINIS INCERTI .

Laureshamensis . Baiocensis . Erfordiensis . Coloniensis . Patavini duo . Egii Spoletini . Hispanus Valentianus .

- Excerpta varia .

EDITIONES ET APPARATUS .

Cochlaei . Accursii . Cuiacii . lureti . Fornerii . Chouetiana . Gareti . Hasenstabii . Ip Iw. N. F, C. Z. A. T, U. B , M. G , H. ORDINIS PRIMI SECTIO PRIOR. CODICES FINIENTES IV , 39 TEL ANTEA .

1 . ARRETH quae servat Gamurrinius et inspicienda nobis misit folia duo operculo libri cuiusdam ali quando adglutinata , scripta saec . XIII / XIV particulas contineut ex libro secimdo epp . 16 – 18 . 20 – 23 . 33 – 36 . 39 . ectio primitiva convenit fere cum classe prima , ut 56 , 31 intentibus cum MNX , 59 , 10 cesset cum M b N ; emendationes prope accedunt ad E , ut 58 , 11 ingluuies , 65 , 18 remuneralione , 67 , 27 uenti omisimus .

2 . HOLKHAMENSIS comitis Leicester n . 401 , quem nostra causa inspexit Liebermann , scriptus extra Italiam saec . XIV , complectitur 1 . I – IV , 38 ad verba 131 , 9 summa defi(cit) . ex laterculis certe adest libri secundi . ex paucis locis inde enotatis efficitur et desiderari in eo quae a classe prima absunt 33 , 3 . 35 , 22 . 47 , 28 . 70 , 6 . 91 , 14 . 114 , 15 . 116 , 24 et ex lectione 28 , 25 uersile (om . antistitis) codicem esse ex huius ordinis deterioribus . exciderunt item verba inter 55 , 30 concordiae et 56 , 5 constitutos .

3 . LONDINIENSIS MUSEI BRITANNICI HARLEIANUS N . 3022 f . 57 – 67 membr . saec . XIV , mutilus finiens 1 , 9 p . 18 , 19 legittima poena percellere . deperditis multis sequitur liber de anima . praescribitur prae fationi ; incipit prologus Cassiodori in libro diversarum formarum . laterculus nullus . D. E.

4 . PARISINUS LAT . N . 2185 A continet 1 . I – IV , 39 Cassiodori (adiunctis a glutinatore libris V postremis , de quibus infra n . 87 dictum est) scriptos manu saec . XII exeuntis . post praefationem et laterculum libri primi praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris ve . et inl . exquest ' palacii exconsulis ordinarii exmagist̅ officii praepositi atque patricii variarum liber primus incipit . laterculi adsunt , etiam quarti integer , item scholia . pendet liber ex M ita , ut ubi is correctus est , sequatur fere manum posteriorem , ut 5 , 3 . 24 , 23 . 25 , paucis locis declinans ad priorem , ut 84 , 2 ; itaque utilitatem non habet , praeter solita speci mina in apparatum rettuli variam lectionem 1 . 1 ep . 1 – 23 ; postea quibusdam locis librum extra ordinem memoravi .

5 . PARISINUS LAT . N . 2906 saec . XIII f . 58 – 98 , sed transpositis et ordinandis sic : 58 – 74 . 95 – 98 . 91 – 94 . 83 – 90 . 75 – 82 , deficiens III , 44 p . 101 , 2 in promissione , caret inscriptionibus tam librorum quam epistularum ; adsunt laterculi .

6 . PARISINUS LAT . N . 2923 membr . saec . XIII f . 51 bis – 91 exhibet variarum 1 . I – IV , 39 . praescribitur praefationi : incipit primus liber variarum Theodorici regis ; post praefationem inscriptio est : Magni Aurelii Cassiodori v̅ē et il̅l̅ ex equest ' palacii consulis ordinarii ex magist ' officii praepositi atque patricii variarum liber primus incipit . laterculi nulli . in fine adiectus est manu eadem nescio qui tractatus

grammaticus inscriptus rubro : q niuecorodē (sic) superaddidit ista Matheus incipiens sic : cum autem cuiuslibet doctrine prefatio in hiis constat ut si quid est superfluum resecetur , si quid minus est , consideratione provida suppleatur , finiens sic : item al generali al speciale secundum hanc distinctionem sumitur diversis modis exordium de pgeneralibus autem exordiis litterarum secundum stilum romane curie (?) exempla deo favente dicemus alibi compilanda . ex mediis excerpsi haec : macrologia longa sententia non necessaria comprehendens : legati non impetrata pace retro unde venerant domum reversi sunt , quae Isidori sunt etym . 1 , 34 , 8 .

7 . ROMANUS BIBLIOTHECAE ANGELIGAE V . 4 . 7 membr . formae quaternariae foll . 48 saec . XII finit f . 43 in ep . 20 libri quarti codice ipso in fine non mutilo ; sequitur postea adiectus tractatus incipiens quoniam de constructione tractaturi sumus . deficit quaternio secundus quo continebantur 1 , 16 a verbis p . 43 , 11 fraus nostris beneficiis ad 1 , 45 verb . p . 41 , 11 sentirent et meatum suum . laterculi adsunt , etiam quarti libri licet mutili integer ; epistulae inscriptionibus carent . praescriptum est praefationi : variarum Thodarici regis in cipit liber primus . liber neglegenter scriptus multis omissionibus et corruptelis inquinatus est . contuli totum Romae a . 1888 . lectiones in apparatum rettulimus ; subscriptiones leguntur p . XII .

8 . ROMANUS VATICANUS OTTOBONIANUS N . 1265 chart . formae maioris ser . a . 1448 non continet nisi f . 1 – 31 1 . I – III , 15 , item f . 96 1 . III , 21 . 22 . 23 . desiderantur tam subscriptiones librorum quam epistu larum et laterculi et inscriptiones . specimen sumpsit iussu nostro Tschindel .

9 . REMENSIS S . REMIGII codex ' antiquissimus ', quo usus est Garetius in editione a . 1679 , hodie Remis non extat , ut certiorem me fecit Henricus Omont , absumptus scilicet incendio eo , quo d . 15 . Ian . 1774 eius bibliothecae pars maior conflagravit . non habuit teste Garetio nisi quattuor primos libros . examinatis locis non multis , ubi nominatim citatur (omisi lectiones quas Garetius affert ex mss , scilicet hoc et altero S . Audoeni infra n . 39 / 40) , vidi eum consentire fere cum optimis quibusque ordinis primi , omnium maxime cum Z ; ita referuntur inde 11 , 6 superiora (supera Z b) – 40 , 26 desperatis (desperatus alii omnes) – 80 , 26 illis (sic ex huius ordinis libris solus M a) – III , 20 inscr . gruuialae (gruuile M) – 94 , 27 sagimina (sic Z solus) .

ORDINIS PRIMI SECTIO ALTERA .

CODICES CONTINENTES L . I – IV , 39 ET VIII – XII .

10 . BEROLINENSIS PHILLIPPSIANORUM N . 1685 membr . saec . XIII aliquando Claromontanus , postea Meermannianus , ante epistulas Sidonii (cf . Luetjohann praef . ad Sidonium p . X) et Caesares Ausonii et carmina Hildeberti Cenomanni cum aliis , quae magna ex parte redeunt in libro Montispessulano nobis M , continet Cassiodorana cum I – IV , 39 usque ad verba p . 131 , 28 esse purpuratum libro ipso integro tum 1 . VIII – XII numeratos I – V . laterculi adsunt . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori in libro variarum formularum ; subscribitur : explicit prologus . praescribitur libris partis utriusque : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequestris (exquaestoris ante 1 . XI . XII) palatii exconsulis ordinarii exmagistri officii (officialis ante 1 . XII) praepositi (praefecti primi ordinis ante 1 . XII , prepositi

officiorum ad 1 . XII fin .) atque patricii variarum formularum liber I us . accurate scriptus est neque tamen utilis .

11 . BRESLAVIENSIS BIBL . CIV . N . 63 , antea Redigeranus n . 14 (olim n . 3) membr . formae octonariae foll . 112 saec . XIV continet

1) 1 . I . II . III . IV ad ep . 39 omissis epistulis I , 33 . 41 . III , 50 , quarum secunda tota , tertia ad verba ydoneos ad suppletae sunt post ep . VIII , 25 . z, o

2) I . VIII 1 – 25 p . 256 , 15 inquisitione fortassis ; reliqua desunt libro ipso integro . Desiderantur tam subscriptiones librorum quam epistularum laterculi et inscriptiones . – De codice altero eodem volumine comprehenso infra dicemus sub n . 83 .

12 . CANTABRIGIENSIS COLLEGII TRINITATIS O . 7 . 13 membr . saec . XII , ' ex libris S . Albani ex dono magistri Simonis ', quem Simonem abbatis locum ibi obtinuisse per a . 1166 ad 1183 certiorem me fecit vir doetissimus Aldis Wright Cantabrigiensis , deinde in bibliotheca Gale , continet

1) 1 . I – IV 39 . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori Senatoris , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palatii exconsulis ordinarii exmagistri officii praepositi atque patricii variarum formularum liber primus incipit .

2) 1 . VIII – XII numerati V – IX . Laterculi absunt .

13 . CHELTENHAMENSIS Phillippsii n . 6666 membr . saec . XIII , antea ' collegii Paris . soc . Iesu ', continet

1) I . I – IV 39 . laterculi adsunt et quarto libro qui praefigitur , plenus est . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori in librum variarum formularum , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequestris palatii exconsulis ordinarii exmagistri offitii praepositi atque patritii variarum formularum liber primus incipit . nec differunt fere subscriptiones librorum secundi et tertii .

2) 1 . VIII – XII item cum laterculis suis . octavus tam in inscriptione quam in subscriptione numeratur pro quinto , sequentibus verus numerus praescribitur . ad principium libri noni adnotatum est : cunctarum diynitatum formulas VI et VII li . in prologo commemorat Cassiodorus Casiod [or] us s ..., adiectum postea : expl . l . V , l . VI . VII . VIII desunt . subscribitur libro ultimo : explicit lib . XII variarum Cassiodori ; sequitu liber de anima dictus XIII .

14 . FLORENTINUS LAURENTIANUS STROZZIANUS N . 23 membr . formae quaternariae saec . XIII foll . 112 . adhaeret scripta manu eadem epistula S . Bernhardi ad Eugenium III papam incipieris Auditum est in terra nostra , finiens codice mutilato in verbis omnes qui aderunt . continet

1) I – IV 39 cum laterculis . praefationi praescribitur : incipit prologus libri variarum Theodori [sic] regis ; post laterculum libri primi : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequester palatii exconsule ordīn exmāḡ offitii praepositi atque patritii variarum lib . I us incipit ; sequuntur praefatio et

epistulae . libri in suo genere vetusti enotavi varias lectiones has : 22 , 7 genus cum XO – 47 , 22 uicinitatis – 53 , 18 seruituris gignit pro lectione cl . I solita seruitori gignit – 67 , 27 conducti tereti labio – 68 , 27 actoris sui – illis gratum] illum tum lectione insolita – 84 , 2 emendatur cum optimis cl . I – 85 , 3 principalis , quae lectio vera in prima classe nori invenitur nisi superscripta in optimo M – 115 , 20 qualemcumque . apparet librum ad meliores ordinis sui pertinere , sed plura habere propria magis quam bona .

2) VIII – XII numerati V – IX item cum laterculis . subscriptum est libro XII : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustrissimi exquestoris palatii exconsulis ordinarii exmagistri offitialis praepositi offitiorum atque patricii liber nonus variarum explicit . duodecimo libro non insertae sunt , sed adhaerent versiculo uno vacuo relicto epistulae tres Sidonianae I , 8 . VI , 11 . I , 2 inscriptionibus carentes neque in eius libri laterculum receptae . sequitur pro decimo liber de anima . N. Florentinus Laurentianus Strozziano 23 de pergamino. Quaternariae forma siglo. XIII foll. 112. Unirse en la carta misma mano escrita S. Bernhardt 3 a Eugene pope comenzará a escuchar el gobernante nuestras palabras de código de acabado mutilado para todos los asistentes. Continet1) de 1 - 4 con 39 ladrillos. Praefationi prescrito comienza el prólogo del libro varios Theodore, [por lo que] el rey; después de la baldosa entre los libros de la primera: el Grande, la Orden de Aurelio Casiodoro senador, se unen exmāḡ como la oficina a cargo de los hombres de la más famosa y célebre naturaleza y la patritii exequesterpalatii-Cónsul de varios lib. 1 nos empieza; etepistulae siguiente preámbulo. En su libro enotavit tipo de un viejo lecturas variantes de estos 22, 7 carrera con la XO - 47, 22 uicinitatis - 53, 18 sirven genera una lectura Cl. 1 genera una inusualmente seruitori - 67 27 conducta lisa y pulida -68, 27 peticionario auto - aceptable para ellos] leer y inusual - 84 años, 2 se modifica como mejor Cl. 1 -85, 3 cosas principales que la lectura es la verdadera primera clase pagado no sólo hallaron escrito en la mejor 1000 - 115, 20 qualemcumque. El libro parece mejorar su posición, pero en lugar de poseer más que bien 0,2) 8 - 12 numerados 5 - 9 también con ladrillos. Debajo del libro 12: El Gran San CASSIODORI senador, los más famosos e ilustres exconsulis puerta exquestoris de los funcionarios ordinarios exmagistri offitiorum a cargo de diversas normas y Patricia explícita libre. Se inserta el libro duodécimo, pero adhaerentversiculo solo vacío dejó tres mensajes Sidoniana 1 y 8. 6, 11. 1, 2 títulos o incapacidad para eiuslibri baldosas seguidos. Seguido por el décimo libro de la vida.

15 . FLORENTINUS LAURENTIANUS PLUT . 53 N . 22 membr . formae maximae saec . XV elegantis sime scriptus , insignitus stemmate Mediceo , descriptus videtur ex Laur . Strozz . 23 , quocum concordat ; sed abest epistula Bernhardi . continet

1) I – IV 39 . praefationi praescribitur : incipit praefatio Cassiodori Senatori [sic] in librum variarum subscriptio nulla .

2) VIII – XII .

16 . LEIDENSIS PUBL . N . 93 membr . formae magnae saec . XIV , antea Iohannis Haveron (f . 109 leguntur haec : hunc librum emit Iohannes Haveron a Dyonysio Courtilliez magno librario duodecima die mensis Decembris anni MCCCC trigesimi noni et emit presentem librum precio duorum scutorum in auro . Haveron) , deinde Iani Rutgersii (f . 107 : 3 flor .). extremo libro et alia postea adiecta sunt et epistula de rebus

ecclesiasticis regnante Phi(lippo) Francorum rege et de parlamento Parisios convocato incipiens verba delirantis filie , finiens inobediencie puniemus . Continet

1) I – IV 39 , quorum quartus legitur post XI , numerati recte omnes . praefationi praemittuntur et epigramma dedicatorium iure Senator – placent et titulus : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris ex questoribus palacii a . . . consulis [ordi] narii liber primus incipit . prima pagina ad p . 4 , 23 edere quod tantis evanida est .

2) VIII – XII , quorum octavus collocatus est inter undecimum et duodecimum , sed recte numerati omnes . inscriptiones adsunt breviatae , nisi quod ad principium undecimi in margine est : Magni Aurelii [sic] Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palacii et consulis ordinarii magistri prepositi atque patricii liber undeci mus incipit . ad finem libri duodecimi subscriptic nulla ; adnotatur ibi : sexaginta et VII epistole que dicuntur formule dignitatum , sed in codice eae nori comparent . Hunc librum probabile est Fornerium adhibuisse in adoruanda editione a . 1579 emissa ; certe interpolationes duae (5 , 8 videantur] vel uideatur putentur Leid ., putentur vel videantur Forn . – 5 , 28 praesumptiones] disputationes vel praesumptiones Leid . Forn .) codici ei editionique communes sunt neque alibi a nobis repertae , similiaque in specimine nostro passim reperies enotata .

17 . LEIDENSIS PUBL . N . 124 membr . formae quaternariae saec . XIII in fine variarum et quasi earum esset , epistulam exhibet eam quam dabimus infra ad n . 33 Parisinum 14464 . Continet praeter Solinum (cf . ed . meae p . XC) variarum

1) I – IV 39 . principium operis ad I , 3 p . 13 , 9 eo nos in codice extat bis descriptum ; f . 3 '. 4 inter utrumque exemplum vacant . laterculi non adsunt nisi libri primi contractus . praescribitur in secundo exemplari libro primo post laterculum : incipit liber Cassiodori (variarum add . manus aequalis) ; libro quarto : Magni Aurelii Cassiodori Sēn̄ viri consulis et illustri exquestri paratii [sic] exconsulis or̄d ex māḡ of̄f̄ p̄p̄ atque patricii variarum liber quartus (secundus m .

2) explicit ********** (incipit tercius m .secundus liber a tertio non separatur nec magis quartus ab octavo . VIII – XII , quorum octavo , ut diximus , ad quartum adiuncto IX – XII numerantur a librario V – VIII , ab emendatore IV – VII . Adhaeret epistula Burdigalensis de qua diximus ad n . 33 .**

18 . LEIDENSIS SCALIGERI N . 16 formae magnae saec . XIII ; in fine subscriptum est : dans operi metam iam finit penna dietam : Christe tibi gratum sit opus te dante paratum .

1) I – IV 39 . praefationi praescribitur : Incipit prologus Cassiodori in libro variarum formarum ; in scriptio primi et subscriptio secundi tertiique libri haec est : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris (om . III) viri clarissimi (consulis III) et illustris exequestris palatii exconsulis ordinarii exmagistri (ex magistris II) officii prepositi atque patricii (patroni III) variarum formularum liber .

2) VIII – XII , quorum VIII numero caret , IX – XII numerantur V – VIII . in fine est : explicit liber Magni Cass variarum formularum . Varia lectio quae passim adnotatur ex parte redit opinor ad coniecturas Scaligeri .

18 A . ASHBURNHAMIANUS BIBLIOTHECAE ms . Barrois n . 117 membr . saec . XII exeuntis foll . 105 continet haec :

1) 1 . I – IV 39 ; sed primus incipit mutilus in inscriptione ep . 20 illustribus atque patriciis , quartus finit p . 131 , 28 in verbo purpuratum , quod extremum est paginae ; tria folia quae sequebantur exsecta sunt . libro secundo praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequestris palatii exconsulis ordinarii exmagistri officii prepositi atque patricii variarum formularum liber secundus incipit similiterque tertio et praescribitur et subscribitur . laterculi adsunt libri et secundi et tertii et quarti quo que integer .

2) 1 . VIII – XII numeratos I – V , sed ut decimus errore in praescriptione dicatur pro tertio quartus , item cum laterculis suis . libro X subscribuntur eadem fere quae supra rettulimus : explicit liber III variarum (Magni ins . XI . XII) Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris ex questoris palatii ex consulis ordinarii exmayistri officii (officialis 1 . XI) prepositi (praefecti primi ordinis 1 . XI , prepositi officiorum

1 . XII) atque patricii ; similis est subscriptio librorum XI et XII , 1 . VIII et IX breviata . Specimen sumpsit libro mea causa Londinium a domino transmisso Geo . F . Warner custos musei Britannici .

19 . LONDINIENSIS BIBLIOTHECAE LAMBETHIANAE N . 364 membr . formae quaternariae saec . XII ; subscriptum est : finito libro reddatur cena Willelmo an̄ . continet

1) I – IV 39 cum laterculis , sed quarto non integro . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori Senatoris , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequestris palacii exconsulis ordinarii exmagistri officii praepositi atque patricii variarum formularum liber primus incipit , similiter quarto .

2) VIII – XII item cum laterculis numerati V – IX . inscriptio supra relata redit ante libros X et XI .

20 . LONDINIENSIS MUSEI BRITANNICI REG . 10 . B . IV membr . saec . XIII , idem opinor qui in catalogo librorum mss . Angliae et Hiberniae edito Oxonii a . 1697 p . 425 dicitur bibliothecae Iacobaeae n . 744 , foliis a glutinatore transpositis ita ordinandis , ut f . 127 – 134 inserantur inter f . 102 et 103 , caret tam librorum subscriptionibus quam epistularum laterculis excepto libro primo et passim etiam inscriptionibus earum . continet

1) I – IV 39 . praefationi praescribitur : prologus Cassiodori in libros variarum formularum . praeter primum librum secundi solius initium indicatur .

2) VIII 1 – 12 p . 242 , 22 iudicanda proferre ; deinde tres paginae vacant . Sequuntur libri X . XI . XII ad ep . 10 p . 368 , 3 abstulistis . libri nec numerantur nec distinguuntur .

21 . LONDINIENSIS MUSEI BRITANNICI REG . 10 . B . XV membr . saec . XIII , sine dubio is qui in catalogo librorum mss . Angliae et Hiberniae edito Oxonii a . 1697 p . 425 dicitur bibliothecae Iacobaeae n . 745 , continet

1) I – IV 39 . praefationi et primo libro praescribuntur eadem quae praescribit Cantabrigiensis Trinitatis (supra n . 12) .

2) VIII – XII numerati V – IX . Laterculi absunt .

22 . LONDINIENSIS MUSEI BRITANNICI ADD . N . 10098 saec . XIV membr . formae maximae ; adiecta est in fine scripta a manu diversa , sed aequali epistula incipiens : regie maiestati B . de Capua cum inclinatione devota reverenciam humilem ante pedes . Ad meum auditum cum turbatione pervenit cet . continet

1) I – IV 39 cum laterculis , in his quarti libri pleno . praefationi praescribitur : incipit prologus libri variarum Theodori regis , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequester palatii exconsulis ordin exmāḡ offitii praepositi atque patricii variarum lib . I us incipit ; similiter ante libros tres qui sequuntur .

2) VIII – XII item cum laterculis , numeratos V – IX . octavo subscribitur : explicit V us liber variarum Cassiodori Senatori (sic) , duodecimo : Magni Aurelii Cassiodori Sēn̄ viri clarissimi et illustrissimi exquaestoris palatii exconsulis ordinarii exmagistri officialis praepositi offitiorum atque patricii liber nonus variarum explicit duodecimo libro adiectae sunt epistulae tres Sidonianae I , 8 . VI , 11 . I , 2 inscriptione nulla . post eum librum sequitur pro decimo liber de anima .

23 . MONTISPESSULANUS BIBLIOTHECAE SCHOLAE MEDICAE N . 4 membr . formae maximae saec . XII / XIII , antea collegii oratorii Trecensis , deinde Pithoei . praeter alia , quae enumerantur Catalogue des bibliothèques des départemens I p . 297 (de Sidonii epistulis , quae et ipsae in codice insunt , conferendum iudicium Luetjohanni ed . eius p . X , de Symmachianis , quas item habet , Seeckii eius ed . p . XXX) continet ex variis Cassiodori f . 1 – 36 :

1) I – IV 39 . laterculi adsunt . secunda manus passim librum emendavit . quamquam liber in hoc ordine sequioris notae est , ut supra p . XLIII declaravimus , lectiones eius potiores a G . Meyero enotatas in apparatum rettulimus . librorum subscriptiones exhibuimus p . XIII .

2) VIII – XII numeris notantur I – V , pagiua vacua separati a praecedentibus . hos descriptos esse ex libro Parisino 2186 (infra n . 88) cum lectiones manifesto ostendunt (ita errores 255 , 10 quiuis pro saius , 289 , 26 futurum pro uenturum ex illo transierunt in librum X similiaque passim inveniuntur) tum quidam codicis X naevi ex proprietate archetypi explicandi ; scilicet 232 , 29 crederes cum in Parisino breviatum lineola paullum remota a d littera facile accipi possit pro credens , id ipsum reperitur in X , item 259 , 16 cum in Parisino scriptum sit per uacat , tinet pertinet , ut adiecto vocabulo vacat (cum ductu finali) indicetur alterum vocabulum abundare , in X legitur pertinet uacati secundo vocabulo postea deleto . sed alterum praeterea exemplum adhibuisse librarium inde efficitur , quod quibusdam locis interpolationes habet non ex Parisino derivatas , ut 234 , 4 dittographia ibi est constantia copia et 259 , 18 runt in requirunt in litura a m . 1 repositum pro eo quod habet Parisinus requie scunt . nos librum quem collatum habuimus a Meyero in apparatum non recepimus . Hoc libro Cuiacium usum esse videri infra videbimus .

24 . MONTISPESSULANUS BIBLIOTHECAE SCHOLAE MEDICAE N . 294 formae maximae , aliquando ' S . Mariae Claraevallis ', ut adscriptum est f . 159 , praeter alia , quae index enumerat (Catalogue général des bibliothèques publiques des départemens vol . I p . 405) continet variarum Cassiodori partes duas , sed scriptas a librariis duobus et a glutinatore demum coniunctas .

1) I – IV 39 sive codicis f . 1 – 44 extremo ex parte non scripto exarata sunt (iudice , quem de ea reconsulere potui , Leopoldo Delisle) alicubi in Gallia meridionali saec . XII . diximus de libro inter huius ordinis primario fusius in diacriticis p . XLI . emendatio quam subiit aut ab ipso qui eum scripsit librario aut certe ab aequali profecta primitivam scripturam passim oblitteravit . librorum inscriptiones et subscriptiones leguntur p . XII . post Gulielmum Meyerum ego denuo librum contuli a . 1889 missum mea causa Parisios .

2) VIII – XII numeris notati I – V , scripti tempore non multum posteriore , sed notae longe inferioris , abundantes cum erroribus tum lituris , ut explanatum est p . XLIII in diacriticis . laterculi adsunt . subscriptiones librorum compositae sunt p . XIII . omnes libros habui collatos a Meyero , ipse denuo excussi octavum . variam lectionem minoribus suppressis apparatui inserui ad librum octavum , postea subinde attuli .

25 . NEAPOLITANUS BIBLIOTHECAE PUBLICAE IV . B . 40 , antea ' Antonii Seripandi et amicorum ex Iani Parrhasii testamento ', membr . formae magnae saec . XIV exhibet

1) I – IV 39 . praeterea ep . III , 50 . IV , 5 . 6 . 7 redeunt in duodecimo libro inter ep . 1 et 2 . praofationi praescribitur : incipit prologus super volumine epistolarum Cassiodori .

2) VIII – XII , 14 fin . omissis reliquis libro ipso integro ; notantur libri numeris V – IX . sequitur liber de anima .

26 . NEAPOLITANUS BIBLIOTHECAE PUBLICAE IV . B . 41 , antea Farnesianus , membr . formae quaternariae saec . XIII incipit mutilus in ep . I , 1 a verbis p . 10 , 4 deprehenditur imparatus , desinit item mutilus IV 35 in verbis p . 129 , 23 contractus liberos folio opinor singulari deperdito . laterculi plene adsunt etiam in libro quarto ; inscriptiones epistulis inde a 2 , 20 miniator addere omisit . sequuntur scripti manu eadem quin que libri postremi numerati seorsum . inscriptiones et subscriptiones librorum composuimus p . XVII . quat tuor primos libros contuli ego Neapoli a . 1888 , quinque postremos G . Meyer , recognovit omnes codice Marburgum misso Kruschius . dictum est de codice in apparatum recepto in diacriticis p . XLI . LXX . – Hunc codicem (ut in rem inquirens repperit Kruschius) adhibuit qui primus variarum magnam partem publici iuris X, M, N, fecit IOHANNES COCHLAEUS edito a . 1529 libello qui inscribitur ' antiqua regum Italiae Gothicae gentis ' rescripta ex XII libris epistolarum Cassiodori ad Eutharicum per Iohannem Cochlaeum Romae quondam ' excerpta ', ubi sic ait : ' quos (libros) ex variis exemplaribus laboriose descriptos , et in unum volumen collectos , ' Romae reliqui , ut cum exemplari , quod in Vaticani secretiori bibliotheca adservabatur integrum , conferrem , ' antequam aederem ' (intellegit cod . Vat . 570 infra n . 71) , ' quum nullum ex vetustis exemplaribus , quae mihi ' obtigerunt , plene continerent illos XII libros . ex eo autem labore nihil mihi modo reliquum est , quam hoc ' breve compendium . XII namque libros mihi abstulit absenti militaris direptio ', anno scilicet 1527 Roma expugnata . Cochlaeus epistulas Cassiodori ordine earum non servato in XIII titulos digessit ita inscriptos : ' De legibus et edictis , de bono principe , de senatu Romano , de

populo Romano , de ornatu urbis , de praefecto urbis , de praefecto praetorii , de quaestore iuridico , de bono iudice , de praeside provinciae , de honore cleri , de Romano pontifice , de pace principum '. titulis frustula ex variis ad verbum excerpta insunt , scilicet ex libris

I , 1 . 3 . 4 . 6 . 9 . 12 . 13 . 16 . 18 . 21 . 25 – 27 . 30 . 32 . 39 . 41 – 44 .

II , 2 . 7 – 9 . 15 . 16 . 18 . 24 . 25 . 29 . 30 . 32 . 34 . 38 .

III , 1 – 4 . 6 . 7 . 11 – 13 . 16 . 17 . 20 . 21 . 23 . 24 . 27 . 29 – 31 . 34 . 37 . 43 – 45 . 53 .

IV , 6 . 10 . 12 . 16 . 17 . 20 . 29 – 33 .

VIII , 1 – 3 . 7 . 8 . 10 . 11 . 13 – 15 . 18 – 20 . 23 – 26 .

IX , 1 . 2 . 7 . 9 . 10 . 14 – 20 . 23 – 25 .

X , 1 – 8 . 12 – 14 . 16 – 20 . 22 . 24 . 26 . 30 – 33 .

XI , praef . 1 – 3 . 5 . 7 – 9 . 15 . 36 . 37 . 39 .

XII , 1 . 2 . 5 . 7 . 11 . 13 . consensum editionis cum Neapolitano libro demonstrant loci hi : 9 , 10 uos estis totius – quem – 10 , 22 prin cipibus om . – 94 , 27 signimina – 120 , 6 studia – 231 , 18 dedistis mihi – 232 , 20 ciuilitatis – 232 , 24 hama lis – 233 , 5 uota uestra – 241 , 23 debeant studia – VIII , 13 uiro om . – 244 , 12 respondeas – 244 , 20 nolis om . – 244 , 26 sui generis – 251 , 19 pater prouinciarum om . – 829 , 7 naturalis om . – XI , 7 uniuersis om . – 359 , 4 constat om . – 364 , 24 geri non om . – 370 , 25 additur ad offerre om .

27 . OXONIENSIS BODLEIANUS N . 96 (n . 1919 catalogi librorum mss . Angliae a . 1697) saec . XIII non continet nisi epitomen horum librorum .

1) I – IV 39 ; incipit praefatione omissa ab ep . 1 . praescribitur : incipit liber Cassiodori Aurelii de variis formis .

2) VIII – XII ita numerati , ut primi tres inscribantur V . VI . VII , undecimus verum numerum habeat , item subscribatur duodecimo : explicit lib . XII variarum Cassiodori . sequitur pro XIII liber de anima .

28 . PARISINUS LAT . 2170 saec . XII , antea Claudii Puteani , praeter Sidonium (cf . Lütjohann in praef . p . XIX) continet variarum et priores libros et posteriores scriptas manu eadem .

1) I – IV 39 . post praefationem , cui praescribitur : incipit liber Th . a Cassiodoro compositus et later culum 1 . I inscribitur : Maximi (sic) Aurelii Cassiodori Senatoris ūc̄ et illustris exequestris palacii exconsulis ordinarii exmagistri officii prepositi atque patricii variarum liber primus incipit . laterculi adsunt , quarti libri finiens in ep . 39 . in fine vacat pagina una et dimidia . scholiorum classis primae unum solum invenitur .

2) VIII – XI , fin . (1 . XII deest codice abrupto) numerati I – IIII , nisi quod in principio libri VIII et in fine eiusdem numerus omissus est spatio vacuo relicto ; qui sequuntur numeros habent . praescriptio eadem atque in Z . laterculi adsunt .

29 . PARISINUS LAT . 2189 chart . saec . XV , qui fuit ' ex libris eloquentie pul to V ad terram versus curiam ', continet Cassiodorana bipertito

1) I – IV 39 . praefationi subscribitur a manu posteriore explicit prologus ; libri epistulaeque inscriptioni bus carent neque adsunt laterculi .

2) VIII – X 35 p . 321 , 6 beneficiis applicemus (foliis sic ordinandis : 1 – 97 . 120 – 131 . 108 . 109 . 98 – 107 . 110 – 119) ; numerantur libri V . VI . VII (mutatum errore in VI) . extrema desunt libro mutilo . in hac quoque parte neque libri inscripti sunt neque epistulae et absunt laterculi .

30 . PARISINUS LAT . 2192 (antea Colbertinus 692 , reg . 3797) membr . scriptus saec . XV in Italia eleganter varias habet bipertito

1) 1 . I – IV 39 . post praefationem et laterculum 1 . I inscribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequest . palatii exconsulis ordinarii ex magist officii prepositi atque patritii variarum liber primus incipit . laterculi adsunt , quarti quoque plenus .

2) 1 . VIII – XII numerati V – IX . in fine 1 . XII subscriptum : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustrissimi exquestoris palacii exconsulis ordinarii ex magistris officialis prepositi officiorum atque patricii liber nonus variarum explicit . sequitur pro decimo liber de anima . laterculi hic quoque adsunt .

31 . PARISINUS LAT . 2193 (antea Ranchini , deinde Baluzii) chart . saec . XV varias habet bipertito

1) 1 . I – IV 39 . post praefationem , cui praescribitur : incipit prologus libri variarum Theodo . regis et laterculum 1 . I inscribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequest . palacii exconsul ordinarii exmagist̄ officii prepositi atque patricii variarum liber primus incipit . laterculi adsunt , quarti quoque plenus ,

2) 1 . VIII – XII numerati V – IX . libro XII subscriptum est : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris liber nonus variarum explicit . sequitur pro decimo liber de anima . laterculi item adsunt .

32 . PARISINUS LAT . 10609 (antea suppl . 207 3 ; praescriptum est : iste liber est mon i Calcis ordinis Cart . signatus per n . III et iste liber est Benegrandis notarii de Calc . de cāpx0305 ; sx0305 ; c̄ı̄ Viti) saec . XIII habet varias bipertito

1) I – IV 35 ad p . 129 , 27 minoribus constitutum ; quae sequebantur folia post 62 perierunt . inter ep . IV 4 et 5 inserta est ep . III 26 Quamuis prudentiae . praescribitur praefationi : incipit prologus Cassiodori in libro diversarum formarum . Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequestris palatii exconsulis ordinarii exmagistri officii praepositi atque patricii variarum formularum liber primus incipit .

2) VIII (incipit foliis aliquot evulsis ep . 18 p . 249 , 16 randum utrumque nimis) . IX – XII numerati V – IX . Liber pessime interpolatus .

33 . PARISINUS 14464 f . 162 seq . (antea S . Victoris n . 293) membr . saec . XII varias habet bipertito

1) I – IV 39 . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori in libro variarum formularum ; adhaeret ei laterculus libri primi . libro primo praescribitur : incipit liber Cassiod ., secundo : explicit liber primus , incipit secundus ; tertius inscriptione caret ; ante quartum scriptum est : Magni Aurelii Cassiodori Sēn̄viri consulis et illustri equestri palatii exconsulis ordine ex m̄ā offi p̄p̄ atque patritii variarum liber tertius explicit . incipit IIII us feliciter . laterculi praeter primi libri nulli . varias lectiones praeter specimina solita enotavi ad 1 . I ep . 1 – 4 has : 10 , 2 ir . caus . – 10 omn . regn . – quos] qui – 11 ceteris – suspiciunt – 12 uestra] iura – 13 aequaliter – 18 qui – 19 credimus – 20 detensis – 11 , 3 ne – 4 pretermisse – 6 uestis opera – nos] os 1 – 7 cui usum] cultum uel cursum – 10 lanae] sane – 13 reuolutis – 15 deum – 20 honoris – nesciens – 23 sericis 1 – 24 corp . deb . – 25 constiterunt praemissa – 28 comitia – 12 , 1 deferendis – 2 uideatis – 7 tartandum – 11 nob . dec . – 12 tyro – talica – uastarium – 13 antiqua] antequam antiqua – 16 desunt – 19 qui om . – 21 asciuit] actuum – 23 ibi] hic – 24 sententia] scientia – 29 siculorum] si clericorum – 30 uehens a – 13 , 1 praecinctus] praesenti – 3 auditum – 5 clericorum – 7 gerendos – 9 nos om . – 13 exasperant – 15 sub om . – 16 grauiter – quod] qui – 20 per remunerationem – 27 genus – uideatur – 28 festina – 14 , 4 huic – 5 praecipue – 6 per honorem – declarentur – 9 priuatorum – 12 conu .] susceptiosus – 13 momenta – 17 gremium – 20 formidinem – 21 gignasis b – 23 celsum] celum – 24 prospectorum – nullo] non illo b , inc . a – 26 fec . sib . – 27 hic – enim om . – 28 adipisci om . – 31 quod] qui – 32 derelinquit – 33 mitis] meritis – 15 , 1 quod non] quidnam – 2 inuicti] indigi a , incliti b – 4 cassiodorus – 11 aetio] euo – 19 sua om . – 24 otiosa – 26 quem sibi] quem eum – 27 cinctus – 28 in prov . ill . prim . – 33 probatur – 34 quod] qui – aptatis – 16 , 6 domando – 7 amat – 8 quod] quid – 9 precucurrit – 10 laude .

2) VIII – XII . octavus liber adhaeret quarto , subscribitur : explicit liber quartus Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri consulis et illustri equestri palatii ex consulatu ordi̅n̅ exmāḡ officii p̄p̄ atque patritii variarum incip . lib . iiiii us . qui sequuntur nonus ad duodecimum numerantur V – VIII . laterculi nulli . praeter solita specimina subieci v . 1 . 1 . VIII , 1 . 2 . 3 – 231 , 1 iustino – 2 possim – 6 potens – regno] regio 1 – 9 exceptam – clauduntur 1 – 11 delictis – affectiosius – 13 curilibus – palmite – 14 quia unis 1 , quia unus 2 – 15 debitis 1 – 16 noster – 18 protinus 1 – 232 , 5 amicitia – 6 nostro] uestro – 9 uestris om . – 11 rex] potentissimus rex – 14 fit] sit – 21 maturos 1 – 27 domini – 233 , 13 que] quod – 18 a ceteris – benignitatem – 20 uestrum – quia] que 2 – 21 quae p . a . promittimus om . – 22 post . cred . – 27 senatui urbis romae – 234 , 1 letatur – 4 constantia – 5 uersutis 2 – 7 domini – 9 a diuersis 1 – 11 esse om . – 13 ostentatione – 15 vos] nos . Haec quamquam hoc solum ostendunt utramque libri partem pertinere ad exemplaria deteriora , nihilo minus apposui , quoniam liber non solum ipse ex antiquioribus est , sed archetypum eius demonstrari potest scriptum esse ante saec . XII medium . adhaeret scilicet et huic libro et duobus huius ordinis aliis Leidensi publ . n . 124 saec . XIII supra n . 17 et Veneto cl . II n . 21 saec . XIII / XIV infra n . 41 epistula quam subieci , scripta in omnibus iis eadem manu eodemque ductu atque Cassiodorana : Mittit latores praesentium Burdēḡ (ita L , burd̅i̅ḡ V , burdegund ' P) ecclesia supplicatum maiestati vestre , ut dominum Petraginum , quem elegit in pastorem et episcopum , a vestra sibi (sibi om . LV) concedi misericordia mereatur . Placuit (placent F) in eo persone liberalitas et honestas et quod supra generosi sanguinis excellentiam specialiter in eo locus severe cuiusdam mansuetudinis enitescit . hoc conprovinciales (ita L , hoc est prouintiales P , sed est in litura , hunc prouinciales V) univit episcopos , in quos electionis arbitrium ceteri contulerunt ; hoc ad nomen eius universos fecit iocundo suffragio conclamare . licet autem ad impetrandum tum vacantis ecclesie necessitas , tum electionis concordia , tum

persone merita sufficere potuissent (potuerunt F) , voluerunt tamen nostris quoque precibus adiuvari , ut velut ex habundanti nostra commendet (commendat F) oratio , quibus satis conferebat ad gratiam pie postulatio voluntatis . auget etiam supplicandi ausum fidutiamque tribuit impetrandi , quod praedictus vir gratiam vestram dicitur ante felitia apostolatus vestri tempora consecutus . misereatur (miseratur L) itaque dominus meus ecclesie pariter et persone , ut alteri quidem diligentia pastorali (pastori F) provideat , alterius vero merita solita benignitate remuneret et attollat . dominus personam vestram ecclesie sue (sancte add . V) per tempora multa conservet incolumem . Docuit me Duchesnius agi hoc loco de Raimondo de Marcueil episcopo primum Petragoricensi (Perigueux) , ab a . inde 1158 archiepiscopo Burdigalensi ; epistulam datam esse ad papam Hadrianum IV ; ei recte con venire praedicationem maiestatis redeuntem in epistula archiepiscopi Viennensis data ad Paschalem II (Watterichepp . Rom . pont . 2 p . 76 . 77) . inde hoc certe intellegitur variarum formam eam , quam exhibent libri deteriores , antiquiorem esse saec . XII medio .

34 . ROMANUS ANGELICAE BIBLIOTHECAE N . 1855 membr . formae maximae foll . 43 saec . XIII , nuper ab homine quodam Reatino in urbem Romam adlatus et in bibliothecam illam inlatus ex Cassiodori variis habet haec :

1) Incipit mutilus a verbis III 12 p . 86 , 4 : nam cum omnia celsa mereamini ; desiderantur deinde folio e vulso epp . III 36 p . 98 , 6 (even)tum – III 45 p . 101 , 11 improba . ipse librarius omisit 1 . IV epistulas 5 . 6 . 7 . 16 , tertii sic ordinavit : 1 – 13 . 17 . 19 . 21 . 18 . 20 . 14 . 15 . 16 . 22 seq . laterculi absunt et epistularum quoque inscriptiones , neque ullus reperitur operis titulus .

2) Ex quinque ultimis libris excerpta inscripta sic : incipit de opere variarum epistolarum Cassiodori quod fecit sub Athaliarcho rege mortuo Theodorico patre illius epitomen (supra p . LXIII) repraesentant non integram . scilicet post VIII 1 – 30 deficiunt reliqua sumpta ex libro octavo , item quae ibi habentur ex libris nono et decimo et principio undecimi ; sequuntur ut in epitomatis epistula XI 9 et frustula duo ex XI 14 et XI 17 ; deinde omissis quae in epitoma sunt sumpta ex ep . 18 – 35 adsunt ut in epitoma XI 36 . 27 . 28 . 38 . 40 . duodecimus liber plane legitur talis , qualis est in epitoma , nisi quod extrema pars ep . 15 (p . 373 , 22 qua de re aequitatis ad finem) in epitoma omissa hic inserta est in ep . 17 post 374 , 27 gratum non sit audire et quod plena est ep . 27 . speciminis causa adieci variam lectionem ad ep . XI 38 : 351 , 24 procurata om . – 26 munus] mutuis – 27 a largitate] alacritate – adeptus – im pudentissimis accionibus locum – 28 a damnis] adapinis – propter] cunctos propter – 29 dederit pulcrum que sane – scrinia nostra – 352 , 1 cultura] scriptura (cum I) – 7 uocamus – decoctos – 8 potuit – 9 continebat mut . in commonebat – 11 quod om . – prouocauit – 13 tergo] in t . – 14 fiat] sit – tractibus – 15 continuata – 18 fidem fidele (cum I) – 19 et om . – 21 subadiuuae] subiecta – 3 censemus] iubemus – 23 deb . laud . – 24 uetusta] cuncta . prope accedit liber ad I , sed habet hic illic meliora .

3) Subiciuntur his quodammodo supplementi loco epistulae tres Sidonianae , quae adliaerere solent libro XII , et libri octavi epistulae 31 – 33 et liber nonus non epitomatus , sed foliis evulsis mutilus ; deficiunt hodie interposita inter ep . 12 p . 277 , 16 a provincialibus et ep . 15 p . 279 , 33 consulta nobilitatis suae , item quao leguntur post ep . 25 p . 292 , 6 progenies imperaret , in quibus codex iam abrumpitur .

35 . ROMANUS BARBERINIANUS XIV , 12 (antea n . 1417) membr . formae maximae saec . XIV , foll . 129 ; subscriptum sic : explicit liber Cassiodori quem feci * scribi in civitate Neapolis , aliquando Benedicti de

Sabrano Aquen . dioecesis . est ex pessimis huius ordinis cum propter interpolationem late grassatam tum propter librarii socordiam . continet

1) I – IV 39 , sed foliis aliis transpositis , aliis evulsis , ut hodie desiderentur haec : I 20 a verbis prasini insinuatione ad I 23 fin . uiros litem neglegit – I 31 a verbis tantum est ut animis ad I 39 quos illustris magni(ficentia) – II 27 a verbis interesse ne ergo insultare ad II 35 centum aureos si quis – III 46 a verbis infamiae quando fas est ad III 51 infelicium captivorum sortem sortem designat , ubi – IV 2 a verbis videantur infligi et ideo ad IV 10 uxor maritalibus debitis – IV 25 a verbis ut dum provectus quaeritur ad IV 30 monentium videatur diligentia sustineri . in tertio epistulae ita se excipiunt ut in Barberiniano qui praecedit . praefationi praescribitur : liber uariarum Theodorici regis liber primus incipit , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris variarum liber primus incipit . laterculi absunt , adsunt inscriptiones .

2) VIII – XII numerati I – V cum laterculis excepto libro octavo . decimo libro subscriptum : explicit liber tertius variarum Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris , exquestoris Latii [sic] , exconsulis ordinarii , exmagistri offitii prepositi atque patrini [sic] ; reliquis libris brevius . sequitur sine numero liber de anima .

36 . VATICANUS N . 3392 membr . formae quaternariae scriptus saec . XIII diligenter . insunt

1) I – IV 39 cum laterculis . praefationi praescribitur : incipit liber Cassiodori ; subscriptio null a . epistulae ipsae inscriptionibus carent .

2) VIII – XII numerati V . VI (quo libro comprehenduntur nonus et decimus) . VII . VIII in margine solo ; nam hi quoque subscriptionibus destituti sunt .

37 . VATICANUS OTTOBONIANUS N . 17 membr . formae octonariae saec . XIII foll . 70 . abundat erroribus scriptori propriis vocabulisque temere additis . insunt

1) I – IV 39 sine laterculis . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori Senatoris .

2) VIII – XII numerati V – VIIII . laterculi hic quoque deficiunt .

38 . VATICANUS URBINAS N . 85 membr . formae maximae scriptus Florentiae saec . XV simillimus est Florentino Strozz . 23 et etiam magis Florentino alteri Laur . 53 , 22 neque tamen ex eo descriptus (cf . specimen ad p . 35 , 13 adulteri) ; adest in fine epistula S . Bernhardi finiens in verbis oderunt Syon . praecedunt indices tam in S . Remigii tractatum in psalmos , qui item libro continetur , quam in Cassiodori varias . insunt

1) I – IV 39 cum laterculis . post praefationem et laterculum libri primi sequitur inscriptio : prologus libri uariarum Theodori [sic] regis exit feliciter . liber primus uariarum Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequester palacii exconsulis ordinarii exmagistri officii prepositi atque patricii in cipit feliciter .

2) VIII – XII numeris notati V – IX item cum laterculis . pro decimo accedit liber de anima . 39 / 40 . ROTOMAGENSIS A 360 (catal gén . des manuscrits des bibl . publiques de France vol . I a . 1886 p . 107 n . 490) , olim abbatiae de Lyra ordinis sancti Benedicti Ebroicensis diocesis , deinde abbatiae St . Ouen , saec . XIII membr . variarum exhibet partes duas scriptas ab eodem librario

1) I – IV 39 . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori in libro variarum formarum . post laterculum 1 . I : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exequestris palatii exconsulis ordinarii exmagistri officiorum praepositi atque patricii variarum liber primus incipit . laterculi adsunt , etiam quarti plenus . in fine adscripsit m . 2 : hic desunt plures epistolae numero duodecim .

2) 1 . VIII – XII . libri non numerantur et inscriptionibus carent , ut etiam epistulae pleraeque ; adsunt laterculi . sequuntur liber de anima et alter de institutione divinarum litterarum . Hic est codex S . Audoeni , quo usus est Garetius in editione a . 1679 . lectiones quae inde afferuntur adscripto vocabulo (cf . supra ad n . 9) patefecerunt librum similem fuisse deteriorum ordinis primi ; ita 17 , 14 incom parandi cum XEF – 25 , 15 ubi item – 30 , 2 iacentibus item – 86 , 25 pares cum E – 87 , 4 obsecrandum cum XE – 94 , 23 eligere cum XE – 98 , 4 monitu cum XEF – 99 , 6 iuuantur cum X – 118 , 7 pericula item – 119 , 4 per iura litigia non terminentur item , propria quae codex habere dicitur , ut 70 , 14 humorem pro languore et 96 , 21 placet pro patet , merae sunt mendae . – Nec dissimilis sui codex invenitur esse in libris quinque postremis , raro stans cum melioribus , ut 282 , 18 exsecari , declinans fere ad libros EK , ut efficitur ex subiectis : VIII 12 inscr . oratori cum Seal . – 245 , 15 legalibus cum K – 251 , 23 priuatim introducere cum HGI – 259 , 25 diuitiae cum E – 269 , 11 nullus cum B a NEF – 283 , 23 consueta cum K – 290 , 32 sollicitus cum E – 333 , 7 arbitrator cum Guelf . – 335 , 9 contemnis cum K – 335 , 23 formam cum E 1 K – 351 , 5 actiones cum EFK – 353 , 9 muneribus cum EFK – 380 , 29 fructus cum E 2 F – 385 , 17 saecula cum EF . Propria si qua habet , ut 243 , 25 inexploratum – 282 , 2 uestros pro nos – 286 , 35 commorantibus pro laborantibus – 318 , 20 horas (cum miniatore cod . Z) pro moras – XII , 5 inscr . ualerio – XII , 16 inscr . canonicariae , ea non sunt indolis melioris . – Quatenus inspexi codicem Rotoma gensem Parisios mea causa transmissum , convenit cum lectionibus Garetianis .

41 . VENETUS BIBLIOTHECAE S . MARGI CL . II N . 21 membr . formae maximae saec . XIII vel XIV foll . 55 ubi antea adservatus sit , ipse ait : ' librum hunc canonicis regularibus Lateran(ensibus) in monasterio divi Iohannis Baptistae de Viridaria Paduae agentibus vir venerabilis ac devotus Christi sacerdos et bonarum ' artium cultor Graece Latine Hebraice aeque peritissimus D . Petrus Montagnana optima fide pietatis studio proque salute adscripsit atque donavit , quem quisque legens proficiat , deinde sit gratus . MCCCCLXXVIII .' Maffeius (osservazioni letterarie vol . 2 a . 1738 p . 324) quos vidit Venetiis in bibliotheca S . Iohannis et Pauli codices duos variarum , fortasse sunt hic et Marc . cl . II n . 22 (infra n . 78) . codex continet epistulas 1 . I – IV 39 . VIII – XII in quattuor ut videtur libros digestas , ut 1 . I in suo statu remanserit , 1 . II codicis contineat qui vere sunt secundus et tertius , 1 . III codicis qui sunt quartus (non plenus) quintus octavus nonus , ultimus denique qui videtur fuisse (numerus enim iam oblitteratus est) tres postremos . secunda manus verum ordinem instauravit . laterculi excepto primo libro , cui praemissus est corruptus , adsunt nulli ; deficiunt item praescriptiones librorum et epistularum inscriptiones . – Adhaeret ante clausulam explicit Cassiodorus ultimo libro tamquam epistula ultima Burdigalensis ea de qua diximus ad n . 33 .

ORDINIS SECUNDI SECTIO PRIOR .

CODICES FINIENTES VII , 41 TEL INTER IV , 39 ET VII , 41 .

42 . ADMONTENSIS N . 231 formae magnae saec . XII (inscriptum est ei saec . XV : iste liber est lectus ad mensam LXXX) , cuius partem contulit M . Haupt , reliqua moderante Kruschio Fridericus Küch , descriptus est ex codice Monacensi nobis R . saepenumero duplex lectio adest in codice utroque (ita 52 , 25 uideatur R 1 A a , praebeatur R 2 A b – 53 , 25 soboles R 1 , uita R 2 , uita soboles A – 59 , 8 nauanter RA , gnauiter R v A v – 136 , 14 amenitate R t , suauitate R v , suauitate amenitate A – 207 , 28 unum R 1 , cum R 2 , cum unum A) . interpolationes ex R in A translatae sunt , ut 170 , 16 causa ; item adnotationes , ut ad 137 , 12 n(ota) de Vesurio monte narratur – 191 , 3 nota unde primum panis vocabulum – 196 , 14 seq . nota suave lucrum nescire incommodum et mox stultum esse facere , unde quisque penas possit incurrere , quas duas adnotationes Admontensis coniunxit . desunt in Admontensi et epistularum inscriptiones ab miniatore Monacensis praetermissae I 28 . II 9 . 10 . V 15 . VI 8 . 9 et vocabula in hoc omissa in versu extremo (123 , 17 principum – 176 , 8 tanta – 205 , 9 non) vel in pagina extrema (153 , 23 imputet) et quae in R versum unum efficiunt (27 , 28 quatenus – messe) , rectius quae ponit Admontensis , ut omisit 70 , 4 verbum enim ab R male insertum et evitavit errata miniatoris 87 , 20 pirmum – 88 , 30 uerentur , ea facili coniecturae debentur .

43 . BEROLINENSIS DIEZIANUS C . quart . n . 69 membr . formae octonariae foll . 83 saec . XIII , quando integer fuit , continuit 1 . primum integrum , secundi partem priorem usque ad ep . 19 p . 57 , 16 verb . persequentem , tertii partem maiorem inde ab ep . 4 in . ad ep . 31 verb . minimum p . 95 , 26 , denique in hiatu inter librum secundum et tertium insertas libri quinti ep . 9 in . ad 37 verb . opitulabitur p . 63 , 23 , quarum ep . 9 – 34 hic sunt libri secundi ep . 20 – 45 , 35 – 37 tertii ep . 1 – 3 . iam desiderantur ablatis exsectisve foliis ex libro tertio ab ep . 9 voc . usu iacere p . 84 , 14 ad ep . 22 voc . ut qui longa p . 90 , 31 ; item ep . 23 a voc . num si dispendium p . 91 , 21 ad ep . 25 voc . discussioni indi p . 92 , 12 ; item ep . 27 a voc . adserens p . 93 , 10 ad ep . 28 p . 94 , 4 convenit qui ; item ep . 30 a voc . decurrere p . 94 , 27 ad ep . 31 verb . postea seuerissi p . 95 , 22 . ex laterculis non adest nisi libri secundi . in extrema pagina , quam primus scriptor vacuam reliquit , postea picta est imago regis sedentis , cui inscriptum est ego sum Theodericus rex Francie , subscriptum anno domini MCCCV . nos propriis libri erroribus suppressis ibi eum adhibuimus , ubi reliqui dissentiunt et huiusce testimonio Palatini scriptura aut stabilitur aut infirmatur . – Inscriptiones et subscriptiones librorum dedimus p . XV .

44 . LEIDENSIS ex libris Vulcanii n . 46 formae maguae foll . 186 ' e monasterio beatae Mariae virginis extra muros oppidi Fuldensis , iussu Ruggeri ', qui antea ei monasterio praefectus a . 1176 abbas Fuldensis creatus est (Schannat hist . Fuldensis I p . 182) , ante hunc igitur aunum scriptus . eo libro quae contineantur , exposuit Kruschius scr . rer . Meroving . 2 p . 201 . imagines variis coloribus depictae libro praepositae sunt Theoderici regis et Cassiodori Senatoris a nobis quoque expressae in tabulis huic volumini adiectis ; illi sub scriptum est THEODERICUS REX , item in scbeda explicata , quam rex manu tenet , legitur locus ex variis I 5 : sic est : nam et medendi peritus invitum frequenter salvat egrotum ; huic subscriptum CASSIODORVS SENATOR , item in libro , quod apertum in gremio tenet , legitur locus indidem : cogi debet ut sit quietus qui suo vitio renuit esse pacificus . sequuntur gesta Theoderici regis ex hoc solo libro nota edita scr . Merov . 1 . c .

variis praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris variarum libri numero duodecim , ex quibus in hoc volumine sex et semis continentur , deinde epigramma dedicatorium iure Senator – placent . ipsarum variarum librorum subscriptiones leguntur compositae p . XIV . ad libri septimi laterculum , qui ipse in codice plenus est , librarius aequalis adnotavit : hae sex epistolae non continentur in isto volumine . in fine subscribitur : finiunt epistolae Theoderici regis numero trecentae et una : reliquarum exemplaria longe lateque requisita repzrire non potuimus . – De ipso libro et emendatione eius antiqua supra p . XLVII egimus ; praeterea saec . XVI vir doctus quaedam emendavit et adnotavit . – Contulit librum inter Cassiodoranos primarium Ludovicus Tross , qua recognitione iam adservata in bibliotheca regia Monacensi nituntur eiusdem ' in Cassiodori variarum libros sex priores symbolae criticae ' editae Hammone a . 1853 . nostra causa eum excusserunt a . 1855 M . Haupt , a . 1877 / 8 G . Meyer , a . 1888 B . Krusch .

45 . MEDIOLANENSLS BIBLIOTHECAE AMBROSIANAE H 268 INF . membr . formae maximae saec . XIII / XIV foll . 40 antea fuit Petri Donati episcopi Patavini (f a . 1447) , ut ait inscriptio : ' liber librarie mon(asterii) sancti Ieronimi ordinis Kartusie in dioec(esi) Paduan(a) relictus per r(everendum) d(ominum) Petrum Donato olim antistitem Paduan(um) . 37 signatum p . 4 .' desinit ipso libro integro V , 43 in verbis qui nostris inimicis pagina reliqua vacua relicta ; deficiunt ep . II 30 inde a verbis defensores itaque et 31 tota , item III 28 ; denique exciso folio dimidio libri IV initium usque ad verba ep . 2 p . 115 , 1 quos iudicia pepererunt . et laterculi adsunt et inscriptiones epistularum . praefationi praemittitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris sacri palatii exconsulis ordinarii exmagistri (et magislri post praef .) offitii prepositi atque patritii operis variarum prologus incipit ; eidem subscribitur rursus Magni . . . patricii capitula sive rubrice libri primi variarum incipiunt .

46 . MONACENSIS Lat . n . 13072 sive Ratisbonensis civitatis n . 72 formae magnae scriptus est inter a . 1163 – 1168 in monasterio Priflingensi in Bavaria . scilicet subscripta sunt variis Cassiodori I – VII , 41 perscriptis f . 181 – 316 haee : iste liber pertinet ad sanctum Georgium P [r] uu [in] g [in] (haec duo vocabula erasa) , quem scripsit frater Sigboto sub abbate Eberhardo (a . 1163 – 1168) pro remedio anime sue . amen , cum qua adnotatione componenda est altera praemissa libro Augustini de consensu evangelistarum in eodem volumine perscripto : liber sancti Georgi Pruvingin quem scripsit frater Boto sub abbate Erbone (abbas fuit Erbo I a . 1121 – 1162 , Erbo II a . 1162 – 1187) : o lector memento scriptoris (corr . ex auctoris) et eius laboris . in scriptiones et subscriptiones codicis compositas invenies p . XIV ; egimus de eo p . XLIX . codex neglegenter scriptus est verbis subinde transpositis mutatis omissis ; rubricator quoque non omnia posuit sibi relicta explenda . emendavit librum et qui scripsit et librarius alius aequalis . – Codicem contulit G . Meyer , recoguovit missum Marburgum a . 1888 B . Krusch . D, L, R.

47 . VATICANUS N . 3863 formae octonariae maioris saec . XIV continens varias I – VII 41 . post ep . IV 35 insertae sunt ep . XI 9 – XII 17 . subscriptiones in codice nullae sunt et deficiunt item epistularum tam laterculi quam inscriptiones . – Nostro iussu librum excussit Tschindel .

48 . VATICANUS PALATINUS N . 273 membr . formae quadratae foll . 101 saec . XII . praecedunt f . 1 septem sapientium sententiae (Ausonius ed . Schenkl p . 246 – 250) ; sequuntur f . 98 ' praecepta quaedam in scripta : inc(ipiunt) retorici colores incipientia : versificaturo quedam tibi . laterculi adsunt pleni , etiam septimi

libri mutili ipsius ; adsunt item epistularum inscriptiones . epistulis numeri adscripti sunt in solis later culis 1 . I (XLVI) et II (XXXX) , ipsis epistulis nulli . desiderantur epistulae VII 18 – 23 codice integro . hiatus occurrunt 117 , 30 . 149 , 26 . 166 , 27 . librarius non raro inter describendum vocabulum eiusdem signi ficationis ei substitutum , quod in archetypo erat , errore animadverso delevit . – Contuli librum ipse adiutus cum collatione ab Hasenstabio facta et ab ipso benigne submissa tum Huelseni nostri industria et amicitia . – Inscriptiones librorum et subscriptiones leguntur p . XV . – In apparatum lectio recepta est orthographicis praetermissis , ex quibus adnoto non raro usurpari c et sc pro s in vocabulis qualia sunt scitus = citus , cincerus = sincerus .

ORDINIS SECUNDI SECTIO ALTERA .

CODICES EXHIBENTES L . I – VII , 41 . VIII – XII .

49 . BERNENSIS N . 26 saec . XIV formae maximae foll . 53 continuit olim I . I – VII 41 adiectis ad septi mum librum translatis ex nono epp . 4 . 6 . 9 – 15 numeratisque in codice epp . 43 – 51 , sed ordine per turbato et mutilus . incipit a verbis III 6 p . 82 , 17 complectatur gratia et hiat rursus excisis inter 12 et 13 foliis duodecim , in quibus scripta fuerunt V 12 p . 150 , 8 ut civiliter ad VII 2 p . 202 , 20 qui et bene de te . sequitur , tamquam pars esset ep . VII 51 , in eadem pagina scriptus manu eadem tractatus nescio qui , cui inscriptum est a manu recentiore de laude sacre scripture respectu philosophie naturalis incipiens ab egiptiis argentea vasa et aurea sic accipienda sunt , finiens f . 20 r imperfecte quibus refecta interna ea crassitudine delectantur . his verbis adhaerent Cassiodorana IV 23 p . 124 , 21 nobis hactenus – 39 fin ., quae desiderantur suo loco ; scilicet f . 10 post verba IV 23 p . 124 , 20 sumas nostri iudicii sequitur ep . 40 ; numerantur epp . 52 – 68 . monet de transpositione librarius saec . XV ad locum priorem sic : hic deficiunt XVI epistule et pars preccdentis committitur causa minoris , sed alibi sunt valde bene in sequenti libro . sequuntur 1 . VIII – XII . octavi epistula 15 legitur ante 8 . in nono ep . 23 inter verba p . 288 , 18 corpus est vobis et ita in unum inseritur pars libri decimi ep . 20 p . 311 , 7 sed exire ne ad 22 p . 311 , 29 retinetis sapientissimi principum . duodecimi libri epistulae ad formam eam declinant , quam exhibet classis V epitomata ; scilicet post ep . 1 – 14 , quae plenae sunt in Bernensi , 15 finit in voluere , sequuntur integra 17 , frustula ex quattuor epp . 18 . 19 . 23 . 24 , iutegra 25 , 27 omissa clausula , 28 integra , omissis epistulis 16 . 20 – 22 . 26 integris , quae omnia plane conveniunt cum epitoma , nisi quod in hac adest quae abest a Bernensi ep . 26 . specimen lectionis ex hac parte selegi XII 17 : inscr . idem canonicario uenetiarum – 374 , 25 ueraciter] singulariter – enim om . – generibus om . – 27 audire – 29 ingenti ora pandatur – 30 e quibus – 31 quod uidemi integre quod – 375 , 1 cum et scientia – 3 autem crimini] a certamini – occulerit . propius itaque accedit ad I quam ad H , quamquam etiam cum hoc ali quoties facit . alia pauca adnotavi ad epistulam variarum extremam . sequuntur in Bernensi epistulae 16 . 18 . 19 ad verba 376 , 13 casus esset exclusus in epitomam non receptae . – Librarius quae dedit in novem libros digessit , scilicet adiuncto ad quintum libro quarto (cui sua subscriptio ab emendatore demum restituta est) quinto sub scripsit : explicit liber quartus , incipit liber quintus ; deinceps non attendens ad libros VI , qui adfuit , et septimum , qui adest , libris VIII – XII numeros adscripsit V – IX ; quae numeratio profecta est ex exemplari aliquo libris V . VI . VII destituto . laterculi absunt , adsunt inscriptiones epistularum pleraeque . liber IIII dictus in fine dicitur esse Magni Aurelii Cassiodori Senatoris exconsulis patricii exquestoris officii , VIII M . A . C . S . viri clarissimi et illustris exquestoris palacii exconsulis ordinarii , prepositi officiorum atque patricii . – Nos librum bis missum officiose cum Marburgum tum Berolinum ipsi examinare potuimus .

50 . BRESLAVIENSIS REDIGERANUS S . I . 4 . 12 sive BIBLIOTHECAE URBANAE N . 61 (antea n . 1) membr . formae maximae saec . XIV continet

1) I – VII 41 cum laterculis suis (quorum primi libri qui est praefationem praecedit) , in his septimi libri integro . praefationi praescriptum est : incipit prologus Cassiodori in libro variarum formarum , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palacii exconsulis ordinarii exmagistri officii atque patricii variarum formarum liber primus incipit .

2) VIII - XII , quorum octavus et nonus recte numerantur , decimus non comprehendit nisi ep . 1 – 30 , undecimus eiusdem libri ep . 31 – 35 , cui praeponitur tabula libri XI uariarum formarum Cassiodori , XI et XII hic dicuntur libri primus et secundus cartarum urbanae praefecturae . laterculi adsunt . auctoris tituli pleni dantur in praescriptione libri noni . Varias lectiones duorum codicum qui scripsit librum passim apposuit . examinavit librum missum Mar burgum Kruschius .

51 . BRESLAVIENSIS REDIGERANUS S . I . 4 . 13 sive BIBLIOTHECAE URBANAE N . 62 (antea n . 2) membr . (extrema pars in charta scripta est) formae quaternariae maioris scriptus est ab Ugerio Patavino a . 1358 Avenione , secundum adnotationem 1 . VII extremo adiectam hauc : scriptus est liber iste Cassiodori per me Ugerium Manfredi Ugerii civem Paduanum apostolica et imperiali auttoritate notarium ac magnifici domini dominique potentis domini Francisco militis de Carraria Padue etc . domini et vicarii generalis pro sacro imperio Romano notarium et familiarem existentem Avinione pro serviciis et arduis negociis eiusdem domini mei in Romana curia pertractandis anno domini nostri Yesu Christi millesimo tricentesimo quinquagesimo octavo indictione undecima die XXVI Ianuarii ; mox addidit : feliciter que expeditis , deo gratias amen , codex exceptis ep . VII 42 – 47 Cassiodorana omnia exhibet , sed perturbata tota sic : praefatio , cui praescribitur : incipit liber variarum Cassiodori , cuius libri prologus sequitur in haec verba . laterculus libri I . I . I – III 1 . praescribitur libro primo : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exegutoris palacii exconsulis ordīn et magistri offī praepositi atque patricii variarum liber primus incipit . VI 2 (integra) – 7 usque ad v . p . 180 , 21 comitivam ; adnotat Ugerius ep . 2 . 3 . 5 . 6 esse de sexto libro , adscribens ad septimam : omnes suprascripte formule sunt de libro priscorum . III 10 p . 84 , 24 cum sit ad v . 29 detrimenta sentiret (adsunt ea iterum loco suo) . III 3 – IV fin . Sidonii ep . I 8 cum adscriptione epistola prima de ultimis . Sidonii ep . I 2 si actionem – efficere curavi . V 1 – 36 . Ep . 22 legitur bipertita et numeratur pro duabus . VI 19 – 24 . V 42 – VI 2 usque ad verba p . 175 , 10 primarium pos ; sequitur litura quattuor versuum . adnotatur : require superius in III o ubi est cum sequentibus usque ad cap m ' grata sunt ' (VI 7) . III 2 (permutavit igitur haec epistula locum cum ep . VI 2 – 7) . pergit adnotatio : in quo libro (scilicet in tertio) deficit cap . sequens quod debet esse secundus ibidem , ' Gundibaldo regi Burgundionum T . rex '. VI 7 (integra) – 18 . V 37 , ad quam adnotatur : ' et est de quinto '. Sidonii ep . VI 11 . V 38 – 41 . VI 25 – VII 34 . adnotat scriptor : ' for a evocatoria magnum testimonium est conscientie bone ' (id est ep . 35) invenies I in libro octavo quod sequitur ' iuste possim ' (id est ep . VIII 1) ultra prin cipium per unam cartam et incipit ibi ipsum capitulum ' manifestum ' et alibi vidi dicere ' manifestatio '. Deinde sequuntur alia capitula videlicet (enumerat deinde principia epp . VII 36 – 41) . Explicit liber 7 variarum Cassiodori . Sidonii ep . I 2 . Sepenumero postulanti – pes modicus . adnotat scriptor : epistola sequens non habetur communiter et erat penultima . hec est penultima epistola 12 libri . Explicit VII . amen , post eam quam supra rettulimus librarii attestationem pergitur : Finis

huius epistole est supra in fine quarti libri in modum epistole et incipit ' si actionem ' immediate ante prin cipium quinti libri . VIII 1 . VII 35 – 41 , ut supra monuit Ugerius . VIII 2 – XII ; ex laterculis non adest nisi libri noni . de anima (in charta scriptus) . laterculi libri de anima et variarum libri secundi et partis tertii . Codex cum ab ipso Ugerio tum ab aliis aequalibus mox emendatus est , quas emendationes in sequentibus distinguuntur praemisso asterisco , et auctus lectionis varietate , quae lectiones distinguuntur praemissa cruce ; lectiones correctae additaeve cum ex eodem codice fluxisse videantur , quem descripsit Ugerius , simul omnia tractabuntur . – Liber conspirat fere cum deterrimis eorum quos nos in apparatum admisimus , maxime cum EF vel E solo , ut in his : 134 , 2 resecatum] reseratum – 136 , 20 digna] * condigna – 139 , 7 facit] * fatur – 144 , 16 similitudinis] solicitudinis – 146 , 32 resecare] * reserare – 147 , 13 degenies] * deneges – 161 , 33 infirmaret] infamaret – 163 , 1 simile] similiter – V 44 inscr . transimundo – rex] idem eidem aliisque similibus infra adlatis , item cum K et etiam magis cum libro a nobis praetermisso Guelferbytano Augustano . contaminationem prodit dittographiis compluribus in textum admissis : 14 , 14 institueret reliqui , instrueret E , institueret aliter instrueret Br . 67 , 13 uestra] nostra X , tua K , tua nostra Br . 144 , 15 fiant] rel ., eant P , eant al . fiant Br . 150 , 5 uitium] rel ., initium PD , inicium al . uicium Br . 156 , 3 decuriarum] reliqui , decimarum al . decuriarum Br . (decumanarum Acc .). 165 , 18 attonite] reliqui , attente Cuiacius ex dett ., attente al . attonice Br . 176 , 25 conspectibus] rel ., iussionibus EFK , conspectibus al . iussionibus Br . Glossemata quoque quaedam ex margine in textum inserta sunt , ut 103 , 7 post inflixit : quatuor in puris vitam ducunt elementis samaleon , talpa , maris alec et salamandra et 327 , 13 post reparetur : Seneca . lectio alit ingenium et studio fatigatum non sine studio reficit . haec cum ipsa et facile explicentur et crisin non adiuvent , memorabilis est codex eo uno nomine , quod non ipse , sed similis Accursio praesto fuerit necesse est et quem editio princeps repraesentat textus ex parte formatus est ad hunc librum . id demonstrabunt quos subiecimus loci , unde item efficitur virum doctum , a quo haec recensio proficiscitur , non solam adhibuisse codicem codicesve interpolatos , sed interpolationem ab ipso auctam esse correctionibus non inscitis , sed teme rariis et violentis . ad declarandam libri proprietatem ad singulos adscriptum est codices apparatus nostri et praeterea Guelferbytanus quatenus cum Breslaviensi consentiant ; nulli ubi adscribuntur , scito lectiones eas nos non deprehendisse nisi in libro Breslaviensi et apud Accursium . non recepimus in hunc elenchum lectiones Breslaviensi libro communes cum Palatino et ex ipso illo ut videtur in eum relatas compositas supra p . LVI in diacriticis , ubi agitur de libro Palatino . 14 , 12 creuit] creuit tantum 26 sibi] sibi de se 18 , 5 faciat] facia 19 , 13 numerabili] mirabili 17 sex] * sex enim (K) 26 uidetur] u . esse 30 aliquid] * aliquid inde (Guelf .) 22 , 5 libentes] * libenter (E Guelf .) 14 senatus] * Senator (K Guelf .) 21 occasio] * occasio homines (K Guelf .) 27 , 3 decet] * decet quippe (K) 28 , 6 maior] * non minor (Guelf .) 21 nostra] * a nostra (K Guelf .) 28 summa] * summa onus (K Guelf .) 29 , 16 uiros * om . 33 , 13 illud * om . (E 2 35 , 21 conuentus] * conuictus (F * Guelf .) 36 , 7 non ergo ad praestatur † ins . (F 2 K Guelf .; cf . specimina) 40 , 24 minuta] * iniuncta 50 , 23 temerari] * temeraria violari (K *) 54 , 27 decus] † indicium (iudicium K) 60 , 13 qui] * si (K Guelf .) 92 , 20 ferrarias] * f . uenas (K 2 Guelf .) 97 , 12 unde] u . nostrum (Guelf .) 99 , 15 aegrescentibus] * excrescentibus (E) 106 , 29 disceditur] * descenditur (E Guelf .) 126 , 22 inciuiles] * ciuiles (E) 131 , 2 sed] quam (K) 134 , 19 casam] causam (EF Guelf .) 149 , 12 condamam] ebdomadam Bresl ., hebdoma 23 dem Acc . 149 , 26 * decet] debet 150 , 32 * aequalitatem] aequabilitatem 157 , 22 uuiliarium] iulianum (EF) 158 , 29 ne] * nec 160 , 1 ingenuum] ingenium (F) 161 , 14 matrimonii] * matrimonium 166 , 20 gratiam] † gloriam 167 , 20 erigi] eligi (F) 174 , 8

pridem] * quidem 177 , 5 qui] quia (F) 181 , 7 subiacent] subiaceant (E Guelf .) 233 , 19 sigismerem] sigisinem 258 , 2 proferte] proferre 260 , 17 inuisere] † muterscere Bresl ., mutersere Acc . 269 , 1 quando] quanto 275 , 24 destinate] destinare 281 , 5 persequi] prosequi 307 , 6 uniuersa] † immensa 312 , 19 prolixa] † diffusa (K 2 Guelf .) 338 , 11 auctoritatem] auctorem 341 , 16 aucupatio] † occupatio (K Guelf .) 372 , 15 legitur] † creditur . Breslaviensis libri lectionem variam in apparatum non integram rettulimus , sed tantummodo ubi consentit cum editione Accursiana per l . I – VII , id A littera significavimus . ab ea ubi discedit in iisdem libris , id signi ficavimus signo A r , cum editio notetur ibi A e ; sed neque ex his libris omnia talia ex codice attulimus et in quinque postremis raro cum adhibuimus . emendationes et varias lectiones plerumque non distinximus a lectione codicis primitiva . denique adiecimus specimen breve collationis integrae . 174 , 5 cuius (KE) 6 uindicebant a et om . a 8 pridem] quidem b , inc . a 10 illis 11 auctor] auditor v 13 ita] ita ut b 17 argumentum] augmentum 18 dederant 174 , 18 nunc] non (K) 19 uos] nos 22 pingues a , pinges b 23 nobilitat 24 auratus] augmentis 1 27 nostrum des . arm . 28 dampnationis 175 , 3 rogantes] regnantes 175 , 3 uehimus aut] et 4 nos 5 pot . ess . uiros 6 ambitis a 12 felici (K) 13 sic om . a 19 quam de] quando 175 , 19 pontificatus undo] ponti ficis nostri 22 hoc om . 23 quid 25 praefectorios ... 43 fulgori om . 27 necessariam 28 negligentes 29 ascendere 31 deceret expectes 33 praetorio om . 176 , 12 praescribit iudicum] iudicio a 16 quod] qui 17 ei] enim 22 gemmarum t , geniacum v 23 peragant 25 conspectibus al . iussionibus 26 cuius] qui eius 27 non inmerito om . 28 palatium] palatum pro 29 ipsas ueraces 30 tot . paene 31 in om . (KE) tractetur 32 sic 35 dignitates a fit 36 ut et] in 177 , 2 tam om . (P) 3 excipiatur 4 monumenta 5 quia (F) egr . al . 7 est om . (LRK) agere] uidetur agere (ag . uid . K) 10 quam s . illi om . 11 de om . 12 miserabili 13 suscipi (PKEF) 16 posse (RF) parte] pace parte a (pace K) 177 , 17 nos] non (PE 2) 20 consideres (PT) 21 scilicet] si sententias 22 quo 23 uitio] iudicio (EF) mor . limina tot . cognoscitur α 24 recipere] habere al . recipere est] est ut 26 dictioni 27 centesimam 30 ab] ex 31 contingit 33 procedant et tacere] conticere (P) 178 , 1 exhabitatio al . exhibitio 4 est en . uis . scaenicis] seuicis 8 rei om . 13 cogitatione nostrarum quae sturarum participatione 15 ling . nostr . 18 et ita] ius . exiuisse 19 dominationis 20 nostrum] uerum 21 hab . pond . pariter om . 24 dicendo] dicere dicendo uoluptates b (LRPK) 26 ess . deb . (T) 27 ut] et 30 et om . 31 nos] uos a ausam] tamen a 32 regale genium ał gen̄im̄ . 179 , 1 opus] quis a 3 doctrinam 4 quatenus] quantum 7 templum] exemplum t (E 2) 11 contingerit 13 est od . 15 nostro] uero 20 scolarium 179 , 21 sue terminis prospere 23 ornet 24 trapidum a 26 regii b , regius a 29 finibus (TF) 30 uiuacius] in uacuis a occupemus uerendorum 33 uolentes 37 prouinciales 180 , 1 hec fieri et ipse 3 adept 5 tam] causa a 8 minoribus a 9 praetorias 11 iniustitia q . a legibus om . a uenit dum] uerendum a 13 nos om . 14 tot om . 16 nil omnia (utroque loco) 20 audiendi (altero loco ; P b) enim] igitur 21 comitiua altero loco , altero p . commitiuam rer . u . test . om . a 23 constat conferre] differre a 27 seruat admonita 28 funduntur] summuntur

30 tua est mil . obsequio] officio (P) 32 prudentum b 181 , 1 et om . 3 numerariae b praeconum] p . te 7 subiaceant (E) 9 ne quid] qui 10 regum 11 comunitis 12 est om . (F) 13 aere] auro uel aere 14 obsecundat 18 comitiuae om . Excussit librum missum Marburgum Kruschius .

52 . CANTABRIGIENSIS COLLEGII S . PETRI I . 7 . 7 (memorat librum catalogus librorum mss . Angliae et Hiberniae a . 1697 p . 154) membr . saec . XIV / XV continet

1) I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 cum laterculis . index libri quarti finiens in ep . 39 theodagutae illustri vestigium servat contaminationis classium duarum primae et secundae . index libri septimi finiens in ep . 41 non comprehendit adiunctas ex libro nono .

2) VIII – X 3 p . 299 , 3 dignitatem paciens ; reliqua perierunt foliis avulsis .

3) A loco indicato ad finem codex manu diversa , sed non multum recentiore expletus est ex classi V epitomata . praeter specimina a me sumpta et suo loco edita contulit mea causa Aldis Wright professor Cantabrigiensis ep . X 7 . 11 et frustula epp . 12 . 13 . 14 ; convenit codex fere cum Londiniensi .

53 . CARPENTRASENSIS N . 111 chart . formae quadratae saec . XV continet

1) l . I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 cum laterculis , quorum septimus in ep . 41 exit . libri sexti , qui de formulis dicitur , desunt paginis tribus vacuis relictis laterculi pars extrema et epistula prima , inscriptionum librorum nulla plena est.

2) VIII – XII (omissis in l . IX epistulis in septimum translatis) cum laterculis recte numerati . prae scribitur libro undecimo : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palacii et consulis ordinarii et magistri offitii praepositi atque patritii liber undecimus . sequitur liber de anima . Versavi codicem missum Parisios a . 1889 .

54 . FLORENTINUS LAURENTIANUS PLUT . 23 DEXTR . N . 9 (antea S . Crucis) membr . formae qua ternariae saec . XIII foll . 134 , antea ' ad usum magistri Nicolai de Spinellis '. continentur

1) I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 . praefationem praecedit epigramma dedicatorium iure Senator , ante praefationem legitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquaestoris palatii ex consulis ordinarii liber primus incipit ; subscribitur : explicit prologus .

2) VIII . IX (omissis epistulis antea relatis) . X . XI . XII cum laterculis . sequitur liber de anima numeratus a librario XII , ab emendatore XIII . manus posteriores duae f . 122 . 123 adiecerunt epistulas Sidonianas I 2 . VI 11 . Laterculi adsunt , ipsis libris numeri nulli adscripti sunt , adsunt in margine , sed ut numerentur libri tantum modo XI , id quod correxit emendator .

55 . FLORENTINUS LAURENTIANUS GADDIANUS PLUT . 89 SUP . N . 23 membr . formae quaternariae saec . XIII foll . 180 scriptus a librariis compluribus (manus mutatur saepe ubi quaterniones incipiunt , ut 70 , 7 : virtutis suae – 92 , 29 : quamvis – 116 , 13 , ubi verba senarium ad obscure in utroque quaternione leguntur) , emendatus deinde a manu posteriore . subscriptum est : sit venia dignus expletor codicis huius . scripturae specimen dederunt Vitelli et Paoli collezione Fiorentina di facsimili paleografici (Florentiae 1885) tab . 18 . continentur libro 1) Amisso folio primo l . I a verbis praefationis p . 5 , 17 quod ad summum apicem ad VII 41 , ubi qua

ternio finit et paginae pars vacat . laterculi adsunt .

2) VIII – XII numerati I – V ; incipit haec pars a novo quaternione . sequitur liber de anima .

Contuli totum et variam lectionem adscripsi . orthographia est medii aevi : c et t commutantur passim , condictio quoque scribi solet pro condicio . extimare columpna contempnere dampnare cunti diffinire intelligere praelium Theodoricus (raro Theodericus) sollemnia sunt ; scribitur graitas , commoit omissa v littera .

haec omnia praetermissa sunt , etiam emendationes manus secundae raro enotatae . inscriptiones librorum et subscriptiones composuimus p . XVI .

56 . FLORENTINUS LAURENTIANUS PLUT . 89 SUP . N . 26 partim membr . partim chart . formae quaternariae , foll . 233 , scriptus , ut in fine legitur , ' die Iovis XXVI Aprilis anno a nativ . dom . M o quadringentesimo tertio ', emptus deinde , ut volumini praescriptum est , a Benedicto de Lauro in civitate Barch(eno)ne ' interveniere Anthonio Raymundi libratario dicte civitatis , cui persolvi pretium presentibus Stephano Cōmes ' not o et Iacobo Sagarra mercatore et civibus Barchne '. liber quartus desinit in ep . 39 ; quintus complectitur ep . XII 1 . IV 40 – fin . V ; sextus recte datur ; septimo ad ep . 1 – 41 adiectae sunt l . IX 4 . 6 . 9 – 15 ; quinque ultimi libri dantur recte , repetuntur in nono quae antea inde leguntur , non repetitur in duodecimo prima , libri numerantur XII ; item numerantur epistulae in margine CCCLXX . laterculi adsunt , epistulae inscriptionibus carent . praefationi praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris questori palacii consulis ordinarii praepositi officiorum atque patricii variarum primi libri prologus incipit ; subscribitur : incipit primus liber uariarum .

57 . GENUAE in bibliotheca Ioh . Phil . Durazzo n . 16 adservatur codex saec . XIV , continens teste Ioh . L . Oderici (osservazioni sopra alcuni codici della libreria di G . Filippo Durazzo . Genuae 1881 . 8 . p . 68) excerptas ex variarum libris XII epistulas ordine mutato . praefationi operis substituta est quae aperit librum XI ; prima est I 9 cum lemmate ' accusationes non sunt facile suscipiende '; ex l . III non adsunt nisi undecim numero ; a libris formularum praeterea integris absunt epp . 42 – 47 . adest etiam liber de anima .

nos non vidimus .

58 . GIESSENSIS universitatis (n . 83 Adrian) , antea bibliothecae Senckenbergianae n . 231 , chart . formae maximae saec . XV varias continet dispositas libris undecim sic :

1) I – IV 39 . praefationi praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris questoris palatii consulis ordinarii praepositi officiorum atque patricii variarum liber primus : prologus .

2) IV 40 – VII 41 ita dantur , ut IV 40 – V fin . praemissa epistula libri duodecimi prima efficiant librum

nonum , sextus et septimus numerentur pro decimo et undecimo .

3) VIII – XII 1 numerantur V – IX 1 .

Laterculi adsunt nulli . huius ut videtur codicis variam lectionem Bongarsius adscripsit ad exemplum editionis Fornerianae a . 1583 servatum hodie in bibliotheca Bernensi (F 48 ; cf . Hagen catal . codd . Bernensium p . 521) ; certe argumenta epistulis praescripta , ut II 1 de honore collato in candidatum – II 2 promouetur quis benemeritus ad dignitatem , qui de nobilitatis genere et multiplicibus virtutum donis commendatur – XI 37 quod provideatur cuidam de hiis quae al rei publice utilitatibus acquisivit redeunt in hoc libro , quam K quam sunt item in Parisino 2190 . eodem codice eo tempore Francisci Modii usus est is qui curavit editionem variarum a . 1595 Lugduni apud Franciscum Chouet editam ; nam ad Fornerii varias lectiones repetitas quas addidit nota diversa distinctas , eas specimen ostendit in hunc codicem solum plene convenire . eodem ducit quod deficiunt ab epistula inde XII 1 , in quam codex desinit .

59 . HOLKHAMENSIS COMITIS LEICESTER N . 400 , scriptus in Italia ut videtur saec . XIII exeunte , a . 1667 adservatus Breslaviae apud Georgium Elsner , deinde in Angliam delatus ad dominum Colte , nostra causa examinatus est a Liebermanno . priori parti l . I – VII 36 fin . praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palacii exconsulis ordinarii exmagistri officii atque patrii [sic] operis prologus ; secundae l . VIII – XII 10 fin .: Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri cla . et illustris ex questor palacii ex consulibus ordinarii exmagistri offio pp atque patricii incipit de opere variarum quod fecit sub Athalarico rege mortuo Theodorico patre illius liber primus . codex est infimi ordinis . epistularum in scriptiones passim certe deficiunt . pars prima , quae pertinet ad classem primam , habet exempli causa 28 , 25 pro unscilae antistitis solam litteram I . et locum in hoc ordine mutilum 33 , 2 ita depravat : nec quod prouida statuit dispositione mutauit . in parte secunda consentire scriptorem cum libro K ostendunt epistulae VI 6 , quam collatam habuimus , lectiones 180 , 7 habere non debeat et 188 , 14 decoratam . tertiae denique partis , ex qua collatam habuimus ep . VIII 1 , parem vilitatem patefaciunt lectiones 231 , 14 qui vobis pene (om . annis) – 238 , 6 deuota – 238 , 18 diligunt omnes sui prouectus.

60 . MATRITENSIS ESCURIALENSIS D . III 21 membr . saec . XIV descriptus est a Paulo Ewald (Neues Archiv 6 , 243) et a Gustavo Loewe (in Hartelii bibl . Hisp . Wiener Sitzungsberichte vol . 111 a . 1886 p . 458) . eum is conicit originem ducere ex Chartres oppido . post distichon Iure Senator – placent sequitur

praefatio inscripta incipit prologus in libris numero XII et libri primi septem usque ad septimi ep . 41 cum suis
laterculis excepto secundo ; libri primi finit in ep . 44 , quarti post 51 subiungit 33 . 34 . 35 ; septimi praescriptum
est incipiunt tituli libri VII qui formule nuncupantur . sequuntur libri VIII – XII numerati I – V ; octavo praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palatii exconsulis ordinarii exmagistri prepositi officiorum atque patricii liber variarum primus . laterculi hic quoque adsunt , item liber de anima numeratus pro sexto.

61 . MATRITENSIS ESCURIALENSIS Q . III 18 membr . formae quaternariae saec . XIII , descriptus diligentius quam peritius a Paulo Ewald (Neues Archiv 6 , 274 ; cf . Gustavus Loewe in Hartelii bibl . Hisp . Wiener Sitzungsberichte vol . 111 a . 1886 p . 533) , in Cassiodoranis f . 57 seq . Ambrosiani C XIX inf . ita similis
est , etiam in erronea subscriptione libri extremi , ut alter ex altero pendeat necesse sit .

62 . MEDIOLANENSIS AMBROSIANUS C . XIX INF . membr . formae quaternariae foll . 147 saec . XIII / XIV , antea Io . Vincentii Pinelli , continet libros variarum XII solito more bipertitos .
1) parti priori I – VII 41 adiectae sunt ex libro nono epistulae 4 inscripta formula pietatis , 6 inscripta formula etatis veniae et sic deinceps 9 . 10 . 11 . 12 . 13 . 14 . 15 omnes relatae inter formulas (cf . neues Archiv
6 , 274) , scilicet ut sic expleretur formularum pars extrema deficiens . libro primo praescribitur : Magni Aurelii
Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palacii exconsulis ordinarii liber primus incipit . in libris I – IV scriptor expressit incuriose codicem in suo genere bonum familiae primae ; emendata deinde haec pars est ad librum familiae secundae priore scriptura saepe oblitterata .
2) VIII – XII omissis in nono epistulis supra relatis cum laterculis suis , numerati I – V , nisi quod errore subscriptum est duodecimo : liber sextus explicit . praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris pallacii exmagistri praepositi exquestoris officii exconsularis palacii liber primus incipit de opere variarum . sequitur liber de anima .

63 . MONACENSIS LAT . 11052 sive Passaviensis 52 chart . formae magnae saec . XV continet
1) I – VII , 41 omissis laterculis . libris adscripti sunt numeri soli , nisi quod sextus et septimus dicuntur formularum et subscribitur septimo : explicit liber Cassiodori variarum .
2) VIII – XII sine laterculis recte numerati in codice leguntur interpositi inter operis praefationem et librum primum . liber de anima sequitur post septimum
Codicem examinavit Kruschius missum Marburgum .

64 . OLMUETZENSIS bibliothecae universitatis I . II . 23 chartaceus formae maioris scriptus a . 1451 teste

subscriptione post XII , 20 fin .: explicit liber .. finitus ante letare anno domini M o CDL primo Iohanni cardinali
scriptus per Bartholomeum de Uteri (id est Neumarkt prope Tepl in Bohemia) . fuit deinde Procopii notarii
civitatis Karoli , id est , ut docuit nos A . Bachmann professor Pragensis , novae civitatis a Karolo IV ad Pragam
aedificatae , eo munere functus per annos 1440 – 1467 ; mox ex eius dono Procopii de Rabsstein s . Rabenstein
(de quo egit Bachmann in Allgemeine deutsche Biographie s . v .) per a . 1452 – 1468 regni Bohemiae supremi
cancellarii , deinde Francisci Dietrichstein cardinalis archiepiscopi Pragensis ab a . 1599 ad a . 1636 , postea con
ventus S . Bernardini extra urbem Bruenn .
1) I – IV . VI 1 – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 . V 1 – 36 . II 27 – 30 ad p . 63 , 19 constitui potest (adscribitur ut
libro secundo ; quattuor hae epistulae bis adsunt in codice) . V 37 – 42 fin . (desunt ep . 43 . 44) cum laterculis ,
quorum septimus imperfectus est . numerantur libri I . II . III . IV . VI . VII recte , nisi quod librarius
propter quinti defectum in tertii libri subscriptione et inscriptione quarti ex tertio quartum videtur fecisse , ex
quarto quintum . quintus liber hic dicitur octavus . praescribitur in ipso principio : Magni Aurelii Cassiodori
Senatoris venerabilis illustris et consiliarii ordine et magnis officiis prepositi atque patricii variarum liber
primus incipit . in nomine domini nostri Ihu Christi incipit liber variarum Aurelii Cassiodori . prohemium .
caput primum ; tertio libro subscribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris et exquestoris pallacii et magistri
officiorum praepositi atque prin variarum explicit liber quartus (vel , ut correxit manus eadem , liber tertius) ;
incipit liber quintus (in in litura a manu eadem , fuit igitur quartus) .
2) VIII – XII item cum laterculis . qui solus numerum habet undecimus numeratur recte . adsunt suo quoque loco epistulae antea ex nono relatae . XII 16 p . 374 , 8 quando necessaria plus ad ep . 20 fin . in seruntur inter XII 16 p . 374 , 8 acceptior redditur XII 20 fin . transposito scilicet folio exemplaris ; verba sumpta ex ep . 20 p . 377 , 2 sine aliqua dilatione refundite scripta videlicet in margine archetypi adhaerent ad p . 374 , 8 acceptior redditur . deficit codex in p . 379 , 26 verb . excubiis . liber de anima legitur ante librum octavum inscriptionibus interpositis sumptis ex variis sic Vacando viro patricio rubrica [= V 25] (Incipit liber de anima in margine) Capitula . Universis Gothis per pisenum et saionem constitutis [= V 26] et primo quid dicatur anima et quid sit anima Cum iam suscepti operis optato fine – venire doctoris Gomerio viro illustri rubrica diffinicio anime Dixi propositiones – intexere r / (?) Fausto viro patricio rubrica quid dicatur anima Anima igitur – agnosci Herendo viro patricio . Adhuc quid dicatur anima Magisteri – evidencius elucere Endoni saioni [V 27] . Adhuc quid dicatur anima . Ideo fieri uel creari animas – flatum ego feci Carino viro illustri [= V 28] . Quid adhuc dicatur anima . Hanc proinde – cognoscit esse formatam giudo uiro illustri .

Giudino uiro illustri [V 30] (in margine : que propria sit anime substantia) Propicia est utique illi – letetur . Blandie viro illustri dalmacie rubrica . Blandie viro illustri [V 32] de eadem . Quod anima sit sin corporis uinisitatio Illud autem quomodo – commonere . De eadem . Sed quoniam – modumque conseruans . Eidem de sede anime . Mirum – interire . Eidem quod anima sit rationalis . Rationem vero homini – immortalitate disserere . Eidem quod anima sit inmortalis Inmortales esse – irequenter incurrimus et similiter deinceps usque ad finem libri de anima . aliena interposita sunt post ep . IX 15 ad finem septimi libri adiectam f . 79 ′: De memorie comodis Memoria est gloriosum et admirabile nature donum quo prae

terita recolimus praesentia complectimur – respuenda quoniam est contra theologicam disciplinam . f . 80 r : De humana natura . Homo dicitur microsmus (sic) – ut virtus in eo memoralis consistat . De humanis humoribus . De quatuor humoribus semper unus in humano corpore – plurimum impedire noscuntur . f . 80 ′: De memorie suffragiis . Suffragie memorie animus memorari nolentis – sunt VII principales note quibus consuenit memoria colori . – Examinavit librum Vindobonam transmissum rogatu nostro Carolus Schenkl professor Vindobonensis.

65 . PARISINUS LAT . 2187 membr . saec . XIV duas partes variarum habet sic 1) l . I – VII 41 . praefationi subscribitur : explicit prologus ; inscriptionibus libri carent , nisi quod sexto subscribitur : explicit liber formularum VI , incipit liber formularum Cassiodori VII . laterculi adsunt libri I . II . III , etiam quarti plenus ; inscriptiones epistularum per l . VI et VII desiderantur . 2) libris VIII – XII numeratis I – V cum laterculis praescribitur : incipiunt capitula libri primi variarum Cassiodori Sen ., subscribitur in fine l . XII : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri illustris exequestoris

palatii ex consulibus ordinarii exmagistri officii prepositi officiorum atque patricii liber V variarum explicit . sequitur liber de anima.

66 . PARISINUS LAT . 2188 (olim Ludovici de Targny) saec . XIV varias habet bipertito 1) I – VII 41 cum laterculis , sed septimo non pleno . post praefationem et laterculum l . I praescribitur primus liber variarum Cassiodori . inscriptiones epistularum passim desiderantur . 2) VIII – XII item cum laterculis numerati I – V . libro octavo praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palacii et consulis ordinarii et magistri officii praepositi officiorum atque patricii liber variarum primus .

67 . PARISINUS LAT . 2190 (ex Petri Billeti bibliotheca ; Codex Telleriano - Remensis 50) saec . XV tripertito varias exhibet sic : 1) l . I – IV 39 . praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris questori

(sic) palatii consulis ordinarii praepositi officiorum atque patricii variarum libri primi prologus incipit . rubrica . sequuntur praefatio et epistulae ipsae . laterculi absunt . 2) l . IV 40 – VII 41 interponuntur inter ep . XII 1 et XII 2 ita , ut extrema pars libri quarti nono qui dicitur libro adhaereat , quintus et sextus numerentur pro decimo et undecimo , septimus , quatenus extat , una cum XII 2 – fin . duodecimum efficiat . 3) l . VIII – XII , quorum quattuor primi numerantur V . VI . VII , VIII ; XII ep . 1 prima est libri noni , reliquae post VII 1 – 41 collocatae librum efficiunt hic quoque duodecimum . libri inscriptionibus carent....

68 . PARISINUS LAT . 2191 (olim Nicolai Belut) chart . saec . XV varias exhibet sic . 1) I – VII 23 . 25 . 24 . 26 – 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 . praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquaestoris palacii , exconsulis ordinarii , exmagistri officii , praepositi officiorum atque patricii , liber variarum . praefatio sive prohemium . laterculi nulli . 2) VIII . IX (omissis supra indicatis) . X – XII ; adhaerent epistulae Sidonianae I 8 . VI 11 . 12 . sub scribitur : expliciunt libri variarum XII Cassiodori Magni Aurelii Senatoris illustri (sic) ac patricii . sequitur liber de anima . laterculi nulli . Aut ipso hoc libro aut simillimo inter alios usum esse Fornerium probabile est ; certe 36 , 21 lectio

iratus pro Ithacus adlata a Fornerio ex inspectis a me hic liber solus habet similiaque alibi offendimus . – Collatum cum haberem , sprevi .

69 . PARISINUS LAT . 2790 membr . saec . XIV varias exhibet sic dispositas 1) I – VII 41 . praescribitur praefationi : magistri (sic) Aureliani Cassiodorii senatus viri clarissimi et illustris et exquestoris palatii exconsulis ordinarii liber primus incipit , laterculi librorum adsunt , sed septimi imperfectus . 2) IX 4 . 6 . 9 . 15 bis leguntur et pro extremis libri septimi et post librum de anima , nisi quod in hoc folio evulso iam desiderantur ep . 10 fin . 11 . 12 . 13 . 14 princ . ep . 4 praescribitur : formula pietatis . 3) VIII . IX (omissis epistulis supra relatis) . X . XL . XII . dicuntur octavus I ; nonus in princ . II , in fine V ; decimus in princ . et in fine VI ; undecimus in princ . numeratur VII , post praefationem chartarum

legitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustri (sic) exquestoris palatii , exconsulis ordinarii , exmagistri offi ', praepositi offitiorum atque patritii liber quartus explicit , incipit V us , in fine est : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi lib . IIII explicit de opere variarum , incipiunt capitula quinti libri ; duodecimus in princ . V , in fine est Magni (ut supra fere) patritii liber sextus (mut . m . 2 in V) explicit de opere variarum . sequitur liber de anima . laterculi hic quoque adsunt .

70 . ROMANUS BIBLIOTHECAE VALLICELLIANAE D . 39 chart . formae maximae saec . XV respondet fere libro supra n . 56 descripto Florentino Laur . 89 sup . 26 . liber quartus desinit in ep . 39 ; libri V . VI . VII . VIII codicis respondent iis qui vere numerantur VIII . IX . X . XI ; nonus cum contineat ep . XII 1 et IV 40 – 51 et quinti omnes , respondet quinto libri Laurentiani ; decimus et undecimus vere sunt libri VI et VII , quorum hic desinit in ep . 41 . absunt igitur praeter ultimas libri VII epistulae libri duodecimi excepta prima , praefationi praescribitur : [M] agni Aurelii Cassiodori Senatoris uiri clarissimi et illustris questori (sic) palatii consulis ordinarii praepositi officiorum atque patricii uariarum libri primi prologus incipit . sequuntur laterculi con iuncti librorum I – XI , deinde praefatio Cassiodori , cui subscribitur : explicit prologus . praeterea libri prae scriptiones vel subscriptiones nullas habent . inscriptiones epistulis praemittendas miniator non explevit . in principio codicis legitur epistula ad papam nescio quem directa incipiens : quousque inhers diffidencia inter Augustum , finiens : salve ecclesiarum sidus et ad senectutem bonam Abrahe emulator accede , quia testimonium probitatis est diu hominem in ecclesiastica arce servari .... in testimonio summe glorie sine labe perdura et huic subiuncta oracio quae in fine libri inserenda est post recapitulationem : tu ergo domine .... conversacione tractare , nempe locus ex libro Cassiodori de anima similiter in aliis libris perscriptus , denique index titulorum . in fine adhaerent Petri regis Siciliae epistulae complures . – Hoc volumen qui formavit , ei praesto fuerunt trium ordinum libri iisque ita usus est , ut primum describeret codicem ordinis primi , deinde

codicem ordinis quarti in fine fortasse mutilum , denique adiceret quae habet ordo secundus non reperta in primo . ceterum liber pessimus est plenus corruptelis plurimis gravissimisque .

71 . VATICANUS n . 570 membr . formae quaternariae saec . XIII , foll . 210 . ' domini Nicholai de Mūt est liber ' ab ipso librario scriptum legitur ante praescriptionem l . XI ; deinde fuit Iulli II pont . max . bibliothecae secretae dicatus , eumque sine dubio intellegit Cochlaeus in loco supra ad n . 26 citato libri editi a . 1529 . continentur eo 1) I – VII 41 cum laterculis . libro primo praescribitur : Magni Aurelii Casiodori Senatoris viri claris simi et illustris et questoris palatii et consulis ordinarii et magistri offitii praepositi offitiorum atque patritii capitula primi libri incipiunt ; sequuntur laterculus cum subscriptione : expliciunt capitula libri primi , deinde eadem inscriptio : Magni . .. patricii libri prohemium . Rubrica R , denique praefatio , post quam scriptum est : incipit liber primus variarum . 2) VIII – XII recte numerati item cum laterculis . sequuntur libri de anima numeratus XIII et de amicitia numeratus XIIII .

72 . VATICANUS 7301 membr . formae maximae saec . XIV ductu imitante antiquiorem . in fine legitur : gloria laus et honor : hoc Angelus Viterbiensis opus scribi fecit : tibi laus rex Christe redemptor . con tinentur libro 1) I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 , quae continuo ordine numerantur , cum laterculis . ex inscriptionibus librorum , quae plenae sunt a manu prima in fine I . II . III . IV , affero primam : Magni Aurelii Cassiodo . Senatoris u . c . et illis exe . pal . exconsulis ordinarii mag . off . p̄p̄ atque patritii uariarum liber II explicit . 2) VIII – XII item cum laterculis excepto duodecimo . epistulae ad septimum translatae libri noni adsunt in laterculo , deficiunt in textu . post subscriptionem adhaerent epistulae tres Sidonianae . in fine operis legitur : Magni Aurelii Cassiodori viri clarissimi et illustris exquestoris palatii exconsulis ordinarii et magistri offitii praepositi atque patricii variarum liber explicit feliciter . Nostro iussu examinavit Tschindel .

73 . VATICANUS PALATINUS N . 272 membr . formae maximae foll . 111 saec . XIII / XIV ex variis Cassiodori quae habet , sic disponit : I – IV . V index . VII index finiens in ep . 41 . IX 15 inscripta (ut in Ambros . C 19 inf .) forma restitucionis dampnorum . VII 23 . 24 . 41 ; post eas vacant paginae tres . VIII – XII numerati I – V ; evulsis foliis duobus deficiunt XII 18 p . 375 , 12 pontibus trabium ad XII 25 p . 382 , 13 sequentem ualuisset . epistula IX 15 hic redit similiter inscripta . V – VII 41 ad p . 222 , 33 constitutionum servetur omissis indicibus duobus et epistulis tribus antea inde relatis , nisi quod tertiae , ut dixi , pars hic redit . XII 23 ad p . 379 , 28 ubertas in optata ; sequitur locus nescio qui incipiens in conspectu tuo pater sanctissime , finiens cupiditas interuenit . de anima liber . Praefationi praescribitur : incipit liber Cassiodori epistolarum , octavo libro : Magni Aurelii Casiodori Senatoris palacii ex māg praepositi exquaestoris officii exconsularis palacii liber primus de opere uariarum . subscribitur libro de anima : explicit liber Cassiodori epistolarum . libro XII f . 77 subiunctae sunt epistulae duae Friderici II scriptae eadem manu stilo Cassiodorano , altera incipiens Beneficia mera sunt principum , subscripta acta sunt hec anno d . i . MCCXLV mense Ian . IIII te indict . . . . dat . Grosseti anno mense et indict . praescriptis , altera incipiens Munificentia nostra fertilitas , subscripta dat . in castris in episcopatu Bonon . anno d . i . M o CC o tricessimo nono cet . sequitur locus excerptus ex libro Gregorii de moralibus . – Liber incuriose scriptus est et ita emendatus , ut prior scriptura saepe perierit .

74 . VATICANUS REGINAE N . 64 membr . formae octonariae saec . XIII ineuntis , suppletus saec . XVI , antea G . Schruitwyn de Erpell , postea Petavii n . XXXIII . continentur libro haec scripta manu antiquiore : 1) f . 1 – 50 ′ l . I ad IV 37 p . 130 , 31 non tam adiecta epistulae eius parte reliqua a manu recentissima . praefationi praescribitur : incipit prologus Cassiodori in libro variarum formularum , subscribitur tertio libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri consulis et illustris exequestri pasatii (sic) exconsulis ordinarii exmagistri off pp atque patricii lib . uariarum III explicit .

2) f . 85 – 137 l . VIII – XII , quos prima manus ita numeravit , ut decimus sit VI , duodecimus VIII ; secunda manus veros numeros praescripsit . post ep . XII sequuntur scripta a manu eadem loca haec : Mittit latores praesentium – Multae sunt virtutum opes – Illa est vera necessitudo – Hominis sapientia non annorum – Nichil eo fortius qui vincit – Grandes martirias ingenia parva – Sanato vulneri in cicatricem – Letatur deus quando conversi divites – Qui verum (?) semper (t) atque perfectum laudare voluerit . Manus recentior in foliis insertis inter 50 et 85 haec scripsit : 1) l . XI 9 . 17 . 36 . 28 . 29 . 38 . 40 . XII 1 – 3 . 13 . 17 cum epistulis Sidonianis . 2) l . II 31 . 3) l . IV 5 . 7 . 16 . adsunt item locis suis scriptae a manu anti - quiore . 4) l . IV 40 – VII 41 . 5) f . 84 ′ adhaerent loci tres : rex ad regem – modus temporis senex ad senem – cotidianum istas . Laterculi absunt . nostro iussu examinavit Tschindel .

75 . SENENSIS bibliothecae civicae F . V . 15 saec . XIV , antea monasterii Montis Oliveti maioris , continet varias exceptis ultimis epistulis l . VII plenas , sed perturbatas sic : II – II 26 . III 34 – fin . II 27 – III 33 . IV 1 – V 36 ; epistula 22 legitur bipertita . III 2 sub praescriptione : datur dignitas patritiatus Gundibaldo regi Burgundionum leguntur prima verba sola : grave malum est inter curas regiasque personas voluntates sibi . in scriptio igitur ep . III 2 applicata est ad argumentum eius quae sequitur VI 2 . VI 2 a verbis p . 175 , 13 ei ex angulari (sic) ad VI 7 . VI 19 – 24 . V 42 – VI 2 .

VI 7 sub praescriptione formula sacrarum largitionum leguntur primum haec : decet prudentiam nostram in augendis fabricis regalibus obtemperare dispositis quia nobilissimi civis est patriae suae augmenta custodire maxime sacrarum largitionum ; sequitur formulae illius pars posterior inde a verbis p . 180 , 21 verba testantur . continuo ordine deinde leguntur formulae VI 8 – 18 . V 37 – 41 . VI 25 – VII 9 . VII 15 – 18 . VII 10 – 14 . ?19 – 34 . VIII 1 . 2 . VII 35 – 41 . VIII 3 – XII fin . Libri numerantur duodecim neque in singulis differunt numeri principiaque a veris , quamquam exempli

causa liber quintus hic omnes eas epistulas complectitur , quae secundum tabulam supra propositam in codice leguntur interpositae inter primam et postremam formae genuinae . ordinem perturbatum apparet proxime accedere ad librum supra n . 51 enarratum Breslaviensem ; in quibus aut conveniant aut differant , exponere supervacaneum est , cum neuter auctoritatem habeat . post praefationem praescribitur libro primo : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri illustris exquaestoris palatii et consulis ordinarii (interponuntur rubricae) liber primus incipit ; subscribitur eidem : Magistri A . Cassiodori Se [natoris] urbis Romae et exq . pa [latii] et magistri praepositi atque patricii liber primus explicit ; reliqui libri subscriptionibus plenis carent .– Examinavit librum mea causa intercedente Alexandro Spinellio Romano bibliothecarius Senensis F . Donati .

76 . TOLOSANUS n . 472 membranaceus saec . XV , foll . 120 , incipit mutilus a verbis III 51 p . 105 , 35 sic accidit , desinit rursus V 42 in verbis p . 169 , 30 necesse est talia . deficientibus praeter partem l . V extremam libris VI et VII adsunt l . VIII et sequentes recte numerati . foliis quibusdam in extremo libro transpositis finire videtur in verbis XII 20 p . 377 , 2 Petri apostoli , vere pervenit ad XII 23 ; absunt reliquae epp . 24 – 28 . subscriptiones et laterculi adsunt . libro III subscripta sunt haec : Magni Aurelii Cassiodoris Senatoris et exquestoris palacii et magis off proprio atque prin uariarum liber tercius explicit . incipit eiusdem liber quartus . varias liber de anima sequitur . specimina sumpsit nostra causa Brissaud professor Tolosanus .

77 . VENETUS BIBLIOTHECAE S . MARCI LAT . CL . II N . 19 membr . foll . 135 scriptus est saec . XIV / XV a librariis pluribus , quorum is qui f . 49 seq . variarum l . VI seq . exaravit , in fine subscripsit sic : Iacobus ser Guidi civis Castellanus scripsit , quem dominus benedixit . continentur eo 1) I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 sine laterculis . praefationi praescribitur : incipit prologus in libris numero XII Magni Aurelii Casiodor Senatoris viri clarissimi et illustris qui variarum nomine titulantur . 2) VIII – XII recte numerati omissis libri noni epistulis antea scriptis , item sine laterculis ; adhaerent duodecimo epistulae Sidonianae numeratae ep . 29 – 32 .

78 . VENETUS BIBLIOTHECAE S . MARCI LAT . CL . II N . 22 membr . formae maximae saec . XV , antea

adservatus Patavii in monasterio S . Iohannis de Virdiario (adscriptum est f . 143 : hunc librum donauit reverendus

dominus B . de Lignamine Patavus episcopus Concodiae [sic] congregationi canonicorum regularium Latera nensium , ita ut imprimus sit ad usum dictorum canonicorum Christo militantium in monasterio S . Ioannis de Viridario Paduae .. . MCCCCLV) , deinde fortasse Venetiis in bibliotheca S . Iohannis et Pauli (v . ad n . 41) . post distichon Iure Senator cet . praescribitur praefationi : incipit prologus in libros numero XII Magni Aurellii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris qui variarum dicuntur . sequitur sub titulo incipit prefacium sive declaracio materie narratio de rebus Augustuli , Odovacris , Theoderici incipiens : ad evidentiam huius tituli est adnotandum , quod , sicut dicit Eutropius libro quinto decimo , tempore Zenonis imperatoris , qui regebat imperium Orientale , Augustulus illustris , qui descenderat de stirpe Otaviani Augusti , adversus Nepotem qui regnum Italiae tenebat , finiens deinde infra dies paucos morte subitaria expirauit , excerpta , ut ipsa ait , ex Eutropio aucto a Paulo l . XV . XVI p . 210 – 219 Droys . praefationis Cassiodoranae et narrationis modo dictae ad praefationem adiunctae archetypum extat in eodem volumine f . 3 . sequuntur variarum l . I – VII 41 , quorum septimo praescribitur : incipiunt tituli VII , qui formule nuncupantur . eos excipiunt libri VIII – XII sic numerati ; octavo praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris , exquestoris pallacii et consulis ordinarii et magistri officii prepositi officiorum atque patritii variarum liber VIII us . sequitur liber de anima . quae praecedunt et sequuntur scripta sunt manu diversa neque ad Cassiodorana pertinent . laterculi absunt .

79 . VINDOBONENSIS N . 365 (Endlicher n . 361) , antea Salisburgensis , membr . formae magnae saec . XV foll . 96 continet haec 1) I – VII 41 cum laterculis ; desiderantur ep . II 27 . III 35 . VI 20 ; epistulae II 28 – III 33 leguntur

interpositae inter V 36 et 37 , item ep . III 48 inter 51 et 52 . praefationi praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris venerabilis illustris exconsulis ordine magnis officiis praepositi atque patricii variarum liber incipit . 2) VIII – XII item cum laterculis numerati I – V . subscribitur libro duodecimo : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquaestoris pallacii exconsulis ordinarii exmagistri officiorum praepositi officiorum atque patricii liber quintus variarum explicit ; similes sunt subscriptiones reliquae . sequitur liber de anima . Nostra causa inspexit Carolus Schenkl professor Vindobonensis .

80 . VINDOBONENSIS N . 924 (antea rec . 2288 ; Endlicher n . 360) membr . formae maioris foll . 115 saec . XIII exeuntis , antea ' monasterii S . Dorothee in Vienna '. continet haec 1) I – IV 39 . post indices epistularum praescribitur praefationi : Magni Aurelii Cassyodori Senatoris viri clarissimi et illustris questoris palacii consulis ordinaris [sic] praepositi officiorum atque patricii variarum libri primi incipit prologus . 2) IV 40 – VII 41 in codice ita exhibentur , ut quarti libri haec pars et quintus totus subiunctae epistulae XII 1 efficiant librum codicis nonum , sextus liber ibi pro decimo numeretur , septimus pro undecimo adiunctis epp . XII 2 – 28 . 3) VIII – XII , qui numerantur V – VIIII , sed duodecimi libri sola prima epistula est libri noni prima , reliquae eius libri leguntur in codicis l . XI post librum vere septimum . sequitur liber de anima . Nostra causa inspexit Carolus Schenkl professor Vindobonensis .

81 . VINDOBONENSIS N . 3112 (antea philol . n . 24 ; Endlicher n . 362) chartaceus formae magnae saec . XV .

1) I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 cum laterculis . ante praefationem adsunt epigramma dedicatorium Iure – placent et index epistularum omnium hoc volumine perscriptarum . praescribitur epigrammati illi : incipit liber epistularum Cassiodori Senatoris in libro [sic] numero XII qui variarum dicuntur ; subscribitur libro tertio in margine : Mag . Aurelia Cassiodori Senatoris principum exconsulis om et quaestoris officii liber tertius explicit . 2) VIII – XII item cum laterculis numerati I – V omissis epistulis libri noni antea relatis , spatiis vacuistamen relictis ubi collocandae fuerunt IX 4 et IX 6 . praeterea epistula VIII 15 legitur inter 8 et 9 . ordo turbatus est transpositis foliis ordinandis sic 97 . 96 . 99 . 98 . 90 . 91 . 92 . 93 . 100 . 101 . 94 . 95 . sequitur liber de anima . A nobis rogatus examinavit librum Carolus Schenkl Vindobonensis .

82 . GUELFERBYTANUS AUGUSTANUS 12 , 11 membr . formae quaternariae saec . XIII foll . 92 . 1) I – VII 41 . IX 4 . 6 . 9 – 15 cum laterculis . 2) VIII – XII item cum laterculis omissis libri noni epistulis ad septimum librum translatis . sequitur liber de anima . Praescriptiones et subscriptiones nullae nec magis adsunt epistularum inscriptiones . contulit Guil . Meyer praeter praefationis principium pagina prima codicis evanida facta .

82 A . GUELFERBYTANUS GUDIANUS N . 95 saec . XV , olim Bernh . Rottendorff , ita ordinatus est : 1) I - IV 39 .

2) IV 40 – VII ita , ut IV 40 – Vfin . adiunctae ad XII 1 efficiant librum nonum , l . VI . VII decimum et undecimum .

3) VIII 1 – XII 1 qui libri hic numerantur V – IX 1 . absunt ab hoc codice libri XII epistulae reliquae . Praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris (ex add . m . 2) questoris . palacii (ex add . m . 2) consulis ordinarii prepositi officiorum atque patricii variarum libri primi prologus incipit . post prologum incipit liber primus variarum . – De notitia codicum trium in fine huius libri vide infra p . CIX .

ORDO TERTIUS CONTINENS L . VI – VIII , 10 .

83 . BRESLAVIENSIS BIBL . CIVIUM N . 63 , quem supra n . 11 dixi comprehendere exempla variarum duo , sed scripta eadem manu , et ita , ut in eadem pagina , ubi prius exemplum desinit , alterum incipiat , secundo loco habet earum l . VI integrum , l . VII ad ep . 21 verb . p . 214 , 27 quantitas deferatur ne opinionis et rursus ep . 26 – 32 verb . p . 219 , 7 quando necesse , denique spatio versuum septem vacuo relicto ep . 36 – 47 , l . VIII ep . 1 – 10 (transpositis epp . 3 . 4) ad verb . 241 , 9 memorie sensum relinquitur . versiculus extremus non est perscriptus et codex ipse tam initio quam fine integer , descriptus scilicet ex archetypis mutilis . laterculi epistularum et singularum inscriptiones desiderantur nec magis adsunt librorum inscriptiones vel subscriptiones . librum a Guilelmo Meyer diligenter collatum Kruschius recognovit . – Egi de codice in diacriticis p . LVII .

83 A . CAESENAS BIBLIOTHECAE MALATESTIANAE FLUT . 13 , 3 DEXTR ., de quo infra n . 93 A dicetur , praeter alia inutilia habet librum VI integrum et ex VII eadem fere , quaraquam paullum imminuta quae leguntur in Breslaviensi , scilicet 1 – 21 ad verba p . 214 , 28 ne opinionis et 26 – 32 ad verba p . 219 , 6 quod uenalitas et 36 – 42 ad verba p . 223 , 17 non enim tum interpositis , ubi textus hiat , spatiis non scriptis . praescribitur libro sexto : incipit sextus variarum formularum sequente laterculo ; septimo : Magni Aurelii Cassiodori etc . liber septimus incipit feliciter laterculo item adiecto ad ep . 42 pleno . contulit mea causa librum bibliothecarius Malatestianae A . Piccolomini . mendis scatet etiam pluribus quam Breslaviensis neque tamen ex eo pendet , potuitque his duobus libris inter se compositis lectio archetypi deperditi aliquatenus recuperari . – Conferenda sunt diacritica l . c .

ORDO QUARTUS CONTINENS L . VII , 41 - XII .

84 . HALENSIS BIBLIOTHECA folium unum servat olim pro integumento notarum Fulvii Ursini in Ciceronem a bibliopega usurpatum et ex Italia omnino oriundum superstes ex codice formae maximae huius partis variarum fortasse archetypo (vide supra p . LX) scripto saec . XI bipertito sic : Fol . rect . T U D Col . 1 . o sentiunt quia possumus . quos

us horruerunt . impetrare pos ibus displicere lum tempus habuis ici . egerunt un exsecari XVIII . halaricus . Rex . ait antiquitas ictis generalibus quae et delictum . et excedentis grauatur . estimant dicit exponi . etsintis quem continunione pura uere pietas to gladio nascitur it sine cruore aemur enim placaosi . et clementerdo uitia sola damt quod diuersorum

ribus crebris insonarunt . despecta affecna saeuitia . dumste principium Col . 2 . ius humanum sibe aestimant fera liter odiosum . quos nunc apte iudicauimus comprimendos . ut eo tempore inimica bonis moribus

crimina persequamur . Quo hostibus rei publicae diuina uirtute resistimus . utrumque qui dem noxium . utrumque pellendum . sed tanto grauius crassantur uitia . quanto probantur interna . unum recumbit in altero . facilius quippe inimicorum acies cadunt . si nostro eura delicta subducimus . Primara humano generi noxiam peruasionem sub qua necdici potest ciuilitas . nec haberi seueritate legum . et nostra indignatione daranamus . statuentes . nt sanctio diui ualentiniani aduersum eos di pessime neglecta consurgat . qui predia urbana . uel rustica despecto iuris ordine per so suosque presumserit expulso possessore uiolenter intrare . nec aliquid de eius districtione detestabili uolumus tempe -ratione mitigari . insuper adden

tes ut si quis ingenuorum ad satis faciendum legis superius definitae idoneus non habetur Depor sibi D b grassantur D 2

membrana perforata D negleg * t D a presumserint D 2 Col . 1 . tionis protinus subiaceat ultioni quia plus debuit cogitare iurapublica qui se nouerat alibi non posse sustinere uindictam . Iudices igitur competentes ad quos potest admissum facinus pertinere . si inuasorem cum possint amouere pertulerint tenere praesumta ex adepti cinguli honore priuentur . et fisco nostro tantum fiant obnoxii . quantum praesumtor potuisset addici . in auctoribus tamen fac r ntibus constitis

tatus ari p blico pauiri sque pr pi sp i it p ucita r laione d cis s s nbilis ingeratu ut indulta exe - cutione saionum ultionem sentiat uigoris regii qui obedire noluit cognitori . et quia summis principibus iuris communione uiuendum est . Si quis legum ordine pretermisso nomine publico titulos presumserit uel presumsit affigere , in tantum possidenti fiat obnoxius . quantumsanctio superius memorata Fol . uers . pote |*** missum D 1 dampnu D 2 membr . perfor . D uersutiis D b Col . 2 . ritpoena per Uitu uasionis nde statem reg non litis quo expratus exs uatmenta testimprob incr dolet cal nnidamnu . si er facultatum . S scriniis liquiren um a a d usam consec a serimet ppriitc npetrex eo agere tem minus habeat solos uol mu

quos no coguersutis quisda matrnonaliena . i siu / illicitum u nagtiat sibi q od iexercere temiunctionibus futurum illi iure denegas Quattuor quae supersunt paginarum vides duas mutilas esse , folii versi tam integram quam mutilam multis

locis evanidas . eae continent l . IX ep . 17 p . 282 , 15 | o sentiunt ad ep . 18 p . 283 , 29 . repertum ab Ernesto Dümmlero Hartwig bibliothecae eius praefectus folium et Guilelmo Meyer tradidit a . 1879 et denno Marburgum Kruschio misit . – Utile visum est hoc loco ut cernitur exhibere a Kruschio accurate descriptum .

85 . BRUXELLENSIS N . 10018 – 10019 membr . formae octonariae saec . XII exeuntis antea fuit societ (atis) Iesu Antverp(iae) D(anielis) P(apenbrochii) ; praeterea in prima pagina scriptum est pertinet Alar et im pressum signaculum bibliothecae nationalis Parisinae . scriptura proprietates nullas prae se fert nisi quodpro t littera praeter formam vulgarem τ altera quoque aliquoties invenitur . quaternionum notae inveniuntur III f . 26 et sic deinceps usque ad VIIII f . 74 ; qui praecedunt quique sequuntur (folia codicis sunt numero 179) notis carent . libri , qui ipse integer est , prima pagina vacua relicta (postea demum quaedam in parte superiore adscripta sunt a variis aliena) scribere coepit librarius in secunda a verbis VII 42 p . 223 , 10 unde nobis pergens deinceps ad finem usque libri extremi ; sequuntur excerpta ex Ciceronis Tusculanis scripta manu diversa . inscriptiones subscriptionesve librorum deficiunt omnes spatiis vacuis relictis , nisi quod in fine subscriptio adest (vide p . XVI) . laterculum praefixum habet solus liber decimus ; epistularum inscriptiones absunt omnes spatiis vacuis relictis . exemplar , unde hoc sumptum est , quibusdam locis aut verba habuisse

corrupta aut hiasse indicant spatia a librario passim vacua relicta (244 , 10 . 310 , 31 . 347 , 20 . 369 , 21 . 370 , 30 . 374 , 15) ; verborum divisionem non ex archetypo petitam esse , sed a librario proficisci inde intellegitur , quod in eare saepissime peccavit , ut 224 , 17 incurios a uetustate – 248 , 7 seculi sodouacris – 335 , 23 ornata ut , nec raro ipse errores eiusmodi emendavit , ut 327 , 2 quị decem – 327 , 12 sịt tanta – 329 , 14 praecipitiṣ saltu . praepositionem a librarius a suo vocabulo non separat , sed distinguit virgula superscripta . praeter emendationes ipsius librarii non multas alia manus librum emendavit ad idem ut videtur exemplum explevit que inter alia 235 , 25 locum propter vocabula rariora a primo librario relicto spatio vacuo omissum ; certe ne in emendationibus quidem ullum reperitur diversae codicum familiae vestigium eandemque fidem in uni versum mereri videntur tam B 2 quam B b quae manus praeterea saepenumero certo distingui nequeunt . quamquam hic quoque ut semper fere evenit ut emendator non ad archetypum solum , sed quaedam exingenio correxerit itaque interdum in interpolatione deprehendatur . ita 332 , 23 attonti ut recte mutatum est in attenti , ita in exemplari illud fuisse demonstrat lectio alterius familiae attoniti item ex illa derivata ; alias interpolationes manus secundae reperies 232 , 3 . 283 , 29 . 338 , 23 . 342 , 37 . manus recens raro (ut 225 , 11) B quaedam emendavit . dignitatum notae cum in codice raro reperiantur inscriptionibus epistularum deficientibus , ubi adsunt compendia (u . ̄i . ̄– u . ̄s . ̄) plerumque ponuntur recte , nisi quod pro praefecti praetorii nota p̄p̄ō vel hic laterculus quem unum habemus posuit populo . – Librum in ea parte , ad quam pervenit , longe optimum repperit et contulit G . Meyer ; ego denuo eum exegi Bruxellis recognovitque ad editionis plagulas missum Marburgum Kruschius .

86 . MONTESPESSULANUS N . 294 supra descriptus n . 24 cum habeat etiam l . VIII - XII , variam lectionem inde in apparatum rettuli minoribus suppressis ad librum octavum , postea aliquoties extra ordinem citavi . servat hic illic reliquias antiquiores , ut formam omnino Cassiodoranam loquebitur 338 , 17 cum Bruxel lensi solus , orthographiae vetustae vestigium 234 , 27 , aliis locis (236 , 9 . 238 , 18 . 241 , 2 . 242 , 12 . 243 , 17 . 249 , 28 . 250 , 30 . 252 , 6 . 258 , 24 . 260 , 17 . 262 , 22 . 355 , 4) facit cum melioribus inter affines , praesertim cum Z . at saepius declinat ad libros deteriores KN (233 , 18 . 24 . 238 , 6 . 239 , 1 . 240 , 25 . 242 , 1 . 2 . 9 . 248 , 20 . 261 , 10 . 347 , 14) neque caret interpolationibus alibi non inventis (233 , 13 romanorum gothorumque pro gothorum romanorumque . 244 , 27 . 248 , 2 . 27 . 249 , 3) ; denique contaminationem ex duobus exemplaribus cum aliis locis prodit tum dittographiis : 234 , 4 copia] BZK , constantia GN , constantia copia M . 248 , 6 et] BZ , cum KG , et oum M . Ita specimen edere satis habuimus .

86 A . NEAPOLITANUS IV . B . 41 , nobis N , de quo supra egimus sub n . 26 , praeter libros tres primos et quartum imperfectum continet scriptos manu eadem etiam quinque postremos . inscriptio operis ipsa est quam p . XVII rettulimus ex Parisino 2185 A (id quod ibidem addendum est) videturque ex eo hic quoque liber pendere . sed in Neapolitano inveniuntur lectiones multae partim in textum illatae partim provaria lectione adscriptae petitae , ut ostendimus p . LXX , aliunde , eamque ob causam eum in apparatum perhos quoque libros rettulimus .

87 . PARISINUS LAT . 2185 A . (l . I – IV 39 scriptos manu diversa et a glutinatore demum ad hanc partem adiunctos supra posuimus sub n . 4) exhibet Cassiodori libros quinque postremos scriptos saec . XIII numeratos

I – V . sequitur liber de anima inscriptus sic : incipit liber Magni Aurelii Cassiodori Senatoris de anima , cuius editori futuro hic liber praecipue consulendus erit . variarum inscriptiones et subscriptiones exhibuimus p . XVII . de hoc libro dictum est in diacriticis p . LXII . in apparatum relatus est totus .

88 . PARISINUS LAT . 2186 membr . saec . XIII (nomina inscripta sunt Baluzii n . 321 et I . B . Hautin) habet variarum l . VIII – XII solos numeratos I – V ; laterculi adsunt , abest liber de anima . liber diligenter scriptus est ; variam lectionem qui eum exaravit hic illic adiecit . contulit totum Guil . Meyer , descriptum esse ex altero Paris . 2185 A cum ex praescriptionibus et subscriptionibus , quae plane conveniunt , tum ex universa lectione efficitur ; adscripsi locos aliquot qui rem demonstrant . 2185 A . 2186 363 , 23 intellegitur] intelliġ (ġ = igitur) intelligi 371 , 12 proceris] procc̀is = proceris , sed propter pročis parvum foramen lineola super c videtur esse tališ 375 , 12 ut] ut̄ 386 , 32 uestris] ūr̄i parum distincte ūei = ueris . Si quos errores archetypi librarius emendavit , ut factum est 290 , 25 (auctore pro actore) . 304 , 7 (cum pro dum) . 311 , 2 . 339 , 20 . 341 , 2 . 343 , 36 . 344 , 4 . 361 , 2 (omnes pro omne) 364 , 33 , eius fere generis sunt qui facilius

corriguntur quam animadvertuntur aut certe non superant coniecturam inventu facilem . praeterea quod 298 , 2 miniator codicis huius cum B dedit ideo , ubi adeo est in Z , casu factum est . errores proprios librarius quainquam non indiligens admisit non paucos , ut sunt hi : 235 , 29 dignationis] dignitatis 261 , 25 laetificare om . 312 , 29 annitentibus] annuentibus cum EFA 329 , 21 est om . cum N

88 A . POMMERSFELDENSIS bibliothecae comitum de Schoenborn n . 2792 membr . formae octonariae saec . XIII inter excerpta varia post quaedam sumpta ex dictis beati Augustini episcopi (incipiunt f . 54 tenere debet catholica fides) et f . 55 sub titulo factum dignum memoria locum Senecae de clem . I 9 de L . Cinna , incipientem divus Augustus fuit , finientem nullis amplius insidiis ab illo petitus est et f . 55 ′ sub falso titulo Cassiodori variarum brevem seriem sententiarum , quarum prima est : Acerrima virtus est quam ultima necessitas extundit (= Seneca de clem . I 12) , extrema nichil est verius puero cum ad annos pervenerit ut intelligat non ad eos ut fingat , a f . 55 ′ ad f . 77 ′ repetito titulo Cassiodori variarum excerpta habet ex l . VIII – XII . incipiunt ea p . 231 , 7 pietati vestrae praeconiale est et sic deinceps ad p . 232 , 6 decessores habuisse non paucis mutatis omissisve . sequitur caput quod refero totum speciminis causa compositum ex Cassiodoranis et (ut docuit me L . Traube) Symmachianis ; natura perhennis fontis est glorie vena manabilis , M N Z nam sicut ille fluendo non expenditur sic nec probitas celebri sermone siccatur (p . 252 , 6 – 8) . || haec vere regalis est virtus celerius necessaria sentire et tardius in verba prorumpere . nescit penitenda loqui qui proferenda suo tradit examini (p . 300 , 25 – 27) . || plerumque officiis simulatur affectio . amicitie autem sinceritas pectoris magis

fidem postulat quam delinimenta sermonis (Symmachus p . 261 , 32 Seeck) . voto faventis non exitu rei animus

obligatur (l . c . p . 257 , 5) . tacenda sunt dampna fortune ne sera consultio scindat praeteriti cicatricem doloris (l . c . p . 252 , 1) . maneat te oro stabilitas promissorum nec senatoriam fidem voluntatis mutatio deuenustet (l . c . p . 248 , 22) . quaedam scintilla sapientie est virtutum luminibus applicari (l . c . p . 237 , 21) . me hactenus rerum tuarum amaritudo mordebat (l . c . p . 234 , 13) . multum nunc es relaturus gratiae si officio vicissitudo respondeat (l . c . p . 235 , 13) . magnus diligentie incentor est animus tuus (l . c . p . 204 , 10)

. animus bene conscius uite nichil in se maledicis licere sermonibus debet estimare (l . c . p . 213 , 17) . sicut in vestitu hominum ceteroque cultu loco ae tempore apta sumuntur , ita ingeniorum varietates in familiaribus scriptis negligentiam quandam debent imitari (l . c . p . 179 , 6) . sequuntur rursus cum eadem adscriptione epitomae Cassiodoranorum , in his ex specimine nostro VIII 9 particulae hae : quod si longaeui ... sustinenda consurgat , deinde sumptum ex VIII 8 iuste fit debitor alieni arbitrii qui a pluribus meretur audiri , mox rursus ex ep . VIII 9 sic se magnorum . . . non tenentur , item ex specimine XI 6 haec : tibi reddunt obsequia ... iudicis agis . nullus tibi ... praescribat . dum pro excellentibus meritis talia conceduntur . nemo autem .. . excellere , iussa nostra ... probatur agnosci . Vestes ipse .. . aut maculat . Ultra omnes . .. conprehendit . Fige menti quod undique conspicitur qui in tali claritate versatur . finiunt f . 77 ' in extremis verbis operis integri p . 385 , 26 praecepta igitur nostra . .. muni ficentia principalis . sequitur Apuleius de fato : cum quidam de moribus cupiditatibusque suis Socrati intimaret . omnia non solum referuntur breviata , sed mutata quoque et transposita . cum specimen demonstret excerpta

Cassiodorana pendere ex codice vulgari , nolui in iis determinandis tempus chartamque pessumdare .

89 . VATICANUS OTTOBONIANUS N . 265 + 418 hodie bipertitus (scilicet in illo volumine composito ex diversorum codicum reliquiis f . 71 – 78 principium legitur VIII 1 – 21 p . 252 , 5 sed digne laudis cum voluerit digni , in hoc reliqua inde a sequentibus tatis omittit qui se actionis) membr . formae quaternariae saec . XIII incip ., habens in fine adiecta a manu saec . XIV formulas et instrumenta varia , exhibet variarum l . VIII – XII cum laterculis suis . praescriptio operis eadem est atque relata p . XVII ex libro Parisino 2185 A ; sequitur quae pertinet ad librum octavum incipiunt capitula et post haec : incipit liber primus variarum epistolarum Cassiodori Senatoris . ante duodecimum est : incipit liber quintus variarum Cassiodori . incipiunt cap . libri V Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustrisimi exquaestoris palatii , exconsulis ordinarii , exmagistri officialis atque patricii et post laterculum : expliciunt tituli . incipit lib . V us . est ex huius ordinis optimis unus , sed locum cedit libro Z , a quo non videtur differre nisi additis mendis . contuli praeter speci - mina l . VIII 1 – 11 ; totum librum ut excuterem , supervacaneum visum est et ne ea quidem quae enotavi

in apparatum retuli .

ORDO QUINTUSL . VIII – XII BREVIATORUM .

90 . LONDINIENSIS REG . 8 B . XIX (videtur esse is , quem catalogus librorum mss . Angliae et Hiberniae editus a . 1697 recenset p . 425 in bibliotheca Iacobaea n . 913) membr . scriptus in Britannia saec . XIII in - cipiente , emendatus aut ab ipso librario aut certe ab aequali libros variarum quinque postremos proponit et decurtatos et ordine mutato sic ut supra p . LXIII indicavi : IX 8 – fin . X . XI . XII . VIII . IX 1 – 7 . transpositio numerationem quoque vitiavit ; scilicet IX 8 – X fin . pro decimo libro numerantur vero eius principio non signi ficato ; XI et XII numerantur recte , nisi quod in praescriptione illius errore legitur II pro XI , cum et margo superior et subscriptio verum numerum habeant ; VIII numerum praescriptum habet XIII ; IX principio in scriptio nulla est . praescriptum est volumini : incipit liber decimus epistolarum Cassiodori Senatoris ; praeterea neque auctor enuntiatur neque operis titulus . contuli ego Londinii .

91 . OXONIENSIS COLLEGII MAGDALENAE N . 166 membr . formae quaternariae foll . 90 saec . XIII epitomam eandem exhibet ordine pariter mutato atque mutat Londiniensis ; epistulae numerantur centum . praescriptio nulla est in principio voluminis nec magis quicquam adscriptum est ubi incipiunt libri octavus (secundum codicem epp . 63 – 95) et nonus (secundum codicem epp . 96 – 100 et 1 – 9) . libro X (codicis epp . 10 – 26) praescribitur : ł . uariarum lectionum Cassiodori X incipit ; XI (codicis epp . 27 – 48) : lib . XI incipit ; XII (epp . 49 – 62) : lib . XII . subscriptiones nullae sunt in codice neque adsunt laterculi . codicem missum Berolinum ibi excussi et ad plagulas recognovi .

91 A . PRAGENSIS BIBLIOTHECAE UNIVERSITATIS VIII . D . 1 chart . saec . XIV f . 172 – 243 continet

Cassiodori variarum partes duas : 1) f . 211 – 243 praefationem operis et l . I . II . III . IV (omissis epp . 5 – 7) ad ep . 39 fin .; extrema inde a verbis p . 120 , 4 prioris viri adiecta sunt manu diversa . subicitur locus brevis ex contractu venditionis sumptus incipiens : annus et annus abit vagisque dierum defluxionibus cottidiana sustolluntur , finiens ut

diversis cirographis litteris partem suam tam emptor quam venditor in fide testimonium retinent aliaque a Cassiodoro aliena . exemplum est admodum depravatum libris non distinctis et inscriptionibus praetermissis . 2) f . 172 – 210 epitomen librorum VIII – XII recte ordinatam , nisi quod ep . VIII 15 legitur inter VIII 8 G H I p et 9 . praescribitur libro octavo : incipit de operevariarum Cassiodori quod fecit sub Athaliarchorege mortuo Theodorico patre illius ; titulus operis in principio librorum X et XI , sed ad marginem spatio in textu relicto vacuo , plenus adest hic : Magni AureliiCassiodori Senatoris $\overline{\text{uc}}$ et illustris exsequestri (exquaestori l . XI) palatii exconsulis ordinari exmagistri officiipraepositi atque patricii variarum liber X (vel XI)incipit . liber nonus continuatur octavo ; in fine XII subscriptio nulla . adhaerent ei epistulae tres Sidonianae . laterculi adsunt librorum X . XI . XII aptati ipsi volumini omissis epistulis in epitomam nori receptis , admissis Sidonianis . Excussi librum missum Berolinum .

92 . VINDOBONENSIS N . 407 (antea philol . 70) membr . saec . XIV f . 100 – 116 epitomen continet ita ordinatam ut legitur iu codice Pragensi . primi duo libri inscriptionibus carent ; decimo praescribitur :Magni Aurelii Cassiodori et c(etera) variarum liber Xincipit , similiter undecimo et duodecimo . adhaerent epistulae Sidonianae tres . sequuntur nullo intervallo et scriptae manu eadem quae deficiunt in epitoma fere omnia IX 4 . 6 . 9 . 10 . 11 . 12 . 13 . 14 . 15 . 18 (sic : prouidedecreuit et cetera ut supra : insuper addentes et sic deinceps p . 283 , 5 seq .). 20 . 21 . X 8 . 9 . 10 . 12 . 13 . 14 . 17 . 19 . 26 . 31 . 34 . 35 . XI 11 . 12 . 13 . 14 . 15 . 16 . 23 . 24 . 25 . 29 . 30 . 31 . 32 . 35 . 39 . XII 4 (sic : mensaeregalis et cetera usque admirari destinet carpam p . 362 , 20 seq .). 5 . 8 (sic : novum genus ut suprausque exire quapropter ille p . 366 , 16 seq .). 9 . 10 . 23 . 24 , epistulis VIII 31 . IX 16 . 17 . X 18 quae absunt in epitome , in hoc codice suo loco reperiuntur apparetque librario tumquoque , cum epitomen describeret , exempli alterius pleni copiam fuisse . propterea fragmenta minora epistu larum in epitoma deficientium passim omisit , scilicet integras eas ex altero descripturus . Excussi codicem item missum Berolinum .

ORDO SEXTUS INTEGRORUM .

93 . BRESLAVIENSIS BIBLIOTHECAE UNIVERSITATIS I . F . 159 , antea ecclesiae collegiatae Glogaviensis , chartaceus formae magnae , foll . 319 , saec . XV in . scriptus . libri praescriptionibus et inscriptionibus carent . laterculi adsunt , absunt Sidoniana . examinavit missum Marburgum Kruschius .

93 A . CAESENAS BIBLIOTHECAE MALATESTIANAE PLUT . 13 , 3 DEXTR . (cf . Muccioli catal . bibl . Malatest . a . 1780 I p . 58 ; Zuzzera codici dellabiblioteca Malatestiana a . 1887 p . 132) membr . saec . XV variarum partes continet has 1) I – IV 39 . epistulae primae libri quarti praescriptum est : forma coniugalis , secundaeforma militiae , tertiae et quartae forma comitivae patrimonii . haec pars codicis pertinet ad eandem recensionem graviter interpolatam , quae corrupit Parisinum n . 10609 (supra n . 32) . 2) l . V deficit , adsunt l . VI integer et pars l . VII ; de his dixi supra n . 83 A . 3) l . VIII – XII , quorum octavus hic pro quinto numeratur , reliqui recte . pertinet ad recensionem vulgarem etiam in ea parte libri octavi , quam habet Breslaviensis (supra n . 83) . Laterculi adsunt excepto quarto libro , ubi pro laterculo est folium non scriptum . praescribitur prae fationi : Magni Aurelii Cassiodoris (cassiodori alibi ,cassiodorii subscr . libri qui dicitur quintus)Senatoris viri clarissimi et illustrissimi exquestoris (sacri ins . subscriptio 1 . qui dicitur quintus) palatii exconsulisordi narii (ex consulum ordine subscr . I . II) exmagistriofficialis (ex magistris officii subscr . l . II) prepositiprimi officii atque patricii liber variarum epistolarumincipit .

94 . FLORENTINUS LAURENTIANUS PLUT . 16 SIN . N . 11 membr . formae maximae saec . XIV exeuntis , foll . 192 , aliquando (ut adscriptum est f . 190) liberColucii Pieri de Salutatis ; praeterea inscriptum est :iste liber fuit ad usum fratris Sebastiani de Bucellis , quipertinet armario conventus sancte Crucis deFlorentia ordinis fratrum minorum . praeter alia quae enumerat Bandinius cat . 4 p . 121 ad finem variarum leguntur epistulae papales recensitae apud Bandinium l . c . p . 125 quattuor , una Innocentii III ad Ottonem imperatorem data m . Nov . a . 1210 (Potthast reg . pont . Rom . n . 4133) , tres Innocentii IV scriptae a . 1250 de Ludovico IX rege Franciae capto (prima est Potthasti n . 14053 , altera ad reginam Franciae missa ibi non adest , tertia est Potthasti n . 14038) . variis adhaerent Sidoniana neque tamen quae est in libro sequenti oratio Cassiodori pars libri de anima . – Inscriptiones et subscriptiones librorum composuimus p . XVIII . – Textus ut non ita multis locis emendationem subiit priore lectione expuncta , ita passim vel inter lineas vel ad marginem varia lectio adscripta est praemissa nota ł uel ał . adscriptae sunt simili ratione vocabulorum rariorum inter pretationes , e . c . p . 32 , 4 supra quam legitur pro etnon , p . 32 , 12 supra qua est .. i . (= id est) aliqua ; item ad hominum locorumque vocabula fere inter versus adnotatur nomen proprium . sed diligenter cavit qui haec

scripsit , ne variae lectiones et scholia confunderentur et raro accidit ei ut in ea re peccaret , ut p . 246 , 20 incertum

ad ambiguum adscripsit cum signo variae lectionis . eiusdem adnotatoris scholia quoque sunt hic illic adiecta ad res illustrandas desumpta ex parte ex classe prima (vide supra p . XLIV) ; reliquorum , quae ab ipso videntur proficisci , specimen subiecimus . ad II 31 p . 64 , 6 hic ueredarius . sic equus ad carrettam et dicitur a veho . is . et hec reda , id est carretta . E I w ad III 17 p . 88 , 27 Tullius in libro de senectute : non tantum viribus corporis res magne geruntur , sed consilio et auctoritate . ad IV 25 p . 125 , 14 quis enim pal .] Oratius : ludere qui nescit campestribus abstinet armis .

ad IV 39 p . 131 , 21 Seneca in libro de naturalibus quaestionibus ad Lucillum : avaritia , quicquid omnibus abstulit , sibi

ipsa negat . ad V 3 p . 144 , 21 praesagantis] id est vaticinantis , unde in primo Alexandreidos Gualfredi dicitur : vox hōrā praesaga mali . ad V 22 p . 157 , 3 Beatus Ambrosius primo offōr . ‾: speculum enim mentis plerumque refulget in verbis .

ad V 42 p . 168 , 26 Dyana dea castitatis colebatur in Sythia , cui sacrificabatur humano sanguine . vocata est autem in celo Luna , in terris Dyana dea venationis et c . ‾unde illud : terret lustrat agit Proserpina Luna Dyana ima superna feras sceptro fulgore sagitta . ad VIII 12 p . 243 , 3 Schimon est fluvius gelidus , ad quem in estate recurrunt grues propter fervurem caloris fugiendum . unde Lucanus in V : Strimona sic gelidum bruma pellente relinquunt poture te , Nile , grues primoque volatu effingunt varias casu monstrante figuras . ad IX 25 p . 292 , 24 N . Ovidius circa principium octavi methamorp̄h̄ : inter utrumque volat dubiis victoria pennis . Semel 103 , 31 inter haec coniectura reperitur : prouincie] credo forte quod debet dici prouidentie . haec omnia scripta sunt manu eadem , quam esse videri ipsius Colucii periti me monuerunt . adsunt praeterea in margine passim scholia grammatica ad hoc exemplum : proveho . is . activum , id est exalto . inde hic prouectus . us , id est exaltatio . item Mars denn belli , alias bellum inde Martins a um , id est bellicosus , sed scripta a manu diversa . – Argumenta quoque epistulis adscripta sunt inde ab I 21 . – Librum ego contuli et variam

lectionem totam apparatui inserui , tam emendationes quam varias lectiones adscriptas una nota E 2 com prehendens . – Orthographia tam huius codicis quam similium FK qualis sit , declarabunt scripturae quae sequuntur , in apparatu , ut par erat , omnes suppressae : Ytalia , Sycilia – hii pro ii – redditus pro reditus – conscilium – condictio pro condicio (E 2 solet emendare conditio) – diffinire – extimare , exuries (admisi tamen in apparatum eius generis significationis dubiae , ut laxus et lassus) – hanelare – obmittere , substinere – mostrare – contemptio pro contentio – licterae .

95 . FLORENTINUS LAURENTIANUS PLUT . 45 N . 11 membr . formae maximae saec . XIV , foll . 107 . post ep . VII 40 quod inserta est IX 4 suo loco omissa , remansit ex transpositione in libris secundae classis multis admissa , sed adscriptum est : debet esse in nono libro . adhaerent libro XII epistulae tres Sidonianae ;

ex libro de anima non adest nisi oratio qua clauditur (c . 20) . manus recentior adiecit epistulam Sidonii ad Thaumastum V 7 : indagavimus et Ennodii n . 386 Vogel : bene disponantur . lectionis varietas inter versus adscribitur hic quoque aliquoties pariter atque in E , ut 202 , 19 prudentis] al prouidentis – 216 , 2 uitam] al uicem – 216 , 3 perorantis] ał potestatis – 269 , 14 rectore] al terrore ; sed raro . qui emendavit codicem , ad grammatica fere sola attendit , praeterea non multa mutavit . – Variam lectionem pariter atque factum est

in codice E huius quoque rettuli . – Inscriptiones et subscriptiones invenies p . XIX . – Contulit codicem G . Meyer totum ; ipse passim retractavi .

96 . FLORENTINUS RICCARDIANUS N . 303 membr . formae quaternariae saec . XV , foll . 126 . sub scriptum est in fine voluminis : ad auctorem rerum omnium manus extendo supliciter , cuius auxilio ego Marinus

de Pilaria huius operis finem imposui conclusivum . foliis compluribus deperditis desiderantur III 4 p . 80 , 24
sensus est ad 51 p . 106 , 1 alba linea non longe , et III 53 in . ad IV 50 p . 137 , 3 enudati subleventur , et V 43 p . 170 , 20
utique vobis non potuisset ad VI 1 p . 174 , 16 bella fecerat studio et VI 13 p . 187 , 3 confidenter quidquid veteranis
ad VI 16 p , 189 , 13 anteponi qui codicilla(riis) , et VIII 33 p . 263 , 5 sed in altitudinem ad IX 2 p . 268 , 14 magna
hilaritate decoratur , et IX 17 p . 281 , 29 illi merito ad IX 18 p . 284 , 3 dolosa machinatione praesump(serint) .
adhaerent epistulae Sidonianae et oratio Cassiodori . neque praefationi praescriptum quicquam vel subscriptum est
neque libro primo praescriptum . in fine post scribae nomen scriptum est : expliciunt duodecim libri Cassiodori
variarum . a quinto inde libro plane convenit cum libro F et fortasse inde descriptus est , certe ab eo nisi
in peius non discedit .

97 . LIPSIENSIS bibliothecae senatus I fol . 19 (Naumann n . 95) chartaceus saec . XV , antea Iohannis
Gneschewicz . laterculi adsunt : quattuor librorum primorum et suo loco leguntur et compositi post finem
libri decimi . ex Sidonianis epistula de forma Theoderici regis Cassiodoro tributa legitur post alia scripta
Cassiodori in volumine extremo f . 269 . 270 ; reliquae absunt a codice et abest item liber de anima . praefationi
praescribitur : incipit prologus in librum Cassiodori variarum , primo libro : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris
F viri clarissimi et illustris exquaestoris pallacii exconsulis ordinarii exmagistri officii praepositi atque patricii
Romanorum variarum formularum liber primus incipit , similiter secundo . in fine legitur : nota quod iste vir
clarissimus Cassiodorus composuit libros supra scriptos ad diligentem petitionem et coactionem benivolam et
rogatum venerabilium virorum Iohannis Leoginensis episcopi Petri Formifromatis Iohannis Eustanen̄ Iohannis
Arcini episcoporum amicorum et collegarum suorum fidelium , etc . etc . etc . descriptus igitur est ex Pragensi
(n . 103 A) . – Examinavi librum missum Berolinum .

98 . LONDINIENSIS MUSEI BRITANNICI ADD . N . 12022 chartaceus formae maximae saec . XV . later
culi coniuncti leguntur ad voluminis principium ; inscriptiones epistularum passim desiderantur . primo libro prae

scriptum est epigramma dedicatorium iure . . . placent , postremo adhaererit Sidoniana . post epigramma illud
ante praefationem legitur titulus operis in volumine extremo repetitus : incipit liber variarum magistri Aurelii
Cassiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palatii et consulis ordinarii (et ins . in fine) magistri
offitiorum praepositi offitiorum atque patricii . in adnotationibus , quae multae sunt , afferuntur passim loci
auctorum Ciceronis Senecae Lucani Isidori Gregorii Magni aliorumque .

99 . MATRITENSIS Escurialensis A . II 16 membr . saec . XIV . contineri dicuntur volumine inter alia
f . 141 ' supplementa libri quarti epistolarum Cassiodori ', scilicet IV 41 [expectes 40] – 51 , quibus sub
scribitur ' explicit liber quartus variarum Magni Cassiodori '; laterculus libri V epp . 42 et sine titulo libri V
epistulae 44 ; f . 147 ' laterculus libri VI inscriptus ' capitula libri sexti secuntur ' et sine titulo eius libri
formulae ; f . 158 laterculus libri VII inscriptus ' capitula libri VII ' et eius libri formulae omnes ad c . 47 ;
capita quattuor Sidoniana eadem quae passim adhaerent ; subscriptum est : ' explicit liber variarum magistri
' Aurelii Cathiodori Senatoris viri clarissimi et illustris exquestoris palatii exconsulis ordinarii et magistri officii
' prepositi officiorum deo gratias .' sequitur index variarum digestus libris undecim ; ibi praefationi adhaeret
distichon iure Senator . .. placent , cui subiciuntur epistulae duae XI 40 et IV 45 inscripta comitibus defensori
bus Vanensis (pro Ticinensis) civitatis . – Evidenter hunc codicem qui scripsit , supplere voluit alterum ex
genere eorum qui continent I – IV 39 et VIII – XII . – Descripsit librum Paulus Ewald (neues Archiv 6 p . 230 ;
cf . item Archiv 8 , 809) .

100 . MEDIOLANENSIS AMBROSIANUS A . 210 INF . chart . formae maximae scriptus saec , XV 1 a nescio
quo Francisco Iacobi (filio) variarum libros XII exhibet deficientibus propter folia excisa locis duobus II 1
p . 46 , 21 quae praemium ad II 6 fin . et III 50 p . 104 , 32 longinquitate defecti ad III 53 p . 108 , 19 terris
enim quibus ; formula VII 24 suo loco omissa in fine adiecta est post subscriptionem libri XII ; adhaerent
Sidoniana . proxime accedit ad codicem E , quocum et subscriptionem variarum communem habet (v . p . XIX)
et epistulas papales , quas ei libro adhaerere diximus , et interdum certe ipsa argumenta epistularum ; ita in
utroque adscriptum est ad VII 1 de equitate rectoris et terrore malorum , ad VIII 14 de scientia et ylaritate
laus et nunciatio electi . partem libri adeo merum apographum esse libri Florentini verisimile ; certe quas
contuli ex tertio libro ep . 47 . 48 eam speciem prae se ferunt . sed ex libro septimo ep . 1 – 10 et ex octavo

ep . 1 – 14 , quas item contuli , quamquam proxime ad eum accedunt , non solum saepenumero ibi ubi Floren
tinus errat veram lectionem retinent , sed aliis quoque argumentis ostendunt scriptorem non ex ipso eo libro pendere , sed magis ex archetypo eius . ita p . 241 , 30 respicit reliqui habent , prospicit E , pro aliis respicit ał pro Ambrosianus aperte derivatum ex lectione respicit archetypi deperditi . pariter 204 , 7 , ubi in E est in textu
subinde , superscriptum subito , C habet sub uel subito inde . aliae quoque dittographiae huius libri (201 , 10
multorum uel cunctorum , ubi in EF 1 est multorum , in F 2 cunctorum – 335 , 24 speculum uel spolium , ubi EF spolium ; cf . 204 , 15 . 205 , 15) similem originem prae se ferunt . p . 239 , 18 ad domini vocabulum in margine adscriptum est al et plures domni , id quod totidem verbis redit in nostro T . epistularum quas contuli ex l . VII et VIII variam lectionem adscripsi suppressis erroribus huic libro propriis , qui sunt multi et magni , exempli causa p . 236 , 6 pro verbis et post fata providus in Ambrosiano est ante factum providus et post facta securus . laterculi absunt . praefationi neque praescriptum quicquam est neque subscriptum . – Post varias liber continet epistulas papales eas , de quibus dixi , item hexametros Leoninos de mensibus incipientes pocula Ianus amat set februsalio clamat Marcius arva fodit Aprilis florida rodit et sic deinceps ; sequuntur preces et rithmi ad deum , deinde modum pasquatis inveniendi tractatus incipiens pro requisitione
doctrinae ; epistulas duas ad concilium Pisanum , alteram Gregorii papae incipientem Aperiat dominus , alteram Manfredi regis Siciliae incipientem Ad oblate nobis participationem victoriae , denique epistulam Ottonis Gualdentii .

101 . MEDIOLANENSIS AMBROSIANUS I . 114 SUP . chart . formae quaternariae ab Iohanne Feltrino scribi coeptus a . 1433 die 25 . Oct ., finitur a . 1434 die 8 . Nov ., apographum est libri Veneti cl . II n . 20 (infra
n . 110) , habens epistulas tres 125 . II 31 . IV 16 eodem modo suppletas et in lectionibus plane cum eo con sentiens , nisi quod in fine scriptor epistulas quasdam suas adiecit . C 1) Errore Hasenstabius p . 21 eum scriptum esse ait a . 1472 , deceptus subscriptione quae est sunt epl̄ CCCCLXXII .

102 . OXONIENSIS BODLEIANUS MISC . 178 chartaceus formae quaternariae saec . XV . laterculi ad sunt (quarti libri finit in ep . 7 pagina reliqua vacante) , epistulae ipsae inscriptionibus fere carent . adhaerent
libro XII extremo epistulae Sidonianae et oratio ex libro de anima excerpta . subscriptum est : explicitliber variarum Cassiodori rectorialis scientie dogmatecircumspecti ; plenior operis titulus non reperitur .

103 . PARISINUS LAT . 16712 (antea Sorbonne 1374) membr . saec . XIV mutilus iam incipit a verbis explicit tertius , incipiunt rubrice quarti libri . inter f . 1 et 2 cum folia quaedam exciderint , desiderantur quarti
libri quae intercedunt inter IV 3 p . 115 , 31 quiatantum dictantium reficiebas et IV 41 p . 132 , 31Rome sen

tentia damnareris . quae sequuntur adsunt usque ad XI 8 p . 338 , 33 visi sunt ; sequuntur (transponenda sunt folia codicis 71 . 72) XI 28 p . 347 , 17 officio digne ad ep . 37 p . 350 , 31 probabili fuerat et deficientibus mediis XII 1 p . 359 , 3 Nescio quis ad XII 3 p . 361 , 33 adforum trae . reliqua desiderantur . ep . VI 6 inscriptionem habet quae vere est VII 6 .

103 A . PRAGENSIS capituli S . Viti hist . et polit . G . fol . 51 n . 7 editus , ut legitur in fine , ad diligentem petitionem et coaccionem benivolam acrogatum venerabilium virorum IohannisScoginensis (?) episcopi Petri Formifromatis Iohannis EustanenIohannis Artini episcoporum amicorum etcollegarum suorum fidelium liber . . finitus anno domini M oCCCLXXXIIII o die XIIII Maii praescribitur praefationi : Magnus Aurelius Cassiodorus Senator incliti principisdomini Theodrici regis Gothorum cancellariusincipit , sub scribitur eidem : explicit prologus . incipiuntcapitula Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viriclarissimi et illustris equestoris pallacii exconsulis ordinariiexmagistri officii praepositi atque patriciiRomanorum variarum formularum (in fine formarum) liber primus incipit; eadem subscriptio redit in fine voluminis ; aliae in - scriptiones subscriptionesve in codice nullae sunt . adsunt laterculi . mea causa diligenter et perite speci - mina contulit Otto Keller .

104 . ROMANUS CHIGIANUS A . VII . 217 membr . formae max . saec . XIII , foll . 154 . inscriptum est : iste liber est Bartholomei de Bonciantis (m . alia emendavit Ronoaptis) .. . in quo expendidit undecimducatus , quem cum difficultate et non sine precibusamicorum vix habere potuit . adsunt et laterculi et epistularum inscriptiones . libro XII adhaerent epistulae tres Sidonianae numeris adscriptis XXVIIII – XXXII . sequuntur oratio Cassiodori sive libri de anima c . 20 a tibi ergoad dicta sufficiant et ipse liber de anima finiens in verbis c . 19 monstrarentur indicia . praefationi praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatorisviri clarissimi et illustris exquestoris palatii exconsulisordinarii exmagistri offitii praepositi officiorumatgue patricii liber uariarum formularum incipit .prephatio siue prohemium ; post eam legitur :rubrice sive capitula primi libri ; subscribitur libro duodecimo : explicitliber variarum Magni Aurelii Cassidori senatorisviri clarissimi et illustris exquaestoris palatii , exconsulisordinarii , exmagistri offitii , praepositi offitiorumatque patricii . commentarius adscriptus est ad primi libri ep . 1 – 39 ; scholium primum ad ep . 1 hoc est :oportet] hic autor vult inducere imperatorem ad pacemexibendam pacem commendando .

105 . VATICANUS N . 2970 chart . formae quaternariae saec . XV , foll . 138 . deficit tam principium usque ad verba p . 4 , 14 conscia facundia praepa(ratos)quam ultima pars , cum desinat mutilus X 3 p . 299 , 25 in verbis

efficaciter excitat Theodoricus . praefationi , cuius principium deficit , nihil subscriptum est . libro IV adhaerent
epistulae Sidonii tres 18 . VI 11 . I 12 ; adscriptum est fuitve ad primam : [alii non] habent [duas ha] sepistolas
[et su] bsequen [tem ; fi] nitur hic [liber qu] artus. in libro VIII inter ep . 3 et 4 inserta est epistula VII 35 adscripta
ab ipso librario adnotatione hac : hec epistola vacathic , quia est scripta supra in libro VII epistolarum
epistola XXXV , sed inveni ipsam etiam hoc locoscriptam cum VII epistolis ibidem proximesubsequentibus
hac in dicto numero computata ; quas quia ibiscriptae erant , hic scribere nolui , nescio tamen ubiscribi debeant ,
utrum illic vel hic .

106 . VATICANUS OTTOBONIANUS N . 174 membr . formae qunt . saec . XIV foll . 108 habet libros XII
integros , quorum septem primi laterculis instructi sunt , quinque reliqui iisdem carent spatiis tamen
vacuis relictis . ordo librorum a solito recedit . post epigramma iure Senator . . . placent praefationi
praescribitur sic : Mangni Aurelii CathiodoriSenatoris viri clarissimi et illustris exquestorispalatii , ex
consulis ordinarii , exmagistri offitii , prepositiofficiorum atque patritii liber variarum incipit . quartus liber
desinit imperfecte in ep . 39 nec plures habet laterculus praepositus ; subscriptum est : explicitquartus liber
Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viri clarissimi etillustris exquaestoris palatii et consulis ordinarii et
magistri offitii praepositi offitiorum atque patrintii .Incipiunt rubrice V li . et post has : expliciunt rubriceV li .;
incipit quintus liber d(i)c(t)i Cassiodori variarum . quintus liber vere est octavus , sextus nonus . septimus
recte numeratus habet laterculum integrum , sed finit in ep . 41 . quinque reliqui libri ita procedunt , ut octavus
sit nobis quintus , nonus nobis sextus , decimus nobis undecimus , undecimus nobis duodecimus , duodecimus
nobis decimus ; huic libro sub inscriptione prefatioCassiodori super opere huiusmodi adhaeret praefatio
libri XI suo loco a librario omissa . subscriptum :explicit XII et ultimus liber cet . sequuntur supplementa
duo a nova pagina incipientia ambo , alterum l . IV ep . 40 – 51 , alterum l . VII ep . 42 – 49 complectens . finem
facit liber de anima . Sidoniana absunt . auctori recensionis apparet ad manus fuisse exemplaria plura et
diversa ; nam ad primuni ordinem aperte redeunt libri primi tres cum quarto imperfecto ; secundi vestigia
certa adsunt et in epigrammate praemisso et in supplemento libri quarti et in septimo libro in fine hiante ,
sed praescripto laterculo pleno ; quinque libri postremi item adsunt quamquam ordine mutato . denique quae
absunt ab his tribus ordinibus , hic leguntur a reliquis discreta in calce voluminis . ceterum codex singularis
magis est quam utilis . proxime accedit , ut consentaneum est , ad librum nobis E ; sed habet quae absunt
a plerisque verba p . 180 , 7 nesciat habere , praeterea quantum vidi ego , ubi ab E recedit , aut recensiones
anteriores sequitur aut suis mendis inquinatus est neque ex suppletorio archetypo , propter quod solum

sextus ordo in censum venit , plura servavit varia lectione sibi propria fere destitutus . praeter specimina in enotavi inde haec : p . 180 , 7 quod vero decorumṇature fuit commodis exquisitum , ubi adnotatur :alibi scribitur sic : quod vere decorum vere fuitomnimodis exquisitum – 328 , 10 difficilimum 9adscr . al . dulcissi mum – 330 , 25 queratis ad sobolem in margine suppletum – 332 , 30 iura ad vitiorum item – 341 , 2 victualium deletum et substitutum mercimonialium– 341 , 26 videantur esse latronum – 350 , 7 raptatum – 11 circuitu , superscr . ał . circumactus – 19 principis – ib . pro curibus est auribus , sed a est in litura .

107 . VATICANUS OTTOBONIANUS N . 335 membranaceus formae maximae saec . XIV toll . 95 . post epi gramma dedicatorium Iure Senator praefationi praescribitur : liber Cassiodori , subscribitur : MagniAurelii Cassio dori Senatoris viri clarissimi et illustris exquaestorispalatii exconsulis ordinarii exmagistri officiipraepositi officiorum atque patricii liber primus incipit . libro XII subscriptum est : explicit duodecimus et ultimusliber Cassiodori ; sequitur liber de anima , cui subscribitur : explicit liber Cassiodori de anima . laterculi absunt omnes ; pars epistularum etiam inscriptionibus caret . in quarto libro post verb . ep . 28 p . 126 , 28defensoremque fecisse sequuntur ep . 47 a verbis p . 135 , 25 :extimanda est unius iuventuti (sic) lesio et quae sequuntnr ; de scriptus igitur est liber ex archetypo mutilo . in septimo libro formulis ad VII 41 argumenta praescripta sunt , ut ad hanc : conceditur minori venia aetatis : rubrica , quae sequuntur epistulae argumentis carent . Sidoniana absunt .

108 . VATICANUS REGINAE n . 148 membr . formae quaternariae saec . XIV foll . 135 . deficiunt foliis

evulsis principium usque ad ep . 1 , 2 p . 11 , 13flammeo liquore relaxaret co(lore) ; IV ab ind . ep . 15 Benenato ad ep . 2 p . 115 , 13 per illum et illum lega(tos) ; V ab ind . ep . 25 universis Gothis ad ep . 3 p . 145 , 5dolemus sed acerbum ; V 43 p . 170 , 24 irrumpere graviter ad VI 1 p . 175 , 1 opes privatas non . laterculi adsunt , item in scriptiones . libro XII subscriptum est : explicit lib .XII mag ' Aureli Casualis (sic) , sequuntur liber de anima inscriptus post laterculum incipit lib . XII (sic) deanima ; liber de vera amicitia Cassiodori exciso folio ex tremo ; f . 121 principio mutilus liber de caritate deiet dilectione proximi , denique f . 134 ' locus ex Hieronymo contra Iovinianum et epistula quam dedit Raymundodomino de Castro Bernardus .

109 . VATICANUS REGINAE 1822 chartaceus formae quaternariae saec . XV finit libro ipso integro XI 2 fin . pagina extrema non perscripta . resectis marginibus quaedam deficiunt . laterculi adsunt . praefationi

praescribitur : Magni Aurelii Cassiodori Senatorisviri clarissimi et illustris quaestoris palatiiexconsulis ordinarii exmagistri praepositi offitiorum atquepatricii liber variarum . praefatio sive prologus . nostro iussu
examinavit Tschindel .

110 . VENETUS BIBLIOTHECAE S . MARCI CL . II N . 20 membr . formae maximae foll . 70 perscriptus , ut in fine legitur , ' 1409 Mutinae Septembris prima luce ... per me dominum Blancum de Ferariis ', continet variarum libros duodecim recte ordinatos , nisi quod adiectae sunt in fine libri XI epistulae duae suis locis omissae II 31 (cuius locum obtinet ep . III 50 item suo loco omissa) et IV 16 , item in fine libri XII ep . I 25 cum adnotatione hac : ' supra scripta epistola sequitur epistolam sub rubro Universis Gothis Theo . in primo ' libro '. liber de anima abest . post epigramma dedicatorium Iure Senator cet . sequitur praescriptio prae fationis : Magni Aurelii Cassiodori Senatoris viriclarissimi et illustris exquestoris palacii exconsulisordinarii exmagistri offitii praepositi officiorum atque patritiiuariarum liber primus . prologus ; praefationi subscribitur :
epistol . prima uariarum casyodorum [sic] primolibro . Sidonianae epistulae insertae sunt I 8 inter epistulas 30 et 31 libri VIII ; VI 11 inter ep . 32 et 33 libri VIII ; epistula 1 , 2 ' de forma et modo vivendi Theoderici regis ' ad calcem libri X . laterculi absunt , adsunt inscriptiones .

111 . VINDOBONENSIS N . 79 (antea phil . n . 107 ; Endlicher n . 363) chart . saec . XV continet libros Cassiodori sex posteriores integros cum laterculis suis et recte numeratos ; adhaerent extremo epistulae tres Sidonianae . eidem subscribitur : explicit libervariarum variarum (sic) Magni Aurelii CassiodoriSenatorix viri clarissimi exquestoris palacii exconsulisordinarii exmagistri officii praepositi officiorumatque patricii . examinavit nostra causa Carolus Schenkl professor Vindobonensis .

CODICES ORDINIS INCERTI .

Codices , qui cuius generis sint determinare non potuimus , cum extantes , sed quorum notitiam idoneam non habeamus , tum latentes deperditive , praeter eos , quorum in editionibus enarrandis mentio facta est , sunt hi :
BAIOCENSIS ecclesiae bibliotheca teste catalogo cod . Abrincensis n . 1942 (repetivit eum Gustavus Becker in catalogis bibliothecarum antiquis p . 199) inter libros datos ab episcopo Philippo (a . 1142 – 1164) accepit variarum codices duos , quorum alter recensetur ibi n . 58 sic : epistole Cassiodori , alter sub n . 91 sic :
super Marcianum et liber Tullii de paradoxis etTullius pro Marco Marcello et pro Quinta Ligario etpro Deiotario et pro se ipso et epistole Dindimi adAlexandrum et Alexandri ad Dindimum et Apuleusde fato . et Claudius Claudianus et epistole GiraldiEboracensis et vita Neronis et super variarumCassiodori et liber eiusdem de anima . Codicum COLONIENSIUM in adnotationibus adscriptis ad codicem Guelferbytanum Gudianum n . 95 (supra n . 82 A ; edidit eas Ebertus bibl . Guelferbyt . p . 41 , recognovit mea causa Bernardus Kuebler) post infra

relatam de Erfordiensi mentio fit a manibus aliis duabus saec . XV vel XVI . prior manus scribit sic : ' simile ' exemplar est apud fratres Augustinenses in Colonia scriptum in pergameno in magno volumine et magno ' textu in litera Anglicana ', id quod ducit ad saec . VIII vel IX . posterior addit haec : ' est etiam eiusdem ' materie volumen apud fratres minores in Colonia , scriptum in pergameno in magna libraria eiusdem con ' victus '. – Monasteria duo diversa sunt . Coloniae in tabulario urbano praefecto eius Hoehlbaum teste hi libri non reperiuntur , quamquam aliquot ibi extant in monasterio Augustinorum olim adservati

BENEDICTI EGII Spoletini codicem variarum Cassiodori adlegat Ligorius delle antichità di Roma (ed . Venetiis 1553) f . 1 ′, inde pro eo quod III 51 habet Accursius in vallem Martiam emendans Murciam , id quod habent libri scripti omnes . admonuit Dessau .

ERFORDIENSIS meminit qui saec . XV ad codicem Guelferbytanum Gudianum n . 95 haec adnotavit (vide supra) : ' simile volumen habetur in libraia (sic) collegii porte celi in Erffordia , cuius titulus undecim ' libri variarum rerum plurimas epistulas continentes illustris senatoris Cassiodori , quas composuit quando erat ' cancellarius Theoderici regis Gottorum et sunt pulcherrimi et est volumen in rhethorica 13 illius librarie .' Schum professor Kiloniensis , qui Erfordiensis bibliothecae codices diligenter excussit , a nobis interrogatus in ea codicem Cassiodori ullum hodie inveniri negavit ; in catalogo a . 1412 codices duodecim tantummodo ordinis supra indicati recenseri ; fortasse librum post eum annum demum bibliothecae accessisse et mox ex ea rursus ablatum esse ut alios plures . in bibliotheca Pommersfeldensi , in qua potissimum eum indagari iussit Schumius , codex is de quo agitur non magis extat .

LAURESHAMENSIS 8 . Nazarii bibliothecae catalogi tres scripti omnes saec . X , primus cod . Vatic . Palat . 1877 f . 1 – 34 , secundus eodem exemplo cod . Vat . Pal . 57 f . 1 – 7 , tertius diversus cod . cit . 1877 f . 44 – 79 , teste Augusto Wilmanns (mus . Rhen . vol . 23 a . 1868 p . 389) recensent inter alios codicem hunc :liber epistu larum (sic cat . III , libri epistolarum cat . I . II)Senatoris diaconi , postea presbiteri (hic finit cat . II) ad diversos numero XVII in uno cod . hodie non solum codex nullus extat , qui ad hanc aetatem adspiret , sed non magis ullus , qui variarum auctoris condicionem ecclesiasticam enuntiet et epistulas septendecim tantum exhibeat .

PATAVII IN BIBLIOTHECA MONASTERII S . IOHANNIS IN VIRDIARIO teste Tomasinio (biblio thecae Patavinae . Utini 1639 p . 31) in pluteo ad laevam X codex fuit Cassiodori variarum .

PATAVII IN BIBLIOTHECA PRIVATA CANDORUM teste eodem Tomasinio (l . c . p . 88) fuerunt Cassiodori epistolae in fol . membr .

HISPANUS VALENTIANUS n . 71 , membranaceus formae quadratae saec . XIV variarum libros XI et librum de anima continens memoratur apud Haenelium (catalogi librorum mss . 1830 p . 1001) .

EXCERPTA MINORA .

BRESLAVIENSIS bibl . urbanae n . 1604 (antea rar . V . pr . 1 . 7) chart . saec . XV (fuit doctoris Andreae Waynrici [?] de Nampslaw , deinde loci sancti Bernhardini episcopatus Vratislaviensis) intor alia habet foliis quin

que excerpta ex variis Cassiodori sumpta ex codice integro notae non bonae .

MATRITENSIS BIBLIOTHECAE NATIONALIS Q . 39 secundum Ewaldum (neues Archiv 6 , 311) inter acta varia et catalogos bibliothecae Escurialensis continet ex bibliotheca Ioannis Paez Cassiodori non tam epistulas ipsas quam indicem solum earum .

OXONIENSIS COLLEGII UNIVERSITATIS N . 76 saec . XV , olim Iohannis Castell ., inter alia complura tribus paginis f . 588 . 589 continet excerpta ex variis Cassiodori .

VATICANUS 6787 chart . saec . XV inter miscellanea diversa f . 78 ' exhibet epistulam II 39 inscriptam Theodoricus rex Aloisio architecto foelicitatemauctam subscriptione ficticia : vale . Ravenae III kl .Iunii . Aurelius Cassiodorus palatii praepositus scripsit .

TRECENSIS n . 1453 (ex monasterio Clairvaux) , chart . saec . XV (cat . général des mss . des bibl .publiques

des départements vol . 2 p . 608) inter alia , quae collegit Iohannes de Vepria a . 1471 , excerpta continet ex Cassiodori variis .

VENETI DUO Marcianae bibliothecae cl . XI cod . 66 n . 138 et cl . XIV n . 255 f . 10 aetatis recentis ambo exhibent epistulam de Venetiarum origine XII 24 .

VINDOBONENSIS n . 3121 (hist . prof . n . 279) saec . XV f . 136 refert epistulas I 17 . 19 .

FLORILEGIUM GALLICUM quod appellant servatum codicibus quod sciam his Matrit . Escor . Q . I . 14 saec . XIII / XIV (cf . Paulus Ewald neues Archiv 6 , 270 ; Gustavus Loewe apud Hartelium bibl . patr . Lat . Hisp . I p . 218)

Paris . Lat . 7647 olim Thuani saec . XII / XIII (cf . Gustavus Meyncke mus . Rhen . vol . 25 a . 1870 Paris . Lat . 17903 (= Notre Dame 188) p . 369 seq .) inter excerpta ex auctoribus Latinis compluribus continet quaedam sumpta ex variis Cassiodori descripta mihi ex duobus libris Parisinis a professore Girard . inscripta sic : Cassiodorus in prologo epistolarumquas de negociis curialibus ad diversas personas scripsit exparte regis

Theoderici incipiunt a praefatione p . 3 , 10 – 12 dictio semper .. . discernit indoctos . p . 3 , 21 – 22Declinanda est suasio ... decoris . p . 5 , 10 – 13 Alitermulta

lectione .. . placeat doctis , finiunt in ep . XXXVIII , sub quo numero leguntur commata duo alterum ex ep . 37

p . 35 , 3 : proclivior semper ad misericordiam viabonis mentibus patet , alterum ex ep . 38 p . 35 , 27 :hoc est

beneficium quod prestatur invitis nec cuiquam utidatur quod adversa voluntate conceditur . nihil igitur subsidii

in his inest .

- **15.** *A* Parisinus Lat. 17402 saec. XII . ; *B* Parisinus Lat . 1792 saec . XIII . ; *C* Parisinus Lat . 1791 saec . XII . ; *D* Parisinus Lat . 1906 saec . XIII . ; *E* Parisinus Lat . 12160 saec . XII exeuntis . ; *F* Rotomagensis 1360 saec . XIII . ; *G* Londin . Cotton . Vesp . B XIII saec . XII . ; *H* Londin . reg . 5 B VIII saec . XII . ; *K* Londin . reg . 10 B XV saec . XIII . ; *L* Oxoniensis Bodl . Lat . 391 saec . XV . ; *M* Oxoniensis e mus . 31 . ; *N* Londiniensis reg . 13 A XXI saec . XIII . ; *O* Bambergensis H . I . IV . 15 (n . 787 Jaeckii) saec . VIII , cuius v . 1 . ab A . Lins mayero enotatam debeo Usenero . ; *P* Vaticanus Palatinus 274 saec . XII . ; *Q* Vaticanus reginae 551 saec . XIII . ; *R* Vaticanus Urbinas 67 saec . XII . collati ad solum locum de Marcellino . ; *Y* Bruxellensis 8327 – 8342 saec . XIV . ; *Z* Bruxellensis 10615 – 10729 saec . XII .

- **16.** Mihaescu, 1978, 9—10, цитиран от Brian Croke в *Count Marcellinus and His Chronicle*, стр. xxvi.

- **16A.** http://ec.aciprensa.com/wiki/San_Bertin#.U5TZEvl5OSo

- **17.** Two codices stand as the archetypes of the Chronicon, which covers the period AD 379-534 (excepting an auctarium that is not considered the work of Marcellinus, which continues through AD 548). The first is codex *Sanctomerensis* (S); this is held in the city of Saint-Omer, though originally from the Abbey of St. Bertin; it is divided into two parts (n. 697 and n. 706), was assembled in the 10th c. (or at the start of the 11th, according to Bethmann), and ends where Marcellinus claims he wished to end in his preface (viz. AD 534). The second is codex Tilianus Oxoniensis (T), which also preserves the continuation; this was written at the end of the 6th c. and is therefore nearly coeval with the author; at the end of the 16th c. it was held by Jean du Tillet (Tilius), the bishop of Meaux, and after various turns subsequently came into the hands of the Bodleian Library (auct. T.II.6), where it was discovered by Mommsen. [S. Rota; tr. C. L. Caterine][Text licensed under the Creative Commons Attribution, Noncommercial, Share Alike 3.0 Unported License. We invite you to quote in the passage stating that it comes from the digilibLT project website digilibLT, http://www.digiliblt.unipmn.it and to state the names of people who have worked on the digital edition of the work cited].

- **17A.** https://archive.org/stream/bodleianmanuscr00jerogoog#page/n27/mode/1up

- **18.** A Parisinus Lat. 17402 saec. XII., B Parisinus Lat. 1792 saec. XIII., C Parisinus Lat. 1791 saec. XII., D Parisinus Lat. 1906 saec. XIII., E Parisinus Lat. 12160 saec. XII exeuntis., F Rotomagensis 1360 saec. XIII., G Londin. Cotton. Vesp. B XIII saec. XII., H Londin. reg. 5 B VIII saec. XII., K Londin. reg. 10 B XV saec. XIII., L Oxoniensis Bodl. Lat. 391 saec. XV.,1 Oxoniensis e mus. 3 I, N Londiniensis reg. 13 A XXI saec. XIII., Bambergensis H. I. IV. 15 (n. 787 Jaeckii) saec. VIII, cuius v. 1. ab A. Linsmayei'oenotatam debeo Usenero., P

Vaticanus Palatinus 274 saec. XII.), Q Vaticanus reginae 551 saec. XIII., R Vaticanus Urbinas 67 saec. XII.,Y Bruxellensis 8327—8342 saec. XIV., Z Bruxellcnsis 10615—10729 saec. XTI.

- **19.**

Baeda appellatur in codice ipsi fere aequali Cantabrigiensi historiae ecclesiasticae et alibi, *Beda* in plerisque; sed codicum auctoritas ad eiusmodi differentias non pervenit. Henricus Zimmer a me rogatus in eph. nostra (*neues Archiv* 16 a. 1891 p. 599) ostendit nominis apud Northumbriae indigenas non rari vetustiorem formam fuisse *Baeda*, receptam eo tempore quo historia scripta est *Bēda*. declinatur plerumque ad primam, sed ut *Attila*, *Totila*, *Gattila*, *Tzitta* passim flectuntur in *ani* vel *anis* (cf. C. I. L. V p. 1205), ita reperitur etiam genetivus *Bedani*, ut epistulae Cuthberti de obitu eius subscriptum est in cod. Sangallensi: *finit de obitu Bedani presbyteri.*

- **20.**https://www.academia.edu/27407999/%D0%9D%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B8_%D1%81%D1%8A%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F_%D0%B7%D0%B0_%D1%85%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5

- **21.** **http://www.tertullian.org/rpearse/manuscripts/jerome_chronicon.htm**

- **22.** **https://archive.org/stream/bodleianmanuscri00euse#page/n4/mode/1up**

- **13. D. Codex Vaticanus Graecus 156. . . . .The manuscript was listed as present in the Vatican library in 1475. It was borrowed from 30th April 1488 to 13th January 1492 by a certain Luigi Lotti. The first mention of the text is in the *Miscellanea* of Politian (1489), who must have used the MS. Small extracts were published in the 16th century. However when Marc-Antoine Muret wanted to read Zosimus in 1572, Cardinal Sirleto, then Prefect of the Vatican Library, placed the MS on closed access (v. a letter from Muret to Dupuy). A partial copy of the MS was made despite this by Emmanuel Provataris acting for Muret (now Vat. Gr. 1206 and 2351), from the latter portion of which Muret was able to send extracts to Dupuy. http://www.tertullian.org/fathers/zosimus01_book1.htm ; http://heml.mta.ca/lace/sidebysideview2/4777479 ; http://promacedonia.org/gibi/1/gal/1_152.html ; Zosimus et al. (1887). *Historia nova*; edidit Ludovicus Mendelssohn http://heml.mta.ca/lace/sidebysideview2/4777479**

- **14.A. http://www.latin.it/autore/eutropio/breviarium ; http://www.tertullian.org/fathers/eutropius_breviarium_2_text.htm_15 ;**

- **15. A. https://archive.org/details/procopius00maltgoog ; https://archive.org/details/procopius01dindgoog ; https://books.google.es/books?id=-yEAAAAYAAJ&redir_esc=y ; https://archive.org/details/bub_gb_BFVjsJXY6akC ; https://www.academia.edu/14480463/_Classicism_Barbarism_and_Warfare_Prokopios_and_the_Conservative_Reaction_to_Later_Roman_Military_Policy_American_Journal_of_Ancient_History_n.s._3-4_2004-2005_2007_189-218 ; https://archive.org/search.php?query=Procopius ;**

- **16.B. *Philadelpheni De magistratibus reipublicae Romanae libri tres* https://archive.org/details/joannislaurenti00hasegoog ; https://ia902704.us.archive.org/16/items/liberdeostentis00lydugoog/liberdeostentis00lydugoog.pdf ; https://books.google.es/books/about/Joannis_Laurentii_Lydi_Philadelpheni_De.html?id=KVQMAAAAYAAJ&redir_esc=y ;**

➢ **17.0.** **http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/bav_pal_lat_909/0007?sid=9d07832c7bc3f57929cf963a7f09c178**

➢ **17.1.** **(B) I. BRVXELLENSIS codex 9845-9848, saec. IX; (V) VATICANVS 3803 saculi IX – X; (L) LAMBETHANVS 325 saec. X; (T) TRECENSIS codes saec. XII – XIII.**

➢ **17.2. JACOBI SIRMONDI SOC. JESU PRESBYTERI, OPERA VARIA . . . ACCEDUNT S. THEODORI STUDITÆ EPISTOLÆ, ALIAQUE. . . PARISIIS, E TYPOGRAPHIA REGLA. ANNO MCDXCVI.**

➢ **17. D. (1)** **http://www.thelatinlibrary.com/ennodius.html ;**

➢ **17.D.(2)** **http://www.documentacatholicaomnia.eu/01_01_9999-9996-_Pontificorum_Vitae.html ;**

➢ **17D.(3)http://www.dmgh.de/de/fs1/object/display/bsb00000796_00003.html?sortIndex=010%3A010%3A0007%3A010%3A00%3A00&sort=score&order=desc&context=chronica+minora&hl=false&fulltext=chronica+minora ;**

➢ **18.A. vulgātor (volg-), ōris, m. [2. vulgo], one that makes a thing generally known, a publisher. divulger: taciti, i. e. Tantalus, who divulged the secrets of the gods, Ov. Am. 3, 7, 51. http://archimedes.fas.harvard.edu/cgi-bin/dict?name=ls&lang=la&word=vulgator&filter=CUTF8**

➢ **19.A. vulgāris (volg-), e (ante- and postclass. collat. form vulgārius, a, um, Afran., Nov., and Turp. ap. Non. p. 488, 26 sq.; Gell. 1, 22, 2; 3, 16, 18; 12, 10, 6; 16, 5, 1), adj. [vulgus], of or belonging to the great mass or multitude, general, usual, ordinary, every-day, common, commonplace, vulgar (freq. and class.): in omni arte, cujus usus vulgaris communisque non sit, Cic. Fin. 3, 1, 3: in communi vitā et vulgari hominum consuetudine, id. de Or. 1, 58, 248: vulgaris popularisque sensus, id. ib. 1, 23, 108: liberalitas, i. e. exlended to all, id. Off. 1, 16, 52: vulgaria et obsoleta sunt, id. Quint. 18, 56: vulgari et pervagatā declamatione contendere, id. Planc. 19, 47; cf.: ut pervagatum et vulgare videatur, id. Or. 57, 195: nihil tam vile neque tam vulgare est, cujus, etc., id. Rosc. Am. 26, 71: commendatio, id. Fam. 1, 3, 2: opinio, id. de Or. 1, 23, 109: artes, id. Rosc. Am. 46, 134: jejunus raro stomachus vulgaria temnit, Hor. S. 2, 2, 38: coetus vulgares spernere, id. C. 3, 2, 23: prostratas arbores restitui ... vulgare est, is a common thing, Plin. 16, 31, 57, 131; 14, 19, 24, 120: vocabula, Quint. 1, 1, 34: verba, id. 10 1, 9, No comp. or sup. — vulgā-rĭter, after the ordinary or common manner, commonly, vulgarly (very rare): non vulgariter nec ambitiose scribere, Cic. Fam. 13, 69, 1 (dub.); Plin. 8, 5, 5, 13 and 28; 28, 14, 58, 204.**

➢ **20.A. Vulgo, I vulgo adv. [vulgus] 1) в голямо количество, множество (ab aliqua re discedere Cs; ad prandium invitare C; nasci V); 2) общонародно, публично (aliquid ostendere C): victum v. quaerere Ter ; търгуващ със себе си. 3) навсякъде, (aliquid loqui audire C, CC); плътно и редом, това е работата, обикновено (non raro, sed v. evenire C): ea, quae v. recepta sunt Q поговорки ; v. quod dici solet Ter като се нарича обикновено това. II vulgo, avi, atum, are 1) да го направиш за всички, общодостъпен, разпространяване, пренасяне, (contagium in alios QC; facinus per omnes L; vulgatur fama per urbem V): in omnem exercitum vulgari L разпространено по цялата войска; navis vulgata omnibus C обществен кораб; vulgatus usu QC общоупотребително. 2) обявяване, довеждане до знанието на всички, (famam alicujus rei**

L); издаване, публикуване (librum Q; carmina T, M); разгласяване, разказване (dolorem verbis V): vulgato Agrippinae periculo T тогава се разпространи слуха за опасността по която се подведе Агрипина; 3) med.-pass. vulgari смесване, свеждане до (cum aliquo L): v. corpus L (pretio AV) торговать своим телом; aliquem vulgo v. Pl запознаване с някого — Вж. vulgatus.

- **21. А. *ТЕРМИНА БЪЛГАРИ – BULGARES (BULGARI, BULGAROS, VULGARES, BULGARORUM, VULGARORUM И Т.Н. В РАЗЛИЧНИТЕ ПАДЕЖИ И ГРАФОЛОГИЧНИ РАЗЛИЧИЯ) ПРЕДИ ДА СЕ ПРЕВЪРНЕ В НАРОДНОСТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗА НАС БЪЛГАРИТЕ И ЗА ОСТАНАЛИЯ СВЯТ С РЕПИТИТЕ СИ – БУГАРИ, БОЛГАРИ, БЛЪГАРИ, БЪЛГАРИ И Т. Н. СЪЩЕСТВУВА В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА СТОТИЦИ ГОДИНИ КАТО СЛУЖЕБНА, ТИТУЛНА ДУМА В КОДЕКСИТЕ, ВОЕННИТЕ И ЦЪРКОВНИ ПАМЕТНИЦИ НА РИМСКАТА ИМПЕРИЯ, НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЕВРОПА.* https://sites.google.com/site/runiyistoriabozman/rimska-teza**

- **21. В. *Hadrian's Wall and the End of Empire: The Roman Frontier in the 4th and 5th, Rob Collins, Routledge, 711 Third Av. NY 10017. https://books.google.es/books?id=NqH4qo8drC4C&pg=bl&ots=h6CpZmwjGF&sig=DedHLi4jDjI-z52g7mXlaQgWk3w&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjP7sDXh4DQAhUDOhQKHdrnDCAQ6AEIJTAB#v=onepage&q&f=false ;***

p. 39. *"… In the early 4th century that separated the field armies, comitstenses, from the static frontier forces, the limitanei, variously known as ripariensеs, ripenses, castellani or burgarii… ".*

- **22. https://books.google.es/books?id=FY1EAAAAcAAJ&pg=RA1-PA455&lpg=RA1-PA455&dq=Hai+Hagiai+Oikumenikai+Synodoi,+bulgarorum&source=bl&ots=se10qlsPf_&sig=dmVdRTD2-4EXKX28km4IfGeQiso&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjf5ICh25LQAhVDuxQKHXidAgYQ6AEIHTAA#v=onepage&q&f=false**

- **22.A. https://books.google.es/books?id=z72kwXh5Mq0C&pg=RA4-PA757&dq=es&sa=X&ved=0ahUKEwjPx8PLgZLQAhUGzRQKHeoOBJIQ6AEIHzAA#v=onepage&q=false&f=false**

- **23. https://books.google.es/books?id=z72kwXh5Mq0C&pg=RA4-PA757&dq=vulgarorum&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjPx8PLgZLQAhUGzRQKHeoOBJIQ6AEIHzAA#v=onepage&q&f=false**

- **23.A. https://ia600201.us.archive.org/5/items/memoriespettanti07giul/memoriespettanti07giul.pdf *DOCUMENTI ILLUSTRATIVI PER LA STORIA DELLA CITTA E CAMPAGNA DI MILANO***

- **24. Номерата на кодекси *Parisinus* (Парижки) упоменати в над 90 книжни публикации, номер 5018 не е сред тях: 5091, 1862, 1863, 1471, 12117, 27691, 17402, 1792, 1791, 1906, 12160, 4841, 4871, 12237, 17544, 4870, 7530, 2169, 985, 4883, 12236, 2321, 982, 4860, 4892, 3088, 12161, 4873, 6817, 6133, 7582, 9380, 10910, 1882, 1883, 6815, 9380, 687, 982, 985, 6113, 7582.**

- **24.G. https://it.wikipedia.org/wiki/Burgaria#cite_ref-2**

➢ 24 B. Pipini, Caroli et Ludovici ab anno 741–842. primum editi ab Herrmann o Comite Nuenario, Colon. 1521. 4. (ibid. 1562. 12. et 1616.4.) quia S. Benedictini ordinis quodam monacho scriptostra didit. *Leben Kaiser Karls des Grossen*, стр. 298, Hans-Carl Dippoldt, Zubingen, 1810.

➢ 24A. "Annales Mettenses (687-930)" dans Monumenta Germanicae historica, Scriptores. - tome 1. - 1826 - Hanovre, Pertz, pp. 316-336. (https://bildsuche.digitale-sammlungen.de/?c=viewer&bandnummer=bsb00000868&pimage=00348&v=100&einzelsegmentsuche=&mehrsegmentsuche=&l=it)

➢ "Annales mettenses priores ; primum recognovit B. de Simson. Accedunt additementa Annalium Mettensium posteriorum" dans Monumenta Germaniae historica. Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi, n° 10. - 1905 - Hannoverae, Hahn, XVII-119 p.

➢ "Annales Mettenses seu potius Chronicon Monasterii S. Arnulf Mettensis" dans Recueil des historiens des Gaules et de la France, tomes V à VIII. - 1744 - Paris, Martin Bouquet.

➢ "Annales rerum Franciscarum ab anno Christi 687 usque annum 904. In Monasterio Sancti Arnulfi Mettensis scripti" dans Historiae Francorum scriptores.?

➢ "Annales sancti Vincentii Mettensis" dans Monumenta Germaniae historica, Scriptores, tome III. - 1839 - Hanovre, Pertz, pp. 155-160.

➢ "Annalium veterum fragmenta partim ex Mettensibus desumpta" dans Monumenta Germaniae historica, Scriptores, tome XIII. - 1881 - pp. 26-33.

➢ "Chronica episcorum Metensium (1260-1376-1530), édité par G. Wolfram" dans J.G.L.G. - 1898 - Metz, pp. 296- 337.

➢ "Chronique en vers des antiquités de Metz, publiée par Dom Calmet" dans Histoire de Lorraine, 1re édition, tome II, preuves. - 1728 - col. CXXI-CLX- VIII.

➢ "Chronique en vers des antiquités de Metz, publiée par Dom Calmet" dans Histoire de Lorraine, 2e édition, tome III, preuves. - 1748 - col. CCLXXXI-CCCXXXVI.

➢ "Chronique ou Annales du doyen de Saint-Thiébaut, publiée par Dom Calmet" dans Histoire de Lorraine, 2e édition, tome V, preuves. - 1752 - col. VI-CXVI.

➢ "Chronique ou Annales du doyen de Saint-Thiébaut, publiée par Dom Calmet" dans Histoire de Lorraine, 1re édition , tome II, preuves. - 1728 - col. CLXIX- CCLIX.

➢ ABEL (Charles). – Louis XI et les bourgeois de Metz. (Mémoires lus à la Sorbonne). - 1864 - Paris, 19 p.

➢ ARFEUILLES (J.). – "Quand la belle et implacable Brunehaut régnait à Metz" dans Lorraine-Magazine, n° 95. - 1962 - pp. 24-27.

➢ ARVEILER-FERRY (Monique). – Documents sur l'histoire de la Lorraine. I, catalogue des Actes de Jacques de Lorraine évêque de Metz (1239-1260). - 1957 - s.l., s.n.

➢ BARDOU-DUHAMEL. – "Mémoire sur les soldoyeurs de la République de Metz" dans P.L. - 1909 - Nancy, pp. 518-523.

➢ BLANCHARD (J.-C.). – "Le patriciat messin et l'histoire" dans Ecrire l'histoire à Metz au Moyen Age : actes du colloque organisé par l'Université Paul Verlaine de Metz, 23-24 avril 2009. - Coll. "Recherches en littérature et spiritualité » ; vol. 20. - Berne, Peter Lang., 484 p.

➢ BOEHM (Laetita). – "Rechtsformen und Rechtstitel der burgundischen Königerhebungen im 9. Jahrhundert" dans Historisches Jahrbuch (élections à Metz). - 1961 - pp. 1-59

➢ BOUTEILLER (Ernest de). – "Hannes Krantz, ennemi de la cité de Metz, 1485-1493" dans M.S.A.L. - 1864 - Nancy, pp. 99-136.

➢ BOUTEILLER (Ernest de). – "Une conspiration en 1491" dans L'Austrasie. - 1856 - Metz, Rousseau Pallez, pp. 297-309, 363-378.

➢ BOUTEILLER (Ernest de). – Un voyage impérial il y a quatre siècles. Extrait d'une ancienne chronique messine. - 1866 - Metz, Rousseau Pallez, XXXVI p.

➢ BOUTEILLIER (Ernest de) (Ed.). – La Guerre de Metz en 1324. [Poème du XIVe siècle, publié par E. de Bouteiller, suivi d'études critiques sur le texte par F. Bonnardot. - 1875 - Paris, Firmin-Didot, XXV, 2 vol., 511 pages.

➢ BRUHL (R.). – "Fränkischer Krönungsbrauch" dans Historische Zeitschrift (couronnements à Metz). - 1962 - pp. 265-326.

➢ BRUNEAU (Charles). – "La république messine au début du XVIe s." dans C.L., n° 4. - avirl 1929 - Metz, pp. 62-66.

➢ BRUNEAU (Charles). – La chronique de Philippe de Vigneulles S.H.A.L. - 1927-1933 - Metz, 4 vol., XXX-382 p. ; 424 p. ; IV-402 p. ; 559 p.

➢ CAILLY (C.). – "Le bourgeois de Metz au XVe siècle : Philippe de Vigneulles" dans L'Austrasie, n° 161. - 1867 - Metz, Rousseau Pallez, p. 106

➢ CAILLY (Charles). – "De la bourgeoisie messine au XVe siècle et de l'origine des paraiges" dans B.S.A.H.M. - 1867 - Metz, pp. 27-39.

➢ CALBAT (Jean-Louis). – "Les surnoms des enfants trouvés de l'hôpital Saint-Nicolas de Metz" dans Généalogie lorraine, n°67. - 1988 - pp. 11-14.

➢ CHARRETTE (Emmanuelle). – Chronique des maîtres-échevins de Metz. [�?dition du manuscrit] ? Mémoire de maîtrise de l'université de Metz; - 1991 - Metz, Université de Metz, 307 p.

➢ CHATELAIN (Victor). – "Le comté de Metz et la vouerie épiscopale du VIIIe au XIIIe siècle" dans J.G.L.G. - 1897 ou 1898 - Metz, pp. 72-119

➢ CHATELAIN (Victor). – "Le comté de Metz et la vouerie épiscopale du VIIIe au XIIIe siècle" dans J.G.L.G. - 1901 - Metz, pp. 245-311.

➢ CHAUSSIER (F.). – "Les évêques de Metz du Xe au XIIIe siècle" dans Revue écclésiastique de Metz, n° 147. - 1892 - Metz, p. 79

➢ CHAZAN (Mireille). – "Erudition et conscience urbaine dans l' "éloge de la ville de Metz » de Sigebert de Gembloux" dans C.L. - 1992 - Metz, pp. 441 et s.

➢ CHAZAN (Mireille). – "La chronique de Jean de Mailly" dans C.L., n° 3. - 1991 - Metz, pp. 205-238.

➢ CHEVALIER (Ulysse). – "Metz" dans Répertoire des sources historiques du Moyen-�?ge. - 1903 - Montbéliard, col. 1921-1926.

➢ CHOUX (Jacques). – "Les conciles carolingiens de Toul (859-860)" dans La Lorraine chrétienne au Moyen Age : Recueil d'études [Origine : La semaine religieuse du diocèse de Nancy et de Toul, 1961, p. 746-753, 763-764.] - 1981 - Metz, Ed. Serpenoise, pp. 39-48.

- **CHOUX (Jacques). – "Les conciles carolingiens de Toul (859-860)" dans La semaine religieuse du diocèse de Nancy et de Toul. - 1961 - pp. 746-753, 763-764.**
- **CL�?MENT (Roger). – "Table alphabétique et concordances des chroniques de Huguenin" dans C.L. - 1929 - pp. 147-148.**
- **DEPOUX (Michèle). – La seigneurie épiscopale de Metz, ses variations territoriales de 962 à 1415. ? Thèse de l'�?cole des Chartes. - 1954 - Paris, 2 vol., XXIII- 639 p. .**
- **DOSDAT (Gérard). – "Prises de bans et rôles de bans à Metz du XIIIe au XVIe siècle" dans C.L., n° 2. - 1983 - Metz, pp. 143-159.**
- **DOSDAT (Gérard). – Documents d'histoire messine. Rôles de bans (1323-1338). - Thèse de l'université de Nancy. - 1980 - Nancy, Université de Nancy, 3 vol., 402-523-449 pp.**
- **DOSDAT (Gérard). – Les échevins du palais de la cité de Metz, 1180-1552. (Préface de Jean Schneider). - 1993 - s.l., s.n., XVI- 242 p.**
- **DU COETLOSQUET (Maurice). – Metz, capitale des rois d'Austrasie, Saint Sigisbert, Louis le Débonnaire, et de la République messine. (Israël Silvestre, 1667). - 1898 - Lourdes, 4 p.**
- **DUVERNOY (�?mile). – "L'attaque de la porte Serpenoise et la Chronique de Lorraine (1473)" dans C.L. - 1924 - Metz, pp. 127-128.**
- **ETIENNE (G.), TRAPP (Julien). – "L'ordre teutonique à Metz (1210-1595) " dans C.L., n° 3-4. - 2012 - Metz, pp. 20-29.**
- **EWIG (Eugen). – "Metz und das Reich im Mittelalter" dansErbe und Heimat, n°, 1. - 1944 - pp. 20-24.**
- **EWIG (Eugen). – "Résidence et capitale pendant le Haut Moyen-�?ge. (Metz sous la dynastie austrasienne)" dansRevue historique. - 1963 - pp. 25-72.**
- **FOLZ (Robert). – "La proclamation de la Bulle d'Or à Metz le 25 décembre 1356" dans A.S.H.A.L. - 1957 - Metz, pp. 159-167.**
- **FRAY (Jean-Luc). – "Recherches sur la seigneurie banale au XIIe siècle, d'après le vocabulaire des actes des évêques de Metz (1058-1210)" dans Publications de la section historique de l'institut grand-ducal de Luxembourg. - 1986 - Luxembourg, Imprimerie Linden, vol. CII, pp. 75-102 ou pp. 77-101.**
- **GAILLARD (M.). – "A la recherche de l'auteur du "Petit cartulaire » de Saint-Arnoul de Metz" dans Ecrire l'histoire à Metz au Moyen �?ge : actes du colloque organisé par l'Université Paul Verlaine de Metz (23-24 avril 2009) - Coll. "Recherches en littérature et spiritualité ». - Berne, Peter Lang, pp. 99-112.**
- **GAILLARD (M.). – Le souvenir des carolingiens à Metz au Moyen Age : Le petit cartulaire de Saint-Arnoul [Arnould, Arnoulf, Arnulf, Arnulfus]. - 2006 - Paris, Publications de la Sorbonne, 253 p. + 1 disque optique numérique.**
- **GASPARD (Félix). – �?tudes historiques du XIIIe au XVIe siècle sur le pays messin, la république messine et le Dauphinois Farel. - 1900 - Lyon, Saillard, VIII-166 p.**
- **GERMAIN (Léon). – Documents luxembourgeois. Accord entre Philippe le Bon et la cité de Metz. - 1890 - Luxembourg, 12 p.**
- **GINSBERG (F.). – "Die Privatkanzlei der Metzer Patrisierfamilie de Heu (1350-1550). Quellenstudien zur Wirtschaftsgeschichte des Metzer Landes" dans J.G.L.G. - 1913 - Metz, pp. 1-216.**

- GOHLKE (W.). – "Die Serpantinen und Kanonen von Metz im Kriege 1324" dans Zeitschrift für Waffenkunst, n° 6-7. - 1916 - Leipzig, pp. 203-205.
- GROSDIDIER DE MATONS (Marcel). – "�? propos d'un faux célèbre : la politique de Philippe le Bel dans l'évêché de Metz" dans B.s.l.B. - 1921 - pp. 73- 80.
- GUIZOT. – "Annales de Saint-Bertin et de Metz" dans Collection des mémoires relatifs à l'histoire de France, tome II.
- HANNONCELLES (Jean-François Gilbert Gérard d'). – Metz ancien. - 2 volumes - 1856 - Metz, Rousseau Pallez, 300 - 278 p.
- HASLBACH (Irene). – Aufstieg und Herrschaft der Karolinger in der Darstellung der sogenannten Annales Mettenses priores? - 1970 - Lubeck, s.n.
- HECKMANN (Dieter). – "Die Deutschordensniederlassung Metz zwischen Germania und Romania : 1210/ vor 1241 bis 1552" dans Grenzen erkennen, Begrenzungen überwinden. - 1999 - s.l., s.n., pp. 237-248.
- HEINRICH (I.). – "Titulatur und Urkunden der arnulfingischen Hausmeier" dans Archiv für Diplomatik, n° 11-12. - 1965-1966 - pp. 71-279.
- HEITZ (Carol). – "Metz au temps de Charlemagne" dans Mélanges R. Louis, t. I. - 1982 - pp. 51-66.
- HEITZ (Carol). – "Metz et son groupe épiscopal à l'époque pré-carolingienne et carolingienne" dans Eglises de Metz dans le haut Moyen-Age : recueil d'études, cahier n° 4. - 1982 - Nanterre : Université de Paris X-Nanterre. Centre de recherches sur l'Antiquité tardive et le haut Moyen-Age,
- HILBOLD (Alain). – "Le pays messin ravagé par les guerres, de l'époque des guerres féodales à la réunion de Metz à la France (1552)" dans Renaissance du vieux Metz et des pays lorrains, avril 2013, n° 167. - 2013 - pp. 3-11.
- HOD�?E (Françoise). – Les relations entre les ducs de Lorraine et la cité de Metz de 1913 à 1929. ? D.E.S. Lettres de l'université de Nancy . - 1951 - Nancy; Université de Nancy..
- HUGUENIN (Jean-François). – Chroniques de la ville de Metz. 900-1552. - 1838 - Metz, Lamort, , VIII-896 pages.
- HUSSON (J.), MICHELANT (H.). – Chroniques de Metz de Jacomin Husson, 1200-1522. [Publié d'après le manuscrit autographe de Copenhague et celui de Paris par H. Michelant]. - 1870 - Metz, Rousseau Pallez, XII-380 p.
- JACQUES (André). – "Metz au Moyen-�?ge" dans R.R.M. - 1925 - Paris, pp. 247- 352
- JASCHKE (Kurt). – "Zu Metzer Geschichtsquellen der Karolingerzeit" dans Rheinische Vierteljahres- blätter, n° 33.- 1969 - pp. 1-13.
- KAISER (Rheinhold). – "Karls des Grossen Immunitätsprivilegien für Trier (775)" dans Jahrbuch für westdeutsche Landesgeschichte, n° 2. - 1976 - 1976, pp. 1-22.
- KEUNE (Johann-Baptist). – "Urkundscheine und Grundbuchordnung im mittelalterischen Metz" dans Elsass-Lothringische Mitteilungen, n°39. - 1923
- KLIPFFEL (Henri). – Les Paraiges messins. �?tudes sur la république messine, du XIIIe au XVIe siècle. - 1863 - Metz, Warion-Paris, Durand, XI-238 p.
- KLIPFFEL (Henri). – Metz, cité épiscopale et impériale (Xe au XVIe siècle). Un épisode de l'histoire du régime municipal dans les villes romanes de l'empire germanique. - 1867 - Bruxelles, Hayez, IX-416 p.

- LABASTIDE (J.B.). – "Table analytique des chroniques de Metz. (Praillon, Vigneulles)" dansM.A.M. 1840-1841. - Metz, pp. 122-133.
- LABROT (J.), et al.. – "Apogée et déclin de la puissance féodale épiscopale : le gros d'argent d'un évêque de Metz : Thierry V de Boppard 1365-1383" dans Moyen-Age. - 2000
- LALLEMAND (P.J.). – "Un manuscrit retrouvé. Guerre de Metz en 1324" dans J.S.A.L. - 1885 - Nancy, Crépin- Leblond, pp. 105116.
- LANG (Jean-Bernard). – "Une énigme du passé médiéval de Metz : l'origine du paraige de Jurue" dans C.L., n° 4. - 1994 - Metz, pp. 291-298.
- LEMPFRID (Heinrich). – Die Deutschordenscomturei Metz. - [Reprod. de l'éd. de Saargemünd, (E. Maurer), 1887. - (Suppl. à : Jahresbericht des Gymnasiums zu Saargemünd]. - 1997 - s.n., 48 p.
- LEVISON (W.). – "Metz und Südfrankreich im frühen Mittelalter. Die Urkunde Sigisbert III. für die Kölner und Metzer Kirche" dans Jahrbuch der Elsass-Lothringische Gesellschaft zu Strassburg, XI. - 1938 - pp. 92-122.
- LEVISON (W.). – "Zu den Annales Mettenses" dans Festschrift für Robert Holtzmann. - 1934 - Berlin, p. 238, H. 9-21.
- LORRAIN (Charles). – "Sur les privilèges des Sept délégués à la guerre de la cité de Metz (1429)" dans B.S.A.H.M. - 1871-1872 - Metz, p. 46.
- M�?SEBECK (Ernest). – " Geschichte von Metz im Anfange des 15. Jahrhunderts" dans J.G.L.G. - 1901 - Metz, pp. 345-347.
- MARICHAL (Paul). – Cartulaire de l'évêché de Metz : introduction et tables, essais de restitution du vieil registre et du second registre des fiefs. [Mettensia, V. Mémoires et documents publiés par la Société nationale des antiquaires de France. Fondation Auguste Prost]. - 1906-1908 - Paris, C. Klincksieck, I-CXXXIV-293 p.
- MAROT (Marthe). – La chronique dite du doyen de Saint-Thiébaut de Metz. ? Positions des thèses de l'�?cole des Chartes. - 1926 - Paris, Picard, 5 p.
- MAROT (Marthe). – La chronique dite du doyen de Saint-Thiébaut ou Histoire de Metz véritable, 1231-1445. ? Thèse de l'�?cole des Chartes, inédite. (Manuscrit conservé à la Bibliothèque municipale de Metz). - 1926 - XCIV-415-48 p
- MASSOULARD. – Les échevins de Metz au XIVe siècle. ? Mémoire de DES d'histoire de l'université de Nancy. - 1956 - Nancy, Université de Nancy.
- MEYER (A.). – Der politische Einfluss Deutschlands und Frankreichs auf die Metzer Bischoswahlen im Mittelalter. - 1916 - Metz, s.n.
- MICHELANT (Henri). – "Mémoires de Philippe de Vigneulles : Bourgeois de Metz : 1471-1552"[Traduction en français de la préface, par Olivier Marchal de Corny] dans Société littéraire. - 1852 - s.l., s.n., 32 p.
- MICHELS (Th.). – "La date du couronnement de Charles le Chauve (9 septembre 869) et le culte liturgique de Saint Gargan à Metz" dans Revue bénédictine, n° 41. - 1939 - vol. 4, pp. 288-292.
- MISONNE (Daniel). – "Mandement inédit d'Adventius de Metz à l'occasion d'une incursion normande" dans Revue bénédictine. - 1983 - pp. 71-79.

➢ MORRET (B.). – Stand und Herkunft der Bischöfe von Metz, Toul und Verdun im Mittelalter. ? Thèse de l'université de Bonn. - 1911 - Düsseldorf, s.n.

➢ OEXLE (O.G.). – "Die Karolinger und die Stast des heiligen Arnulf" dans Frühmittelalterische Studien, n° 1. - 1967 - Berlin, De Gruytes, pp. 251-364.

➢ PARISSE (Michel). – "Complément du catalogue des actes de Bertram, évêque de Metz (1180-1212)" dans A.S.H.A.L. - 1963 - Metz, pp. 37-57.

➢ PARISSE (Michel). – "Importance et richesses des chartes épiscopales : les exemples de Metz et de Toul, des origines à 1200" dans �? propos des chartes d'évêques : Hommage à Lucie Fossie. - Coll. "Actes des évêques de France » - 1991 - Nancy, Presses Universitaires de Nancy, , pp. 19-43.

➢ PARISSE (Michel). – "La reine Hildegarde et l'abbaye Saint-Arnoul de Metz" dans Autour d'Hildegarde : Actes du colloque de Paris-X-Nanterre. - 1987 - Paris, Université Paris-X-Nanterre, pp. 41-47.

➢ PARISSE (Michel). – "Les chartes des évêques de Metz au XIIe siècle" dans Archiv für Diplomatik?, n° 22. - 1976 - pp. 272-316.

➢ PARISSE (Michel). – "Les princiers messins au XIIe siècle" dans A.S.H.A.L. - 1971 - Metz, pp. 23-28.

➢ PARISSE (Michel). – Actes des Princes lorrains. 2eme série : Princes ecclésiastiques : I. Les Evêques de Metz. B. Etienne de Bar, 1120-1162. - Nancy, Université de Nancy II, 307 p.

➢ PARISSE (Michel). – Actes des Princes lorrains. 2eme série : Princes ecclésiastiques : I. Les Evêques de Metz. C. Thierri III, Ferri, Thierri IV, 1163-1179. - Nancy, Université de Nancy II, 307 p.

➢ PARISSE (Michel). – Les actes des évêques de Metz, 1120-1179. ? Thèse de diplomatique de la faculté des lettres et sciences humaines de Nancy, 3 volumes . - 1966 - Nancy, Faculté des lettres et sciences humaines,

➢ PAULUS (C.). – Metzer Gesandschaften in den päpstlichen Hof gelegentlich des 1462 ausgebrochenen Streites zwischen der Stadt und dem Dom. - 1904 - s.l., s.n.

➢ PERRIN (Charles-Edmond). – "Le droit de bourgeoisie et l'immigration rurale à Metz au XIIIe siècle" dans A.S.H.A.L. - 1921 - Metz, pp. 513-640

➢ PERRIN (Charles-Edmond). – "Le droit de bourgeoisie et l'immigration rurale à Metz au XIIIe siècle" dans A.S.H.A.L. - 1924 - Metz, pp. 148-152.

➢ PERRIN (Charles-Edmond). – Le droit de bourgeoisie et l'immigration rurale à Metz au XIIIe siècle. - 1924 - Bar-le-Duc, Contant-Laguerre, 127 p.

➢ PONCELET (Jean-Victor). – "Souvenirs messins du XVe siècle" dans Metz littéraire. - 1854 - pp. 548-556.

➢ PONCELET (Jean-Victor). – Souvenirs messins du XVe siècle. - 1854 - Metz, F. Blanc, 9 p.

➢ PROST (Auguste). – "Les paraiges messins" dans M.S.A.M. - 1877 - Metz, pp. 343-355.

➢ PROST (Auguste). – "Notice sur le maître-échevinat de Metz" dans M.A.M. 1852-1853. - 1853 - Metz, pp. 131-178.

➢ PROST (Auguste). – "Notice sur les chroniques de Metz publiées par M. Huguenin" dans M.A.M.1850-1851. - 1851 - Metz, pp. 208-255.

➢ PROST (Auguste). – "Rectification d'une erreur de Dom Calmet, relativement à la prétendue charte de commune de Metz de 1179" dans Bulletin de la Société des antiquaires de France. - 1863 - p. 115.

- **PROST (Auguste). – Le patriciat dans la cité de Metz. ? Mémoires de la Société des Antiquaires de France. - 1873 - Paris, 275 p.**
- **PROST (Auguste). – Notice sur le maître-échevinat à Metz. - s.d. - s.l., s.n.**
- **RIGAULT (Jean). – "Les relations de Louis XI avec la ville de Metz" dans A.E., n° 3. - 1955 - Metz, pp. 179-196.**
- **SAINT-VINCENT (P. de). – "Histoire sur les échevins de Metz (élection et installation du maître-échevin)" dans M.A.M.1847-1848. - Metz, S. Lamort, pp. 154-164.**
- **SALLOCH (S.). – "Herrmann von Metz : Ein Beitrag zur Geschichte des deutschen Episkopats im Investiturstreit" dans Schriften des wissenschaftlicheen Instituts der Elsass-Lothringer im Reich an der Universität Frankfurt. - 1931 - 114 p.**
- **SALMON (P.). – "Les mss. du Petit cartulaire de l'abbaye St-Arnould de Metz" dans Revue bénédictine, t. 44, n° 3. - 1932**
- **SALVERDA DE GRAVE (J.J.). – "Over de Vaal van Metz in de XIVe en XVe eeuw" dans Neophilologus. - 1947 - pp. 120-124.**
- **SAUERLAND (Heinrich Volbert). – Die Immunität von Metz von ihren Anfängen bis zum Ende des elften Jahrhunderts. - V - Metz, Deutsche Buchhandlung Georg Lang, 157 p.**
- **SAULCY (F. de). – Quelques feuillets d'une chronique messine, (1347-1553). - 1837 - Metz, Verronnais, 53 p.**
- **SCH�?FER (Alfons). – "Der Besitz des Bistums Metz rechts des Rheins in der Karolingerzeit" dans Oberrheinischen Studien, n° 3. - 1975 - pp. 163-164.**
- **SCHIEFFER (Th.). – "Die Doppelurkunde Lothars I aus Mainz (BM 1071) für Metz" dans Archiv mittelrheinische Kirchengeschichte. - 1962 - pp. 417-426**
- **SCHLESINGER (Walter). – "Zur Erhebung Karls des Kahlen zum König von Lothringen 869 in Metz" dans Landschaft und Geschichte. - 1970 - pp. 454-475.**
- **SCHNEIDER (Jean). – "André de Rineck, citain de Metz (1444-1572)" dans C.L., n° 1. - 1991 - Metz, pp. 3-14.**
- **SCHNEIDER (Jean). – "Bourgeois et officiers épiscopaux. La fin de l'avouerie et de la ministérialité épiscopale à Metz, XIIIe- XIVe siècles" dans A.S.H.A.L.- 1947 - Metz, pp. 75-94.**
- **SCHNEIDER (Jean). – "Etude sur la fortune d'un patricien messin du XIII e siècle, Arnoul Aixiet, citain de Metz (?- 1300)" dans A.S.H.A.L. - 1938 - Metz, pp. 255-298.**
- **SCHNEIDER (Jean). – "Les ducs de Lorraine et le Comté de Metz" dans C.L., n° 4. - 1949 - Metz, pp. 54-58.**
- **SCHNEIDER (Jean). – "Metz et la Bourgogne au temps de Charles le Hardi (1467-1477)" dans M.A.M. 1976-1977. - Metz, pp. 305-335.**
- **SCHNEIDER (Jean). – La ville de Metz aux XIIIe et XIVe siècles. ? Annales [Comptes rendus]. - 1953 - pp. 197-209.**
- **SCHNEIDER (Jean). – La ville de Metz aux XIIIe et XIVe siècles. ? Historisches Jahrbuch. [Comptes rendus]. - 1953 - p. 280.**

➢ SCHNEIDER (Jean). – La ville de Metz aux XIIIe et XIVe siècles. ? Revue historique [Comptes rendus]. - 1955 - pp. 216-247.

➢ SCHNEIDER (Jean). – La ville de Metz aux XIIIe et XIVe siècles. ? Thèse, Paris. - 1950 - Nancy, G. Thomas, XXVII-606 p.

➢ SCHOETTER (?), NAMUR (trad.). – "L'alliance des quatre seigneurs contre Metz (1324). ?" dans L'Austrasie. - 1864 - Metz, pp. 170-174.

➢ SIMSON (Bernhard von). – "Zu der Vita Dagoberti III und den Annalen Mettenses" dans Neues Archiv der Gesellschaft für Geschichte und Kunst. - 1890 - pp. 557-564.

➢ TRAPP (Julien), MERCIER (Pierre-Marie). – "L'ordre des Hospitaliers de Saint-Jean de Jérusalem à Metz (1133 ?-1789)" dans Renaissance du vieux Metz, n° 151. - 2009 - pp. 22-26.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "Comment il y a cinq siècles, les ambassadeurs messins se rendaient en Italie" dans Connaissance du monde, 07- 1962, n° 44. - 1962 - pp. 10-19.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "En marge d'un huitième centenaire : Saint-Bernard à Metz » dans Bull. officiel de la ville de Metz, 04-1953, n° 4. - 1953 - Metz, pp. 5-6.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "Essai de répertoire des notaires apostoliques et impériaux de Metz (1300-1600)" dans A.S.H.A.L., t. 69. - 1969 - Metz, pp. 107-114.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "L'ordre hospitalier de Saint-Antoine de Viennois à Metz" dans Les amis de Metz, nouvelle série n° 2. - 1961 - Nancy, pp. 5-8.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "La guerre entre les évêques de Metz et les ducs de Lorraine Renaud de Bar et Thiébaut II" dans C.L. - 1931 - Nancy, pp. 44-46.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "La vie culturelle à Metz dans l'empire carolingien" dans M.A.M. - 1979 - Metz, A.N.M., pp. 5-14.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "Le gouvernement du Commun (Metz, 1326)" dans C.L., n° 7. - 1931 - Metz, pp. 117-120.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "Les frères Baudes et le complot contre la cité de Metz (1425-1433)" dans Archivum franciscanum historicum, t. 55. - 1962

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "Les Sept de la guerre. Leur création, leurs premiers travaux" dans C. L., n° 3. - 1931 - Metz, pp. 46-49.

➢ TRIBOUT DE MOREMBERT (Henri). – "Un épisode de la guerre entre le duc de Lorraine et l'évêque de Metz : la bataille de Beuvaignes- sous- Belrain" dans C.L. - 1930 - Nancy, pp. 163-165.

➢ VAN WERWEKE (N.). – "Les relations entre Metz et Luxembourg sous le règne de Wenceslas (1383-1419)" dans J.G.L.G. - 1890 ou 1891 - Metz, pp. 293-314 ou 394 p.

➢ VIGNERON (B.). – Le dernier siècle de la république de Metz. - 2010 - Paris, Ed. du Panthéon, 306 p. et 12 p. hors texte.

➢ VIGNEULLES (Philippe de). – Gedenkbuch des Metzer Bürgers Philippe de Vigneulles aus den Jahren 1471 bis 1522. Nach der Handschrift des Verfassers herausgegeben von Dr. Heinrich Michelant. - 1852 (Réédition 1968) - Stuttgart, Bibliothek des litterarischen Vereins XXIV, XXXV-444 p. (rééd. Amsterdam)

➢ WAGNER (Pierre-Edouard). – "Metz dans l'Empire au Moyen-Age : Une illustration de la "Chronique de Nuremberg"" dans Les carnets de Mediamothi, 2008. - 2008 - Metz, Bibliothèque municipale, pp. 38-49.

- **WAGNER (Pierre-Edouard), HEITZ (Carol), VOLTZ (Eugène), LOUIS (Th.). – "Metz, le plus haut lieu de l'édification médiévale" dans Archéologia, n° 56, 01/03/1973. - 1973**
- **WENZEL (Hans Dietrich). – Das Bistum Metz während des Investiturstreites. Ein Beitrag zur Geschichte Oberlothringens im Hochmittelalter. ? Thèse de doctorat de l'université de Francfort. - 1951 - Francfort, Université de Francfort.**
- **WICHMANN (Karl). – "Die Bedeutung der Metzer Bannrollen als Geschichtsquelle" dans J.G.L.G., n° 1. - 1909 - Metz, pp. 28-85.**
- **WICHMANN (Karl). – Die Metzer Bannrollen des dreizehnten Jahrhunderts. ? 1re partie. - 1908 - Metz, Gesellschaft für lothringische Geschichte und Altertumskunde, LXXXII-441 p.**
- **WICHMANN (Karl). – Die Metzer Bannrollen des dreizehnten Jahrhunderts. ? 2e partie. - 1910 - Metz et Leipzig, XVIII- 579 p.**
- **WICHMANN (Karl). – Die Metzer Bannrollen des dreizehnten Jahrhunderts. ? 3e partie. - 1912 - Metz et Leipzig, XI-620 p.,**
- **WICHMANN (Karl). – Die Metzer Bannrollen des dreizehnten Jahrhunderts. ? 4e partie. - 1916 - Metz et Leipzig, VIII ? 606 p.**
- **WOLFRAM (Georg). – "Zur Metzer Bischofsgeschichte während der Zeit Kaiser Friedrichs I." dans J.G.L.G. - 1903 - Metz, pp. 207-217.**
- **WOLFRAM (Georg). – Die Metzer Chronik des Jaique Dex (Jacques d'Esch) über die Kaiser und Könige aus dem Luxemburger Hause, herausgegeben von Dr Georg Wolfram. - 1906 - Metz, XCV-533 p.**

- **25.** ***BUSTO ARSIZIO NOTIZIE STORICO-STATISTICHE RACCOLTE, LUIGI FERRARIO, SEGRETARIO ALLA SEZIONE STORICO-DIPLOMATICA DE'RR. ARCHIVII DI MILANO, SOCIO CORRISPONDENTE DELLA R. DEPUTAZIONE SOPRA LI STUDII DI STORIA PATRIA, TIPOGRAFIA SOCIALE, 1874.*** **diploma imperatore Carlo V , p. 256: Ще приложим целият текст на това любопитно писмо писано 4 години преди битката на Владислав Ягело и Ян Хуняди край Варна с войските на Мурад Втори:**

VII. (Pag. 176). Il duca Filippo Maria Visconti stabilisce che il borgo di Busto e la pieve di Olgiate Olona abbiano a sottostare alla giurisdizione di un podestà. 4440, aprile, i.

Filippus Maria Anglus Dux Mediolani etc. Papié, Anglerie que comes ac Ianue dominus,

prò parte comunis, Burgensium, et hominum burgi nostri Busti Arsitii quorum fidem et constantiam erga nos et statum nostrum longa experientia cognovimus. Nobis humilime supplicatum est ut prò evitandis laboribus et expensis quas tam coram jusdicentibus nostris Mediolani, quam officialibus nostris Seprii et Bulgarie in civilibus et criminalibus quolidie patiunlur, de gratia spetiali et de nostre plenitudine potestalis pròvidere dignaremur, uuod ab bujusmodi laboribus et expensis aliqualiter respirare possint. Nos autem benigne eorum requisitionibus anuentes, harum serie et ex certa scientia et de nostre plenitudine polestatis ac omnibus modo, jure, via, et forma, quibus melius, et validius possumus, decernimus, statuimus, et mandamus, quod plebs *Olziale Olone*, ac omnes ville, terre, cassine, et loca in ea existentes, et exisitentia, sint, et esse debeant de celerò usque ad annos duos proxime futuros, supposita, et subiecta jurisdictoni *potestatis*, quein eisdem communi, Burgensibus, et hominibus dictorum *Bustiarsitii et plebis Olziate Olone* de proximo dare

dlsponimus et quod idem *poteslas* , et suceessores sui in quibuscumrque causis, questionibus, litibus et controversiis tam civilibus, quan criminalibus, cujusvis maneriei, forme, quanlitatis, summe, et valoris existant, cum mero, et mixto imperio, et omnimoda jurisdictione, gladii poteslate, quod et quam eidem futuro polestati nostro et successoribus suis de eadem plenitudine potestatis nostre presentium tenore concedimus, et tribuimus, vertentibus, et que verti possent in futurum coram eis, possint, et debeant jura reddere, prorununtiare, determinare, et in qualibet quantitate pecunie, et pena tam pecuniaria, quam corporati, usque ad ultimum suplitium incluxive condempnare, omnesque seutentias, pronuntiationes, et condempnationes per eos fiendas pecuniarias, et corporales executioni mandare, servatis statutis, et decretis noslris, et communis civitatis nostre Mediolani. Declarantes et decernentes quod nullus, de dicto burgo Bustiarsitii, et plebe Olziate Olone noslris possit nee debeat extra dictum burgum Bustiarsitii, nec coram alio potestate judice, vel rectore in civilibus conveniri, citari, vocari, compelli, vel in litem trahi, nisi in casibus in quibus ratione rei, vel contractus, aut alio legiplimo respeclu potest nosler subditus de jure coram alio judice conveniri, neque in criminalibus nisi prò delictis dumlaxat extra dictum Burgum Bustiarsitii, et ejus territorium et plebem Olziate Olone committendis, et perpetrandis, sed coram diclo futuro potestate nostro, et ejus successoribus tam in civilibus , quam in criminalibus, omnes liles, et controversie ac inquisitiones inter et contra ipsos homines burgi, et plebis predictorum fiende et suscitande, terminentur et difinianlur, servala forma stalutorum et decretorum, de quibus supra fit mentio. Revocantes et annullanles omnes et singulos processus, et actus fiendos inler et contra ipsos homines dictorum burgi, et plebis coram aliis ofiicialibus noslris tamquam non habentibus jurisdictionem in dictis burgo et plebe, quod, et quam immune et immunem a jurisdictione omnium offilialium nostrorum tam Mediolani, quam Seprii et Bulgarie presentium tenore fore, et esse decernimus. — Ita tamen quod in nullo prejudicetur prò presenti, nec futuro commoditati et emolumento solito percipi ex incantu *banchi notarie Seprii et Bulgarie* , quam dilecto secretario nostro *Domtnicho de Ferufinis* duximus concedendain, sitque camera nostra vel, idem *Dominicus* respectu ipsius notarle in eo gradu , et statu in quo et pròut fuit per tempora retroacta. Et ulterius possit idem Dominichus notariam ejusmodi tani simul, quam divisim, et tam in Busti, quam in Gallarate incantari et exerceri facere, ac totaliter de ea disponere et facere quemadmodum sibi videbitur, et placuerit, omni exceptione remota, non aliter quam et prout camera nostra posset. Mandantes magistris intratarum nostrarum ordinariarum, et extraordinariarum, nec non poleslati, vicario et duodecim provixionum, ac sindicis communis civitatis nostre Mediolani, nec non *capitaneo, et aliis offitialibus nostris Seprii et Bulgarie*, ceterisque omnibus et singulis offitialibus et subditis nostris presentibus et futuris , quatenus de dicto burgo et plebe nostris ut numquam in eis jurisdictionem non habentes prò jure reddendo tam in civilibus quam in criminalibus non intromittant directe, nec per indirectum, vel alio quovismodo, vel ingenio, presensque privilegium et omnia et singula in eo inserta ad literam, prout iacent, observent et fatiant firmiter et inviolabiliter observari, nihilque contra eum et ejus tenorem attentent nec, permittant quomodolibet attentari sub indignationis nostre pena. Et bec omnia aliquibus statutis, decretis, legibus, litteris, et ordinationibus nequaquam attentis, quibus, in quantum obstarent, ex certa scientia, et de eadem plenitudine potestatis nostre derogamus. In quorum testimonium presentes fieri jussimus , et registrari , nostrique sigilli et corniole secrete munimine roborari. *Dat. Mediolani, die primo aprilis, mcccc quadragesimo. Lahzalotus. — Urbahus.*

Едно оплакване от Lahzalotus до краля да реши въпрос между homines burgi от Seprii и плебеите от Olziate Olone, които не си плащат някакви задължения. Тук под „граждани" очевидно се визират жителите на крепостта Seprii (homines burgi), под plebem - „селяните" от Olone.

- **25.A. Il contado (dal latino comitatus, cioè 'contea', in epoca carolingia il 'territorio affidato all'amministrazione di un comes, un conte') era il territorio sul quale una città dell'Europa medievale esercitava, almeno teoricamente, il proprio controllo e la cui massima estensione corrispondeva di solito con i confini della relativa circoscrizione ecclesiastica (diocesi).**

- **26. http://www.treccani.it/enciclopedia/seprio_(Enciclopedia-Italiana)**

- **26.A. Най-ранните исторически доказателства за съществуването на Dux Romae е писмо от папа Григорий Велики (592), Girolamo Arnaldi, *Le Origini dello Stato della Chiesa*, Torino, UTET Libreria, 1987, pag. 28. *Exarchatus Ravennas (-atis) sive Exarchatus Italiae fuit provincia Byzantina in Italia a saeculo sexto exeunte usque ad annum 751, cum ultimus exarchus a Langobardis supplicio affectus est,* Joseph Pichler: *Historia Imperatorum Romano-Germanicorum in Universitate Viennensi methodice tradita*, стр. 147, Viennæ, Typis Joannis Thomæ Tratter, 1753 г. В тази книга на стр. 454-55 има любопитно сведение за „хан" Омуртаг, като каква е тази персона за европейските историци – *Ormotagus Bulgarorum Rex*. Крайно интересно е също и как са наречени пратениците на Омуртаг – дукове (Ludovico subjictoris fines irrumpit & late ferro, flammaque populattis expulsis eorum Ducibus Bulgaricos eis rectores constituir) т.е. управители на дукатства, а те бяха подчинени на екзархията в Равена, както видяхме по-нагоре – на Балканите дукатства няма, има *теми* - https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/75/ByzantineEmpire717%2Bextrainfo%2Bthemes.svg Какъв е при тези данни от 1753 г. (най-ранни преписи в европейската история) Крум, след като баща му е dux, най-вероятно на екзархията в Равена – там се развиват събитията – в Горна Панония. (https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dc/Pannonia_SPQR.png).**

- **27. https://sites.google.com/site/proishodanabulgarite/vincenzo-d-amico *post scriptum***
- **27.A. *Patrologiae cursus completus .. Series latina*, Volumen 80, Jacques-Paul Migne, p.107. https://books.google.es/books?id=_IbYAAAAMAAJ&printsec=frontcover&hl=es#v=onepage&q&f=false**

- **28. https://archive.org/stream/b28741328#page/n5/mode/2up**

- **28. A. http://trin-sites-pub.trin.cam.ac.uk/manuscripts/O_4_34/manuscript.php?fullpage=1&startingpage=1**

- **28.A. *Codex Florentinus Laurentianus*, This 15th century Italian manuscript contains various works from the alpha (Montpellier) branch of the Corpus Cluniacense. CATALOGUE DE LA BIBLIOTHÈQUE DE CLUNI 1 Ce catalogue semble avoir été rédigé sous l'administration de l'abbé Hugues III, de 1158 à 1161. D. Anselme Le Michel, qui nous en a conservé quelques extraits dans le ms. latin 13071, fol. 137-139, le désigne ainsi : « Vêtus catalogus bibliothecae Cluniacensis, tempore Hugonis abbatis factus, ut ex ejus imagine in ultima pagina repraesentata liquet ; ibi videre est tam ipsum Hugonem abbatem quam monachum offerentem illi**

librum, cum cuculla strictarum manicarum et acuminati et angusti colobii seu caputii repraesentatos manifestissime. » D. Martène et D. Durand, lors de leur visite à l'abbaye de Cluni, en 1710, virent ce catalogue, « écrit, disent-ils, il y a cinq ou six cens ans, sur de grandes tablettes qu'on ferme comme un livre » (Voyage littéraire, t. I, part. I, p. 228). J'ai publié ce précieux catalogue dans le Cabinet des manuscrits de la Bibl. Nat. (t. II, p. 459), d'après une mauvaise copie contenue dans le ms. latin 13108, fol. 236-249, et d'après les extraits de dom Anselme Le Michel. Je le réimprime ici avec quelques corrections, en prenant soin d'indiquer les articles auxquels correspondent des volumes conservés à la Bibliothèque Nationale. http://www.tertullian.org/collections/cluniacense.htm

- **29.https://books.google.es/books?id=_PMBWlZd_i8C&pg=PA226&dq=burgari&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwjnpZ2Zz97PAhVHVRQKHYXwATMQ6AEIKDAB#v=onepage&q=bulgari&f=false**

- **30. Оригинална публикация, Гранада: apud Antonium Nebrissensem et Garcia Brionidem : impensis Ioannis Diaz et Martini a Salvaterra..., 1564, *Canones et decreta sacrosancti oecumenici et generalis Concilii Tridentini, sub Paulo III, Julio III, Pio IV, Pont. Max., Concilio de Trento 1545-1563*. Каноните и декретите тук: http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/canones-et-decreta-sacrosancti-oecumenici-et-generalis-concilii-tridentini-sub-paulo-iii-iulio-iii-pio-iiii-pontificibus-max--2/html/**

- **31. Waldschmidt: J o h a n n J a k o b W . , Arzt, geboren am 13. Januar 1644 zu Rudelsheim in der Wetterau, studirte an mehreren deutschen Universitäten, u. a. auch in Prag. Wien und Gießen. Am letztgenannten Orte erlangte er 1667 mit der Inauguralabhandlung "De affectione hypochondriaca" die Doctorwürde. Anfangs prakticirte er in Hanau, bis er 1674 einem Ruf als ordentlicher Professor der Medicin nach Marburg folgte, wo er zugleich den Lehrstuhl der Physik bekleidete und am 12. August 1687 starb. W. war ein gelehrter und philosophisch durchgebildeter Arzt bezw. Anhänger des Cartesius und Chemiatriker nach den Lehren des Sylvius. Außer zahlreichen Dissertationen, deren Verzeichniß die in der unten citirten Quelle angegebenen biographischen Werke geben, verfaßte W. als selbständige Schriften noch: "Institutiones medicinae rationalis" (Marburg 1688; Leyden 1691; Frankfurt 1696, 1717); "Praxis medicinae rationalis succincte per casus tradita" (Frankfurt 1690; Paris 1691). — Eine Gesammtausgabe der Schriften Waldschmidt's erschien unter dem Titel: "Opera medico-practica" (Frankfurt 1695, 1707; Neapel 1717; Lyon 1736). https://www.deutsche-biographie.de/sfz84352.html#adbcontent**

- **31. Vagedes: Heinrich V., geboren zu Driburg im Bisthum Paderborn, studirte in Marburg, wo er zur reformirten Lehre übertrat (disputirte 1666 und 1667 und wurde am 22. Februar 1670 Magister). Am 14. April 1675 wurde er in Rinteln a. o. Professor der Geschichte, im März 1676 ord. Prof. der Beredsamkeit und Ephorus der Stipendiaten und im Juni 1690 ord. Prof. der Geschichte. Er starb am 26. Februar 1698 und vermachte der Universitätsbibliothek daselbst, deren Vorstand er 1679—87 gewesen war, seine Bibliothek. Sein litterarischer Nachlaß wurde auf Befehl des Landgrafen Karl von Hessen zurückbehalten und kam zum Theil ebenfalls in die Rinteler Universitätsbibliothek (vergl. J. N. Funccius, publica Rint. Acad. bibliotheca, Rint. 1733: Theol. S. 157; Jur. S. 54; Phil. et Hist. S. 29, 88 und 111), zum Theil nach Cassel. Seine gesammelten Werke (opera academica) erschienen 1703 zu Rinteln in 4°. (Vergl. Strieder, hess. Gel.-Geschichte XVI, S. 257.)**

https://www.deutsche-biographie.de/sfz83477.html#adbcontent . http://reader.digitale-sammlungen.de/resolve/display/bsb10644634.html

- 32.https://tools.wmflabs.org/geohack/geohack.php?pagename=Schaumburg_(Burg)&language=de&params=52.201155555556_N_9.2009416666667_E_dim:200_region:DE-NI_type:landmark&title=Schaumburg+%28Burg%29 . Разбира се, това може и да не е точно SCHAUMBURG, от нашият текст, но въпреки това се вижда, как всеки BURG е разположен в близост до пътя за да го охранява.

- 32.D. https://books.google.es/books?id=zeNVAAAAcAAJ&pg=PA6&lpg=PA6&dq=bl&ots=PtYOU-mqZ6&sig=0_kTrZyRRp5ygwI_W7Wx_SmPYeY&hl=es&sa=X&ved=0ahUKEwiqyMLN8KnQAhUEExoKHULkAbwQ6AEIKDAC#v=onepage&q=false ; https://archive.org/stream/gri_33125011169113#page/n5/mode/2up ; https://archive.org/details/gri_33125013853847 ; https://archive.org/stream/gri_33125013853847#page/n8/mode/1up

- 33. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4a/Hovhannes_Aivazovsky_-_The_Ninth_Wave_-_Google_Art_Project.jpg/1280px-Hovhannes_Aivazovsky_-_The_Ninth_Wave_-_Google_Art_Project.jpg ; https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%B2%D1%8F%D1%82%D1%8B%D0%B9_%D0%B2%D0%B0%D0%BB#cite

- 34. https://www.yatzer.com/discovering-sotirios-voulgaris-greek-spirit-through-his-sparkling-bvlgari-kingdomnote

- 35. Albero et istoria della famiglia de' conti di Marsciano di Ferdinando Ughelli. Storia di una famiglia signorile dalle origini ad Antonio conte di Marsciano, Parrano e Migliano. Introduzione. http://www.rmoa.unina.it/973/ ;

- 36. http://www.rmoa.unina.it/973/1/RM-Nico-Introduzione.pdf

- 37. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/31/Albero_genealogico_marsciano_ughelli.jpg ; https://it.wikipedia.org/wiki/Di_Marsciano

- 38. *Du court moment où on appela les hérétiques des « bougres ». Et quelques déductions, Monique Zerner Cahiers de civilisation médiévale Année 1989 Volume 32 Numéro 128 pp. 305-324* http://www.persee.fr/docAsPDF/ccmed_0007-9731_1989_num_32_128_2447.pdf

- 39. *Historie critique de Manichee et du Manicheisme, t. I,* Amsterdam, 1734, pag. XXXI.

- 40.https://www.google.es/maps/place/Carnicer%C3%ADa+Hermanos+Anglada/@40.0014087,3.8397094,3a,75y,355.82h,65.62t/data=!3m7!1e1!3m5!1sgrAt5ecaKDk5egC63ae9_Q!2e0!6s%2F%2Fgeo1.ggpht.com%2Fcbk%3Fpanoid%3DgrAt5ecaKDk5egC63ae9_Q%26output%3Dthumbnail%26cb_client%3Dmaps_sv.tactile.gps%26thumb%3D2%26w%3D203%26h%3D100%26yaw%3D87.98811%26pitch%3D0%26thumbfov%3D1

00!7i13312!8i6656!4m5!3m4!1s0x0:0xf95b7468a86674d0!8m2!3d40.0013537!4d3.8396667!6m1!1e1 **Това е площада на месарницата към днешна дата, зает от зеленият павилион. Някъде в П образните сгради наоколо е била къщата на Агустин Бургари през 16 в., и със сигурност днес е на същото място.**

- **41.** http://www.lafeltrinelli.it/libri/statuti-saluzzo-1480/9788866250883 ; https://books.google.es/books?id=M1lhfIlpqyYC&pg=PA257&dq=es&sa=X&ved=0ahUKEwjnpZ2Zz97PAhVHVRQKHYXwATMQ6AEIQzAG#v=onepage&q&f=false

- **42.** *https://books.google.es/books?id=uaFeuTLYcZoC&pg=PA177&dq=es&sa=X&ved=0ahUKEwjPkN7L397PAhWKBBoKHUYyARY4ChDoAQgdMAA#v=onepage&q=burgari&f=false*

- **43.** http://books.googleusercontent.com/books/content?req=AKW5QacpBIPxINLJ9GrNT-eOXTmEt-cMYofou565W-rO79LAu-FWu3TjUck0B8yTJfu57p3FGtLaFxiLYcER8CT1o2_BPdEmeY1v5dWITlOw9iKSSPCejTmpFkkyx4En1M01oS5Bz1JycMGjrHzrOBDNT6N83ogKvUhC5qhw7mc0YH-aUCezK5CYvZOdG83zZrx--IAkrFcGNYV3xy8kqoi76EFVkE4y5mtd1cRs2xxj_wXuIZ51TNDFTwCzerwDzGWkBlGBflf-Dz3FpFwi35P39jBtj9n5yISIGaoGTv4gANx5BS7dGvc

- **44.** http://digital.ub.uni-duesseldorf.de/ihd/content/pageview/1321018 ; http://digital.ub.uni-duesseldorf.de/urn/urn:nbn:de:hbz:061:1-19917 ; https://de.wikipedia.org/wiki/Alexander_de_Villa_Dei ; https://archive.org/details/bub_gb_AI46Sd6uvLYC ; http://viaf.org/viaf/2583890/ ; **Това е издание от 1567 г.** ***Aimoini monachi, qui antea Annonii nomine editus est, Historiae Francorum lib. V : Ex veterib. exemplaribus multò eme[n]datiores.... (Montaigne.1.7.18).*** **Note(s): First printed Paris, 1514 as "*De regum procerumque Francorum origine gestisque libri quinque*", with author's name as Annonius. Aimoinus wrote the first 4 books, through A.D. 654. After his death, the work was continued anonymously, in two different monasteries, to the birth of Philip II in 1165. Cf. Dict. de Biog. Francaise, I, col. 1015-1016. Preface by Jean Nicot. Printer's device on title-page. Final [3] p. blank. Signatures: *\4 A-2Z\8 ²2A-2E\8 ²2F\4 ²2G\4. Errata: p. [34] at end.** ***Extent: [8], 795, [37] p. ; 15 cm. (8vo.)*** *https://cudl.lib.cam.ac.uk/view/PR-MONTAIGNE-00001-00007-00018/537* ; **А това е от 1514 г.:** http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k52344x/f3.item ; https://books.google.es/books?id=B1tEAAAAcAAJ&pg=PA172&dq=es&sa=X&ved=0ahUKEwjI16rmsd_PAhUIzRQKHR6aCGE4PBDoAQgsMAI#v=onepage&q&f=false **от 1603 г.**

- **45. Хекзаметърът в тоническото или силаботоническото стихосложение е стихотворен размер, при който стиховете се състоят от шест стъпки. Обикновено първите пет стъпки са дактили или спондеи, а последната е хорей или спондей. Дактилът е от три срички — първата е дълга, а другите са къси; спондеят е от две дълги срички; хореят е пак от две срички, но първата е дълга, а втората къса. В хекзаметър са написани „Илиада“ и „Одисея“ на Омир, „Енеида“ на Вергилий, „Метаморфози“ на Овидий, „Дела и дни“ на Хезиод. Това е най-използваният от древните автори размер. Най-първо е използван в религиозните песнопения. Елегиите са се състояли от елегически двустишия, съдържащи един стих в хекзаметър и един — в пентаметър.**

- 46.https://rbe.chitanka.info/?q=%D0%95%D0%94%D0%9D%D0%9E%D0%94%D0%A0%D0%AA%D0%92%D0%9A%D0%90

- 46. A.

- 47.https://www.academia.edu/27407999/%D0%9D%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B8_%D1%81%D1%8A%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F_%D0%B7%D0%B0_%D1%85%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5 ;

- 48. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ed/Ottoman_Empire_16-17th_century.jpg

- 48.A. https://www.jstor.org/journal/bullisraexplsoci ; http://www.dlir.org/browse-merj-e-journals.html ; http://www.law.umaryland.edu/marshall/eresources/ejournals/e-journals-b.html ;

- 49.http://books.googleusercontent.com/books/content?req=AKW5QacJcJAyuBXrzlmEN3OtW9nIpA9o1PvultsDiKr9EmC7gkZ5QqKVzidXOqjtCrfvTX35N7K_1lW6LhQTJtihqjx-iZ5VkC-9e5xyqNIDAwqH4lRhefJSQDAZtnhleKJRBGosH0NqyIGnpegeSFezk9h9wptGmV3HdIMeId2Lm0Xm8oNPmMJ7o9A5fq4XrIIudZis8VR7SQRgCyhVoyW8x9SFxI1FFBPoLBCCdohgzKtxuGwpJWfMynePVgg58dafRwpC8XewXi4hKPa9VUgmgVJamc5lKQLVLHj3nloqpfG1w95JHk

- 49Q. https://archive.org/stream/lexiconiuridicum00calv_0#page/128/mode/1up

- 50. https://archive.org/stream/b28741328#page/n5/mode/2up

- 51. http://kronk.spb.ru/library/vdi.htm ; http://kronk.spb.ru/library/vdi.htm#1946-1 (Гомер Г. Дебс. Военное соприкосновение между римлянами и китайцами в античное время. — 45)

- 52.https://books.google.es/books?id=67w5AQAAMAAJ&q=X&ved=0ahUKEwjPiO7MtbzSAhULKMAKHacxB_k4FBDoAQgkMAE ; http://www.canstockphoto.es/hilarion-kyrenia-distrito-santo-chipre-castillo-35762210.html

- 53.https://books.google.es/books/about/De_vulgari_sacrae_scripturae_phrasi_libr.html?id=YUYwOgAACAAJ&redir_esc=y

- 54. http://www.worldcat.org/title/aera-christianorum-vulgaris-brevi-commentatione-exposita/oclc/800544468?referer=di&ht=edition

- 55. *Reform Support Unit Education & Literacy Department Government of Sindh,*

  http://www.rsu-sindh.gov.pk/home/

- 56. *Ancora sui derivati e presunti derivati del nome Bulgarus,* "Lingua nostra" 21/4, 1960 / A cura di Francesca Canu, pubbl. Firenze/Sansoni, 1974.

- 57. Началната дума дава линк към съответното произведение, а термина *vulgari* на последният ред, дава направление на стр. където е споменат. Всяка книга съдържа 5 реда, съответно номерирани,

като книгите са разделени с интервал. Например трета книга съдържа номера от 11 до 15, четвъртаот 16 до 20 и т.н.

1. **Fontes iuris N.S. 2,1 [Relevanz: 100%] [145 Seiten]**
2. **Titel: Auctor vetus de beneficiis. Teil 1: Lateinische Texte**
3. **Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Fontes iuris Germanici antiqui, Nova series**
4. **Autor/Herausgeber: Eckhardt, Karl August | Jahr: 1964**
5. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

6. **SS rer. Germ. [13] [Relevanz: 80.18%] [252 Seiten]**
7. **Titel: Arbeonis episcopi Frisingensis Vitae sanctorum Haimhrammi et Corbiniani**
8. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi**
9. **Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1920**
10. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

11. **SS 30,1 [Relevanz: 80.11%] [733 Seiten]**
12. **Titel: [Supplementa tomorum XVI-XXV]**
13. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)**
14. **Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1896**
15. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

16. **Fontes iuris N.S. 2,2 [Relevanz: 75.59%] [167 Seiten]**
17. **Titel: Auctor vetus de beneficiis. Teil 2: Archetypus und Görlitzer Rechtsbuch**
18. **Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Fontes iuris Germanici antiqui, Nova series**
19. **Autor/Herausgeber: Eckhardt, Karl August | Jahr: 1966**
20. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

21. **Poetae 5,3 [Relevanz: 69.44%] [223 Seiten]**
22. **Titel: Die Ottonenzeit, Teil 3 [Ergänzungen, Nachträge, Register]**
23. **Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi**
24. **Autor/Herausgeber: Silagi, Gabriel | Jahr: 1979**
25. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

26. **SS rer. Germ. N.S. 3 [Relevanz: 57.86%] [369 Seiten]**
27. **Titel: Die Chronik Johanns von Winterthur**
28. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series**
29. **Autor/Herausgeber: Baethgen, Friedrich | Jahr: 1924**
30. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

31. **DD HR / W [Relevanz: 56.69%] [280 Seiten]**
32. **Titel: Heinrich Raspe und Wilhelm von Holland 1: 1246-1252 (DD HR / DD W)**
33. **Abteilung: Diplomata [Urkunden]**
34. **Autor/Herausgeber: Hägermann, Dieter | Jahr: 1989**
35. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

36. **Auct. ant. 3,1 [Relevanz: 53.45%] [100 Seiten]**
37. **Titel: Victoris Vitensis Historia persecutionis Africanae provinciae sub Geiserico et Hunirico regibus Wandalorum**
38. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi**

39. **Autor/Herausgeber: Halm, Karl | Jahr: 1879**

40. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

41. **SS rer. Germ. [7] [Relevanz: 53.45%] [166 Seiten]**

42. **Titel: Annales Fuldenses sive Annales regni Francorum orientalis**

43. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi**

44. **Autor/Herausgeber: Kurze, Friedrich | Jahr: 1891**

45. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

46. **SS rer. Germ. [12] [Relevanz: 53.45%] [112 Seiten]**

47. **Titel: Annales Xantenses et Annales Vedastini**

48. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi**

49. **Autor/Herausgeber: Simson, Bernhard von | Jahr: 1909**

50. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

51. **SS rer. Germ. [20] [Relevanz: 53.45%] [124 Seiten]**

52. **Titel: Chronicon Moguntinum**

53. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi**

54. **Autor/Herausgeber: Hegel, Karl | Jahr: 1885**

55. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

56. **SS rer. Germ. [55] [Relevanz: 47.25%] [100 Seiten]**

57. **Titel: Vita Anskarii auctore Rimberto [Anhang: Vita Rimberti]**

58. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi**

59. **Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1884**

60. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

61. **DD F I,4 [Relevanz: 47.01%] [789 Seiten]**

62. **Titel: Friedrich I. 4: 1181-1190 (DD F I)**

63. **Abteilung: Diplomata [Urkunden]**

64. **Autor/Herausgeber: Appelt, Heinrich | Jahr: 1990**

65. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

66. **QQ zur Geistesgesch. 6 [Relevanz: 46.77%] [235 Seiten]**

67. **Titel: Sextus Amarcius, Sermones**

68. **Abteilung: Weitere Reihen | Quellen zur Geistesgeschichte des Mittelalters**

69. **Autor/Herausgeber: Manitius, Karl | Jahr: 1969**

70. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

71. **SS rer. Germ. 74 [Relevanz: 46.77%] [273 Seiten]**

72. **Titel: Die Viten Gottfrieds von Cappenberg**

73. **Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi**

74. **Autor/Herausgeber: Gottfried <von Cappenberg> Niemeyer, Gerlinde | Jahr: 2005**

75. **Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band**

76. SS rer. Germ. [9] [Relevanz: 46.77%] [192 Seiten]

77. Titel: Annales Marbacenses qui dicuntur [Anhang: Annales Alsatici breviores]

78. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

79. Autor/Herausgeber: Bloch, Hermann | Jahr: 1907

80. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

81. Staatsschriften 5,2 [Relevanz: 46.77%] [575 Seiten]

82. Titel: Historisch-politische Schriften des Dietrich von Nieheim. Teil 2: Historie de gestis Romanorum principum. Cronica. Gesta Karoli Magni imperatoris

83. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

84. Autor/Herausgeber: Colberg, Katharina | Jahr: 1980

85. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

86. SS rer. Germ. 63 [Relevanz: 46.29%] [655 Seiten]

87. Titel: Gunther der Dichter, Ligurinus [Anhang: Solimarius]

88. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

89. Autor/Herausgeber: Assmann, Erwin | Jahr: 1987

90. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

91. SS rer. Germ. N.S. 4 [Relevanz: 44.82%] [765 Seiten]

92. Titel: Die Chronik des Mathias von Neuenburg

93. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

94. Autor/Herausgeber: Matthias <Neoburgensis> | Jahr: fehlt

95. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

96. DD K III [Relevanz: 44.82%] [854 Seiten]

97. Titel: Konrad III. und sein Sohn Heinrich (DD K III)

98. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

99. Autor/Herausgeber: Hausmann, Friedrich | Jahr: 1969

100. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

101. Auct. ant. 12 [Relevanz: 42.52%] [783 Seiten]

102. Titel: Cassiodori Senatoris Variae

103. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

104. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

105. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

106. SS 5 [Relevanz: 42.52%] [610 Seiten]

107. Titel: [Annales et chronica aevi Salici]

108. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

109. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1844

110. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

111. Staatsschriften 3,1 [Relevanz: 42.26%] [429 Seiten]

112. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 1

113. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

114. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1973

115. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

116. SS rer. Germ. N.S. 5 [Relevanz: 40.92%] [356 Seiten]

117. Titel: Quellen zur Geschichte des Kreuzzuges Kaiser Friedrichs I.

118. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

119. Autor/Herausgeber: Chroust, Anton | Jahr: 1928

120. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

121. DD HL [Relevanz: 40.92%] [345 Seiten]

122. Titel: Heinrich der Löwe (DD HL)

123. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

124. Autor/Herausgeber: Jordan, Karl | Jahr: 1941

125. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

126. QQ zur Geistesgesch. 15 [Relevanz: 40.92%] [365 Seiten]

127. Titel: Die Disputationen zu Ceuta (1179) und Mallorca (1286)

128. Abteilung: Weitere Reihen | Quellen zur Geistesgeschichte des Mittelalters

129. Autor/Herausgeber: Limor, Ora | Jahr: 1994

130. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

131. SS rer. Germ. [45] [Relevanz: 40.5%] [691 Seiten]

132. Titel: Ottonis episcopi Frisingensis Chronica sive Historia de duabus civitatibus

133. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

134. Autor/Herausgeber: Hofmeister, Adolf | Jahr: 1912

135. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

136. SS 22 [Relevanz: 40.09%] [574 Seiten]

137. Titel: [Historici Germaniae saec. XII. 2]

138. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

139. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1872

140. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

141. Const. 6,1 [Relevanz: 40.09%] [836 Seiten]

142. Titel: 1325-1330

143. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

144. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1914

145. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

146. Staatsschriften 3,2 [Relevanz: 40.09%] [254 Seiten]

147. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 2

148. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

149. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1977

150. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

151. SS 26 [Relevanz: 39.17%] [884 Seiten]

152. Titel: [Ex rerum Francogallicarum scriptoribus. Ex historiis auctorum Flandrensium

Francogallica lingua scriptis. Supplementum tomi XXIV]

153. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

154. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1882

155. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

156. SS rer. Merov. 4 [Relevanz: 39.17%] [825 Seiten]

157. Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici (II)

158. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum

159. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1902

160. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

161. Capit. N.S. 1 [Relevanz: 39.17%] [781 Seiten]

162. Titel: Die Kapitulariensammlung des Ansegis

163. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Capitularia regum Francorum, Nova series

164. Autor/Herausgeber: Schmitz, Gerhard | Jahr: 1996

165. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

166. LL 3 [Relevanz: 39.17%] [723 Seiten]

167. Titel: Leges Alamannorum. Leges Baiuwariorum. Leges Burgundionum. Lex Frisionum

168. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)

169. Autor/Herausgeber: Merkel, Johannes | Jahr: 1863

170. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

171. Auct. ant. 5,1 [Relevanz: 37.8%] [274 Seiten]

172. Titel: Iordanis Romana et Getica

173. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

174. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1882

175. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

176. DD Arn [Relevanz: 37.8%] [407 Seiten]

177. Titel: Arnolf (DD Arn)

178. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

179. Autor/Herausgeber: Kehr, Paul | Jahr: 1940

180. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

181. Capit. 1 [Relevanz: 37.8%] [474 Seiten]

182. Titel: Capitularia regum Francorum I

183. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Capitularia regum Francorum

184. Autor/Herausgeber: Boretius, Alfred | Jahr: 1883

185. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

186. SS rer. Germ. [10] [Relevanz: 37.8%] [136 Seiten]

187. Titel: Annales Mettenses priores

188. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

189. Autor/Herausgeber: Simson, Bernhard von | Jahr: 1905

190. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

191. Staatsschriften 5,1 [Relevanz: 37.8%] [134 Seiten]

192. Titel: Historisch-politische Schriften des Dietrich von Nieheim. Teil 1: Viridarium imperatorum et regum Romanorum

193. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

194. Autor/Herausgeber: Lhotsky, Alphons | Jahr: 1956

195. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

196. SS rer. Germ. [49] [Relevanz: 37.8%] [164 Seiten]

197. Titel: Pauli Historia Romana

198. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

199. Autor/Herausgeber: Droysen, Hans | Jahr: 1879

200. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

201. SS 15,1 [Relevanz: 37.5%] [589 Seiten]

202. Titel: [Supplementa tomorum I-XII, pars III. Supplementum tomi XIII]

203. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

204. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1887

205. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

206. DD LD / Kn / LJ [Relevanz: 36.98%] [492 Seiten]

207. Titel: Ludwig der Deutsche, Karlmann und Ludwig der Jüngere (DD LD / DD Kn / DD LJ)

208. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

209. Autor/Herausgeber: Kehr, Paul | Jahr: 1934

210. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

211. Poetae 3 [Relevanz: 36.98%] [840 Seiten]

212. Titel: Poetae Latini aevi Carolini (III)

213. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi

214. Autor/Herausgeber: Traube, Ludwig | Jahr: 1886

215. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

216. SS 30,2 [Relevanz: 36.6%] [956 Seiten]

217. Titel: [Supplementa tomorum I-XV]

218. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

219. Autor/Herausgeber: Hofmeister, Adolf | Jahr: 1926

220. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

221. DD O II / O III [Relevanz: 35.43%] [1021 Seiten]

222. Titel: Otto II. und Otto III. (DD O II / DD O III)

223. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

224. Autor/Herausgeber: Sickel, Theodor | Jahr: 1893

225. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

226. SS 12 [Relevanz: 33.41%] [975 Seiten]

227. Titel: [Historiae aevi Salici]

228. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

229. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

230. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

231. SS 32 [Relevanz: 33.41%] [793 Seiten]

232. Titel: Cronica fratris Salimbene de Adam ordinis Minorum

233. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

234. Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1913

235. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

236. SS rer. Germ. N.S. 24,1 [Relevanz: 33.41%] [439 Seiten]

237. Titel: Eneas Silvius Piccolomini, Historia Austrialis. Teil 1: Einleitung und 1. Redaktion

238. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

239. Autor/Herausgeber: Pius <Papa, II.> Wagendorfer, Martin Knödler, Julia | Jahr: fehlt

240. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

241. DD H III [Relevanz: 33.41%] [782 Seiten]

242. Titel: Heinrich III. (DD H III)

243. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

244. Autor/Herausgeber: Bresslau, Harry | Jahr: 1931

245. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

246. Briefe d. dt. Kaiserzeit 8 [Relevanz: 33.41%] [454 Seiten]

247. Titel: Die Tegernseer Briefsammlung des 12. Jahrhunderts

248. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Die Briefe der deutschen Kaiserzeit

249. Autor/Herausgeber: Plechl, Helmut | Jahr: 2002

250. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

251. SS 8 [Relevanz: 33.41%] [700 Seiten]

252. Titel: [Chronica et gesta aevi Salici]

253. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

254. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1848

255. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

256. SS rer. Germ. [18] [Relevanz: 33.41%] [440 Seiten]

257. Titel: Chronica regia Coloniensis

258. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

259. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1880

260. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

261. Staatsschriften 8 [Relevanz: 33.41%] [374 Seiten]

262. Titel: Eneas Silvius Piccolomini, Pentalogus

263. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

264. Autor/Herausgeber: Pius <Papa, II.> Schingnitz, Christoph | Jahr: 2009

265. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

266. LL 2 [Relevanz: 33.41%] [826 Seiten]

267. Titel: Supplementa tomi I. Constitutiones regum Germaniae ...

268. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)

269. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1837

270. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

271. Staatsschriften 2,4 [Relevanz: 33.41%] [310 Seiten]

272. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg. Teil 4: Monastik (Monastica)

273. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

274. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1992

275. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

276. SS 35 [Relevanz: 33.07%] [440 Seiten]

277. Titel: Die Chronik des Saba Malaspina

278. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

279. Autor/Herausgeber: Koller, Walter | Jahr: 1999

280. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

281. Auct. ant. 8 [Relevanz: 33.07%] [563 Seiten]

282. Titel: Gai Solii Apollinaris Sidonii Epistulae et carmina [Anhang: Fausti aliorumque epistulae ad Ruricium aliosque Ruricii epistulae]

283. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

284. Autor/Herausgeber: Lütjohann, Christian | Jahr: 1887

285. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

286. SS rer. Germ. N.S. 13 [Relevanz: 33.07%] [807 Seiten]

287. Titel: Thomas Ebendorfer, Chronica Austriae

288. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

289. Autor/Herausgeber: Lhotsky, Alphons | Jahr: 1967

290. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

291. DD F I,1 [Relevanz: 33.07%] [581 Seiten]

292. Titel: Friedrich I. 1: 1152-1158 (DD F I)

293. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

294. Autor/Herausgeber: Appelt, Heinrich | Jahr: 1975

295. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

296. Poetae 5,1.2 [Relevanz: 33.07%] [572 Seiten]

297. Titel: Die Ottonenzeit

298. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi

299. Autor/Herausgeber: Strecker, Karl | Jahr: 1937

300. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

301. SS rer. Germ. [35] [Relevanz: 33.07%] [187 Seiten]

302. Titel: Iohannis Porta de Annoniaco Liber de coronatione Karoli IV. imperatoris

303. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

304. Autor/Herausgeber: Salomon, Richard | Jahr: 1913

305. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

306. SS rer. Germ. [59] [Relevanz: 33.07%] [210 Seiten]

307. Titel: Das Leben des Bischofs Meinwerk von Paderborn

308. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

309. Autor/Herausgeber: Teckhoff, Franz | Jahr: 1921

310. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

311. SS rer. Germ. [61] [Relevanz: 33.07%] [186 Seiten]

312. Titel: Die Werke Wipos

313. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

314. Autor/Herausgeber: Bresslau, Harry | Jahr: 1915

315. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

316. SS rer. Germ. 66 [Relevanz: 33.07%] [236 Seiten]

317. Titel: Die Lebensbeschreibungen der Königin Mathilde

318. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

319. Autor/Herausgeber: Schütte, Bernd | Jahr: 1994

320. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

321. Auct. ant. 6,2 [Relevanz: 32.73%] [454 Seiten]

322. Titel: Alcimi Ecdicii Aviti Viennensis episcopi Opera quae supersunt

323. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

324. Autor/Herausgeber: Peiper, Rudolf | Jahr: 1883

325. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

326. LL nat. Germ. 5,2 [Relevanz: 32.73%] [323 Seiten]

327. Titel: Lex Baiwariorum

328. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges nationum Germanicarum

329. Autor/Herausgeber: Schwind, Ernst von | Jahr: 1926

330. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

331. SS rer. Lang. 1 [Relevanz: 31.69%] [649 Seiten]

332. Titel: Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum saec. VI-IX

333. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum

334. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1878

335. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

336. SS 1 [Relevanz: 31.69%] [696 Seiten]

337. Titel: [Annales et chronica aevi Carolini]

338. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

339. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1826

340. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

341. SS 10 [Relevanz: 31.69%] [663 Seiten]

342. Titel: [Annales et chronica aevi Salici. Vitae aevi Carolini et Saxonici]

343. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

344. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1852

345. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

346. Const. 3 [Relevanz: 31.69%] [736 Seiten]

347. Titel: 1273-1298

348. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

349. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1904

350. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

351. Ldl 1 [Relevanz: 31.69%] [676 Seiten]

352. Titel: Libelli de lite imperatorum et pontificum 1

353. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Libelli de lite imperatorum et pontificum

354. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1891

355. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

356. SS 17 [Relevanz: 31.25%] [923 Seiten]

357. Titel: [Annales aevi Suevici]

358. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

359. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1861

360. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

361. SS 21 [Relevanz: 31.25%] [678 Seiten]

362. Titel: [Historici Germaniae saec. XII. 1]

363. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

364. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1869

365. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

366. SS 11 [Relevanz: 31.25%] [722 Seiten]

367. Titel: [Historiae aevi Salici]

368. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

369. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

370. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

371. SS 14 [Relevanz: 31.25%] [681 Seiten]

372. Titel: [Supplementa tomorum I-XII, pars II. Supplementum tomi XIII]

373. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

374. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1883

375. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

376. SS 15,2 [Relevanz: 31.25%] [836 Seiten]

377. Titel: [Supplementa tomorum I-XII, pars III. Supplementum tomi XIII]

378. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

379. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1888

380. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

381. SS rer. Merov. 7 [Relevanz: 28.93%] [917 Seiten]

382. Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici (V)

383. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum

384. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1919

385. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

386. SS 3 [Relevanz: 28.93%] [935 Seiten]

387. Titel: [Annales, chronica et historiae aevi Saxonici]

388. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

389. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1839

390. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

391. SS 24 [Relevanz: 28.93%] [928 Seiten]

392. Titel: [Annales aevi Suevici (Supplementa tomorum XVI et XVII). Gesta saec. XII. XIII. (Supplementa tomorum XX-XXIII)]

393. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

394. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1879

395. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

396. SS 29 [Relevanz: 28.93%] [657 Seiten]

397. Titel: [Ex rerum Danicarum scriptoribus saec. XII. et XIII. Ex historiis Islandicis. Ex rerum Polonicarum scriptoribus saec. XII. et XIII. Ex rerum Ungaricarum scriptoribus saec. XIII]

398. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

399. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1892

400. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

401. SS rer. Germ. N.S. 24,2 [Relevanz: 28.64%] [760 Seiten]

402. Titel: Eneas Silvius Piccolomini, Historia Austrialis. Teil 2: 2./3. Redaktion

403. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

404. Autor/Herausgeber: Pius <Papa, II.> Wagendorfer, Martin Knödler, Julia | Jahr: fehlt

405. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

406. SS 25 [Relevanz: 28.35%] [971 Seiten]

407. Titel: [Gesta saec. XIII.]

408. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

409. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1880

410. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

411. SS 27 [Relevanz: 28.35%] [598 Seiten]

412. Titel: [Ex rerum Anglicarum scriptoribus saec. XII. et XIII.]

413. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

414. Autor/Herausgeber: Pauli, Reinhold | Jahr: 1885

415. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

416. Auct. ant. 4,2 [Relevanz: 28.35%] [179 Seiten]

417. Titel: Venanti Honori Clementiani Fortunati presbyteri Italici Opera pedestria

418. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

419. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1885

420. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

421. Auct. ant. 13 [Relevanz: 28.35%] [736 Seiten]

422. Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (III)

423. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

424. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

425. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

426. DD H IV,3 [Relevanz: 28.35%] [424 Seiten]

427. Titel: Heinrich IV. 3: Einleitung, ... (DD H IV)

428. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

429. Autor/Herausgeber: Gawlik, Alfred | Jahr: 1978

430. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

431. SS rer. Germ. 78 [Relevanz: 28.35%] [357 Seiten]

432. Titel: Die Annalen des Klosters Einsiedeln

433. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

434. Autor/Herausgeber: Planta, Conradin von | Jahr: 2007

435. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

436. QQ zur Geistesgesch. 24 [Relevanz: 28.35%] [304 Seiten]

437. Titel: Richalm von Schöntal, Liber revelationum

438. Abteilung: Weitere Reihen | Quellen zur Geistesgeschichte des Mittelalters

439. Autor/Herausgeber: Richalmus <de Speciosa Valle> Schmidt, Paul Gerhard | Jahr: 2009

440. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

441. Fontes iuris 13 [Relevanz: 28.35%] [233 Seiten]

442. Titel: Die falschen Investiturprivilegien

443. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Fontes iuris Germanici antiqui in usum scholarum separatim editi

444. Autor/Herausgeber: Märtl, Claudia | Jahr: 1986

445. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

446. Const. 1 [Relevanz: 28.35%] [757 Seiten]

447. Titel: 911-1197

448. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

449. Autor/Herausgeber: Weiland, Ludwig | Jahr: 1893

450. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

451. Ldl 3 [Relevanz: 28.35%] [786 Seiten]

452. Titel: Libelli de lite imperatorum et pontificum 3

453. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Libelli de lite imperatorum et pontificum

454. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1897

455. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

456. SS rer. Germ. N.S. 18,1 [Relevanz: 26.73%] [730 Seiten]

457. Titel: Thomas Ebendorfer, Chronica regum Romanorum. Teil 1

458. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

459. Autor/Herausgeber: Ebendorfer, Thomas Zimmermann, Harald | Jahr: 2003

460. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

461. Auct. ant. 11 [Relevanz: 26.73%] [513 Seiten]

462. Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (II)

463. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

464. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1894

465. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

466. DD Lo III [Relevanz: 26.73%] [345 Seiten]

467. Titel: Lothar III. und Kaiserin Richenza (DD Lo III)

468. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

469. Autor/Herausgeber: Ottenthal, Emil von | Jahr: 1927

470. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

471. QQ zur Geistesgesch. 19 [Relevanz: 26.73%] [635 Seiten]

472. Titel: Heimo von Bamberg: De decursu temporum

473. Abteilung: Weitere Reihen | Quellen zur Geistesgeschichte des Mittelalters

474. Autor/Herausgeber: Haimo <Bambergensis> Weikmann, Hans Martin | Jahr: 2004

475. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

476. Fontes iuris N.S. 7,1 [Relevanz: 26.73%] [600 Seiten]

477. Titel: Glossen zum Sachsenspiegel-Landrecht. Buch'sche Glosse. Teil 1

478. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Fontes iuris Germanici antiqui, Nova series

479. Autor/Herausgeber: Kaufmann, Frank-Michael | Jahr: 2002

480. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

481. SS rer. Germ. [38] [Relevanz: 26.73%] [559 Seiten]

482. Titel: Lamperti monachi Hersfeldensis Opera [Anhang: Annales Weissenburgenses

483. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

484. Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1894

485. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

486. SS 16 [Relevanz: 26.41%] [791 Seiten]

487. Titel: [Annales aevi Suevici]

488. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

489. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

490. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

491. SS 19 [Relevanz: 26.41%] [810 Seiten]

492. Titel: [Annales aevi Suevici]

493. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

494. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1866

495. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

496. SS 4 [Relevanz: 26.41%] [904 Seiten]

497. Titel: [Annales, chronica et historiae aevi Carolini et Saxonici]

498. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

499. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1841

500. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

501. SS 9 [Relevanz: 26.41%] [923 Seiten]

502. Titel: [Chronica et annales aevi Salici]

503. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

504. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1851

505. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

506. Epp. 4 [Relevanz: 24.55%] [647 Seiten]

507. Titel: Epistolae Karolini aevi (II)

508. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

509. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1895

510. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

511. LL 1 [Relevanz: 24.55%] [619 Seiten]

512. Titel: Capitularia regum Francorum

513. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)

514. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1835

515. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

516. Dt. Chron. 6 [Relevanz: 24.55%] [597 Seiten]

517. Titel: Österreichische Chronik von den 95 Herrschaften

518. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Deutsche Chroniken

519. Autor/Herausgeber: Seemüller, Joseph | Jahr: 1909

520. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

521. SS 20 [Relevanz: 23.62%] [862 Seiten]

522. Titel: [Supplementa tomorum I, V, VI, XII. Chronica aevi Suevici]

523. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

524. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1868

525. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

526. SS 2 [Relevanz: 23.62%] [865 Seiten]

527. Titel: [Scriptores rerum Sangallensium. Annales, chronica et historiae aevi Carolini]

528. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

529. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1829

530. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

531. SS 13 [Relevanz: 23.62%] [848 Seiten]

532. Titel: [Supplementa tomorum I-XII, pars I]

533. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

534. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1881

535. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

536. SS 28 [Relevanz: 23.62%] [710 Seiten]

537. Titel: [Ex rerum Anglicarum scriptoribus saec. XIII.]

538. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

539. Autor/Herausgeber: Pauli, Reinhold | Jahr: 1888

540. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

541. DD H IV,2 [Relevanz: 23.62%] [315 Seiten]

542. Titel: Heinrich IV. 2: 1077-1106 (DD H IV)

543. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

544. Autor/Herausgeber: Gladiss, Dietrich von | Jahr: 1959

545. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

546. LL nat. Germ. 2,1 [Relevanz: 23.62%] [192 Seiten]

547. Titel: Leges Burgundionum

548. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges nationum Germanicarum

549. Autor/Herausgeber: Salis, Ludwig Rudolf von | Jahr: 1892

550. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

551. Conc. 1 [Relevanz: 23.62%] [299 Seiten]

552. Titel: Concilia aevi Merovingici [511-695]

553. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

554. Autor/Herausgeber: Maassen, Friedrich | Jahr: 1883

555. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

556. SS rer. Germ. [32] [Relevanz: 23.62%] [316 Seiten]

557. Titel: Helmolds Slavenchronik

558. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

559. Autor/Herausgeber: Schmeidler, Bernhard | Jahr: 1937

560. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

561. Const. 4,2 [Relevanz: 23.62%] [884 Seiten]

562. Titel: 1298-1313. Teil 2: 1312-1313

563. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

564. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1908

565. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

566. Const. 5 [Relevanz: 23.62%] [952 Seiten]

567. Titel: 1313-1324

568. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

569. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1909

570. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

571. SS rer. Germ. [57] [Relevanz: 23.62%] [327 Seiten]

572. Titel: Vitae sancti Bonifatii archiepiscopi Moguntini

573. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

574. Autor/Herausgeber: Levison, Wilhelm | Jahr: 1905

575. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

576. SS rer. Germ. N.S. 9 [Relevanz: 23.39%] [686 Seiten]

577. Titel: Die Chronik des Bischofs Thietmar von Merseburg und ihre Korveier Überarbeitung

578. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

579. Autor/Herausgeber: Holtzmann, Robert | Jahr: 1935

580. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

581. Briefe d. dt. Kaiserzeit 4,3 [Relevanz: 23.39%] [587 Seiten]

582. Titel: Die Briefe des Petrus Damiani Teil 3

583. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Die Briefe der deutschen Kaiserzeit

584. Autor/Herausgeber: Reindel, Kurt | Jahr: 1989

585. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

586. Briefe d. spät. MA 1 [Relevanz: 23.39%] [680 Seiten]

587. Titel: Das Brief- und Memorialbuch des Albert Behaim

588. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Briefe des späteren Mittelalters

589. Autor/Herausgeber: Frenz, Thomas | Jahr: 2000

590. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

591. Conc. 2,1 [Relevanz: 23.39%] [480 Seiten]

592. Titel: Concilia aevi Karolini [742-842]. Teil 1 [742-817]

593. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

594. Autor/Herausgeber: Werminghoff, Albert | Jahr: 1906

595. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

596. LL 4 [Relevanz: 23.15%] [806 Seiten]

597. Titel: Leges Langobardorum

598. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)

599. Autor/Herausgeber: Bluhme, Friedrich | Jahr: 1868

600. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

601. SS 6 [Relevanz: 21.13%] [854 Seiten]

602. Titel: [Chronica et annales aevi Salici]

603. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

604. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

605. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

606. SS 31 [Relevanz: 20.46%] [795 Seiten]

607. Titel: [Annales et chronica Italica aevi Suevici]

608. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

609. Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1903

610. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

611. SS rer. Merov. 5 [Relevanz: 20.46%] [864 Seiten]

612. Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici (III)

613. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum

614. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1910

615. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

616. SS rer. Merov. 6 [Relevanz: 20.04%] [685 Seiten]

617. Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici (IV)

618. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum

619. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1913

620. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

621. Epp. 5 [Relevanz: 20.04%] [687 Seiten]

622. Titel: Epistolae Karolini aevi (III

623. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

624. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1899

625. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

626. Necr. 1 [Relevanz: 20.04%] [807 Seiten]

627. Titel: Dioeceses Augustensis, Constantiensis, Curiensis

628. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Necrologia Germaniae

629. Autor/Herausgeber: Baumann, Franz Ludwig | Jahr: 1888

630. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

631. Const. 2 [Relevanz: 20.04%] [713 Seiten]

632. Titel: 1198-1272

633. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

634. Autor/Herausgeber: Weiland, Ludwig | Jahr: 1896

635. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

636. Const. 4,1 [Relevanz: 20.04%] [740 Seiten]

637. Titel: 1298-1313. Teil 1: 1298-1311

638. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

639. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1906

640. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

641. Liber Pontificalis. Teil 1 1 [Relevanz: 18.9%] [439 Seiten]

642. Titel: Liber Pontificalis. Teil 1

643. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Gesta pontificum Romanorum

644. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

645. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

646. SS 23 [Relevanz: 18.9%] [1039 Seiten]

647. Titel: [Chronica aevi Suevici]

648. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

649. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1874

650. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

651. Auct. ant. 4,1 [Relevanz: 18.9%] [458 Seiten]

652. Titel: Venanti Honori Clementiani Fortunati presbyteri Italici Opera poetica

653. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

654. Autor/Herausgeber: Leo, Friedrich | Jahr: 1881

655. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

656. SS rer. Germ. N.S. 8 [Relevanz: 18.9%] [422 Seiten]

657. Titel: Die Annalen des Tholomeus von Lucca in doppelter Fassung

658. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

659. Autor/Herausgeber: Schmeidler, Bernhard | Jahr: 1930

660. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

661. DD H IV,1 [Relevanz: 18.9%] [474 Seiten]

662. Titel: Heinrich IV. 1: 1056-1076 (DD H IV)

663. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

664. Autor/Herausgeber: Gladiss, Dietrich von | Jahr: 1941

665. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

666. DD Mer. (1872) [Relevanz: 18.9%] [270 Seiten]

667. Titel: Merowinger (DD Mer. (1872))

668. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

669. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1872

670. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

671. SS rer. Germ. [37] [Relevanz: 18.9%] [378 Seiten]

672. Titel: Ionae Vitae sanctorum Columbani, Vedastis, Iohannis

673. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

674. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1905

675. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

676. Staatsschriften 3,3 [Relevanz: 18.9%] [482 Seiten]

677. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 3

678. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

679. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1984

680. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

681. SS 18 [Relevanz: 16.7%] [894 Seiten]

682. Titel: [Annales aevi Suevici]

683. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

684. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1863

685. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

686. Auct. ant. 10 [Relevanz: 16.7%] [848 Seiten]

687. Titel: Claudii Claudiani Carmina

688. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

689. Autor/Herausgeber: Birt, Theodor | Jahr: 1892

690. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

691. Auct. ant. 15 [Relevanz: 16.7%] [795 Seiten]

692. Titel: Aldhelmi Opera

693. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

694. Autor/Herausgeber: Ehwald, Rudolf | Jahr: 1913

695. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

696. Necr. 4 [Relevanz: 16.7%] [802 Seiten]

697. Titel: Dioecesis Pataviensis (Regio Bavarica. Regio Austriaca nunc Lentiensis)

698. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Necrologia Germaniae

699. Autor/Herausgeber: Baumann, Franz Ludwig Fränkel-Herzberg, Sigismund Fuchs, Adalbert F. | Jahr: 1920

700. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

701. Epp. 6 [Relevanz: 16.7%] [816 Seiten]

702. Titel: Epistolae Karolini aevi (IV)

703. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

704. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1925

705. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

706. Dt. Chron. 2 [Relevanz: 16.7%] [720 Seiten]

707. Titel: [Sächsische Weltchronik. Eberhards Reimchronik von Gandersheim. Braunschweigische Reimchronik. Chronik des Stiftes S. Simon und Judas zu Goslar. Holsteinische Reimchronik]

708. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Deutsche Chroniken

709. Autor/Herausgeber: Weiland, Ludwig | Jahr: 1877

710. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

711. Auct. ant. 2 [Relevanz: 16.54%] [504 Seiten]

712. Titel: Eutropi Breviarium ab urbe condita cum versionibus Graecis et Pauli Landolfique additamentis

713. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

714. Autor/Herausgeber: Droysen, Hans | Jahr: 1877

715. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

716. SS rer. Germ. N.S. 16 [Relevanz: 16.54%] [765 Seiten]

717. Titel: Thomas Ebendorfer, Chronica pontificum Romanorum

718. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

719. Autor/Herausgeber: Zimmermann, Harald | Jahr: 1994

720. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

721. Auct. ant. 14 [Relevanz: 16.54%] [507 Seiten]

722. Titel: Fl. Merobaudis reliquiae. Blossii Aemilii Dracontii Carmina. Eugenii Toletani episcopi Carmina et epistulae

723. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

724. Autor/Herausgeber: Vollmer, Friedrich | Jahr: 1905

725. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

726. Necr. 3 [Relevanz: 16.54%] [546 Seiten]

727. Titel: Dioeceses Brixinensis, Frisingensis, Ratisbonensis

728. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Necrologia Germaniae

729. Autor/Herausgeber: Baumann, Franz Ludwig | Jahr: 1905

730. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

731. Epp. 7 [Relevanz: 16.54%] [504 Seiten]

732. Titel: Epistolae Karolini aevi (V)

733. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

734. Autor/Herausgeber: Caspar, Erich | Jahr: 1928

735. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

736. Dt. Chron. 1,1 [Relevanz: 16.54%] [448 Seiten]

737. Titel: Deutsche Kaiserchronik

738. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Deutsche Chroniken

739. Autor/Herausgeber: Schröder, Edward | Jahr: 1892

740. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

741. QQ zur Geistesgesch. 20 [Relevanz: 16.54%] [778 Seiten]

742. Titel: Joachim von Fiore, Psalterium decem cordarum

743. Abteilung: Weitere Reihen | Quellen zur Geistesgeschichte des Mittelalters

744. Autor/Herausgeber: Joachim <de Flore> Selge, Kurt-Victor | Jahr: 2009

745. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

746. Const. 9 [Relevanz: 16.54%] [666 Seiten]

747. Titel: 1349

748. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

749. Autor/Herausgeber: Kühn, Margarete | Jahr: 1974

750. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

751. Conc. 2, Suppl. 1 [Relevanz: 16.54%] [692 Seiten]

752. Titel: Opus Caroli regis contra synodum (Libri Carolini)

753. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

754. Autor/Herausgeber: Freemann, Ann | Jahr: 1998

755. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

756. SS 37 [Relevanz: 14.17%] [784 Seiten]

757. Titel: Die Reichschronik des Annalista Saxo

758. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

759. Autor/Herausgeber: Arnoldus <de Nienburg> Naß, Klaus | Jahr: 2006

760. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

761. SS 39 [Relevanz: 14.17%] [862 Seiten]

762. Titel: Tholomeus von Lucca, Historia ecclesiastica nova

763. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

764. Autor/Herausgeber: Ptolemaeus <Lucensis> Clavuot, Otto | Jahr: 2009

765. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

766. SS rer. Merov. 3 [Relevanz: 14.17%] [694 Seiten]

767. Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici et antiquiorum aliquot (I)

768. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum

769. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1896

770. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

771. Auct. ant. 9 [Relevanz: 14.17%] [770 Seiten]

772. Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (I)

773. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

774. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1892

775. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

776. Epp. 3 [Relevanz: 14.17%] [771 Seiten]

777. Titel: Epistolae Merowingici et Karolini aevi (I)

778. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

779. Autor/Herausgeber: Gundlach, Wilhelm | Jahr: 1892

780. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

781. DD K I / H I / O I [Relevanz: 14.17%] [763 Seiten]

782. Titel: Konrad I., Heinrich I. und Otto I. (DD K I / DD H I / DD O I)

783. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

784. Autor/Herausgeber: Sickel, Theodor | Jahr: fehlt

785. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

786. Poetae 4,2.3 [Relevanz: 14.17%] [750 Seiten]

787. Titel: Poetae Latini aevi Carolini (IV)

788. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi

789. Autor/Herausgeber: Strecker, Karl | Jahr: 1914

790. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

791. LL 5 [Relevanz: 14.17%] [461 Seiten]

792. Titel: Leges Saxonum. Lex Thuringorum. Edictum Theoderici regis. Remedii Curiensis episcopi

capitula. Lex Ribuaria. Lex Francorum Chamavorum. Lex Romana Raetica Curiensis

793. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)

794. Autor/Herausgeber: Richthofen, Karl von | Jahr: 1875

795. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

796. SS rer. Germ. [42] [Relevanz: 14.17%] [927 Seiten]

797. Titel: Monumenta Erphesfurtensia saec. XII. XIII. XIV.

798. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

799. Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1899

800. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

801. Staatsschriften 7 [Relevanz: 14.17%] [924 Seiten]

802. Titel: Der Oberrheinische Revolutionär. Das buchli der hundert capiteln mit XXXX statuten

803. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

804. Autor/Herausgeber: Lauterbach, Klaus H. | Jahr: 2009

805. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

806. Const. 8 [Relevanz: 14.17%] [840 Seiten]

807. Titel: 1345-1348

808. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

809. Autor/Herausgeber: Zeumer, Karl | Jahr: 1910

810. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

811. Const. 10 [Relevanz: 14.17%] [790 Seiten]

812. Titel: 1350-1353

813. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

814. Autor/Herausgeber: Kühn, Margarete | Jahr: 1979

815. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

816. Conc. 2,2 [Relevanz: 14.17%] [560 Seiten]

817. Titel: Concilia aevi Karolini [742-842]. Teil 2 [819-842]

818. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

819. Autor/Herausgeber: Werminghoff, Albert | Jahr: 1908

820. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

821. Conc. 6,2 [Relevanz: 14.17%] [624 Seiten]

822. Titel: Die Konzilien Deutschlands und Reichsitaliens 916–1001. Teil 2: 962–1001

823. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

824. Autor/Herausgeber: Hehl, Ernst-Dieter | Jahr: fehlt

825. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

826. SS 7 [Relevanz: 13.36%] [952 Seiten]

827. Titel: [Chronica et gesta aevi Salici]

828. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

829. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1846

830. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Band

831. DD H II [Relevanz: 11.81%] [883 Seiten]

832. Titel: Heinrich II. und Arduin (DD H II)

833. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

834. Autor/Herausgeber: Bresslau, Harry | Jahr: fehlt

835. Kontext: Suche nach *vulgari* in diesem Ban

57.A. SS rer. Germ. [56]

836. Titel: Vita Bennonis II. episcopi Osnabrugensis auctore Nortberto abbate Iburgensi

837. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

838. Autor/Herausgeber: Bresslau, Harry | Jahr: 1902

839. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

840. Staatsschriften 2,1 [Relevanz: 87.48%] [111 Seiten]

841. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg. Teil 1: Planctus ecclesiae in Germaniam

842. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

843. Autor/Herausgeber: Scholz, Richard | Jahr: 1941

844. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

845. SS rer. Germ. [7] [Relevanz: 57.14%] [166 Seiten]

846. Titel: Annales Fuldenses sive Annales regni Francorum orientalis

847. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

848. Autor/Herausgeber: Kurze, Friedrich | Jahr: 1891

849. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

850. Auct. ant. 7 [Relevanz: 55.9%] [487 Seiten]

851. Titel: Magni Felicis Ennodi Opera

852. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

853. Autor/Herausgeber: Vogel, Friedrich | Jahr: 1885

854. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

855. Staatsschriften 3,1 [Relevanz: 53.45%] [429 Seiten]

856. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 1

857. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

858. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1973

859. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

860. SS rer. Germ. 78 [Relevanz: 52.49%] [357 Seiten]

861. Titel: Die Annalen des Klosters Einsiedeln

862. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

863. Autor/Herausgeber: Planta, Conradin von | Jahr: 2007

864. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

865. Staatsschriften 3,2 [Relevanz: 52.49%] [254 Seiten]

866. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 2

867. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

868. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1977

869. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

870. SS rer. Germ. [50] [Relevanz: 52.49%] [216 Seiten]

871. Titel: Reginonis abbatis Prumiensis Chronicon cum continuatione Treverensi

872. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

873. Autor/Herausgeber: Kurze, Friedrich | Jahr: 1890

874. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

875. Staatsschriften 2,4 [Relevanz: 50.51%] [310 Seiten]

876. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg. Teil 4: Monastik (Monastica)

877. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

878. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1992

879. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

880. SS rer. Germ. [61] [Relevanz: 50%] [186 Seiten]

881. Titel: Die Werke Wipos

882. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

883. Autor/Herausgeber: Bresslau, Harry | Jahr: 1915

884. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

885. SS 16 [Relevanz: 47.25%] [791 Seiten]

886. Titel: [Annales aevi Suevici]

887. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

888. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

889. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

890. SS rer. Germ. N.S. 3 [Relevanz: 43.74%] [369 Seiten]

891. Titel: Die Chronik Johanns von Winterthur

892. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

893. Autor/Herausgeber: Baethgen, Friedrich | Jahr: 1924

894. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

895. SS rer. Lang. 1 [Relevanz: 42.86%] [649 Seiten]

896. Titel: Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum saec. VI-IX

897. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum

898. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1878

899. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

900. Auct. ant. 12 [Relevanz: 42.86%] [783 Seiten]

901. Titel: Cassiodori Senatoris Variae

902. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

903. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

904. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

905. SS rer. Germ. [20] [Relevanz: 40.41%] [124 Seiten]

906. Titel: Chronicon Moguntinum

907. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

908. Autor/Herausgeber: Hegel, Karl | Jahr: 1885

909. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

910. Epp. 5 [Relevanz: 37.12%] [687 Seiten]

911. Titel: Epistolae Karolini aevi (III

912. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

913. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1899

914. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

915. SS rer. Germ. N.S. 12 [Relevanz: 35.36%] [183 Seiten]

916. Titel: Notker der Stammler, Taten Kaiser Karls des Großen

917. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

918. Autor/Herausgeber: Haefele, Hans F. | Jahr: 1959

919. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

920. Staatsschriften 3,3 [Relevanz: 34.99%] [482 Seiten]

921. Titel: Die Werke des Konrad von Megenberg, Ökonomik. Teil 3

922. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

923. Autor/Herausgeber: Krüger, Sabine | Jahr: 1984

924. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

925. Epp. 7 [Relevanz: 30.62%] [504 Seiten]

926. Titel: Epistolae Karolini aevi (V)

927. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)

928. Autor/Herausgeber: Caspar, Erich | Jahr: 1928

929. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

930. SS 1 [Relevanz: 30.3%] [696 Seiten]

931. Titel: [Annales et chronica aevi Carolini]

932. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

933. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1826

934. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

935. Capit. 1 [Relevanz: 28.57%] [474 Seiten]

936. Titel: Capitularia regum Francorum I

937. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Capitularia regum Francorum

938. Autor/Herausgeber: Boretius, Alfred | Jahr: 1883

939. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

940. Epp. 6 [Relevanz: 28.23%] [816 Seiten]
941. Titel: Epistolae Karolini aevi (IV)
942. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae (in Quart)
943. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1925
944. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

945. Capit. N.S. 1 [Relevanz: 28.23%] [781 Seiten]
946. Titel: Die Kapitulariensammlung des Ansegis
947. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Capitularia regum Francorum, Nova series
948. Autor/Herausgeber: Schmitz, Gerhard | Jahr: 1996
949. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

950. LL 1 [Relevanz: 26.24%] [619 Seiten]
951. Titel: Capitularia regum Francorum
952. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)
953. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1835
954. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

955. SS 12 [Relevanz: 25.25%] [975 Seiten]
956. Titel: [Historiae aevi Salici]
957. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)
958. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt
959. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

960. SS 30,1 [Relevanz: 25.25%] [733 Seiten]
961. Titel: [Supplementa tomorum XVI-XXV]
962. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)
963. Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1896
964. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

965. SS rer. Germ. N.S. 22 [Relevanz: 25.25%] [404 Seiten]
966. Titel: Thomas Ebendorfer, Catalogus praesulum Laureacensium et Pataviensium
967. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series
968. Autor/Herausgeber: Ebendorfer, Thomas Zimmermann, Harald | Jahr: 2008
969. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

970. SS rer. Germ. N.S. 24,1 [Relevanz: 25.25%] [439 Seiten]
971. Titel: Eneas Silvius Piccolomini, Historia Austrialis. Teil 1: Einleitung und 1. Redaktion
972. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series
973. Autor/Herausgeber: Pius <Papa, II.> Wagendorfer, Martin Knödler, Julia | Jahr: fehlt
974. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

975. Epp. sel. 2,2 [Relevanz: 25.25%] [367 Seiten]
976. Titel: Das Register Gregors VII. Teil 2

977. Abteilung: Epistolae [Briefe]

978. Autor/Herausgeber: Caspar, Erich | Jahr: 1923

979. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

980. Conc. 1 [Relevanz: 25.25%] [299 Seiten]

981. Titel: Concilia aevi Merovingici [511-695]

982. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Concilia

983. Autor/Herausgeber: Maassen, Friedrich | Jahr: 1883

984. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

985. SS rer. Germ. [18] [Relevanz: 25.25%] [440 Seiten]

986. Titel: Chronica regia Coloniensis

987. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

988. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1880

989. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

990. SS rer. Germ. [32] [Relevanz: 25.25%] [316 Seiten]

991. Titel: Helmolds Slavenchronik

992. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

993. Autor/Herausgeber: Schmeidler, Bernhard | Jahr: 1937

994. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

995. Staatsschriften 8 [Relevanz: 25.25%] [374 Seiten]

996. Titel: Eneas Silvius Piccolomini, Pentalogus

997. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

998. Autor/Herausgeber: Pius <Papa, II.> Schingnitz, Christoph | Jahr: 2009

999. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1000. Auct. ant. 2 [Relevanz: 25%] [504 Seiten]

1001. Titel: Eutropi Breviarium ab urbe condita cum versionibus Graecis et Pauli Landolfique additamentis

1002. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1003. Autor/Herausgeber: Droysen, Hans | Jahr: 1877

1004. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1005. Poetae 3 [Relevanz: 25%] [840 Seiten]

1006. Titel: Poetae Latini aevi Carolini (III)

1007. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi

1008. Autor/Herausgeber: Traube, Ludwig | Jahr: 1886

1009. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1010. SS 23 [Relevanz: 22.59%] [1039 Seiten]

1011. Titel: [Chronica aevi Suevici]

1012. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1013. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1874

1014. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1015. LL 3 [Relevanz: 21.87%] [723 Seiten]

1016. Titel: Leges Alamannorum. Leges Baiuwariorum. Leges Burgundionum. Lex Frisionum

1017. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Leges (in Folio)

1018. Autor/Herausgeber: Merkel, Johannes | Jahr: 1863

1019. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1020. SS 22 [Relevanz: 21.43%] [574 Seiten]

1021. Titel: [Historici Germaniae saec. XII. 2]

1022. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1023. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1872

1024. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1025. Auct. ant. 9 [Relevanz: 21.43%] [770 Seiten]

1026. Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (I)

1027. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1028. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1892

1029. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1030. Epp. saec. XIII 3 [Relevanz: 21.43%] [835 Seiten]

1031. Titel: Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae

1032. Abteilung: Epistolae [Briefe] | Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae

1033. Autor/Herausgeber: Rodenberg, Karl | Jahr: 1894

1034. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1035. Dt. Chron. 6 [Relevanz: 21.43%] [597 Seiten]

1036. Titel: Österreichische Chronik von den 95 Herrschaften

1037. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Deutsche Chroniken

1038. Autor/Herausgeber: Seemüller, Joseph | Jahr: 1909

1039. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1040. Ldl 1 [Relevanz: 21.43%] [676 Seiten]

1041. Titel: Libelli de lite imperatorum et pontificum 1

1042. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Libelli de lite imperatorum et pontificum

1043. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1891

1044. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1045. Liber Pontificalis. Teil 1 1 [Relevanz: 20.2%] [439 Seiten]

1046. Titel: Liber Pontificalis. Teil 1

1047. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Gesta pontificum Romanorum

1048. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

1049. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1050. Auct. ant. 11 [Relevanz: 20.2%] [513 Seiten]

1051. Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (II)

1052. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1053. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1894

1054. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1055. QQ zur Geistesgesch. 19 [Relevanz: 20.2%] [635 Seiten]

1056. Titel: Heimo von Bamberg: De decursu temporum

1057. Abteilung: Weitere Reihen | Quellen zur Geistesgeschichte des Mittelalters

1058. Autor/Herausgeber: Haimo <Bambergensis> Weikmann, Hans Martin | Jahr: 2004

1059. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1060. SS 6 [Relevanz: 20.2%] [854 Seiten]

1061. Titel: [Chronica et annales aevi Salici]

1062. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1063. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

1064. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1065. Staatsschriften 1,2 [Relevanz: 20.2%] [528 Seiten]

1066. Titel: Die Schriften des Alexander von Roes und des Engelbert von Admont. Teil 2: Engelbert von Admont, Speculum virtutum

1067. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

1068. Autor/Herausgeber: Engelbertus <Admontensis> Ubl, Karl | Jahr: 2004

1069. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1070. SS 15,2 [Relevanz: 17.86%] [836 Seiten]

1071. Titel: [Supplementa tomorum I-XII, pars III. Supplementum tomi XIII]

1072. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1073. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1888

1074. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1075. SS 28 [Relevanz: 17.86%] [710 Seiten]

1076. Titel: [Ex rerum Anglicarum scriptoribus saec. XIII.]

1077. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1078. Autor/Herausgeber: Pauli, Reinhold | Jahr: 1888

1079. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1080. DD O II / O III [Relevanz: 17.86%] [1021 Seiten]

1081. Titel: Otto II. und Otto III. (DD O II / DD O III)

1082. Abteilung: Diplomata [Urkunden]

1083. Autor/Herausgeber: Sickel, Theodor | Jahr: 1893

1084. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1085. SS 9 [Relevanz: 17.86%] [923 Seiten]

1086. Titel: [Chronica et annales aevi Salici]

1087. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1088. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1851

1089. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1090. Formulae Merowingici et Karolini aevi 1 [Relevanz: 17.86%] [807 Seiten]

1091. Titel: Formulae Merowingici et Karolini aevi

1092. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Formulae Merowingici et Karolini aevi

1093. Autor/Herausgeber: Zeumer, Karl | Jahr: 1882

1094. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1095. Const. 4,2 [Relevanz: 17.86%] [884 Seiten]

1096. Titel: 1298-1313. Teil 2: 1312-1313

1097. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

1098. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1908

1099. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1100. Auct. ant. 8 [Relevanz: 17.68%] [563 Seiten]

1101. Titel: Gai Solii Apollinaris Sidonii Epistulae et carmina [Anhang: Fausti aliorumque epistulae ad Ruricium aliosque Ruricii epistulae]

1102. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1103. Autor/Herausgeber: Lütjohann, Christian | Jahr: 1887

1104. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1105. SS rer. Germ. N.S. 13 [Relevanz: 17.68%] [807 Seiten]

1106. Titel: Thomas Ebendorfer, Chronica Austriae

1107. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum, Nova series

1108. Autor/Herausgeber: Lhotsky, Alphons | Jahr: 1967

1109. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1110. Auct. ant. 14 [Relevanz: 17.68%] [507 Seiten]

1111. Titel: Fl. Merobaudis reliquiae. Blossii Aemilii Dracontii Carmina. Eugenii Toletani episcopi Carmina et epistulae

1112. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1113. Autor/Herausgeber: Vollmer, Friedrich | Jahr: 1905

1114. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1115. Poetae 2 [Relevanz: 17.68%] [733 Seiten]

1116. Titel: Poetae Latini aevi Carolini (II)

1117. Abteilung: Antiquitates [Dichtung und Gedenküberlieferung] | Poetae Latini medii aevi

1118. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1884

1119. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1120. SS 25 [Relevanz: 17.5%] [971 Seiten]

1121. Titel: [Gesta saec. XIII.]

1122. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1123. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1880

1124. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1125. SS 30,2 [Relevanz: 17.5%] [956 Seiten]

1126. Titel: [Supplementa tomorum I-XV]

1127. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1128. Autor/Herausgeber: Hofmeister, Adolf | Jahr: 1926

1129. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1130. SS 27 [Relevanz: 15.15%] [598 Seiten]

1131. Titel: [Ex rerum Anglicarum scriptoribus saec. XII. et XIII.]

1132. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1133. Autor/Herausgeber: Pauli, Reinhold | Jahr: 1885

1134. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1135. SS 37 [Relevanz: 15.15%] [784 Seiten]

1136. Titel: Die Reichschronik des Annalista Saxo

1137. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1138. Autor/Herausgeber: Arnoldus <de Nienburg> Naß, Klaus | Jahr: 2006

1139. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1140. Auct. ant. 13 [Relevanz: 15.15%] [736 Seiten]

1141. Titel: Chronica minora saec. IV. V. VI. VII. (III)

1142. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1143. Autor/Herausgeber: Mommsen, Theodor | Jahr: 1898

1144. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1145. SS 10 [Relevanz: 15.15%] [663 Seiten]

1146. Titel: [Annales et chronica aevi Salici. Vitae aevi Carolini et Saxonici]

1147. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1148. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1852

1149. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1150. SS rer. Germ. [42] [Relevanz: 15.15%] [927 Seiten]

1151. Titel: Monumenta Erphesfurtensia saec. XII. XIII. XIV.

1152. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi

1153. Autor/Herausgeber: Holder-Egger, Oswald | Jahr: 1899

1154. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1155. Staatsschriften 7 [Relevanz: 15.15%] [924 Seiten]

1156. Titel: Der Oberrheinische Revolutionär. Das buchli der hundert capiteln mit XXXX statuten

1157. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Staatsschriften des späteren Mittelalters

1158. Autor/Herausgeber: Lauterbach, Klaus H. | Jahr: 2009

1159. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1160. Const. 6,1 [Relevanz: 15.15%] [836 Seiten]

1161. Titel: 1325-1330

1162. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

1163. Autor/Herausgeber: Schwalm, Jakob | Jahr: 1914

1164. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1165. Const. 10 [Relevanz: 15.15%] [790 Seiten]

1166. Titel: 1350-1353

1167. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

1168. Autor/Herausgeber: Kühn, Margarete | Jahr: 1979

1169. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1170. Const. 1 [Relevanz: 15.15%] [757 Seiten]

1171. Titel: 911-1197

1172. Abteilung: Leges [Rechtstexte] | Constitutiones et acta publica imperatorum et regum

1173. Autor/Herausgeber: Weiland, Ludwig | Jahr: 1893

1174. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1175. Ldl 3 [Relevanz: 15.15%] [786 Seiten]

1176. Titel: Libelli de lite imperatorum et pontificum 3

1177. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Libelli de lite imperatorum et pontificum

1178. Autor/Herausgeber: Dümmler, Ernst | Jahr: 1897

1179. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1180. SS 20 [Relevanz: 12.63%] [862 Seiten]

1181. Titel: [Supplementa tomorum I, V, VI, XII. Chronica aevi Suevici]

1182. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1183. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1868

1184. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1185. SS rer. Merov. 7 [Relevanz: 12.63%] [917 Seiten]

1186. Titel: Passiones vitaeque sanctorum aevi Merovingici (V)

1187. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores rerum Merovingicarum

1188. Autor/Herausgeber: Krusch, Bruno | Jahr: 1919

1189. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1190. SS 2 [Relevanz: 12.63%] [865 Seiten]

1191. Titel: [Scriptores rerum Sangallensium. Annales, chronica et historiae aevi Carolini]

1192. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1193. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1829

1194. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1195. SS 3 [Relevanz: 12.63%] [935 Seiten]

1196. Titel: [Annales, chronica et historiae aevi Saxonici]

1197. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1198. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: 1839

1199. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1200. SS 11 [Relevanz: 12.63%] [722 Seiten]

1201. Titel: [Historiae aevi Salici]

1202. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1203. Autor/Herausgeber: Pertz, Georg Heinrich | Jahr: fehlt

1204. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1205. SS 14 [Relevanz: 12.63%] [681 Seiten]

1206. Titel: [Supplementa tomorum I-XII, pars II. Supplementum tomi XIII]

1207. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1208. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1883

1209. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1210. SS 24 [Relevanz: 12.63%] [928 Seiten]

1211. Titel: [Annales aevi Suevici (Supplementa tomorum XVI et XVII). Gesta saec. XII. XIII. (Supplementa tomorum XX-XXIII)]

1212. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Scriptores (in Folio)

1213. Autor/Herausgeber: Waitz, Georg | Jahr: 1879

1214. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1215. Auct. ant. 10 [Relevanz: 12.63%] [848 Seiten]

1216. Titel: Claudii Claudiani Carmina

1217. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1218. Autor/Herausgeber: Birt, Theodor | Jahr: 1892

1219. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1220. Auct. ant. 15 [Relevanz: 12.63%] [795 Seiten]

1221. Titel: Aldhelmi Opera

1222. Abteilung: Scriptores [Geschichtsschreiber] | Auctores antiquissimi

1223. Autor/Herausgeber: Ehwald, Rudolf | Jahr: 1913

1224. Kontext: Suche nach *vulgares* in diesem Band

1225. SS 8 [Relevanz: 12.63%] [700 Seiten]

➢ **58.** *LAVIABILITÀ NELL'ITALIAMEDIEVALE QUESTIONI DI METODO*, STELLA PATITUCCI-GIOVANNI UGGERI.

➢ **59.** Същият е автор на ***Италианският българист Луиджи Салвини***, публ. в „Език и литература”, 1981, кн. 1, *La Grammatica Italiana*, Изд. Наука и изкуство. Стр. 174. Корици, 1987 г,; ***Славянски влияния в романските езици и диалекти***. Author, Иван Петканов. Publisher, Изд. на БАН, 1988. и т.н.

➢ **60.** Marcellinus Comes fl. saec. VI ante med.

-Chronicon quod rerum orientalium historiam Eusebii et Hieronymi usque ad Iustiniani tempora prosequitur

-Riferimenti MGH Auct. antiq. vol. XI p. 37-108; Te.Tra. vol. II p. 433-9

-Berlin, Staatsbibliothek zu Berlin - Preußischer Kulturbesitz, lat. 2° 118 (Rose 859)

-Bruxelles, Bibliothèque Royale «Albert Ier», 6439-51 (3108), ff. 11r-16v

-Oxford, Bodleian Library, Auct. T.2.26 (S.C. 20632)

-Saint-Omer, Bibliothèque d'Agglomération (olim Bibliothèque Municipale), 697

-Udine, Biblioteca del Seminario Arcivescovile «Mons. Pietro Bertolla», 13

Wien, Österreichische Nationalbibliothek, 138, f. 1r-

Th. Mommsen utilizzò per la sua edizione del Chronicon nei MGH due testimoni: il ms. Saint-Omer, Bibliothèque Municipale 697 (S) e il ms. Oxford, Bodleian Library, Auct. T.II.26 (T). Da S sono descripti tre codici, di cui due sono conservati; invece si è perduto il codice che fu il modello per l''editio princeps di Schonovius. La forma testuale trasmessa da S era anticamente nota in Irlanda (citazione in cronache locali del

VII sec.) e a Beda (nel Chronicon, che dipende da un ms. di Marcellino o dalle cronache irlandesi), come dimostrano corruttele comuni identificate da Mommsen e B. Croke. Il testo di S termina con l''anno 534, rispettando la dichiarazione dell''autore nel prologo.

L''antichissimo cod. T (VI - VIIin sec.) ha subito un''estensione del testo, che si chiude all''anno 548 (ma il cod. è mutilo dell''ultima parte); l''addizione non sembra essere d''autore (Croke, A. Momigliano), e non è autografa nel ms., come invece aveva pensato P. Courcelle. T comunque porta una versione evidentemente rimaneggiata, ad esempio nel paragrafo su Girolamo; tuttavia è meno corrotto e banalizzato e dunque Mommsen lo ha preferito per l''edizione, usando S per correggerne le corruttele. Il testo dell''edizione di Mommsen è discusso da Croke e M. Gusso.

Un''epitome, fedele all''originale e trasmessa in dieci testimoni (il principale è il ms. Udine, Biblioteca Arcivescovile, 13; Mommsen afferma la discendenza degli altri dal ms. di Udine, ma non ne dà la dimostrazione); la dipendenza dell''epitome da T è dimostrata da J.K. Fotheringham e da Mommsen, che dunque non la utilizza per la constitutio textus.

(da Te.Tra II, scheda a cura di Pietro Cappelletto e Paolo Chiesa)

- **Bibliografia filologica:**

B. Croke, Count Marcellinus and his Chronicle, Oxford 2001;

M. Gusso, Il Chronicon di Marcellinus Comes: a proposito di un libro recente, «Cassiodorus» 3 (1997), 273-289;

M. Gusso, Index Marcellinianus: An Index to the Chronicon of Marcellinus Comes, Hildesheim - Zürich - New York 1996;

B. Croke, The Chronicle of Marcellinus. Translation and Commentary, Sydney 1995;

A. Momigliano, Gli Anicii e la storiografia latina del VI sec. d.C., in «Rendiconti dell'Accademia dei Lincei. Classe di Scienze morali, storiche e filologiche», 1956, pp. 279-297 = Id., Secondo contributo alla storia degli studi classici, Roma 1960 («Storia e letteratura» 77), pp. 231-253;

P. Courcelle, De la Regula Magistri au corpus vivarien des 'Chroniques', «Revue des études anciennes» 56 (1954), pp. 424-428;

J.K. Fotheringham, The Bodleian Manuscript of Jerome's Version of the Chronicle of Eusebius, Oxford 1905;

Marcellini Chronicon, ed. Th. Mommsen, MGH, AA, XI, Berolini 1894, pp. 37-108 (prolegomena alle pp. 39-59);

Marcellini v.c. comitis Illyriciani Chronicon, ed. J. Sirmond, Paris 1619 = PL 51, coll. 917-948

- **61. Volumes of the Acta Sanctorum online, June 19, 2012 , Roger Pearse:**

Lately I've found myself looking for Saints' Acta. I'm not sure how one finds translations. And it's really not that easy to find even the texts. But I believe that the "go to" source for texts is the monster 18th century compilation, made by the Bollandists, the Acta Sanctorum.

Today I went through Archive.org and Google Books to find what volumes exist. Again I found Google Books nearly useless, as a way to find books. (UPDATE: there are also volumes at the Documenta Catholica Omnia site).

The original volumes did not have an overall series volume number, although the 19th century reprint on Archive.org assigned one. Instead the material is organised by Saint's day; if the Saint is commemorated on 1st June, then that is where the material will be found. In turn that means that we need to know which volume contains which days.

Here is a first cut effort. Additions are very welcome.

Links to the French Bibliotheque Nationale copies:

vol 1 – http://archive.org/details/actasanctorum01unse

vol 2 – http://archive.org/details/actasanctorum02unse

vol 3 – http://archive.org/details/actasanctorum03unse

vol 4 – http://archive.org/details/actasanctorum04unse

vol 5 – http://archive.org/details/actasanctorum05unse

vol 6 – http://archive.org/details/actasanctorum06unse

vol 7 – http://archive.org/details/actasanctorum07unse

vol 8 – http://archive.org/details/actasanctorum08unse

vol 9 – http://archive.org/details/actasanctorum09unse

vol 10 – http://archive.org/details/actasanctorum10unse

vol 11 – http://archive.org/details/actasanctorum11unse

vol 12 – http://archive.org/details/actasanctorum12unse

vol 13 – http://archive.org/details/actasanctorum13unse

vol 14 – Acta Sanctorum 05 Maii Tomus 01 1680

vol 15 – http://archive.org/details/actasanctorum15unse

vol 16 – http://archive.org/details/actasanctorum16unse

vol 17 – http://archive.org/details/actasanctorum17unse

vol 18 – http://archive.org/details/actasanctorum18unse

vol 19 – http://archive.org/details/actasanctorum19unse

vol 20 – http://archive.org/details/actasanctorum20unse

vol 21 – http://archive.org/details/actasanctorum21unse

vol 22 – http://archive.org/details/actasanctorum22unse

vol 23 – http://archive.org/details/actasanctorum23unse

vol 24 – http://archive.org/details/actasanctorum24unse

vol 25 – http://archive.org/details/actasanctorum25unse

vol 26 – http://archive.org/details/actasanctorum26unse

vol 27 – http://archive.org/details/actasanctorum27unse

vol 28 – http://archive.org/details/actasanctorum28unse

vol 29 – http://archive.org/details/actasanctorum29unse

vol 30 – http://archive.org/details/actasanctorum30unse

vol 31 – http://archive.org/details/actasanctorum31unse

vol 32 – http://archive.org/details/actasanctorum32unse

vol 33 – http://archive.org/details/actasanctorum33unse

vol 34 – http://archive.org/details/actasanctorum34unse

vol 35 – http://archive.org/details/actasanctorum35unse

vol 36 – http://archive.org/details/actasanctorum36unse

vol 37 – http://archive.org/details/actasanctorum37unse

vol 38 – http://archive.org/details/actasanctorum38unse

vol 39 – http://archive.org/details/actasanctorum39unse

vol 40 – http://archive.org/details/actasanctorum40unse

vol 41 – http://archive.org/details/actasanctorum41unse

vol 42 – http://archive.org/details/actasanctorum42unse

vol 43 – http://archive.org/details/actasanctorum43unse

vol 44 – http://archive.org/details/actasanctorum44unse

vol 45 – http://archive.org/details/actasanctorum45unse

vol 46 – http://archive.org/details/actasanctorum46unse

vol 47 – http://books.google.co.uk/books?id=VxfPau_RaMAC

vol 48 – http://books.google.co.uk/books?id=qgpJAAAAcAAJ

vol 49 – Acta Sanctorum 10 Octobris Tomus 01 1765

vol 50 – http://books.google.co.uk/books?id=H9Y-AAAAcAAJ

vol 51 – http://books.google.co.uk/books?id=kc5SCeuNHx4C

vol 52 – Acta Sanctorum 10 Octobris Tomus 04 1780

vol 53 – http://books.google.co.uk/books?id=AmzrqEh-C-0C

vol 54 – http://books.google.co.uk/books?id=jdc-AAAAcAAJ

vol 55 – http://books.google.co.uk/books?id=49c-AAAAcAAJ

+ Acta Sanctorum 10 Octobris Tomus 07 Suppl 1854

vol 56 – Acta Sanctorum 10 Octobris Tomus 08 1853

vol 57 – http://books.google.co.uk/books?id=yNY-AAAAcAAJ

vol 58 – http://books.google.co.uk/books?id=D9c-AAAAcAAJ

vol 59 – Acta Sanctorum 10 Octobris Tomus 11 1864

vol 60 – http://books.google.co.uk/books?id=wQlJAAAAcAAJ

vol 61 – Acta Sanctorum 10 Octobris Tomus 13 1883 ;

http://archive.org/details/actasanctorum64unse

vol 62 – http://archive.org/details/actasanctorum62unse

vol 64 – http://archive.org/details/actasanctorum63unse

vol 66 – Acta Sanctorum 11 Novembris Tomus 04 1925

Acta sanctorum par Luc Fritz :

Tome 1	Tome 1	Tome 1	Tome 1	Tome 3	1685-1688	
Tome 2	Tome 2	Tome 2	Tome 2	Tome 4	Tome 1	
	Tome 3	Tome 3	Tome 3	Tome 5	Tome 2	
			Tome 1	Tome 6		
			Tome 2	Tome 7		
	Tome 6	Tome 4	Tome 1	Tome 5	Tome 3	Tome 7
Tome 3	Tome 7	Tome 5	Tome 2 :	Tome 6	Tome 4	Tome 8
Tome 4	Tome 1	Tome 6	Tome 3		Tome 5	
Tome 5	Tome 2	Tome 7	Tome 4	Tome 1	Tome 6	
	Tome 3			Tome 2 :		
Tome 1	Tome 4	Tome 7		Tome 12		
Tome 2	Tome 5	Tome 8	Tome 10	Tome 13		
Tome 3	Tome 6	Tome 9	Tome 11			

- **62. Була № 252 на папа Йоан VIII:**

https://download.digitale-sammlungen.de/pdf/1492988957bsb00000540.pdf стр. 220-221.

- **63.** **http://www.newadvent.org/cathen/11581b.htm Черни детайли от биографията на този папа са, че е инициатор на процеса срещу Г. Галилей, по негово настояване освобождават от затвора свещеници обвивени в опити за отравяне, убийства и блудства, покровителства заговори на католиците в Ирландия и т.н. http://www.catholiceducation.org/es/controversia/galileo/el-caso-galileo.html ;**

http://www.treccani.it/enciclopedia/borghesia_(Enciclopedia-Italiana)/

- **64.** ***Codex Iustinianus*, Paul Krueger, ed. Weidmann, 1877 ; https://archive.org/stream/codexiustinianu00kruegoog#page/n23/mode/1up ; https://ia600200.us.archive.org/6/items/codexiustinianu00kruegoog/codexiustinianu00kruegoog.pdf**
- **64.A. https://sites.google.com/site/runiyistoriabozman/fotii-i-mitropolit-simeon**

- **65.** ***CÆSARIS S. R. E. CARD. BARONII OD. RAYNALDI ET JAC. LADERCHII, ANNALES ECCLESIASTICI DENUO EXCUSI ET AD NOSTRA USQUE TEMPORA PERDUCT I. AB AUGUSTINO THEINER EJUSDEM CONGREGATIONIS PRESBYTERO, SANCTIORUM TABULARIORUM VATICANI PRÆFECTO, ETC., ETC., TOMUS QUINTUSDECIMUS, 864-933.***

http://reader.digitale-sammlungen.de/en/fs1/object/display/bsb10023197_00001.html ; Baronio, Cesare/Aureli, Ludovico:

Annales ecclesiastici Caesaris Baronii S.R.E. Card. accessit Baronii supplementum chronologicum ad Christi annum 1665 https://download.digitale-sammlungen.de/BOOKS/download.pl?id=bsb10023197

- **66.** **http://letopisec.blog.bg/history/2015/01/12/mirmidoncite-na-ahil-i-bylgarite-na-ioan-malala.1329591 ; https://smerdaleos.wordpress.com/2014/06/06/%CE%BF-%CF%81%CF%8E%CF%83%CE%BF%CF%82-%CE%B1%CF%87%CE%B9%CE%BB%CE%BB%CE%B5%E1%BD%BA%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%BF%CE%B9-%CF%81%CF%89%CF%83%CE%BF-%CE%B2%CE%BF%CF%8D%CE%BB%CE%B3%CE%B1%CF%81%CE%BF/**

- **67.** **https://chitanka.info/text/27037-prokopovite-huni-i-teofanovite-bylgari**

- **68.https://www.academia.edu/27407999/%D0%9D%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B8_%D1%81%D1%8A%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F_%D0%B7%D0%B0_%D1%85%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5**

➢ 69.https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxwcm9pc2hvZGFuYWJ1bGdhcml0ZXxneDoxMTE1NTY3MTA3MDFiMjY2

F I n I s